



Regeringens årsberättelse 2025



Regeringens årsberättelse 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Statsrådet

Statsrådets kansli

Upphovsrättslag (404/1961) 9 § Verk utan upphovsrättsskydd

ISBN pdf: 978-952-383-175-9

ISSN pdf: 2490-0966

ISBN tryckt: 978-952-383-191-9

ISSN tryckt: 2490-0613

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2026

Tryckeri: Grano Oy, 2026



Regeringens årsberättelse 2025

Statsrådets publikationer 2026:34

| | | | |
|---------------------|--------------------|-----------------|-----|
| Utgivare | Statsrådet | | |
| Utarbetad av | Statsrådets kansli | | |
| Språk | svenska | Sidantal | 213 |

Referat

Statsrådet lämnar regeringens årsberättelse till riksdagen som den berättelse om regeringens verksamhet, skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts samt om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut som det föreskrivs om i 46 § i grundlagen. Närmare bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003) och i 17 och 18 § i lagen om statsbudgeten (423/1988).

I 18 § i lagen om statsbudgeten förutsätts det att de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultat av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, om statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild). På författningsnivå bestäms berättelsens innehåll dessutom särskilt av kraven i statsrådets förordning om regeringens årsberättelse (853/2024). Regeringens årsberättelse för 2025 består av fem delar:

- Regeringens årsberättelse
- Bilaga 1 Redogörelser för resultatet inom ministeriernas ansvarsområde
- Bilaga 2 Bokslutskalkyler
- Bilaga 3 Åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden
- Bilaga 4 Statens bolagsinnehav

Nyckelord regeringens årsberättelser, riksdagen, statsrådet, regeringens berättelser, bokslut, ägarstyrning

| | | | |
|---------------------|-------------------|----------------------|-----------|
| ISBN PDF | 978-952-383-175-9 | ISSN PDF | 2490-0966 |
| ISBN tryckt | 978-952-383-191-9 | ISSN tryckt | 2490-0613 |
| Ärendenummer | VN/31309/2025 | Projektnummer | - |

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-175-9>

Innehåll

| | |
|--|-----|
| Förord | 6 |
| 1 Översikt över regeringens år | 8 |
| 1.1 Översikt över förändringarna i omvärlden | 9 |
| 1.2 Statsminister Orpos regering – Sammansättning och ministrarnas arbetsfördelning | 16 |
| 1.3 Statsminister Orpos regeringsprogram och statsrådets ledning | 19 |
| 2 Genomförandet av regeringsprogrammet | 22 |
| 2.1 Hållbara offentliga finanser..... | 22 |
| 2.2 Ett fungerande och hållbart välfärdssamhälle..... | 24 |
| 2.3 Kommuner, städer och statens regionförvaltning | 32 |
| 2.4 Välfärd skapas genom arbete..... | 36 |
| 2.5 Ett kunnigt Finland..... | 40 |
| 2.6 Nyckeln till tillväxt..... | 47 |
| 2.7 Ett Finland med ren energi | 68 |
| 2.8 Den nya erans utrikes- och säkerhetspolitik..... | 72 |
| 2.9 Europeiska unionen: mot strategisk konkurrenskraft | 78 |
| 2.10 En trygg och kriställig rättsstat | 81 |
| 2.11 Programmet Finland i rörelse..... | 96 |
| 2.12 Genomförande av statsrådets meddelande om främjande av likabehandling | 97 |
| 3 Lagberedning | 100 |
| 3.1 Lagberedningen 2025 | 100 |
| 3.2 Lagberedningsprocessen | 109 |
| 3.3 Utveckling av lagberedningen..... | 114 |
| 4 Den offentliga ekonomin | 116 |
| 4.1 Läget i den offentliga ekonomin | 117 |
| 4.1.1 Läget i den offentliga ekonomin 2025 | 117 |
| 4.1.2 EU-rättsakter och nationella författningar som styr skötseln av de offentliga finanserna | 119 |
| 4.2 Statsfinanserna | 120 |
| 4.2.1 Statens budgetekonomi, budget och bokslut | 120 |
| 4.2.2 De statsanställda, lokalerna och IKT..... | 134 |
| 4.2.3 Skatteinkomster, skatteutgifter och skattefel..... | 141 |
| 4.2.4 Penningflödena mellan EU och Finland | 152 |
| 4.2.5 Statens affärsverk och fonderna utanför budgeten | 156 |
| 4.2.6 Statsskulden | 160 |
| 4.2.7 Statsfinansiella åtaganden och risker | 163 |

| | | |
|----------|---|------------|
| 4.3 | Statens bolagsinnehav | 191 |
| 4.3.1 | Samhälleliga effekter och händelser 2025 | 193 |
| 4.4 | Välfärdsområdenas ekonomi | 196 |
| 4.4.1 | Styrning av välfärdsområdena och styrning av välfärdsområdenas ekonomi..... | 196 |
| 4.4.2 | Välfärdsområdenas ekonomiska ställning | 197 |
| 4.5 | Den kommunala ekonomin | 201 |
| 4.5.1 | Styrning av den kommunala ekonomin | 201 |
| 4.5.2 | Den kommunala ekonomin: inkomster, utgifter och balans | 202 |
| 4.5.3 | Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin | 204 |
| 4.6 | Arbetspensionsanstalterna och övriga socialskyddsfonder | 206 |
| 5 | Utlåtande av finanscontrollerfunktionen om huruvida uppgifterna i regeringens årsberättelse är rättvisande | 210 |

FÖRORD

Statsrådet lämnar riksdagen regeringens årsberättelse som den berättelse enligt 46 § i grundlagen som ska innehålla en redogörelse för regeringens verksamhet, skötseln av statsfinanserna och hur budgeten har följts samt för regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut.

Närmare bestämmelser om regeringens årsberättelse finns i 9 a § i lagen om statsrådet (175/2003) och i 17 och 18 § i lagen om statsbudgeten (423/1988). I 18 § i lagen om statsbudgeten förutsätts det att de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultat av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse ska ge riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, om statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild). Närmare bestämmelser om innehållet i årsberättelsen finns i förordningen om statsbudgeten (853/2024). Årsberättelsen lämnas för varje kalenderår.

Årsberättelsen består av den egentliga årsberättelsen och fyra bilagor som hör nära samman med den, nämligen ministeriernas resultatöversikter (Bilaga 1), bokslutskalkyler (Bilaga 2), åtgärder med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden (Bilaga 3) och uppgifter om statens bolagsinnehav (Bilaga 4).

Årsberättelsens berättelsedel innehåller en beskrivning av verksamhetsmiljön och en redogörelse för regeringens sammansättning och verksamhet under berättelseåret. I berättelsedelens andra kapitel beskrivs regeringens centrala politikhelheter utifrån dispositionen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering [Ett starkt och engagerat Finland](#). Det tredje kapitlet i berättelsedelen behandlar lagberedningen under berättelseåret. Berättelsedelen innehåller även översikter över den offentliga ekonomin, statsfinanserna, välfärdsområdenas och kommunernas ekonomi samt en kort sammanfattning av statens bolagsinnehav.

I bilaga 1 presenteras förvaltningsområdenas struktur och de viktigaste nyckeltalen. Bilaga 1 innehåller också översikter över förändringarna i omvärlden och på verksamhetsområdet samt bedömningar av de största riskerna i omvärlden och på verksamhetsområdet. Resultatöversikterna innehåller ministeriernas bedömningar av hur de samhälleliga effekterna och resultatet har utvecklats samt av hur målen för hållbar utveckling har uppfyllts under berättelseåret. De uppgifter som presenteras

i årsberättelsen kompletteras med länkar till det material som finns på nätet. I bilagan ingår också centrala uppgifter om statens affärsverk och fonderna utanför statsbudgeten.

Det centrala i årsberättelsens bokslutsdel (Bilaga 2) är statsbokslutet med bilagor. I samband med statsbokslutet 2025 presenteras för första gången sammanställda kalkyler över statsfinanserna och de omfattar en sammanställning av kalkylerna över statens budgetekonomi, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverk. I bilagan presenteras också resultaträkningarna för statens affärsverk, affärsverkskoncernerna och de statliga fonderna utanför statsbudgeten, dvs. intäcks- och kostnadskalkyler samt balansräkningar. I bilagan presenteras också de kalkyler som avses i 1 § 1 mom. 5 punkten i förordningen om regeringens årsberättelse.

I bilaga 3 redogörs för de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av riksdagens aktuella uttalanden och ställningstaganden. Uttalandena och ställningstagandena med svar har grupperats utskottsvis.

I bilaga 4 finns en översikt över utvecklingen av statens bolagsinnehav och ägarpolitik. Översikten innehåller en redogörelse för statens ägarstyrning (företags samhällsansvar, ersättningar och styrelseval) och för hur statens innehav utvecklats ekonomiskt samt beskrivningar av enskilda bolag.

Statsrådet har förbundit sig till att fortsätta utveckla årsberättelsen. I årsberättelsen för 2025 har strukturen för beskrivningarna av resultaten inom ministeriernas ansvarsområden utvecklats för att göra rapporteringen tydligare.

Enligt grundlagen ska justitiekanslern i statsrådet årligen ge riksdagen och statsrådet en berättelse om sina ämbetsåtgärder och sina iakttagelser om hur lagstiftningen följs.

Helsingfors den 7 maj 2026

Statsminister Petteri Orpo

Understatssekreterare Timo Lankinen

1 Översikt över regeringens år

Beredning

Ministerierna bereder och föredrar ärenden för statsrådets allmänna sammanträde, republikens president eller båda

- Statsrådets kansli
- Utrikesministeriet
- Justitieministeriet
- Försvarsministeriet
- Inrikesministeriet
- Finansministeriet
- Undervisnings- och kulturministeriet
- Jord- och skogsbruksministeriet
- Kommunikationsministeriet
- Arbets- och näringsministeriet
- Social- och hälsovårdsministeriet
- Miljöministeriet

• EU-ministerutskottet

• Finanspolitiska ministerutskottet

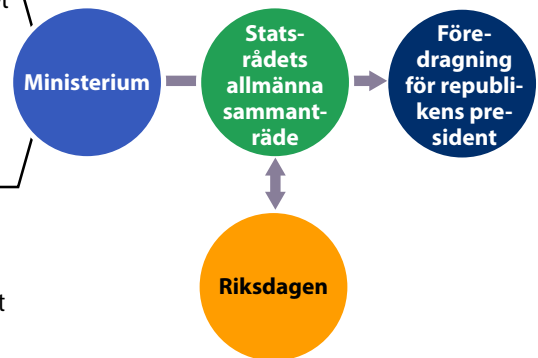
• Utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet
Kan sammanträda till sammans med republikens president

• Finansutskottet

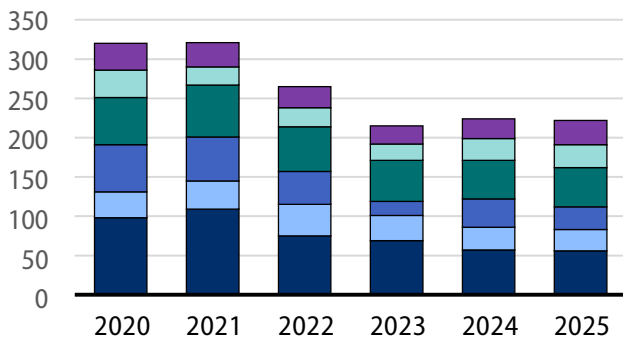
• Ministerarbetsgrupper enligt regeringens beslut

Beslutsfattande

Statsrådet

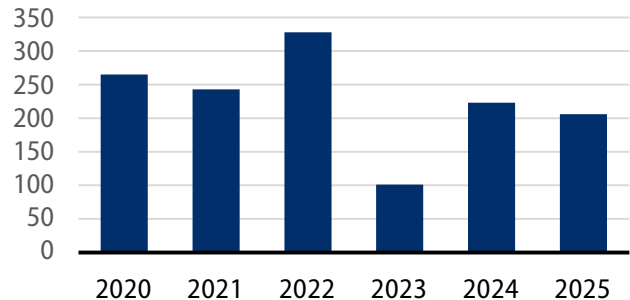


Regeringens sammanträden åren 2020–2025

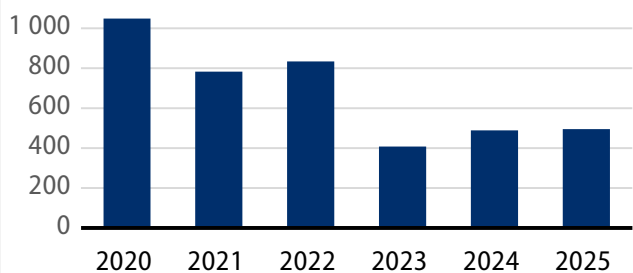


- EU-ministerutskottet
- Finanspolitiska ministerutskottet
- Finansutskottet
- Regeringens överläggningar eller aftonskolor
- Föredragningar för republikens president
- Statsrådets allmänna sammanträden

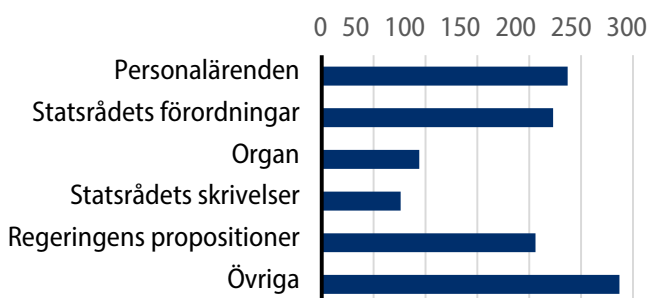
Regeringens propositioner 2020–2025 rd



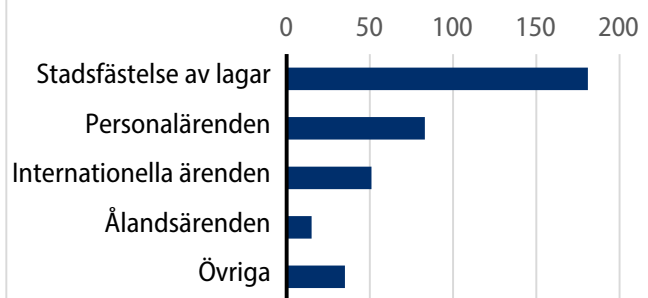
Svar på skriftliga frågor 2020–2025 rd



Statsrådets allmänna sammanträde, avgöranden 2025



Föredragning för republikens president, avgöranden 2025



1.1 Översikt över förändringarna i omvärlden

Geopolitik och säkerhet

Maktpolitikens återkomst, Rysslands invasion av Ukraina och geopolitiska spänningar har gjort omvärlden mer svårnavigerad. Säkerhetsläget i Europa och Finland är allvarligare och svårare att förutse än på årtionden. Förändringen bedöms vara fundamental och långvarig. Konkurrensen om värderingar, politiska system, resurser och teknisk status blir hårdare i en allt mer multipolär värld. Motsättningarna mellan auktoritära och demokratiska politiska system har ökat, viltet försvårar det multilaterala samarbetet.

Stormakternas ensidiga åtgärder, som ofta bryter mot internationell rätt, och säkerhetsrådets oförmåga att effektivt ingripa i konflikter har försvagat det internationella regelbaserade systemet. Den växande strategiska konkurrensen, det vill säga förmågan att integrera ekonomi, teknik och säkerhet i syfte att driva sina egna intressen samt det försvagade internationella multilaterala och regelbaserade samarbetet försvårar handeln och möjligheterna att finna lösningar på globala utmaningar.

Det förutsätts att Europa tar ett större ansvar både när det gäller att svara på globala utmaningar och när det gäller att utveckla sin egen säkerhet och försvarsförmåga i grund av den osäkerhet som råder i fråga om USA:s utrikespolitik. Transaktionalitet, det vill säga en inriktning på byteshandel och ett kortsiktigt nyttofokus, samt bilaterala relationer kommer sannolikt åtminstone under de närmaste åren att sätta en starkare prägel på relationerna mellan USA och Europa.

EU är Finlands viktigaste säkerhetsgemenskap och en utvidgning av EU och strategisk autonomi för unionen ses i högre grad än tidigare som garantier för säkerhet. Målet med den strategiska autonomin är också att stärka EU:s konkurrenskraft och öka EU:s självförsörjning i fråga om kritisk teknik, material, komponenter och kompetens. Det nordiska samarbetet får en allt viktigare roll för säkerheten: i och med Finlands och Sveriges Natomedlemskap finns det fler förenade faktorer än tidigare. Kärnan i Finlands säkerhet består i att upprätthålla och utveckla en stark nationell försvarsförmåga som en del av Nordatlantiska fördragsorganisationens (Nato) avskräckning och försvar samt i det internationella försvarssamarbetet. Den nationella säkerheten och samhällets kriställighet, den övergripande säkerheten och det övergripande försvaret betonas som kritiska faktorer.

USA:s nuvarande transaktionella politik och strävanden efter att frigöra sig från den tidigare liberala demokratiska och regelbaserade världsordningen har stora effekter globalt sett, såväl i fråga om säkerhet och ekonomi som när det gäller klimat och kultur. Förändringen i Förenta staterna präglas i jämförelse med andra västländer av en exceptionell och allt djupare tudelning av samhället: det politiska, kulturella och ideologiska tänkandet går isär. Tudelningen återspeglas i praktiken i en polarisering som gäller såväl förvaltningen som rättsväsendet och dess avgöranden,

Kina är i växande grad en utmanare för EU och Finland på systemnivån; på samma gång en ekonomisk konkurrent och en samarbetspartner. Kina strävar efter att forma det internationella systemet så att det mer motsvarar de egna målen och arbetar ofta bilateralt. Den avtagande ekonomiska tillväxten i Kina försvagar dock dess ekonomiska och därmed politiska attraktionskraft. För Finlands del har Kinas avtagande ekonomiska tillväxt syns i form av ett växande handelsunderskott. Kina har under de senaste åren ökat sin militära aktivitet, såsom övningsverksamhet, särskilt runt Taiwan.

Ryssland är ett hot mot Finlands och Europas säkerhet och ökar instabiliteten. Ryssland strävar efter att skapa ett säkerhetssystem som baserar sig på att stormakterna delar in världen i intressesfärer, och utvecklar och använder sig av ett brett urval av metoder för att driva sina intressen. Anfallskriget påskyndar den auktoritära utvecklingen i Ryssland och krigsindustrin upprätthåller landets ekonomi. Till följd av Rysslands anfallskrig har det uppstått en långvarig motsättning mellan Ryssland och väst som stöder Ukraina. Hotet om ett utvidgat krig kvarstår. Ryssland utmanar de västerländska organisationerna och institutionerna och strävar efter att försvaga deras enighet. Finland var föremål för omfattande hybrid- och informationspåverkan från främst Ryssland, men även från Kina. Tryggandet av försörjningsberedskapen samt den kritiska infrastrukturen, inklusive trafik- och dataförbindelser, ökade i betydelse.

Det arktiska området har blivit ett av fokusområdena för den globala strategiska konkurrensen. USA visade ett ökat intresse för den arktiska regionen och särskilt Grönland. Den förändrade säkerhetspolitiska situationen ökar betydelsen av frågor kring hård säkerhet i det arktiska samarbetet mellan de sju arktiska länderna och de Natoallierade samt intensifierade diskussioner kring dem. Den militära verksamheten i det arktiska området ökar och hybridpåverkan samt attacker mot kritisk infrastruktur utgör en ökad risk. Intresset för det arktiska områdets ekonomiska möjligheter ökar.

Under de senaste åren har den globala utvecklingen av förverkligandet av både demokratin och rättsstatsprincipen varit negativ. Av jordens befolkning bor 76 procent i länder där rättsstatens tillstånd kontinuerligt har försämrats under de senaste åren. Internationellt sett har valstörningar och valpåverkan varit ett växande problem. Det politiska läget och säkerhetsläget utmanar såväl internationell rätt som rättsstatens strukturer samt tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i flera länder. Den svaga internationella utvecklingen till trots fungerar Finland som rättsstat för närvarande bra. I genomsnitt är finländarnas förtroende för varandra och olika samhällsliga aktörer i internationell jämförelse på en hög nivå.

Ekonomi

Ekonomisk maktpolitik kopplar marknaden till politiska intressen. Motsättningen mellan Kina och USA fortsätter öka och har i allt högre grad fått drag av en systemisk konkurrens. Den sektorsövergripande globaliseringen, som tidigare ansågs vara något tryggt och bra, håller på att förändras i en protektionistisk riktning. Den geoeconomiska fragmenteringen driver på världsekonomins blockbildning. Handelshinder och sanktionspolitiska åtgärder har ökat och inom den internationella handeln prövas de multilaterala reglerna. I den nya geoeconomien instrumentaliseras viktiga resurser och infrastruktur för geopolitiska syften. Resursbrist och konkurrens om strategiska naturresurser kan leda till förändringar i maktförhållandena och öka spänningarna.

På längre sikt flyttas tyngdpunkten i världsekonomins tillväxt till tillväxtekonomier. Samtidigt har den ekonomiska tillväxten i till exempel Kina avmattats avsevärt jämfört med toppåren. När de stora ekonomiernas tillväxt avtar, skuldsättningen ökar och de anpassar sig till förändringarna ökar stressfaktorerna och riskerna inom den globala ekonomin; den fria världshandeln och de internationella normer och regler som stöder den är på olika sätt hotade. Nyttan av den ekonomiska tillväxten och tekniska utvecklingen fördelar sig ojämnt, vilket ökar klyftan mellan fattiga och rika länder.

Förändringarna i den globala ekonomin påverkar direkt konkurrensförmågan och framgången för företag som är verksamma i Finland och Europa. Coronapandemin, klimatförändringen, Rysslands anfallskrig och kriget i Gaza har lyft fram riskerna med gränsöverskridande värdekedjor och företagsverksamhet samt behoven av att säkerställa tillgången till strategiska nyttigheter också i olika störningssituationer.

Den tekniska utvecklingen, klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald håller på att förändra de ekonomiska strukturerna på många sätt. De påverkar efterfrågan och utbudet i ekonomin samt marknadens funktion och de olika aktörernas roll. Finlands produktivitet släpar efter. Den svaga utvecklingen i fråga om produktivitet och ekonomisk tillväxt leder till en långsam ökning av skatteintäkterna och gör det således svårare att uppnå hållbara offentliga finanser. Tillgången på kompetent arbetskraft har under de senaste åren varit en av de största utmaningarna för företagens tillväxt, även om problemet har minskat i och med den ekonomiska lågkonjunkturen. Finlands bruttonationalprodukt ökade 2025 knappt 0,2 procent. I december 2025 var arbetslöshetsgraden i Finland den högsta i Europeiska unionen. Finlands ekonomi står under de kommande decennierna inför stora reform-, anpassnings- och finansieringsbehov.

Teknik

Den globala tekniska konkurrensen är allt tätare sammanflätad med strävan efter geopolitisk och ekonomisk makt samt med säkerhet. I synnerhet konkurrensen mellan USA och Kina om det tekniska herraväldet påskyndar den tekniska omvälvningen. De värderingar och normer som styr utvecklingen och användningen av teknik är mycket olika i demokratiska och auktoritära stater. Globala teknikföretag har blivit betydelsefulla maktutövare.

Tekniken överlappar allt intensivare med andra politiksektorer, såsom säkerhetspolitik och handelspolitik. Det handlar om användningen av disruptiv teknik, såsom artificiell intelligens och kvantberäkning, för att öka staters och samhällets säkerhet och frihet eller som en faktor som äventyrar dem. Kontrollen över disruptiva tekniker samt beslutande om standarderna för dem definierar vinnarna – eller åtminstone vilka stater som är dominerande. Betydelsen av information och teknik betonas som strategiska resurser och ligger till grund för motsättningar och sårbarheter. Den tekniska utvecklingen har tillspetsat de risker som kan uppstå till följd av manipulation av information.

Den snabba digitaliseringen är del av den tekniska omvälvningen. Den är en sektor- och gränsöverskridande helhet, som genomsyrar allt och påverkar alla aktörer, från enskilda individer till organisationer. Data är en råvara för den digitala tekniska omvälvningen och dataekonomi är EU:s starkaste tillväxtbransch. Den exponentiella ökningen i fråga om mängden data samt att data utnyttjas för att utveckla nya tekniker, tjänster, produkter och affärsverksamhetsmodeller förändrar världen på ett aldrig tidigare skådat sätt. Artificiell intelligens har integrerats i vår vardag och som en teknik som utvecklas snabbt och är i allmänt bruk så förändrar AI vårt vardagsliv,

företagens verksamhet och hela samhället. Flera tekniker såsom artificiell intelligens använder sig av data, varför frågor som gäller tillgången på, användbarheten hos och interoperabiliteten mellan data samt dataskydd och cybersäkerhet är centrala. Regleringen av AI utvecklas regionalt, exempelvis i form av EU:s omfattande förordning om artificiell intelligens.

Cybersäkerhet har blivit en allt viktigare del av enskildas, företagens och samhällets verksamhet. Behovet av driftssäkra datanät och informationssystem samt en säker informationsbehandling accentueras när samhällets processer automatiseras och teknifieras och när konkurrensen mellan stormakterna når den digitala omvärlden. Skadlig cyberverksamhet har ökat inom olika samhällssektorer och den inriktas allt oftare mot aktörer på till exempel statlig eller kommunal nivå. Utvecklandet av alltmer komplicerade digitala ekosystem och dataekosystem kräver omsorgsfull planering och beredskap för cyberrisker. Ett alltmer digitaliserat samhälle förutsätter att en tillräcklig cybersäkerhetskompetens upprätthålls bland hela befolkningen, med beaktande av olika åldersgruppers behov. Den tekniska utvecklingen skapar nya säkerhetshot men också lösningar på dessa hot.

Miljö

Användningen av outnyttjade naturresurser i världen har ungefär tredubblats under de senaste 50 åren, och om trenden håller i sig väntas användningen av fossila bränslen, biomassa, metaller och mineraler mer än fördubblas fram till 2060. Det här innebär en massiv ökning av koldioxidutsläppen och förluster av den biologiska mångfalden som kan relateras till materialhantering och å andra sidan en knappare tillgång på råvaror. Naturresurserna har en central roll i den globala säkerhetspolitiken. Överkonsumtionen av naturresurser är en central faktor som driver både klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald.

Klimatförändringen syns på land, i haven och i atmosfären. Klimatförändringen har redan påverkat förekomsten av extrema väder- och klimatfenomen över hela jorden. Många extrema väderfenomen återkommer oftare och är kraftigare. En stor del av konsekvenserna tar sig uttryck i förändringar i vattnets kretslopp. Oceanerna värms upp och försuras och havsytan stiger. Uppvärmningen av haven orsakar kraftigare stormar. Utsläppen av växthusgaser ökar globalt inom alla sektorer.

Europa har blivit den världsdelen som värms upp snabbast av alla. Uppvärmningen av klimatet är som kraftigast i det arktiska området, där även andra fenomen relaterade till klimatförändringen har allvarliga konsekvenser. Klimatförändringens konsekvenser för ekonomin och säkerheten påverkar Finland som en följd av direkta och

kedjade effekter samt förskjutningseffekter. Finlands klimat har blivit varmare under alla årstider, den kraftigaste uppvärmningen har skett vintertid. Vid sidan av klimatförändringens direkta effekter på Finland påverkas Finland också av betydande effekter som återspeglas i form av globala logistik-, råvaru- och penningflöden samt människors rörlighet.

Klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald är oskiljaktigt sammankopplade. Klimatförändringen påskyndar förlusten av biologisk mångfald via många olika verkningmekanismer. Förlusten av biologisk mångfald framskrider i land-, sötvattens- och havsekosystem. Förlusten av biologisk mångfald framskrider även i Finland. Förlusten av biologisk mångfald leder redan nu till att ländernas ekonomiska tillväxt globalt sett är långsammare. För att stoppa klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald är det nödvändigt att övergå från en linjär ekonomi som förlitar sig på en överkonsumtion av naturresurser till en cirkulär ekonomi. Av de naturresurser som används är bara lite mer än sju procent återvunna och trenden har under de senaste åren varit sjunkande. De knappa naturresurserna gör att konkurrensen hårdnar och råvarupriserna stiger. Finländarna hör till dem som förbrukar mest resurser i världen, också mätt i inhemsk råvaruförbrukning. Finland har dock varit en strategisk föregångare i arbetet med cirkulär ekonomi.

Samhälle

Den demografiska försörjningskvoten kommer under de kommande decennierna att stiga brant i de rika länderna. Befolkningstillväxten i Europa har blivit långsammare och den förutspås vara fortsatt långsam även i framtiden. I Finland är nativiteten exceptionellt låg och Finland hör till de länder i världen som har den mest åldrande befolkningen. Nedgången i nativiteten har ekonomiska, politiska och kulturella konsekvenser. En åldrande befolkning ändrar den ekonomiska solidariteten och rättvisan mellan generationerna. Med en åldrande befolkning är det viktigare än någonsin att stödja hälsan och de mentala resurserna hos varje spädbarn, barn och ung person. Det finländska servicesystemet för barnfamiljer är huvudsakligen bra och välfungerande. Barn- och mödradödligheten hör till de lägsta i världen.

I Finland utgör spartrycket i den offentliga sektorn och samtidigt även den låga nativiteten och åldersstrukturen utmaningar när det gäller att höja utbildnings- och kompetensnivån. Finland har hamnat på efterkälken i fråga om utbildning jämfört med de andra OECD-länderna, där andelen personer i sin åldersklass som avlagt högskoleexamen har ökat. I Finland har höjningen av de unga åldersklassernas utbildningsnivå avstannat för en tämligen lång tid på ett internationellt exceptionellt sätt. Humankapitalet har utvecklats svagt, vilket utgör ett allvarligt hot mot den ekonomiska tillväxten och samhällsutvecklingen.

Finlands styrkor är fortfarande ett fungerande forsknings-, utvecklings- och innovationssystem (FoUI), den allmänna kostnadsnivån för FoUI-verksamheten, en stark kunskapsbas inom några kompetensområden och branscher samt en stark uppstartskultur som utvecklas. I internationella jämförelser av innovationsverksamheten placerar sig Finland ofta i topp. Exempelvis i den färskaste innovationsjämförelsen European Innovation Scoreboard 2025, placerade sig Finland på fjärde plats. Förtroendet för vetenskap har bibehållits på en i genomsnitt hög nivå.

Städernas betydelse ökar. Globaliseringen och urbaniseringen har gjort städerna till centrala maktutövare vid sidan av staterna. Urbaniseringen fortsätter också under kommande decennier, men den åldrande befolkningen gör utvecklingen långsammare. Finlands regionstruktur bygger fortfarande på en modell med många centrum. Städerna och kommunerna har en avgörande roll när det gäller att bemöta och lösa aktuella hållbarhetsutmaningar.

Även om andelen befolkning med utländsk bakgrund i en internationell jämförelse ännu är liten i Finland, så blir samhället hela tiden mer pluralistiskt. Det finns flera orsaker bakom den tilltagande migrationen till Europa, bland annat världsdelenens åldrande befolkning och en växande brist på arbetskraft. Redan nu skulle Europas befolkning minska utan invandring. När det gäller inställningen till migrationen skiljer sig de sociala och politiska verkligheterna åt i EU:s medlemsländer och synpunkterna påverkas också av en ökad informationspåverkan och polarisering. Invandringen kommer att fortsätta vara en central utmaning för EU. Strukturell diskriminering av etniska grupper och minoriteter är vanlig i Finland. Under de senaste åren har sysselsättningsgraderna för dem som är födda i Finland och de utomlands födda närmast sig varandra.

I Finland råder betydande socioekonomiska skillnader såväl i fråga om befolkningens hälsa och välbefinnande som i fråga om användningen av tjänster och kvaliteten på de erhållna tjänsterna. De regionala hälsoskillnaderna är fortfarande stora i Finland och följer den traditionella skiljelinjen mellan de östra och västra delarna av landet. I ett europeiskt perspektiv är hälsoskillnaderna i Finland på en medelnivå eller bättre. Olika inlärningssvårigheter, psykiska störningar och neuropsykiatriska svårigheter har ökat och identifieras bättre än tidigare. Den försämrade psykiska hälsan har betydande ekonomiska konsekvenser.

En utmaning för den finländska social- och hälsovårdens servicesystem är den vård-, service- och rehabiliteringsskuld som av olika skäl har uppkommit och den offentliga ekonomins svåra situation samt i synnerhet det personalunderskott som snabbt komplicerat situationen. Servicesystemens förmåga att möta olika slags chocker är kritisk med tanke på hela samhällets funktion och rättvisan inom hälsan och välfärden.

1.2 Statsminister Orpos regering – Sammansättning och ministrarnas arbetsfördelning

Republikens president utnämnde den 20 juni 2023 statsminister Petteri Orpos regering, det självständiga Finlands 77:e regering. Statsminister Orpos regering består av 19 ministrar.

Ministrarnas arbetsfördelning den 31 december 2025

Statsminister den 31 december 2025 var **Petteri Orpo**. Enligt grundlagen leder statsministern statsrådets verksamhet och ser till att beredningen och behandlingen av de ärenden som hör till statsrådet samordnas.

Vid utgången av berättelseåret fanns det fem ministerier med endast en minister. Inrikesminister var **Mari Rantanen**, försvarsminister **Antti Häkkänen**, jord- och skogsbruksminister **Sari Essayah**, kommunikationsminister **Lulu Ranne** och miljö- och klimatminister **Sari Multala**. Under berättelseåret var **Kai Mykkänen** miljö- och klimatminister fram till den 24 januari 2025. Nedan presenteras ministrarnas arbetsfördelning vid de övriga ministerierna.

Statsrådets kansli

Statsminister Petteri Orpo är chef för statsrådets kansli. Av de ärenden som hör till statsrådets EU-sekretariat behandlar statsminister Orpo ärenden som hör till Europeiska rådet, ärenden som gäller ändring av EU-fördragen, utnämningsärenden som hänför sig till Europeiska unionen och den nationella förvaltningen av EU-ärenden samt ärenden som gäller enheten för EU-domstolsärenden. Han behandlar också frågor som gäller statsunderstöd för medborgarkommunikation i EU-frågor. Till statsministern hör även övriga ärenden som hör till statsrådets kansli, med undantag för de ärenden som hör till Europa- och ägarstyrningsministern.

Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand behandlar de till statsrådets EU-sekretariat hörande ärenden som inte hör till statsministern samt statens ägarstyrningsärenden.

Utrikesministeriet

Undervisningsminister Anders Adlercreutz behandlar ärenden som gäller det nordiska samarbetet.

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio behandlar ärenden som gäller utvecklingssamarbete och utrikeshandel.

Utrikesminister Elina Valtonen är chef för utrikesministeriet och behandlar övriga ärenden som hör till utrikesministeriets ansvarsområde.

Justitieministeriet

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen behandlar ärenden som gäller Åland.

Justitieminister Leena Meri är chef för justitieministeriet och behandlar övriga ärenden som hör till justitieministeriets ansvarsområde.

Finansministeriet

Näringsminister Sakari Puisto behandlar ärenden som hör till finansministeriets finansmarknadsavdelning, med undantag av ärenden som gäller den strategiska styrningen och tillsynen i fråga om statens upplåning och skuldförvaltning samt placeringen av kassamedel. Under berättelseåret behandlade näringsministern alla de ärenden som hörde till finansministeriets finansmarknadsavdelning fram till den 27 mars 2025.

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen behandlar ärenden som gäller kommun- och regionförvaltningen, arbetsgivar-, personal- och förvaltningspolitiken, den offentliga förvaltningens IKT-funktioner samt ärenden som sköts av finanscontrollerfunktionen och ärenden som gäller statistikföring.

Finansminister Riikka Purra är chef för finansministeriet och behandlar övriga ärenden som hör till finansministeriets ansvarsområde, inklusive ärenden som gäller den strategiska styrningen och tillsynen i fråga om statens upplåning och skuldförvaltning samt placeringen av kassamedel. Finansminister Purra är av statsrådet tillförordnad ställföreträdare för statsministern.

Undervisnings- och kulturministeriet

Forsknings- och kulturminister Mari-Leena Talvitie behandlar ärenden som hör till högskole- och forskningspolitiska avdelningen och kultur- och konstpolitiska avdelningen, med undantag för kyrkliga ärenden. Under berättelseåret var **Sari Multala** forsknings- och kulturminister fram till den 24 januari 2025.

Idrotts- och ungdomsminister Mika Poutala behandlar ärenden som hör till ungdoms- och idrottspolitiska avdelningen och ärenden som gäller studiestöd. Under berättelseåret var **Sandra Bergqvist** idrotts- och ungdomsminister fram till den 13 juni 2025.

Undervisningsminister Anders Adlercreutz är chef för undervisnings- och kulturministeriet och behandlar övriga ärenden som hör till ministeriets ansvarsområde, inklusive kyrkliga ärenden.

Arbets- och näringsministeriet

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen behandlar de ärenden vid avdelningen för regioner och tillväxttjänster som gäller stadsutveckling.

Miljö- och klimatminister Sari Multala behandlar ärenden som gäller energiavdelningen.

Näringsminister Sakari Puisto behandlar ärenden som hör till avdelningen för innovationer och företagsfinansiering, försörjningsberedskapsfrågor samt övriga ärenden som hör till avdelningen för regioner och tillväxttjänster. Under berättelseåret var **Wille Rydman** näringsminister fram till den 13 juni 2025.

Inrikesminister Mari Rantanen behandlar de ärenden vid enheten för invandring och integration som gäller främjande av integration.

Arbetsminister Matias Marttinen är chef för arbets- och näringsministeriet och behandlar ärenden som gäller avdelningen för sysselsättning och fungerande marknader samt de ärenden vid avdelningen för regioner och tillväxttjänster som gäller arbetskraftsservice. Dessutom behandlar arbetsministern ärenden som gäller arbetskraftsinvandring samt ministeriets allmänna administrativa ärenden. Under berättelseåret var **Arto Satonen** arbetsminister fram till den 6 maj 2025.

Social- och hälsovårdsministeriet

Arbetsminister Matias Marttinen behandlar ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa och vuxenutbildning.

Ministern för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen behandlar ärenden som hör till avdelningen för social trygghet och försäkringar, avdelningen för arbete och jämställdhet samt avdelningen för säkerhet och hälsa.

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso är chef för social- och hälsovårdsministeriet och behandlar övriga ärenden som hör till social- och hälsovårdsministeriets ansvarsområde.

1.3 Statsminister Orpos regeringsprogram och statsrådets ledning

Regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering [Ett starkt och engagerat Finland](#) lämnades till riksdagen den 20 juni 2023 i form av ett meddelande. Utöver de centrala politikhelheterna fastställs i början av regeringsprogrammet även regeringens vision och principer för verksamheten. En noggrannare beskrivning av de centrala politikhelheterna och hur de utvecklats under berättelseåret finns i kapitel 2 Genomförandet av regeringsprogrammet.

För beredningen av genomförandet av regeringsprogrammet tillsatte regeringen vid statsrådets allmänna sammanträde den 14 juli 2023 utöver de fyra lagstadgade [ministerutskotten](#) (utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet, EU-ministerutskottet, finansutskottet och finanspolitiska ministerutskottet) även sju [ministerarbetsgrupper](#). Ministerarbetsgrupperna är:

- ministerarbetsgruppen för ett hållbart välfärdssamhälle
- ministerarbetsgruppen för sysselsättning och företagande
- ministerarbetsgruppen för ren energi, miljö och försörjningsberedskap
- ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård
- ministerarbetsgruppen för barn, unga och familjer
- ministerarbetsgruppen för en fysiskt aktiv livsstil och funktionsförmåga
- ministerarbetsgruppen för samhällsförnyelse.

Den parlamentariska [kommitté för social trygghet](#) som tillsattes under den föregående regeringsperioden fortsätter sitt arbete fram till 2027. Under 2025 verkade dessutom följande parlamentariska arbetsgrupper:

- den parlamentariska arbetsgruppen som stöder uppdateringen av den riksomfattande trafiksystemplanen
- den parlamentariska arbetsgruppen för glesbygden
- den parlamentariska uppföljningsgruppen för framtidsarbetet inom grundskolan
- den parlamentariska uppföljningsgruppen Visionen för högskoleutbildningen och forskningen 2040
- den parlamentariska uppföljningsgruppen till stöd för reformen av beredskapslagen
- den parlamentariska styrgruppen för utveckling av rätten till inflytande
- den parlamentariska styrgruppen för revidering av 10 § i grundlagen
- den parlamentariska arbetsgruppen för försvaret
- den parlamentariska uppföljningsgruppen till stöd för bestämmelser om principerna för nationellt val av verkningsfulla tjänster och metoder
- den parlamentariska delegationen för utveckling av allmännyttiga samfunds finansiering och verksamhet
- den finanspolitiska parlamentariska arbetsgruppen
- den parlamentariska förhandlingsdelegationen för ägarstyrning
- den parlamentariska uppföljningsgruppen för forskning, utveckling och innovationer
- den parlamentariska arbetsgruppen som utvärderar rekommendationerna från sannings- och försoningskommissionen för samer

- den parlamentariska arbetsgruppen för att bedöma och utveckla förfaranden och lagstiftning som gäller Natofrågor
- den parlamentariska uppföljningsgruppen för klimatpolitik

Under berättelseåret samlades regeringen fem gånger till regeringens aftonskola för att diskutera aktuella frågor. I november ordnades dessutom en aftonskola där även representanter för Ålands landskapsregering deltog. Det ordnades sammanlagt 21 regeringens överläggningar som fördjupade sig i något enskilt ämne, varav en del i skriftlig form. Dessutom samlades regeringen i april för regeringens överläggningar om planen för de offentliga finanserna 2026–2029 (ramförhandlingar) och i september för regeringens förhandling om statsbudgeten för 2026 (budgetförhandlingar).

Finland var ordförande för Nordiska rådet 2025. Ordförandeskapet genomfördes tillsammans med Ålands landskapsregering. Namnet på Finlands och Ålands program för ordförandeskapet var [Norden: enat och starkt](#).

2 Genomförandet av regeringsprogrammet

2.1 Hållbara offentliga finanser

Statsminister Orpos regering beslutade i sitt regeringsprogram och våren 2024 om en åtgärdshelhet för att stärka de offentliga finanserna. Värdet på åtgärdshelheten är cirka nio miljarder euro på 2027 års nivå. Eftersom helheten på nio miljarder euro enligt finansministeriets prognos från juni 2025 ändå inte räckte till för att stoppa ökningen av skuldkvoten i de offentliga finanserna i enlighet med regeringens mål före 2027, fattade regeringen hösten 2025 i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2026 beslut om nya anpassningsåtgärder motsvarande 1 miljard euro för att minska ackumuleringen av skuld inom de offentliga finanserna. Av dessa uppgår de permanenta anpassningsåtgärderna till cirka 750 miljoner euro. Utöver de ovan beskrivna åtgärderna för att stärka de offentliga finanserna beslutade regeringen vid halvtidsöversynen våren 2025 även om åtgärder för att påskynda den ekonomiska tillväxten och finansiera tillväxtåtgärder.

De anpassningsåtgärder som anges i regeringsprogrammet och fastställdes våren 2024 minskade budgetekonomins anslag med ett nettobelopp på 2,5 miljarder euro i budgeten för 2025. Sparåtgärdernas effekt var 1,8 miljarder euro större än i budgeten för året innan. Exempelvis var nettoeffekten av reformerna av den sociala tryggheten under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel en minskning av anslagen på cirka 470 miljoner euro (jämfört med budgeten för 2024 och med beaktande av utgifterna för bostadsbidrag och utkomststöd). Av detta föranledes cirka 300 miljoner euro av de reformer som trädde i kraft 2025. Den så kallade kanaliseringslösningen minskade dessutom behovet av anslag med totalt 575 miljoner euro netto. För att åtgärderna ska stävja skuldutvecklingen i de offentliga finanserna styrs de besparingar som regeringens åtgärder ger upphov till för socialskyddsfondernas del till fullt belopp till de sektorer där skulden ökar. I budgeten minskades behovet av anslag också av de av omkostnadsbesparingar inom statsförvaltningen som trätt i kraft. Dessa uppgår till cirka 270 miljoner euro.

I regeringsprogrammet ingick ett beslut om att genomföra ett produktivhetsprogram inom statsförvaltningen till stöd för regeringens hållbarhetsmål för de offentliga finanserna. Målet är omkostnadsbesparingar på cirka 240 miljoner euro på 2027 års nivå. Dessutom beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna

våren 2024 att minska omkostnaderna med cirka 150 miljoner euro årligen från och med 2025 samt att tidigarelägga de tidigare överenskomna besparingarna med 50 miljoner euro till 2025. I samband med ramförhandlingarna våren 2025 beslutade regeringen att som ett led i finansieringen av tillväxtåtgärderna även rikta en årlig tilläggsbesparing på 130 miljoner euro till statsförvaltningens omkostnader från och med 2026. I samband med förhandlingarna hösten 2025 beslutade regeringen också om ett paket ytterligare anpassningsåtgärder inklusive en tilläggsbesparing på 25 miljoner euro i omkostnaderna från och med 2027. Vissa ändringar har gjorts i de besparingar i omkostnaderna som fastslagits, men besparingarna genomförs till största delen fullt ut. Med statsförvaltningens produktivetsprogram och omkostnadsbesparingar eftersträvas besparingar på totalt cirka 533 miljoner euro på 2027 års nivå. Framstegen i förvaltningsområdenas produktivetsprogram rapporteras mer ingående i bilaga 1 till regeringens årsberättelse.

För att främja regeringens investeringsprogram inkluderades knappt 900 miljoner euro i nya fullmakter och anslag i budgetpropositionen för 2025. Exempelvis riktades ett anslag på 200 miljoner euro till avveckling av det eftersatta underhållet av trafikleder och en fullmakt på 90 miljoner euro till utveckling av Karelenbanan. I den kompletterande budgetpropositionen anvisades ytterligare 1,5 miljarder euro i nya fullmakter och anslag. Exempelvis anvisades en fullmakt på 400 miljoner euro för finansieringen av Västbanans byggfas. Nya projekt i investeringsprogrammet startades ännu i den andra tilläggsbudgeten för 2025.

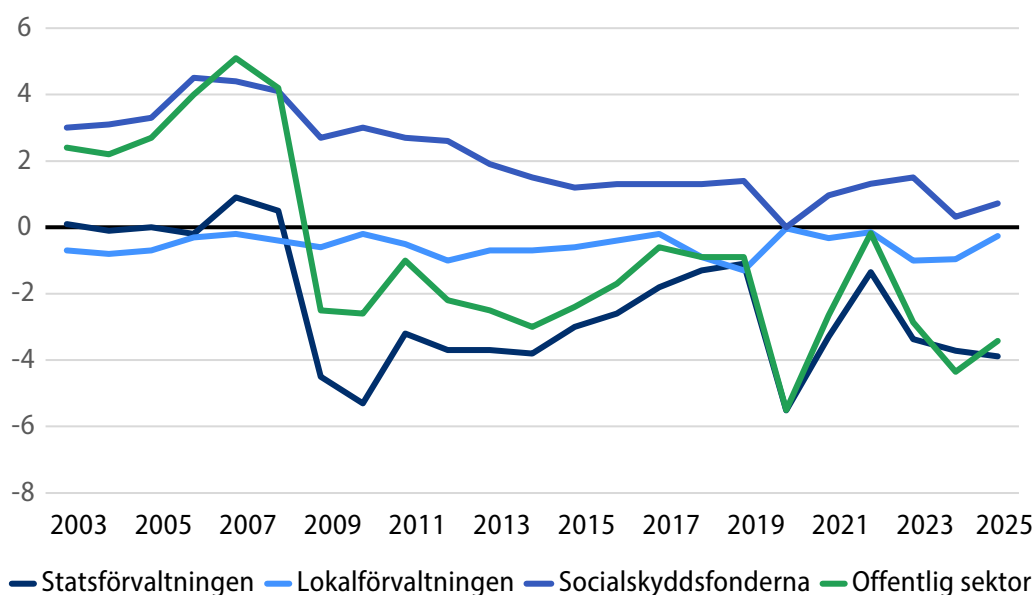
Genom sin skattepolitik strävar regeringen efter att förbättra hushållens köpkraft, förbättra incitamenten för arbete och stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Enligt regeringsprogrammet uppmuntrar regeringens skattepolitik till arbete och företagande samt stöder inhemskt ägande. Utöver de skatteåtgärder som ingår i regeringsprogrammet och tidigare fastslagna skatteåtgärder för att stärka de offentliga finanserna beslutade regeringen i samband med ramförhandlingarna våren 2025 om nya skatteåtgärder för att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt, såsom att sänka samfundsskattesatsen och lindra beskattningen av arbete.

Arbetsmarknadens centralorganisationer avtalade i januari 2025 om den nya pensionsreformen på uppdrag av statsminister Orpos regering. Reformens viktigaste mål är att möjliggöra en förbättring av arbetspensionsanstaltarnas placeringsavkastning genom en ökning av placeringsrisken. Reformen uppskattas stärka de offentliga finanserna på lång sikt med cirka 0,8 procentenheter i förhållande till bruttonationalprodukten. Lagpropositionen sändes på remiss i december 2025.

Obalansen mellan utgifterna och inkomsterna i de offentliga finanserna minskade 2025 jämfört med året innan. Underskottet i de offentliga finanserna var enligt preliminära uppgifter 3,4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. De offentliga finanserna har ett strukturellt underskott.

De offentliga finanserna behandlas närmare i avsnitt 4 i årsberättelsen.

Figur 1. Finansiellt sparande i den offentliga sektorn, procent i förhållande till bruttonationalprodukten.



2.2 Ett fungerande och hållbart välfärdssamhälle

Reformen av social- och hälsovårdstjänsterna

I anslutning till [den nationella servicereformen](#) inom social- och hälsovården bereddes och lämnades ett flertal lagförslag till riksdagen i syfte att förnya lagstiftningen om social- och hälsovårdstjänsterna. De centrala målen för reformerna är att i enlighet med regeringsprogrammet stärka förebyggandet, tillgången till social- och hälsovårdstjänster och tjänsternas verkningsfullhet samt de digitala tjänsterna inom välfärdsområdena.

- Ett utkast till regeringsproposition om principerna för tjänsteutbudet inom social- och hälsovården var ute på remiss i slutet av året. Det allmänna syftet med lagförslaget är att man på lång sikt genom val och styrning som gäller tjänsteutbudet ska kunna åstadkomma så mycket hälsa och välfärd som möjligt med de resurser som finns att tillgå. Avsikten är att regeringens proposition lämnas till riksdagen våren 2026.
- Under våren inleddes beredningen av servicereformen inom socialvården i enlighet med regeringens riktlinjer. Den arbetsgrupp som utsågs för uppdraget har som mål att lägga fram ett förslag till reform av socialservicen som i enlighet med förutsättningarna medför besparingar på 100 miljoner euro. Arbetsgruppens mandatperiod är 15 augusti 2025–31 januari 2026.
- Lagstiftningen om en terapigaranti för barn och unga (RP 131/2024 rd) trädde i kraft den 1 maj 2025. Syftet är att främja förebyggande och behandling av psykiska problem hos barn och unga under 23 år samt att öka tillgången till stöd för psykisk hälsa inom primärvården och socialvårdens tjänster på basnivå.
- Regeringens proposition (RP 149/2025 rd) om det första skedet i totalreformen av lagstiftningen om barnskydd lämnades till riksdagen den 9 oktober 2025. Syftet är att stärka barnets rätt till särskilt skydd och att garantera att målen för barn och familjer inom barnskyddet uppfylls.
- En lindring av bestämmelserna om dagkirurgi trädde i kraft den 1 januari 2025 och ändringar i lagstiftningen om sjukhusens jour och operativa verksamhet den 1 oktober 2025 (RP 149/2024 rd). Syftet med ändringarna är att stärka det nationella servicenätet av sjukhus för specialiserad sjukvård och jourer dygnet runt i Finland så att det på ett högklassigt, patientsäkert och hållbart sätt kan svara på befolkningens behov av service nu och i framtiden såväl under normala förhållanden som i exceptionella situationer och under undantagsförhållanden.
- Regeringen beredde sin proposition om höjning av minimiarvodet inom stödet för närståendevård för att förbättra den ekonomiska situationen för familjevårdare vid uppsägning av familjevårdsrelationen, och lagarna antogs av riksdagen (RP 110/2025 rd). Lagarna trädde i kraft den 1 januari 2026.

- Bestämmelserna om rådgivningsbyråerna och elev- och studerandehälsovården reviderades. Ändringar i hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser om hälsoundersökningar av barn och unga trädde i kraft den 1 januari 2026 (RP 118/2025 rd).
- En lindring av lagstiftningen om minimipersonaldimensioneringen för serviceboende med heldygnsomsorg för äldre från 0,65 till 0,6 arbetstagare per klient trädde i kraft vid ingången av året (RP 127/2024 rd). Regeringens proposition om utnyttjande av teknik i socialvårdens tjänster och vid beräkningen av personaldimensioneringen för serviceboende med heldygnsomsorg för äldre (RP 113/2025 rd) lämnades till riksdagen på hösten.
- En ny lag om funktionshinderservice (675/2023) med preciserat tillämpningsområde trädde i kraft i början av året. Till stöd för verkställigheten inleddes ett uppföljningsprojekt för perioden 2025–2027. Dessutom bereddes en ytterligare precisering av tillämpningsområdet för lagen om funktionshinderservice med avseende på bedömningen av rätten att få service i olika livsskedan (RP 92/2025 rd). Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026.
- I rätten till hälso- och sjukvårdstjänster för personer som vistas olagligt i landet infördes ändringar som trädde i kraft den 1 januari 2026 (RP 50/2025 rd).
- Som en del av den första fasen i reformen av tillgången till och tillräckligheten hos social- och hälsovårdens personal samt tryggheten av yrkeskompetensen lämnades en regeringsproposition (RP 174/2025 rd) om bland annat smidigare mottagande av internationellt bistånd. Därtill gjordes ett flertal ändringar på förordningsnivå som främjar utvecklingen av arbetsfördelningen och uppgiftsstrukturen genom att koppla personalens yrkesrättigheter till endast nödvändiga och proportionella begränsningar. Lagarna träder i kraft under 2026.
- Åtgärder till stöd för personalens tillräcklighet och tillgänglighet inom social- och hälsovården främjades på bred front som en del av [programmet för ett gott arbete](#). Under berättelseåret främjades åtgärder på längre sikt såsom utveckling av personalens kunskapsunderlag och prognostiseringen, utveckling av volymerna och strukturerna inom utbildningen samt åtgärder för utvidgad rekrytering. Inom ramen för programmet bereddes en ändring av

lagen om ordnande av social- och hälsovård (29 §), enligt vilken välfärdsområdena är skyldiga att rapportera också personaluppgifter. Ändringen trädde i kraft den 1 januari 2026.

- För att stärka social- och hälsovårdstjänsternas hållbara finansieringsbas och effektivitet lämnades en regeringsproposition (RP 117/2025 rd), genom vilken maximibeloppen för kundavgifter som tas ut för oanvända och icke avbokade besök inom social- och hälsovården höjdes från och med den 1 januari 2026.
- Genomförandet av [husläkarprogrammet](#), som inleddes i syfte att förbättra tillgången till vård och kontinuiteten i vården, fortsatte. Finansieringen inom [Finlands program för hållbar tillväxt](#) (RRP) för att utveckla modellerna för kontinuitet i vården upphörde i slutet av berättelseåret, och husläkarprogrammet har fungerat som en bro för de statsunderstödda projekt som inleds 2026 för att vidareutveckla kontinuitetsmodellerna.
- En arbetsgrupp för [principbeslut om främjande av psykisk hälsa](#) tillsattes för mandatperioden 3 april 2025–31 mars 2027 med uppgift att föra vidare de tväradministrativa åtgärderna i principbeslutet och stärka genomförandet av dem i synnerhet i civilsamhället. Förbättringen av den nationella tillgången till organisationsbaserad mentalvårdshjälp med låg tröskel fortsatte i enlighet med regeringsprogrammet.
- Med finansiering ur Finlands program för hållbar tillväxt (RRP) utvecklades tillgången till mentalvårds- och missbrukartjänster och deras verkningsfullhet i välfärdsområdena. Finansiering ur programmet användes också för att utvidga programmet för arbetsförmåga till nya områden och stärka stödet för arbetsförmågan och sysselsättningen inom social- och hälsovårdstjänsterna samt för att förbättra förutsättningarna för sysselsättningen av partiellt arbetsföra arbetslösa och personer med funktionsnedsättning samt deras arbets- och funktionsförmåga och delaktighet. Dessutom utvidgades IPS-arbetsträningssmodellen för stöd till personer med psykiska sjukdomar till nya välfärdsområden i samarbete med det nationella programmet för hälsa och välfärd. Ur programmet för hållbar tillväxt har beviljats statsunderstöd för perioden 2022–2025.

Tillgången till primärvårdstjänster förbättrades genom utveckling av FPA-ersättningarna. I försöket med valfrihet i samband med FPA-ersättningar fick personer som fyllt 65 år från och med den 1 september 2025 tillträde till privatläkare med en självrisk som är lika stor som kundavgiften inom den offentliga hälso- och sjukvården. Syftet med försöket är att öka tillgången till och valfriheten inom primärvårdstjänster för den åldrande befolkningen och att minska belastningen på den offentliga hälso- och sjukvården. Försöket varar till slutet av 2027.

Reformen av FPA-ersättningarna fortsatte genom att ersättningarna utvidgades till att också omfatta direktmottagningar hos munhygienist och fysioterapeut. Dessutom höjdes ersättningstaxorna för besök på gynekologmottagning samt för tjänster inom tandvården och mentalvården. Ändringarna trädde i kraft den 1 maj 2025. FPA-ersättningar för assisterad befruktning inom den privata hälso- och sjukvården återinfördes till högre belopp. Målet är att hjälpa dem som lider av ofrivillig barnlöshet, förbättra tillgången till assisterad befruktning och främja nativiteten. Målet med att höja och utvidga FPA-ersättningarna är att förbättra tillgången till hälso- och sjukvård genom att rikta ersättningar för vård och undersökningar inom den privata sjukvården till tjänster som är mindre tillgängliga inom den offentliga hälso- och sjukvården. Samtidigt utvecklas ersättningsystemet inom den privata sjukvården som en del av servicesystemet inom hälso- och sjukvården som helhet.

Programverksamhet för hälsa och välfärd

De förebyggande tjänsternas perspektiv stärktes genom flera åtgärder via det [nationella programmet för hälsa och välfärd](#). Ur programmet beviljades 4,85 miljoner euro i statsunderstöd för 12 projekt på olika håll i Finland. Tyngdpunkten i projekten låg på att främja den stödda sysselsättningen, munhälsan samt hälsosamma levnadsvanor och egenvård. Dessutom beviljades 700 000 euro till projekt som utvecklar skolmåltiderna och offentliga massbispisnings- och restaurangtjänster för personer i arbetsför ålder. Syftet med dessa projekt är att skapa bättre möjligheter till hälsofrämjande val.

Välfärdsområdena fick stöd inom nutritionsbehandlingen och nutritionshälsan, handledningen kring levnadsvanor och motionsrådgivningen. Inom ramen för programmet fortsatte även arbetet inom arbetsgruppen mot stigmatisering av fetma genom etiska kommunikationsanvisningar och utbildningskriterier.

Inom programmet inleddes också samhällsaktiviteter som syftar till att minska ensamhet samt åtgärder för att utveckla ungas förmåga att läsa av sin egen hälsa och deras emotionella kompetens.

Genom åtgärder inom ramen för [tillväxtprogrammet för hälso- och välfärdssektorn](#) påskyndades tillväxten och förnyelsen inom sektorn för hälsa och välfärd samt främjades forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten inom sektorn tillsammans med ett omfattande aktörsfält. Programmet genomförs i samarbete mellan fem ministerier (social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet) och två finansiärer (Finlands Akademi, Business Finland). Under berättelseåret satte man på den finländska hälso- och välfärdssektorns förmåga att vara en vägvisare och föregångare när det gäller att utnyttja och kombinera data och teknik.

Vid genomförandet stöddes internationalisering, tillväxt och attraherande av investeringar bland annat genom lagstiftningsreformer. Propositionen med förslag till lag om ändring av lagen om sekundär användning av social- och hälsovårdsuppgifter och till lagar som har samband med den (RP 87/2025 rd) antogs och stadfästes. Målet är ett säkert utnyttjande av social- och hälsovårdsdata inom forsknings- och utvecklingsverksamhet. Dessutom bereddes ett utkast till regeringens proposition med förslag till förtydligande av forskningslagstiftningen, vilket sändes på remiss. Arbetet för att göra lagstiftningen om forskning inom social- och hälsovården smidigare fortsätter.

Forskningsverksamheten finansierades regionalt och lokalt av Finlands Akademi med nästan 40 miljoner euro (projekt inom klinisk forskning, stärkande av välfärdsområdenas verksamhet och samarbete inom forskning och utveckling, stärkande av forskningsinfrastrukturen).

Under styrning av social- och hälsovårdsministeriet stärktes avtalen om forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet på samarbetsområdesnivå. Den kunskapsbaserade ledningen utvecklades och [slutrapporten från välfärdsområdenas FUUIK-expertgrupp](#) (på finska, referat på svenska) publicerades i september 2025. Rapporten utgör en strategisk grund för den fortsatta utvecklingen av FUUIK-verksamheten (forskning, utveckling, utbildning, innovation och kompetens) och för smidigare företagssamarbete. Dessutom bereddes i programmet ett förslag till en nationell samordningsmodell för kliniska prövningar av läkemedel och medicintekniska produkter.

Barn, unga och familjer

Genomförandet av [den nationella barnstrategin](#) främjades i enlighet med [genomförandeplanen](#) för regeringsperioden. Vid genomförandet under berättelseåret stärktes barns och ungas deltagande och inflytande i synnerhet i statsrådets

verksamhet. Webbutbildningen om barnets rättigheter kompletterades med nya delar. I januari publicerades bland annat (på finska) en utbildning i barnets rättigheter och barnkonsekvensanalys i lagberedningen, som erbjuder en god kunskapsbas för barnkonsekvensanalys i lagberedningen och i beredningen av politiska åtgärder. Ändringar i lagstiftningen om barnskyddet bereddes, och i februari genomfördes i anslutning till detta ett samråd med barn inom ramen för genomförandet av den nationella barnstrategin. Genom samrådet erbjöds barn som är klienter hos barnskyddet möjlighet att bli hörda, eftersom den reglering som var under beredning gällde en del av de barn som behöver vård utom hemmet inom barnskyddet.

Den nationella handlingsplanen för den europeiska barngarantin främjades som en del av barnstrategin. Den andra uppföljningsrapporten om barngarantin lämnas i mars 2026.

Digitala tjänster och informationsledning i välfärdsområdena

Genomförandet av [programmet för digital social- och hälsovård](#) fortsatte som planerat. För att påskynda användningen av artificiell intelligens genomfördes tio försöksprojekt inom olika välfärdsområden. Inom ramen för verksamheten i ekosystemet för artificiell intelligens utarbetades (på finska) en [vision för artificiell intelligens](#) inom social- och hälsovården.

Effekterna av digitala tjänster undersöktes bland annat genom en randomiserad undersökning av användningen av digitala kliniker inom Österbottens välfärdsområde. Undersökningen utfördes i samarbete med Aalto-universitetet, Åbo universitet och Institutet för hälsa och välfärd. Lagstiftningen om informationshantering inom social- och hälsovården utvecklades till stöd för utnyttjandet av teknik och hälsodata inom social- och hälsovårdstjänsterna (RP 113/2025 rd, RP 118/2025 rd, RP 159/2025 rd). Välfärdsområdena utvidgade tillgången till digitala social- och hälsocentraler; den digitala kanalen står till förfogande för 4,3 miljoner finländare. De tjänster som erbjuds digitalt varierar från region till region. Andelen distanstjänster inom primärvården har ökat och är minst 29 procent inom alla välfärdsområden.

De nationella enhetskostnaderna för social- och hälsovården beräknades i fråga om primärvården, den specialiserade sjukvården samt institutions- och boendeservicen utifrån materialen för 2023 och 2024. De nationella enhetskostnaderna kommer i fortsättningen att utgöra en del av kunskapsunderlaget för den nationella styrningen. På basis av den nationella beräkningen producerades anvisningar för kostnadsberäkning för välfärdsområdena, vilket i fortsättningen gör det möjligt att beräkna enhetskostnaderna på ett enhetligt sätt.

[Rapporterings-tjänsten för uppföljning, utvärdering och styrning](#) (på finska), som är avsedd för styrning av välfärdsområdenas organiseringsuppgift inom social- och hälsovården, möjliggör longitudinella analyser och tvärsnittsstudier av välfärdsområdena med beaktande av olika resultat aspekter.

Styrningen och finansieringen av välfärdsområdena

Välfärdsområdena har vid utgången av berättelseåret ansvarat för ordnandet av social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets tjänster i fulla tre år. Under de första verksamhetsåren har välfärdsområdena fokuserat på att överföra organiseringsansvaret på ett säkert sätt, stabilisera verksamheten, förbättra kapaciteten att ordna tjänster, förenhetliga tjänsterna och balansera verksamheten och ekonomin.

Regeringen styrde under berättelseåret välfärdsområdena till att genomföra funktionella ändringar för att förnya tjänsterna och förbättra deras verkningsfullhet och kostnadseffektivitet. Vid styrningen av välfärdsområdena lades särskild vikt vid åtgärder som bidrog till att vidareutveckla tjänsteproduktionen, öka användningen av digitala tjänster och dämpa kostnadsökningen, såsom att minska användningen av inhyrd arbetskraft och förnya servicestrukturen.

Vid halvtidsöversynen våren 2025 fastställde regeringen att samarbetet mellan välfärdsområdena måste stärkas. Social- och hälsovårdsministeriet utfärdade i juni en [anvisning om tillämpning av välfärdsområdenas samarbetsavtal](#), där det precisades vilka frågor välfärdsområdena ska komma överens om sinsemellan.

Välfärdsområdesval hölls i april och efter det beslutade statsrådet om de nationella målen för välfärdsområdenas uppgifter för perioden 2025–2029. De lagstadgade årliga förhandlingarna ordnades på hösten av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet i samarbete med välfärdsområdena. I januari hölls förhandlingar om social- och hälsovårdens samarbetsområden. I mars publicerades en [utredning](#) (på finska) om hur välfärdsområdenas ansvar för att ordna social- och hälsovård uppfylldes 2024.

Den nationella styrningen av välfärdsområdena utvecklades under berättelseåret. Målet var att skapa förutsättningar för att välfärdsområdesreformen ska kunna framskrida och påskyndas så att allmänheten tryggas tillräckliga social- och hälsovårdstjänster inom ramen för den statliga finansieringen. Utifrån beredningsarbetet sammanställdes ett förslag för att säkerställa att välfärdsområdesreformen framskrider och för att utveckla styrningen. I [slutrapporten](#) om utvecklingsarbetet för styrningshelheten, som publicerades (på finska) på våren, konstaterades det

att de styrande ministerierna måste stärka både sitt interna och ömsesidiga samarbete. Utvecklingsarbetet inleddes omedelbart och genomförandet fortsätter 2026. I december publicerades en [halvtidsutvärdering av välfärdsområdesreformen](#) (på finska, referat på svenska), där det konstaterades att den nationella styrningen av välfärdsområdena måste stärkas och förtydligas.

Kostnaderna för ändringarna i välfärdsområdenas första skede och de allmänna prishöjningarna samt löneuppgörelserna i anslutning till reformen satte välfärdsområdenas ekonomi på prov under de första åren. Dessutom medförde sparmålen för statsfinanserna ett eget extra tryck på välfärdsområdenas ekonomiska situation. Välfärdsområdenas sammanlagda resultat för berättelseåret uppvisade ett överskott. Trots den goda utvecklingen fördjupades den ekonomiska differentieringen i områdena. Finansministeriet inledde under berättelseåret utvärderingsförfaranden med tre välfärdsområden. Dessutom ansökte 11 områden om tilläggsfinansiering av staten under berättelseåret och områdena lämnade också in sammanlagt 23 ansökningar om ändring av fullmakten att uppta lån. Reformen av välfärdsområdenas finansieringssystem fortsatte i enlighet med regeringsprogrammet. Finansieringssystemet utvecklas utifrån forskning under hela regeringsperioden. Målet är att trygga finansieringsbasen för tjänster inom social- och hälsovården och räddningsväsendet och att göra finansieringsmodellen sporrande och sådan att den stöder kostnadskontrollen.

De ändringar i finansieringssystemet som bereddes under berättelseåret gällde finansieringen av främjandet av välfärd och hälsa samt bestämningsfaktorerna för finansieringen av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Genom en temporär ändring genomfördes också i enlighet med regeringsprogrammet sparåtgärder av engångsnatur som gällde övergångsutjämnningar. Dessutom bereddes ändringar i styrningen av investeringar i enlighet med de riktlinjer som regeringen drog upp i samband med planen för de offentliga finanserna. Författningsändringarna trädde i kraft vid ingången av 2026.

Välfärdsområdenas ekonomi behandlas närmare i avsnitt 4.4.

2.3 Kommuner, städer och statens regionförvaltning

Kommuner och städer

Vid sin halvtidsöversyn fastställde regeringen att den förbinder sig att fortsätta avvecklingen av normerna i kommunernas uppgiftsfält. I detta sammanhang beaktas skillnaderna i kommunernas omständigheter samt stöds och utvecklas

kommunernas organiseringssamarbete. I programmet för avveckling av normer och översyn av uppgifterna i kommunerna har man samlat 468 förslag till avveckling av normer, och de kommer att följas upp. Fler än 120 förslag till avveckling av normer har redan förts framåt helt eller delvis. Det produceras utredningar om åtskiljandet av kommunernas uppgifter, och utifrån utredningarna kan man ta fram riktlinjer för en övergripande utveckling av kommunerna och deras uppgifter.

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen kallade i december riksdagsgruppens representanter till en parlamentarisk diskussion om kommunernas framtid. Avsikten är att i början av 2026 inleda ett parlamentariskt samarbete för att söka gemensamma lösningar på utmaningarna i kommunernas ekonomi, tjänster och livskraft.

Arbetsgruppen för utvärdering av förtroendeuppdrag på flera olika förvaltningsnivåer publicerade en [bedömningspromemoria](#) (på finska, referat på svenska) i januari 2026. Arbetsgruppen hade till uppgift att utreda eventuella överlappningar i beslutsfattandet på olika nivåer och jävsfrågor samt kommunernas och välfärdsområdenas anställdas deltagande i arbetet i kommun- och välfärdsområdesstyrelserna och i de underlydande nämnderna. Våren 2025 utfärdades anvisningar om organ, som kunde utnyttjas vid fördelningen av platser efter välfärdsområdes- och kommunalvalet.

Totalreformen av statsandelssystemet för kommunernas basservice drivs inte framåt under innevarande regeringsperiod. Regeringspartierna kunde inte nå enighet om totalreformen inom den tidsfrist som riksdagsbehandlingen av reformen krävde. Finansministeriet utreder dock om det är möjligt att göra begränsade förtydligande ändringar i systemet under denna regeringsperiod.

Regeringen genomförde under berättelseåret stadspolitik genom ett flertal [avtals- och partnerskapsförfaranden](#), där stadsperspektivet och ett omfattande samarbete mellan städerna och staten samt mellan olika förvaltningsområden var en central verksamhetsstyrande princip.

Det strategiska samarbetet mellan de sex största städerna och staten har drivits framåt med hjälp av alliansmodellen. I allianssamarbetet nåddes gemensamma lösningar på kompetensbristen inom småbarnspedagogiken, utmaningarna kring kompetent arbetskraft, förebyggandet av gängbildning och segregeringen.

År 2024 inleddes tematiska partnerskap med tre stadsgrupper, Jyväskylä, Kuopio och Lahtis, medelstora städer som siktar på tillväxt och de östliga gränstäderna (Joensuu, Villmanstrand och Imatra). Under berättelseåret skapades indikatorer för livskraft i samarbete mellan regionstäderna och staten.

Regionerna och statens regionförvaltning

Vid regeringens halvtidsöversyn våren 2025 fattades beslut om de strategiska åtgärderna i programmen för östra och norra Finland. Åtgärderna gäller åtkomlighet (snabbare banförbindelse i Savolax, fortsättning på landskapsflyg), främjande av investeringar och turism, Fingrid Oyj:s investeringsförmåga (höjning med en miljard till 5,2 miljarder euro i investeringsprogrammet för stamnätet 2025–2034), stärkande av försörjningsberedskapen genom ett centrum för toxikologisk kompetens i Kuopio samt främjande av investeringar som stöder Kymmenedalens och Södra Karelen livskraft (10 miljoner euro i fullmakt för företagsstöd). Vid halvtidsöversynen beslutades också att anslaget för stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna på 16,1 miljoner euro riktas till genomförandet av programmen. Av detta anslag anvisas 12 miljoner euro för genomförandet av [programmet för östra Finland](#) och 4,1 miljoner euro för genomförandet av [programmet för norra Finland](#) (på finska, referat på svenska). Dessutom utnämndes kommerserådet Harri Broman till särskild representant för programmet för östra Finland. Hans uppgifter hänför sig till främjandet av ovannämnda strategiska åtgärder, och dessutom ska han bland annat utarbeta ett förslag till ett koncept för särskilda ekonomiska regioner som ska prövas i östra Finland inom ett område som avgränsats noga när konceptet utarbetades.

De strategiska åtgärderna inom programmet för norra Finland omfattar en finansiering på 20 miljoner euro för en utredning om utbyggnad av den europeiska spårvidden från Sverige till Finland, främjande av investeringar, ett gemensamt strategiskt program för de nordliga regionerna i Finland, Sverige och Norge under Finlands ledning, finansiering på 5 miljoner euro för utveckling av 6G-kompetens samt en utredning om ett lagstadgat regionalt turismskatteförsök.

Under berättelseåret inkom två ansökningar om stöd enligt handlingsmodellen för plötsliga strukturomvandlingar: I oktober 2025 lämnade Södra Karelen in en ansökan i samband med uppsägningar inom pappersindustrin och i december 2025 lämnade Egentliga Finland in en ansökan i samband med uppsägningar och permitteringar vid bilfabriken i Nystad. Behandlingen och bedömningen av ansökningarna fortsätter 2026.

[Reformen av statens regionförvaltning](#) har syftat till att underbygga en enhetlig tillstånds- och tillsynspraxis och att göra tillståndsprocesserna smidigare. Den reviderade lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2026. Den innehöll bestämmelser om organiseringen av uppgifterna och förvaltningen vid Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården Valvira, regionförvaltningsverken, NTM-centralerna (Närings-, trafik- och miljöcentralerna) och Statens ämbetsverk på Åland i det nya riksomfattande ämbetsverket, Livskraftscentralerna, Statens ämbetsverk på Åland

och vissa andra statliga ämbetsverk. Genom reformen inrättades som nya ämbetsverk Tillstånds- och tillsynsverket och tio livskraftscentraler. Samtidigt utvecklades regionförvaltningsverken, NTM-centralerna och Valvira, det vill säga sammanlagt 22 ämbetsverk. Det genomförandeprojekt som bereder Tillstånds- och tillsynsverket och det genomförandeprojekt som bereder Livskraftscentralerna samordnar genomförandet av de praktiska åtgärder som krävs för att inleda verksamheten vid de nya ämbetsverken. Uppstarten av verksamheten vid ämbetsverken samt överföringen av uppgifter, personal, informationssystem och inledda ärenden till de nya ämbetsverken genomfördes vid årsskiftet 2025–2026 utan störningar och så att kundservicens kontinuitet kunde tryggas.

Den allmänna förvaltningspolitiken

Under berättelseåret genomfördes en [halvtidsutvärdering](#) av genomförandet av den femte handlingsplanen för öppen förvaltning och en [enkät om öppen förvaltning](#) (på finska). Arbetet inom den öppna förvaltningen anses vara viktigt och med hjälp av enkäten identifierades insatsområdets styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Antalet medlemmar i nätverket Öppen demokrati, som delar information och god praxis, har etablerat sig på cirka 800 personer. Skalningen av de nationella dialogerna för mer omfattande användning har varit lyckad och den information som dialogerna producerar utnyttjas också vid ministerierna.

Med hjälp av reformen av [statens service- och lokalnät](#), som pågår fram till 2030, byggs gemensamma kundserviceställen (Finlandsdiskar) för den offentliga förvaltningen och onödiga kontorslokaler säljs. Lagstiftningen om statens gemensamma kundservice trädde i kraft den 1 januari 2026. Den regionala planeringen av reformen har framskridit så att planerna för 15 landskap är klara och planeringen av service- och lokalnätet i de 3 sista landskapen har inletts. Dessutom uppdaterades verksamhetsmodeller för gemensamma arbetsmiljöer.

Genomförandet av [statens personalstrategi](#) från 2024 har fortsatt. De utvecklingsåtgärder som vidtagits leder förvaltningen mot uppnåendet av den gemensamma visionen och de mål som ställts upp i strategin. Målen anknyter till statens gemensamma värderingar, verksamhetskulturen, ledarskapet och personalpolitiken.

Finanspolitiska ministerutskottet fattade den 24 juni 2025 beslut om genomförandet av statens omkostnadsbesparingar. Som en del av genomförandet av besparingarna utreddes vilka besparingar man kan åstadkomma genom att koncentrera vissa funktioner inom statsförvaltningen. De för arbetet tillsatta grupperna lämnade in sina utredningar i tid. I utredningarna föreslås det att Servicecentret för statens

ekonomi- och personalförvaltning övertar ansvaret för de operativa uppgifter inom statens ekonomiförvaltning som Statskontoret ansvarar för samt för de informationssystem som stöder dessa uppgifter. Vid vissa ämbetsverk kräver koncentrationen av uppgifter och system ytterligare utredningar. Finansministeriet bereder åtgärdsförslagen för finanspolitiska ministerutskottet våren 2026.

2.4 Välfärd skapas genom arbete

Arbetsmarknaden

Under berättelseåret lämnades tre regeringspropositioner om ändring av arbetslagstiftningen.

Regeringens proposition om trygghet av skyddsarbete vid stridsåtgärder (RP 14/2025 rd) lämnades till riksdagen under våren. Syftet med den föreslagna lagstiftningen var att säkerställa kontinuiteten i samhällets kritiska funktioner vid stridsåtgärder, om parterna inte genom förhandlingar kan komma överens om det skyddsarbete som behövs under dem. Lagstiftningen trädde i kraft den 16 juni 2025.

Regeringens proposition om tröskeln för uppsägning som har samband med arbetstagarens person (RP 158/2025 rd) lämnades till riksdagen på hösten. Målet med projektet är att underlätta uppsägning på grunder som har samband med arbetstagarens person. Syftet är att sänka tröskeln för arbetsgivaren att anställa ny personal. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026.

I september lämnades också regeringens proposition med förslag till lagstiftning om slopande av utbildningsersättningen (RP 147/2025 rd). Syftet med att slopa utbildningsersättningen var att minska de offentliga utgifterna.

Utveckling av arbetslivet och välbefinnande i arbetet

Reformen av AN-tjänsterna 2024 genomfördes den 1 januari 2025. I reformen överfördes organiseringsansvaret för den offentliga arbeidskrafts- och företags servicen till kommunerna och deras sammanlagt 45 sysselsättningsområden. Statens AN-byråer lades ned i samband med reformen.

Revideringen av modellen för betjäning av privatkunder fortsatte 2025 i enlighet med regeringsprogrammet. I regeringspropositionen (RP 108/2025 rd) föreslogs det att tjänsteinnehavarnas prövningsrätt ökas vid fastställandet av serviceprocessen. I och med reformen baserar sig serviceprocessen i fortsättningen mer på kundernas servicebehov än på den tidigare schematiska serviceprocessen. Detta gör det möjligt att erbjuda kunderna en mer individuell service och att rikta resurser till de mest behövande kunderna. Samtidigt föreslogs även andra ändringar i servicen för personkunder. Exempelvis förtydligades lagstiftningen om skyldigheten att söka arbete, systemet för uppföljning av utkomstskyddet för arbetslösa förnyades och arbetserbudanden gjordes mer förpliktande. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2026.

Regeringsprogrammets program som främjar arbetsförmågan och arbetshälsan framskred planenligt. Investeringen Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet i Finlands [program för hållbar tillväxt](#) och de projekt som genomfördes inom ramen för programmet för psykisk hälsa i arbetslivet avslutades i slutet av året. De centrala målen för programmet överträffades. Som en del av det pensionsavtal som ingicks i början av året inleddes en trepartsutredning om metoder för att främja i synnerhet förebyggandet och behandlingen av psykiska problem hos personer i arbetsför ålder. Programmet [ARBETE2030](#) framskred i enlighet med genomförandeplanen. Ett centralt resultat var produktifieringen av metoden Framtidsdialoger, som nu är öppet tillgänglig bland annat för utveckling av organisationernas prognostiseringsförmåga. Som en del av programmet bereddes också en [strategi för utveckling av arbetslivet](#) samt Arbetslivsforumet 2026. Målet för utvecklingsstrategin för arbetslivet är att bygga upp tillväxt inom kunnskap, produktivitet och välfärd.

Genom åtgärderna i åtgärdsprogrammet mot arbetsrelaterat utnyttjande 2024–2027 stärktes samarbetet mellan flera myndigheter och det relaterade pilotförsöket med permanenta strukturer i samarbete mellan polisen, skatteförvaltningen och arbetarskyddsmyndigheterna. Inom samarbetsprojektet mellan de nordiska och baltiska länderna inleddes genomförandeskedet, där målet är att öka arbetarskyddstillsynens gränsöverskridande gemensamma inspektioner, myndighetsarbetet och samarbetet med arbetsmarknadsorganisationerna.

Beredningen av det nationella genomförandet av direktivet om insyn i lönesättningen framskred och beredningen av regeringens proposition om en flexibel modell för samordning av invalidpension och arbetsinkomster inleddes.

Den sociala tryggheten

Reformen av den sociala tryggheten syftar till att förenkla den sociala tryggheten, förtydliga utkomststödet av förmån som används i sista hand och temporärt och stärka de offentliga finanserna. Reformen främjades genom flera regeringsprojekt.

Under berättelseåret genomfördes den första fasen av det allmänna stödet, där arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen ersattes med ett allmänt stöd för arbetslösa (RP 112/2025 rd). Det allmänna stödet är en behovsprövad förmån som till sin storlek motsvarar det nuvarande arbetsmarknadsstödet, grunddagpenningen för arbetslösa och grunddelen av den inkomstrelaterade dagpenningen. Till det allmänna stödet hör också en aktiveringsperiod som syftar till att förhindra utdragen arbetslöshet och förebygga marginalisering. Lagstiftningen om det allmänna stödet träder i kraft den 1 maj 2026. I nästa skede fortsätter förenhetligandet och sammanslagningen av grundtrygghetsförmånerna och det stegvisa inkluderandet av de nuvarande stöden för boende i det allmänna stödet.

Utkomststödet förnyades (RP 116/2025 rd). Syftet är att förtydliga utkomststödet av förmån som används i sista hand och temporärt, att förebygga marginalisering bland unga och att stärka de offentliga finanserna. Lagreformen stärker stödtagarens skyldighet att söka heltidsarbete och ansöka om primära förmåner. Ändringarna i utkomststödet beräknas ha en direkt stärkande effekt på 70 miljoner euro i de offentliga finanserna när reformen är i kraft i sin helhet. Reformen bedöms öka genomförandekostnaderna med sammanlagt 18 miljoner euro. Reformen uppskattas öka sysselsättningen med 1 200 personer, vilket stärker de offentliga finanserna med cirka 29 miljoner euro. Lagarna trädde i huvudsak i kraft den 1 februari 2026.

Under berättelseåret bereddes lagstiftningen om det nya integrationsstödet. Målet är att främja invandrarnas deltagande på arbetsmarknaden och deras tillgång till språkutbildning inom en rimlig tid. Propositionen beräknas ha en stärkande effekt på 3,5 miljoner euro i de offentliga finanserna på 2030 års nivå.

Ändringarna i lagen om underhållsstöd, lagen om underhåll för barn och lagen om inkomstdatasystemet (RP 115/2025 rd) trädde i kraft den 1 januari 2026. Syftet med den nya regleringen är att säkerställa att rätten till underhållsstöd som betalas av FPA grundar sig på den underhållsskyldiga förälderns faktiska försörjningsförmåga. Dessutom syftar ändringarna till att stärka underhållsbidragets primära ställning som garant för barnets underhåll samt till att uppnå de sparmål som ställts upp för reformen.

Vid tidpunkten för höstens budgetlagar offentliggjordes tre promemorior som bedömer de samlade konsekvenserna av regeringens ändringar i den sociala tryggheten under valperioden. Promemoriorna fokuserade särskilt på konsekvenserna av totalreformen av utkomststödet. I [den första promemorian](#) (på finska) behandlades hur ändringarna i den sociala tryggheten och beskattningen 2024–2025 och totalreformen av utkomststödet påverkat användningen av utkomststödet i och inkomstfördelningen till hushållen. I [den andra promemorian](#) (på finska) bedömdes konsekvenserna av de ändringar i den sociala tryggheten och social- och hälso-tjänsterna som presenteras som budgetlagar enligt människogrupp med tanke på förpliktelserna i fråga om de grundläggande och mänskliga rättigheterna. [Den tredje promemorian](#) (på finska) utarbetades tillsammans med arbets- och näringsministeriet och den innehöll en gemensam granskning av regeringens propositioner om utkomststödet, det allmänna stödet, arbetskraftsservicen och påföljderna inom utkomstskyddet. Promemoriorna bereddes till stöd för riksdagens beslutsfattande.

[Kommittén för social trygghet](#) diskuterade under berättelseåret förmånskombinationer, olika alternativ för att stödja boendet, förhållandet mellan grundtrygghet och trygghet i sista hand, målen för den sociala tryggheten för barn och barnfamiljer samt barnbidragssystemets framtid. Socialskyddsdialogerna, som ordnades av social- och hälsovårdsministeriet och stiftelsen Dialogpaus, lyfte fram ett brett spektrum av allmänhetens tankar och förslag till framtida utveckling av den sociala tryggheten. Kommittén för social trygghet publicerar sitt slutbetänkande före utgången av 2026.

Regeringens mål är att stärka samhällets barn- och familjevänlighet och att söka åtgärder som kan ha en positiv inverkan på nativiteten. Mandatet för arbetsgruppen för beredning av det befolkningspolitiska programmet gick ut den 30 april 2025. Arbetsgruppens uppgift var att ta fram förslag till åtgärder för att stödja uppfyllandet av önskemål om barn och stoppa nedgången i nativiteten. Arbetsgruppen föreslog ett flertal åtgärder i sin [promemoria](#) (på finska, referat på svenska) i slutet av mars. Av dem beslutade regeringen vid halvtidsöversynen om en höjning av den menersättning som betalas till donatorer av äggceller och om tilläggsfinansiering för att utveckla stödet till personer som drabbats av missfall och som är rädda för att föda.

Internationell rekrytering

Regeringens mål för internationell rekrytering främjades genom programmet [Talent Boost 2023–2027](#), ett förvaltningsövergripande åtgärdsprogram för arbets- och utbildningsrelaterad invandring. Målet är att Finland ska få kompetens enligt sina behov och förstärkning för ekonomisk tillväxt, sysselsättning och innovationsverksamhet. Programmets genomslag följs upp med hjälp av indikatorer för Finlands dragningskraft, smidiga och kontrollerade uppehållstillståndsprocesser, stärkandet av Finlands hållkraft och bekämpningen av arbetsrelaterat utnyttjande. För att främja och rikta den internationella rekryteringen har man infört en partnerskapsmodell med Indien, Vietnam, Filippinerna och Brasilien, vilka nämns i regeringsprogrammet. Utöver det strävar man efter att öka antalet rekryteringar från EU/EES-området. I en situation med svag efterfrågan på arbetskraft har partnerskapen fokuserat dels på att etablera samarbetsstrukturer (inklusive mellanstatliga samarbetsdokument), dels på att locka toppexperter som är centrala för tillväxt och innovationer.

Migrationsverkets arbets- och utbildningsrelaterade uppehållstillståndsprocesser måste vara smidiga och svara på utmaningarna och riskerna för missbruk i den förändrade säkerhetsmiljön. Under berättelseåret fortsatte arbetet för att säkerställa en riskbaserad, säker och smidig handläggning av ansökningar och för att utveckla efterhandskontrollen av tillstånd. Det har gjorts omfattande utredningar om sårbarheterna i lagstiftningen om tillstånd, och regeringen har beslutat att lagstiftningsprojekt om tillstånd för studerande och deras familjemedlemmar samt företagarbaserade tillstånd ska inledas vid ingången av 2026. År 2025 utfärdades dessutom statsrådets förordning om branscherna med riksomfattande arbetskraftsbrist där innehavaren av ett uppehållstillstånd för arbetstagare kan arbeta utanför den ursprungliga branschen.

2.5 Ett kunnigt Finland

Bildningsförvaltningens strukturer förnyades i enlighet med regeringsprogrammet. Syftet med [reformen av bildningsförvaltningen](#) är att effektivisera förvaltningen och stärka dess genomslag. Ämbetsverken inom förvaltningsområdet slogs samman till större enheter med målet att säkerställa kvaliteten på och serviceförmågan i ministeriets och ämbetsverkens verksamhet, underlätta förvaltningen och öka effektiviteten. Dessutom utvecklar och inför bildningsförvaltningen gemensamma tjänster och enhetliga verksamhetsmodeller. Lagstiftningen om reformen av ämbetsverksstrukturen trädde i kraft den 1 januari 2026, varefter fem ämbetsverk sköter uppgifterna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde: Riksarkivet, Museiverket, Utbildningsstyrelsen, Finlands Akademi och Konst- och kulturmyndigheten.

Småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen

De grundläggande färdigheterna stärktes genom att öka minimitimantalet i den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar: en timme i modersmålet och litteraturen och en timme i matematik i årskurserna 1–2 samt en timme i modersmålet i årskurserna 3–6. Dessa extra timmar bidrar till att ge lärarna och eleverna arbetsro och ger mer tid att gå igenom de nuvarande målen. Ändringarna av förordningarna trädde i kraft den 1 augusti 2025. Timtilläggen och de lokala läroplanerna som uppdaterats i enlighet med dem trädde i kraft i grundskolorna den 1 augusti 2025. För timtilläggen har det reserverats permanent finansiering på 8,6 miljoner euro 2025 och 20,6 miljoner euro från och med 2026.

Lagstiftningen om stödet för lärande inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen reviderades. Den reviderade lagstiftningen trädde i kraft den 1 augusti 2025. De lagenliga grunderna för läroplanen för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och de lokala läroplanerna som uppdaterats i enlighet med dem infördes i skolorna den 1 augusti 2025. Insamlingen av statistiska uppgifter om stödet för lärandet och skolgången utvecklades så att den motsvarar den reviderade lagstiftningen.

Regeringen införde behövliga lagstiftningsändringar genom vilka man effektivare än för närvarande kan begränsa användningen av exempelvis mobila enheter under skoldagen och på så sätt stärka elevernas fokus på undervisningen. Lagen trädde i kraft den 1 augusti 2025. I samband med ändringarna i lagstiftningen uppdaterade Utbildningsstyrelsen anvisningarna om rättigheter och skyldigheter i anslutning till användningen av dator, mobiltelefon och andra mobila enheter i skolan.

Lagen om grundläggande utbildning ändrades så att regionförvaltningsverken i fortsättningen på eget initiativ kan undersöka om undervisningen har ordnats i enlighet med lagstiftningen. Målet är att stärka barns och elevers rätt att delta i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen på det sätt som lagstiftningen berättigar till. Genom att stärka styrningen och tillsynen säkerställs tjänsternas lagenlighet och kvalitet samt tillgodoseendet av elevernas rättigheter och rättsskydd. Ändringen trädde i kraft den 1 augusti 2025 (RP 212/2024 rd).

Det har blivit möjligt att ordna påbyggnadsundervisning i den förberedande undervisningen inom den grundläggande utbildningen. Påbyggnadsundervisningen i den förberedande undervisningen genomför regeringsprogrammet, enligt vilket det görs möjligt att förlänga den förberedande undervisningen till två år i situationer där det bedöms vara nödvändigt för att säkerställa tillräckliga språkliga färdigheter. Påbyggnadsundervisningen i den förberedande undervisningen inom den

grundläggande utbildningen syftar till att efter den förberedande undervisningen stärka de färdigheter som eleven behöver i finska eller svenska och på så sätt främja elevernas balanserade utveckling och deras integration i det finländska samhället. Lagändringarna träder i kraft den 1 augusti 2026. För påbyggnadsundervisningen i den förberedande undervisningen anvisas årligen cirka 20,3 miljoner euro i statlig finansiering.

Lagstiftningen om registerprocessen för privat daghemsverksamhet reviderades. Syftet är att göra det möjligt att inleda verksamhet snabbare och smidigare. Ändringarna i lagen om småbarnspedagogik trädde i kraft den 1 januari 2026.

Lagstiftningen om servicesedlar inom småbarnspedagogiken reviderades i enlighet med regeringsprogrammet. Ändringen stöder verksamhetsförutsättningarna för den privata småbarnspedagogiken. Målet är att allt fler familjer ska kunna välja mellan olika former av småbarnspedagogik på ett mer jämlikt sätt. Lagstiftningen om servicesedlar inom småbarnspedagogiken överfördes till undervisnings- och kulturministeriet, vilket var målet när lagen om småbarnspedagogik reviderades. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2026.

I enlighet med regeringsprogrammet bereddes också en kunskapsgaranti som innebär att en minimikunskapsnivå fastställs och att den ska ha uppnåtts när man i grundskolan går vidare från en klass till följande. Beredningen går ut på att precisera lagen om grundläggande utbildning så att uppnåendet av målen för den allmänna lärokursen för den grundläggande utbildningen och en jämlik bedömning av uppnåendet stärks. Syftet är att främja uppnåendet av målen för läroämnenas lärokurs och säkerställa grundläggande färdigheter för alla elever som går ut den grundläggande utbildningen. Avsikten är att regeringens proposition lämnas till riksdagen våren 2026.

Utbildningen på andra stadiet

Inom både yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen bereddes och genomfördes flera reformer i enlighet med de lagar som stadfästes i slutet av 2024 (801/2024, 802/2024, 1077/2024, 1078/2024 och 1079/2024).

Ändringarna av bestämmelserna om stödet för lärande trädde i kraft den 1 augusti 2025 för gymnasieutbildningens del och medförde bland annat rätt till stödundervisning för alla gymnasiestuderande. Reformen av stödet för lärande inom yrkesutbildningen träder i kraft den 1 augusti 2026. Från och med 2025 ökades respektive utbildningssektors statsandelsfinansiering med 10 miljoner euro för att stärka

stödet för lärande. Utbildningsstyrelsen har stött utbildningsanordnarna i genomförandet av det reformerade stödet för lärande. Målet är att varje studerande i rätt tid får det stöd för lärande som han eller hon behöver för att avancera i studierna på andra stadiet i enlighet med sina mål.

Under berättelseåret fördes en livlig allmän debatt om inlärningsresultaten och de studerandes välbefinnande på andra stadiet. De ungas behov av stöd har ökat, och det har återspeglats i hur studierna framskrider i utbildningen på andra stadiet. Undervisnings- och kulturministeriet sände i november ett styrbrev till anordnarna av yrkesutbildning där man poängterade vikten av att ordna tillräcklig närundervisning och handledning särskilt för läropliktiga studerande. Utvecklingsförslag som förbättrar funktionaliteten och verkningsfullheten i utbildningen som handleder för examensutbildning (HUX) bereddes i en arbetsgrupp som tillsatts av ministeriet.

I enlighet med regeringsprogrammet ändrades finansieringsgrunderna för gymnasieutbildningen i syfte att stärka finansieringen för anordnarna av gymnasieutbildning i avlägset belägna kommuner med mindre antal studerande och i kommuner där undervisningen ordnas på minoritetsspråk. På så sätt tryggas tillgången till utbildning och tillgodoseendet av kulturella rättigheter i hela landet. De nya finansieringsgrunderna tillämpades första gången i slutet av 2025 när beslut fattades om enhetsbeloppen för anordnare av gymnasieutbildning 2026.

Det blir möjligt att avlägga studentexamen på engelska från och med hösten 2028 och studentexamen i färdighets- och konstämnen från och med hösten 2029. Ansökan om tillstånd att ordna gymnasieutbildning på engelska öppnades vid ingången av 2025. Ansökan lämnades av nio utbildningsanordnare, av vilka fem beviljades tillstånd att ordna gymnasieutbildning på engelska. Den engelskspråkiga gymnasieutbildningen inleds hösten 2026.

Finansieringsmodellen och finansieringsgrunderna för yrkesutbildningen reviderades från ingången av 2026. Undervisnings- och kulturministeriet utfärdade i oktober en ny förordning om beräkningsgrunderna för finansiering för yrkesutbildning (918/2025). Även samtliga tillstånd att ordna yrkesutbildning reviderades så att de motsvarar den reviderade lagstiftningen. De nya finansieringsgrunderna tillämpades första gången i december 2025 när beslut fattades om finansieringen för 2026. Den kalkylerade finansieringen till anordnarna av yrkesutbildning baserar sig från och med 2026 i sin helhet på faktiska prestationer, vilket förbättrar finansieringens förutsägbarhet. Ett nytt kriterium i finansieringsmodellen är de studerandes utgångsnivå och utbildningsbakgrund, vilket ger utbildningsanordnarna incitament att ordna utbildning också för studerande med en sämre utgångsnivå.

För att utveckla verksamhetsstyrningen inom yrkesutbildningen inleddes ett åtta-årigt försök för perioden 2026–2033. Våren 2025 utlystes ansökan till försöket, och Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) poängsatte ansökningarna. Undervisnings- och kulturministeriet valde hösten 2025 ut 40 anordnare av yrkesutbildning till försöket. Målet med verksamhetsstyrningsförsöket ingår i regeringsprogrammets mål att förbättra yrkesutbildningens genomslag och kvalitet samt att främja tillgången på kunnig arbetskraft.

En arbetsgrupp som tillsatts av undervisnings- och kulturministeriet beredde lagändringar i lagen om yrkesutbildning (1362/2025), lagen om gymnasieutbildning (1363/2025), läropliktslagen (1365/2025) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1364/2025) för att terminsavgifter ska kunna införas från och med den 1 augusti 2026 för studerande på andra stadiet med uppehållstillstånd som kommer från länder utanför EU och EES. Samtidigt blir det möjligt för anordnare av yrkesutbildning att sälja uppdragsutbildning som leder till examen också till medborgare i EU- och EES-stater.

Som en del av stärkandet av de offentliga finanserna riktades anpassningsåtgärder på 120 miljoner euro till yrkesutbildningen i budgeten för 2025. Av denna orsak beviljades utbildningsanordnarna genom det egentliga prestationsbeslutet 2025 cirka 11 000 målinriktade studerandeår mindre än året innan. Anpassningen genomfördes så att minskningen av finansieringen och av antalet studieplatser inte påverkar utbildningen för unga som avslutar den grundläggande utbildningen eller personer som saknar en yrkesinriktad grundexamen. Utbildningsanordnarna styrdes till att i första hand inrikta minskningarna i studerandeåren och i finansieringen på yrkes-, specialyrkes- och grundexamensutbildning som ordnas för vuxna som redan tidigare avlagt en yrkesexamen på andra stadiet eller en examen på högre nivå.

Högskoleutbildningen

Inom högskole- och vetenskapspolitiken har man genomfört det program för att höja utbildningsnivån och göra högskoleutbildningen smidigare som inleddes i samband med förhandlingarna om regeringens plan för de offentliga finanserna 2025–2028. Under berättelseåret bereddes i enlighet med programmet regeringens propositioner om högskolornas regel för en enda studierätt och om reformen av examensstrukturen för sjukskötar-, hälsovårdar- och barnmorskeutbildningarna. I samband med förhandlingarna om planen för de offentliga finanserna 2026–2029 fattades beslut om att investera hundra miljoner euro i åtgärder till stöd för en höjning av utbildningsnivån. Finansieringen riktas till utökade antal nybörjarplatser vid

högskolorna och till studiesedlar för öppen högskoleutbildning för unga som har avslutat en utbildning på andra stadiet. Höjningen av utbildningsnivån beaktades också i högskolornas förnyade finansieringsmodeller från och med 2025 samt i högskolornas höjda examensmål för avtalsperioden 2025–2028.

Svar på bristen på kompetent arbetskraft samt kontinuerligt lärande

Som en del av [Finlands plan för återhämtning och resiliens](#) genomfördes projekt-helheter för kontinuerligt lärande. I ett projekt som ingår i helheten skapades ett nytt verktyg för prognostisering på kort sikt (Arbetskraftsbarometern), och i februari 2025 överfördes administrationen och utvecklandet av verktyget till UF-centret. Som prestationer inom de övriga ingående projekten genomfördes en utvärdering av det övergripande läget för den nationella livslånga vägledningen. Samtidigt utvecklades kvaliteten, uppföljningen och den kunskapsbaserade ledningen och upprättades bland annat nationella kompetensbeskrivningar för karriärvägledning, en karriärplaneringsram och en nationell [Guide för livslång vägledning](#). Åtgärderna och slutresultatet färdigställdes i mars 2025. Dessutom genomfördes specifika-tions- och pilotprojekt för identifiering av kunnande. En slutrapport med slutsatser har publicerats om projekten. De ovannämnda resultaten från projekten för kontinuerligt lärande har i stor utsträckning utnyttjats i e-tjänsten Kompetensstigen som byggts med RRF-finansiering. Projekten nådde sina mål inom den utsatta tiden.

Lågtröskeltjänsterna för unga, Navigatorerna, har kunnat ansöka om statligt stöd som finansieras av EU:s återhämtningsfond för att stärka tjänsternas sektorsövergripande karaktär. Incitamentsmodellen har i hög grad sporrat Navigatorerna till att anställa fler experter inom social-, hälsovårds- eller utbildningstjänsterna.

Studiestödet

Beredningen av reformen av studiestödet fortsatte i enlighet med regeringsprogrammet och planen för de offentliga finanserna för 2026–2029. Avsikten är att möjliggöra främst heltidsstudier, trygga försörjningen under studietiden, stärka de sporrande elementen i studiestödet och stödja slutförandet av studierna inom målsatt tid. Reformen stärker också ställningen för de studerande som har det allra sämst ställt, minskar skuldsättningen bland minderåriga och tryggar ställningen för studerande med familj. Totalreformen av studiestödet ska dessutom vara kostnadsneutral. Avsikten är att fatta beslut om innehållet i regeringens proposition i samband med planen för de offentliga finanserna 2027–2030.

Kultur

Den kulturpolitiska redogörelsen är en långsiktig strategi som styr kultur- och konstpolitiken. Redogörelsen behandlar bevarandet och förnyandet av den kulturella grunden samt dess livskraft och verksamhetsförutsättningarna för de kulturella och kreativa branscherna för att öka deras samhällsliga genomslag. Ett mål är att kulturens värdekedja stärks när genomförandet framskrider så att branschaktörernas egna inkomster ökar. Statsrådet lämnade en redogörelse (SRR 8/2024 rd) till riksdagen i november 2024, och riksdagens ståndpunkt erhöles i oktober under berättelseåret (RSk 31/2025 rd), varefter utarbetandet av en genomförandeplan inleddes. Planen har beretts med hänsyn till prioriteringarna enligt riksdagens ståndpunkt och i samråd med intressentgrupper som är centrala för genomförandet.

Delegationen för den kreativa ekonomin inrättades som en permanent samarbetsstruktur vid arbets- och näringsministeriet och undervisnings- och kulturministeriet. Mandatperioden går ut i slutet av 2030. Delegationen är ett rådgivande expertorgan för utveckling av affärsverksamheten inom den kreativa ekonomin. Dess första uppgift var att bereda tillväxtstrategin för kreativ ekonomi (på finska, referat på svenska) under vårsessionen. Målet med tillväxtstrategin är att de kreativa branscherna år 2030 är en av de viktigaste sektorerna i Finland som bygger upp hållbar tillväxt och välfärd i samhället och som producerar immateriellt värde. Dessutom eftersträvas internationell synlighet och en starkare Finlandsbild.

Arbetsgruppens förslag till en regeringsproposition om revidering av lagstiftningen om grundläggande konstundervisning blev klart i juni. Målet för reformen är att förbättra undervisningens tillgänglighet med beaktande av de olika konstområdena. Förslaget innehåller också ett förslag till reform av systemet för statlig finansiering av den grundläggande konstundervisningen. Avsikten är att lagarna träder i kraft den 1 januari 2027.

Ungdomsarbete och ungdomspolitik

Det riksomfattande programmet för ungdomsarbete och ungdomspolitik (RUNGPO), dess styrstruktur och de välbefinnandeindikatorer som sammanställts som en del av uppföljningen av programmets genomförande har varit ett centralt verktyg för ledningen av arbetet för ungas välbefinnande. Programmets förvaltningsövergripande ungdomspolitiska mål genomfördes och åtgärderna rapporterades bland annat till ministerarbetsgruppen för barn, unga och familjer samt till styrgruppen för RUNGPO som leds av idrotts- och ungdomsministern.

Inom ramen för RUNGPO tillsattes en arbetsgrupp för utveckling av det kommunala ungdomsarbetet. Under berättelseåret arbetade arbetsgruppen med flera teman kring det kommunala ungdomsarbetets kvalitet och genomslag och främjade i synnerhet ungdomsarbetets säkerhet och kvalitet i små kommuner. Gruppen publicerade rekommendationer om säkerheten i kommunala ungdomslokaler och utarbetade material om attraktionskraften hos och kvaliteten på utbildningen i ungdomsarbete.

För RUNGPO antogs indikatorer för ungas välbefinnande som används för att följa upp utvecklingen av de ungas välbefinnande på bred front under regeringsperioden. En indikator är Ungdomsbarometerns fråga om de ungas framtidstro. Enligt den Ungdomsbarometer som publicerades i början av 2025 har de ungas förtroende för sin egen framtid minskat betydligt. En expertgrupp bestående av forskare tillsattes för att utreda orsakerna till det minskade förtroendet och för att lägga fram lösningsförslag.

2.6 Nyckeln till tillväxt

Företagande och export

Statsrådets förordning om stödprogrammet för industriella investeringar i omställningen till ren energi trädde i kraft den 13 januari 2025, då även ansökningsomgången inleddes. För stödprogrammet reserverades totalt 400 miljoner euro och under berättelseåret beviljades statsunderstöd för stora investeringar i syfte att göra industrins produktionsprocesser mer koldioxidsnåla och förbättra energieffektiviteten samt för att påskynda investeringar inom vissa sektorer som är strategiska med tanke på omställningen till en klimatneutral ekonomi.

I Finland infördes under berättelseåret ett nytt tillfälligt skattestöd för stora investeringar i ren omställning. Syftet med stödet är att öka antalet stora industriella investeringar som använder el och samtidigt stödja uppbyggnaden av en industri för ren omställning i Finland. Sammanlagt 37 projekt beviljades skattegottgörelsen, som administreras av Business Finland, för investeringar i ren omställning till ett värde av cirka 2 miljarder euro. De beviljade gottgörelserna grundade sig på investeringskostnader på sammanlagt cirka 15 miljarder euro. Regeringen fastställde vid sin halvtidsöversyn våren 2025 att stödet för investeringar i ren omställning genom skattegottgörelse fortsätter.

[Statsrådets principbeslut om företagande](#) innehåller mål för främjande av företagande. Innehållet i principbeslutet är indelat i följande teman: 1) företagets förnyelse, tillväxt och internationalisering, 2) kompetens och tillgång på kompetent arbetskraft, och 3) en fungerande marknad. Principbeslutet innehåller sammanlagt 19 åtgärdsförslag fördelade på dessa tre teman. Enligt den uppföljning som gjordes våren 2025 genomförs dessa förslag vid olika ministerier med sammanlagt 120 delåtgärder, av vilka 84 procent var i genomförandefasen.

I enlighet med regeringsprogrammet ska strukturerna för exportfrämjande stärkas genom beredning av en totalreform av lagstiftningen om Finnvera Abp. Lag om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den (1458/2025) trädde i kraft den 1 januari 2026.

Ministerarbetsgruppen för sysselsättning och företagande slog den 14 juni 2024 fast att Business Finlands utlandsfunktioner ska integreras i utrikesförvaltningen. Integreringen trädde i kraft den 1 januari 2026.

I enlighet med regeringsprogrammet effektiviserade man statens kapitalinvesteringsverksamhet genom att koncentrera den till koncernen Finlands Industriinvestering Ab (Tesi) den 31 maj 2025, då verksamheten vid Klimatfonden Ab och Oppiva Invest Ab lades ned slutgiltigt. Med Business Finland Venture Capital Ab (BFVC) som grund bildades Tesis dotterbolag Industristöd Ab, som beviljar statsunderstöden. Ändringen av lagen om Tesi (RP 86/2024 rd) och de övriga lagändringarna trädde i kraft den 30 maj 2025. Tesis industripolitiska roll stärktes och enligt den nya placeringsstrategin placerar bolaget cirka 1,8 miljarder euro i målbolag och målfonder under perioden 2025–2029, vilket katalyserar cirka 12 miljarder annan finansiering. Tesi kapitaliserades med 100 miljoner euro för ett direktinvesteringsprogram som fokuserar på företag i skalningsfasen och investeringar i industriell skala.

[Programmet för tillväxtföretagande](#) (på finska, referat på svenska) blev klart i maj 2025. Programmet innehåller åtgärder vars mål är att fördubbla antalet tillväxtorienterade, medelstora företag som är företagardrivna före 2030 i syfte att stärka ekonomin och exporten. Programmet innehåller 17 åtgärdsförslag som är indelade i fem åtgärdshelheter: förnyelse, finansiering, företagstjänster, kompetens och övriga åtgärder. Genomförandet av programmet har kommit igång väl och framstegen och uppföljningsindikatorerna rapporteras årligen. Den första uppföljningsrapporten blir klar 2026.

Projektet Tillväxtförhandlingar, som inleddes av statsminister Orpo, hade som mål att hitta ett brett utbud nya metoder för att påskynda tillväxten. Beredningsgruppen sammanställde sina förslag i ett [sammandrag av slutrapporten](#), som blev klart i februari. Regeringen använde förslagen vid beredningen av [tillväxtåtgärderna](#) (på finska) i halvtidsöversynen.

I enlighet med regeringsprogrammet ökas företagsservicens verkningsfullhet i statens regionförvaltning (NTM-centralerna, från och med den 1 januari 2026 livskraftscentralerna). Service som stöder tillväxt och företagsrådgivning riktas också till ensamföretagare, mikroföretagare och nyetablerade företagare. I projektet för tillväxttjänster, som startades våren 2025, vidareutvecklas de tillväxttjänster som regionförvaltningen tillhandahåller för företag. Målet är att skapa ett mer enhetligt urval av tillväxttjänster vid livskraftscentralerna, dock med hänsyn till regionala särdrag. Små och medelstora företag erbjuds bland annat tillväxtrådgivning där man identifierar företagets utvecklingsfas och tar fram en tydlig väg till rätt tjänster och finansieringslösningar. Med finansieringstjänsterna, som till största delen använder medel ur EU-programmet Ett förnybart och kompetent Finland, stöds små och medelstora företags tillväxt, rena omställning, internationalisering samt forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, särskilt i det inledande skedet av företagets tillväxt- och internationaliseringsprocess. År 2025 hade NTM-centralerna till sitt förfogande finansiering på 113 miljoner euro i utvecklingsunderstöd för företag. Mikroföretag och små företag är de viktigaste målgrupperna för utvecklingsunderstödet. År 2025 riktades angivet i euro 70 procent av de beviljade understöden till dessa målgrupper.

Arbetsgruppens [betänkande](#) (på finska, referat på svenska) gällande ändringen av aktiebolagslagen och lagen om andelslag blev klart och det sändes på remiss. Avsikten är att regeringens proposition till riksdagen ska lämnas under vårsessionen 2026. Aktiebolagens och andelslagens administrativa börda minskas och de allmänna förutsättningarna för deras verksamhet förbättras. Förfarandet för upplösning av aktiebolag och bestämmelserna om förlust av eget kapital görs smidigare. Regeringens mål är att underlätta företagsverksamheten och förbättra förutsättningarna för företagande.

Främjande av konkurrens och marknaden

Under berättelseåret färdigställdes två utredningar som berör skrivningarna om konkurrenspolitiken i regeringsprogrammet. I mars 2025 publicerades en [utredning](#) (på finska, referat på svenska) av hur konkurrenslagens reglering om konkurrensneutralitet har fungerat och hur den har tillämpats. I utredningen presenterades

totalt 11 rekommendationer för att effektivisera konkurrensneutraliteten och stärka Konkurrens- och konsumentverkets möjligheter att utöva tillsyn. I december 2025 publicerades en [utredning](#) (på finska, referat på svenska) där man bedömde olika alternativ till personliga påföljder för karteller. Enligt utredningen kan en personlig påföljdsavgift effektivisera iakttagandet av kartellförbudet, men det finns inget klart behov av denna extra påföljd. Istället föreslås i utredningen att konkurrensprocesserna påskyndas och förenklas genom en stärkning av Konkurrens- och konsumentverkets behörighet att fatta beslut.

I enlighet med regeringsprogrammet effektiviserar regeringen den offentliga upphandlingen i syfte att uppnå betydande kostnadsbesparingar bland annat genom att ändra upphandlingslagstiftningen. Utkastet till regeringsproposition om ändring av upphandlingslagen var på remiss januari–mars 2025. Med reformen vill man i samband med offentlig upphandling främja marknadens funktion, öka konkurrensen och konkurrensneutraliteten samt beakta behov i anslutning till försörjningsberedskapen. Regeringens proposition (RP 2/2026 rd) lämnades till riksdagen i februari 2026.

I regeringsprogrammet ingår flera skrivningar med anknytning till offentlig upphandling och för att genomföra dessa tillsattes [programmet Upphandling i Finland](#) för perioden 2024–2027. I programmets åtgärdsplan finns 37 olika åtgärder som stöder regeringsprogrammets mål, av vilka nästan alla är under beredning eller redan genomförda. När det gäller inrättandet av en nationell informationsresurs för offentlig upphandling och publiceringen av uppgifter om offentliga samfunds inköpsfakturor är avsikten är att regeringens proposition lämnas till riksdagen våren 2026. De allmänna avtalsvillkoren för offentlig upphandling av tjänster (JYSE) har uppdaterats med särskild hänsyn till ändringsbehov som ökar konkurrensen.

I syfte att förbättra upphandlingsenheternas kompetens utarbetades en anvisning för analys av produktionssätt, en handbok för hantering av avtalsperioden och utbildningsmaterial för förtroendevalda. Ett projekt för utveckling av kunskapsbaserad ledning inleddes också. Dessutom utvecklades det AI-baserade upphandlingsverktyget Hankintavälkky och genomfördes ett mentorprogram samt lärandekliniker. För att stödja de upphandlande enheternas och anbudsgivarnas verksamhet fortsatte verksamheten i samarbetsnätverket ICT-kohtaamo och flera andra nätverk för upphandlingsenheter och forskare. Vidare har man i utvecklingen av annonseringsystemet HILMA haft som mål att identifiera lämpliga utvecklingsobjekt där artificiell intelligens kan användas för att öka antalet anbud.

I regeringens proposition (RP 131/2025 rd) främjades skrivningarna i regeringsprogrammet om att möjliggöra leverans av alkoholdrycker, förtydliga bestämmelserna och slopa begränsningarna för marknadsföring av alkoholdrycker i utlandet. Regeringens proposition lämnades till riksdagen i september och samtidigt återtogs den tidigare regeringspropositionen som riksdagen behandlat och som gällde enbart leverans av alkoholdrycker (RP 173/2024 rd). Utskottsbehandlingarna fortsätter under 2026.

Regeringspropositionen om utvidgning av rätten till försäljning till utomstående för bryggerier, brännerier och vinodlingar bereddes som tjänsteberedning och utkastet till proposition sändes på remiss i december. En [utredning](#) (på finska, referat på svenska) av möjligheten att frigöra försäljningen av viner med alkoholhalt på högst 15 procent från Alkos monopol och bedömningen av konsekvenserna av avregleringen blev klar i april 2025.

[Projektet inom apoteksekonomi och läkemedelsdistribution](#) framskred planenligt och de mål för en totalreform av apoteksverksamheten som ställts upp i regeringsprogrammet genomfördes. Ändringarna av apoteksskatten och läkemedelstaxan (RP 111/2025 rd) träder i kraft vid ingången av 2026. Genom en sänkning av läkemedelstaxan uppnåddes en permanent årlig besparing på 30 miljoner euro i de offentliga finanserna. Inom samma helhet genomfördes en avreglering av försäljningen av ett begränsat urval av egenvårdsläkemedel. Från ingången av 2027 blir det möjligt att sälja ett begränsat urval av egenvårdsläkemedel också annanstans än på apotek.

Genom ändringarna i läkemedelslagen utvidgades apotekens möjlighet att i vissa särskilda situationer avvika från recept och rätta ett fel i ett recept. Syftet med dessa åtgärder för smidigare processer är att möjliggöra bättre inledande av och kontinuitet i nödvändig läkemedelsbehandling. Regeringen genomförde också beslutet om en besparing på 10 miljoner euro som fattades vid ramförhandlingarna 2024 och de beslut om besparingar i läkemedelsersättningarna som fattades vid budgetmanglingen 2025 genom att ändra finansieringsprinciperna för sjukförsäkringens sjukvård ersättningar.

På hösten inleddes FPA:s treåriga [försök med läkemedelskredit](#), vars syfte är att underlätta situationen för personer som använder många läkemedel. Genom försöket genomförs skrivningen i regeringsprogrammet om uppdelning av sjukförsäkringens årliga avgiftstak för läkemedel.

Arbetet med att utveckla datalagret för läkemedelsinformation framskred enligt projektplanen, och utvecklingen av läkemedelslistan fortsatte planenligt med målet att främja det multiprofessionella arbetet för att hantera patientens läkemedelsbehandling som helhet samt förbättra informationsflödet mellan de aktörer som deltar i läkemedelsbehandlingen.

Förslagen från arbetsgruppen som bereder standardiseringen av läkemedelsbedömningen blev klara i november. I enlighet med arbetsgruppens förslag främjar man målen i regeringsprogrammet stegvis genom att inleda lagberedningsarbetet för att standardisera kriterierna och processerna för bedömning av öppenvårdsläkemedel och sjukhusläkemedel på så sätt att regeringspropositionen kan lämnas till riksdagen senast hösten 2026. Samtidigt inleds beredning på längre sikt i syfte att samla de uppgifter som rör bedömning av läkemedel och beredning av beslut hos en enda aktör.

I regeringens proposition (RP 221/2024 rd) främjades skrivningen i regeringsprogrammet om att nikotinpåsar ska inkluderas i tobakslagens tillämpningsområde. Propositionen bygger på det tidigare förslaget till lag om ändring av tobakslagen (RP 38/2024 rd från den 18 april 2024). Riksdagen antog lagförslaget i maj 2025 och lagen trädde i kraft från början av augusti.

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ett nytt penningssystem (RP 16/2025 rd) lämnades till riksdagen den 20 mars 2025. I enlighet med regeringsprogrammet avskaffas Veikkaus Ab:s ensamrätt delvis. Anordnandet av penningsspel kommer att bli licensierat. Den nya penningsspelslagen träder huvudsakligen i kraft den 1 juli 2027.

Arbetet för att främja konkurrensen på spårtrafikmarknaden och underlätta tillträdet till marknaden fortsatte. Regeringen fastställde riktlinjer för tjänsterna inom statens köptrafik under 2030-talet, vilket tillsammans med den riksomfattande trafiksystemplanen ger en bild på lång sikt av utvecklingen av den inhemska spårtrafiken. Grundandet av ett materielbolag för köptrafik samt för att överföringen av depåer och fastigheter som ägs av VR till statens ägo bereddes. I lagen om transportservice gjordes de ändringar som anges i regeringsprogrammet. Dessa ändringar gör det möjligt för de regionala myndigheterna att ordna persontågtrafik. Kommunikationsministeriets uppgift som behörig järnvägstrafikmyndighet överfördes till Transport- och kommunikationsverket.

Finland har fortsatt att utöva inflytande på EU:s strategiska konkurrenskraft i enlighet med regeringens viktigaste mål. Finland har fortsatt arbetet med att genomföra den horisontella strategin för den inre marknaden och har deltagit aktivt i en grupp av likasinnade medlemsländer som arbetar för den inre marknads funktion och genomförande.

Finland har i alla sammanhang framhållit vikten av att avstå från den tillfälliga flexibiliteten i reglerna om statligt stöd för att undvika negativa konsekvenser och betonat främjandet på lång sikt av den rena omställningen inom industrin som en konkurrensfaktor även under den kommande kommissionens mandatperiod. Strategisk konkurrenskraft förutsätter också minskning av beroenden och i detta avseende har Finland framhållit den konkurrensfördel och de tillväxtpotentialer som bioekonomin medför. Finland har också deltagit i och aktivt bidragit till debatten om behovet av att ge den europeiska industrin och dess produkter företräde i förhållande till annan industri och produkter som tillverkas utanför Europa.

Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering

Regeringen har utifrån sitt tidigare parlamentariska arbete förbundit sig att höja statens forsknings- och utvecklingsfinansiering (FoU) till 1,2 procent i förhållande till bruttonationalprodukten före 2030. Det nationella målet är att de privata och offentliga FoU-utgifterna tillsammans ska uppgå till 4 procent av bruttonationalprodukten före slutet av decenniet. FoU-utgifternas andel var 3,2 procent 2024. FoU-utgifterna ökade totalt sett stadigt mot målet på 4 procent (3,2 procent 2024, enligt preliminära uppgifter 3,3 procent 2025). År 2024 ökade FoU-utgifterna snabbare än bruttonationalprodukten. Med tanke på målet på 4 procent är det viktigt att det offentliga FoU-stödet uppmuntrar företagen att öka satsningarna på FoU.

Regeringen föreslog dock att lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet uppdateras så att lagen tar hänsyn till den senaste ekonomiska prognosen. Enligt den uppdaterade beräkningen uppgår de årliga höjningarna enligt lagen om statlig finansiering av FoU-verksamhet från och med 2026 till cirka 240 miljoner euro i stället för tidigare 280 miljoner euro. Som en del av de nya anpassningsåtgärderna föreslog regeringen att den finansiering som riktas till Sitrass FoU-verksamhet framöver ska räknas som en del av statens finansieringsandel. Riksdagen antog i november regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av 2 § i lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet åren 2024–2030.

Regeringen fortsatte med ytterligare investeringar i forsknings- och utvecklingsarbete. Finansieringen riktades utifrån målen för användningen av FoU-medlen i den [fleråriga planen](#), det vill säga ökat samarbete mellan privata och offentliga FoU-aktörer, hävstångseffekter i fråga om privata investeringar, ett tillräckligt antal FoU-experter, ett bredare stöd till forsknings- och teknikinfrastukturer samt stöd för europeiskt och internationellt samarbete. Dessutom fastställde regeringen i planen att strategiska val för FoU-politiken och FoU-verksamheten ska beredas under ledning av forsknings- och innovationsrådet.

Forsknings- och innovationsrådet fattade beslut om de strategiska valen för FoU-politiken och FoU-verksamheten i november. Valen är data och databaserat värdeskapande, banbrytande tekniker, hälsa och välfärd, klimatet, miljön och den arktiska dimensionen samt säkerhet, resiliens och försvar. Med hjälp av dessa val är avsikten att samla ytterligare forsknings-, utvecklings- och innovationsresurser samt att stödja regeringens och de olika förvaltningsområdenas strategiska beslutsfattande, politiska åtgärder och påverkansarbete inom EU. Rådet har under berättelseåret också arbetat med att följa upp utfallet av användningen av forsknings- och utvecklingsfinansiering. För att stödja regeringens riktlinjer för riktandet av FoU-finansieringen lät rådet tillsammans med Europeiska kommissionen göra en utredning av [läget för FoU-samarbetet](#). I utredningen konstaterades det att samarbetet hindras av utmaningar som hänför sig till verksamhetskultur och finansieringsincitament, utmaningar med tanke på experter och dess rörlighet, brist på praxis och service, brister i informationen samt administrativa oklarheter.

Statens FoU-finansiering ökade i budgeten för 2025 med cirka 280 miljoner euro jämfört med nivån 2024.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde gällde de mest betydande ökningarna av finansieringen de fullmakter för forsknings- och utvecklingsfinansiering som beviljas av Business Finland. Business Finlands fullmakt att bevilja FoU-finansiering höjdes med 94 miljoner euro och finansiering riktades i synnerhet till att stödja företagens FoU-verksamhet samt till samarbete mellan företag och forskare. Som ett nytt initiativ riktas nio miljoner euro av Business Finlands bevillningsfullmakt till att stödja FoU-verksamhet inom de kreativa branscherna. Dessutom inleddes genomförandet och ibruktagandet av forskningsinfrastrukturen vid Geologiska forskningscentralens provfabrik Mintec i Outokumpu (fullmakt 18 miljoner euro). Business Finlands fullmakt att bevilja annat än FoU-finansiering minskades med 20 miljoner euro jämfört med 2024.

Business Finlands fullmakt riktad till FoU-verksamhet stiger jämfört med 2025 med mer än 100 miljoner euro 2026 till totalt cirka 735 miljoner euro. Finansiering riktas i synnerhet till stöd för företagens FoU-verksamhet samt till samarbete mellan företag och forskare. Business Finlands fullmakt att bevilja annat än FoU-finansiering minskades med 27 miljoner euro jämfört med 2025.

Finlands Akademis bevillningsfullmakt för forskning uppgick till totalt 515 miljoner euro 2025. Fullmaktsökningarna enligt lagen om statlig finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet riktades till att öka finansieringen för forskningsprojekt (22 miljoner euro), de tematiska forskningsinfrastrukturerna (15 miljoner euro), finansieringen av klinisk forskning (10 miljoner euro) samt stärkandet av FoU-verksamheten i välfärdsområdena (8 miljoner euro). Ökningen av forskningsfinansieringen diversifierar finansieringsformerna hos Finlands Akademi och breddar kretsen av finansieringsmottagare. Fullmakten för strategisk forskning minskade med 6 miljoner euro jämfört med föregående år.

Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde fastställdes i samband med planen för de offentliga finanserna 2026–2029 ökning av den forskningsbaserade grundfinansieringen till högskolorna från och med 2026. Dessutom stöds högskolornas forskningsverksamhet med ökning av den konkurrensutsatta finansieringen (Finlands Akademi, Business Finland) och finansieringen för EU-medfinansieringsprojekt. Reformen av den lagstiftning som gäller Finlands Akademi stärker förutsättningarna för den finländska forskningsverksamheten.

Det pilotförsök med doktorandutbildning som undervisnings- och kulturministeriet startade och som universiteten genomför tillsammans med intressentgrupper för att utbilda tusen nya doktorer och förnya doktorandutbildningen pågår fram till 2027.

Styrelsen för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem EuroHPC valde 2024 Finland till ett etableringsland för europeiska AI-fabriker på grundval av en ansökan gjord av ett konsortium som leds av Finland. Totalt har 250 miljoner euro avsatts för superdatorn LUMI-AI för perioden 2025–2028. År 2025 framskred förberedelserna för att placera LUMI-AI-anläggningen vid Tieteen tietotekniikan keskus CSC:s datacenter i Kajana avsevärt när finansutskottet godkände fyra avtal i anslutning till upphandlingen. Projektet kan nu gå vidare till genomförandefasen och LUMI-superdatorn kan ersättas med den nya AI-anläggningen under 2027.

Dataekonomi och digitalisering

Den förvaltningsövergripande samordningen och ledningen av dataekonomin och digitaliseringen fortsatte under berättelseåret i samarbete vid digitaliseringsbyrå och arbetet med att uppdatera Finlands digitaliseringsstrategi, den digitala kompassen, inleddes. Finland placerade sig än en gång i topp i [EU:s lägesrapport om det digitala decenniet](#) som utvärderar ländernas framsteg när det gäller digital kompetens, digital infrastruktur samt digitalisering av affärsverksamhet och offentliga tjänster. I granskningen är Finland en föregångare när det gäller små och medelstora företags digitalisering, användningen av molntjänster och digitala offentliga tjänster med fokus på människan. Dessutom stärker Finland sin ställning inom utvecklingen av avancerad teknik genom LUMI-superdatorn, 5G-pilotprojekt samt omfattande STEM-program (Science, Technology, Engineering, Mathematics) och program för digital kompetens.

Offentliga tjänster digitaliseras och automatiseras med fokus på människan och med fungerande, säkra och smidiga tjänster för användarna som mål. Under berättelseåret främjades genom lagberedning och tekniska genomföranden bland annat prioritering av digitala tjänster som en kanal för myndighetskommunikation, smidigare skötsel av ärenden i samband med olika livshändelser, såsom skötsel av en avliden anhörigs ärenden, och automatisering i myndighetsrådgivningen. Hinder för digitalisering och informationens rörlighet undanröjdes genom tväradministrativt samarbete inom lagstiftning, förvaltningsstrukturer och informationsutbyte, med särskild fokus på att öka användningen av artificiell intelligens och molntjänster i den offentliga förvaltningen.

En digital identitetsplånbok bereddes på nationell nivå i enlighet med eIDAS-förordningen och beredningen av en företagsplånbok inleddes. I enlighet med regeringsprogrammet gjordes också en bedömning av öppenheten i fråga om uppgifter om den kritiska infrastrukturen med beaktande av den nationella säkerheten.

Under året främjade man möjligheterna att använda artificiell intelligens för att förbättra produktiviteten i den offentliga förvaltningen genom att publicera bland annat [anvisningar](#) om hur generativ artificiell intelligens kan användas som stöd och verktyg i arbetet i den offentliga förvaltningen samt genom att bereda ett investeringsprogram för AI-förändringen inom statsförvaltningen, som fokuserar på att öka produktiviteten med hjälp av AI-agenter och automatisering.

Under berättelseåret var Finland ordförandeland i Nordiska ministerrådet. Under året lades särskild tonvikt på Nordens och Baltikums övergripande säkerhet och beredskapssamarbete samt på att främja den digitala omställningen och undanröja digitala gränshinder.

I enlighet med regeringsprogrammet har man aktivt och proaktivt verkat för att EU-lagstiftningen om data och digitalisering ska utvecklas i en möjliggörande, balanserad och för Finland gynnsam riktning där nationell reglering minimeras. Under berättelseåret har påverkansarbetet inom EU varit betydande bland annat för att främja dataekonomin och cybersäkerheten. Därtill har man påverkat bland annat kommissionens kommande program för det digitala decenniet. Ett centralt tema under året var EU:s digitala suveränitet, det vill säga staters och organisationers förmåga att självständigt kontrollera sina digitala resurser, såsom data, infrastruktur och tjänster. Finland deltog i ett toppmöte i Berlin om Europas digitala suveränitet, där en gemensam deklaration för EU:s medlemsstater antogs. I deklarationen betonas bland annat vikten av investeringar i digital teknik, betydelsen av internationellt samarbete samt satsningar på standardisering av teknik.

Kommunikation och datatrafik

Lagen om Rundradion Ab reviderades utifrån förslag från en parlamentarisk arbetsgrupp (RP 34/2025 rd). Reformen gäller öppenheten i Yles verksamhet och ekonomi samt tillsynen över dessa, uppgifter i anslutning till beredskap samt antalet medlemmar i förvaltningsrådet. Dessutom infördes i lagen förfaranden och kriterier för utnämning och entledigande av ledande personer vid rundradiobolagen i enlighet med den europeiska mediefrihetsförordningen.

Regeringen har bedömt behoven av att reformera regleringen av postverksamheten och bedrivit påverkansarbete för att förnya EU:s lagstiftning om posttjänster. Regeringen deltog i utvecklingen av den internationella lagstiftningen om posttjänster via Världspostföreningen, som är underställd FN.

Ur finansieringsinstrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa finansierades fem finländska aktörers projekt med cirka 4,7 miljoner euro. Finansiering beviljades för undervattenskablar och fiberoptiska nät.

Bostadsmarknaden, byggande och transport

Bygg- och bostadsmarknaden stöddes med statligt understödd bostadsproduktion då produktionsvolymerna förblev på en låg nivå. Den statligt understödda bostadsproduktionen ökade bostadsbyggandet och stod för nästan hälften av den totala produktionen. Statligt understödd nybyggnad och renovering har spelat en viktig roll när det gäller att balansera byggande, ekonomi och sysselsättning i ett svagt konjunkturläge. Vid valet av hyresgäster till statligt subventionerade bostäder

infördes inkomstgränser från början av 2025. Inkomstgränserna gäller valet av nya hyresgäster och gränserna gäller även vid byte mellan bostäder med samma ägare. Möjligheterna för äldre personer och personer med funktionsnedsättning att bo i sina egna hem stöds med reparationsunderstöd och understöden riktas till de reparationsåtgärder som har störst effekt.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet Aras verksamhet som självständig myndighet upphörde i slutet av februari och dess uppgifter överfördes till Centralen för statligt stött bostadsbyggande, som inledde sin verksamhet den 1 mars 2025 vid miljöministeriet. Centralen för statligt stött bostadsbyggande beviljar statliga stöd och bidrag för boende och byggande, övervakar och styr det statligt stödda bostadsbyggandet samt ansvarar för informationstjänster om boendet och bostadsmarknaden.

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om ett förfarande för små tvistemål (RP 89/2025 rd) lämnades till riksdagen i september. Enligt förslaget ska tvistemål som rör hyra av bostadslägenhet samt vräkning behandlas i förfarandet. Med förslaget vill man främja tillgången till rättslig prövning. Ändringen sänker tröskeln för att föra ärenden till domstol, eftersom lagen anger ett tak för hur mycket den part som förlorar målet kan bli skyldig att ersätta den vinnande parten för rättegångskostnader. Det nya förfarandet är också ett enklare sätt att handlägga ett mål i tingsrätten än en fullständig rättegång.

Arbetsgruppens betänkande gällande ändringen av lagen om bostadsaktiebolag blev klart och det sändes på remiss. Avsikten är att regeringens proposition ska lämnas under vårsessionen 2026. Ett mål är bland annat att göra det lättare att ingripa i störningssituationer i husbolag och att ta bostäder i besittning, underlätta en kontrollerad nedläggning av husbolag samt stödja byggande av laddningsinfrastruktur i bostadsbolag.

Arbetsgruppens betänkande om hyreslagen färdigställdes och sändes på remiss. Förslaget sändes på en ny kort remissrunda särskilt på grund av de föreslagna ändringarna i hyresvärdens uppsägningstider. Avsikten är att regeringens proposition ska lämnas under vårsessionen 2026. Målet är att utfärda bestämmelser om bland annat elektronisk delgivning, rökförbud, återbetalning av hyresgaranti samt hävning av hyresavtal.

Under berättelseåret hölls de första uppföljningsmötena om avtalen om markanvändning, boende och trafik (MBT) för den nya avtalsperioden 2024–2035. De MBT-åtgärder som inleddes vid ingången av 2025 har enligt uppgifterna från regionerna bidragit till att målen i avtalen uppnås. Regionerna har styrt placeringen av nya bostäder längs goda trafikförbindelser.

Regeringen lämnade en proposition till riksdagen med förslag till ändringar i bestämmelserna om räntestödslån för studentbostäder. Framöver ska räntestödslån för byggande, anskaffning eller ombyggnad av studentbostäder kunna täcka upp till 100 procent av kostnaderna. Genom ändringen skapas förutsättningar för att inleda nya projekt för studentbostäder.

Lagarna med anknytning till reformen av lagstiftningen om BSP-systemet och statsborgen antogs i juni och de träder i kraft från och med den 1 juni 2026. I och med ändringen ersattes den tidigare lagstiftningen om BSP-lån och statsborgen för ägarbostadslån. I lagprojektet har man strävat efter att det BSP-system som skapats för att göra det lättare att köpa en första bostad också i framtiden ska vara så begripligt och användbart som möjligt för den som planerar att köpa en bostad och låntagaren.

En arbetsgrupp tog fram rekommendationer för utvecklingen av den statligt stödda bostadsproduktionen och förvaltningen av den. I arbetsgruppens åtgärdsrekommendationer föreslås bland annat att lånetiden för nya lån som godkänns inom modellen med långfristigt räntestöd förkortas med tio år, att befrielse från begränsningarna underlättas och att lånefinansieringen av bostadsobjekt för studerande utvecklas.

Miljöministeriet genomförde en utredning av boendestrukturen i det statligt stödda bostadsbeståndet. I utredningen granskades fördelningen av bostadshushållens genomsnittliga inkomster, invånarnas socioekonomiska ställning samt boendetätheten och boendetiden. Utifrån detta utreddes mer ingående i enlighet med regeringsprogrammet alternativa sätt att effektivare rikta statligt stödda hyresbostäder till de låginkomsttagare, mindre bemedlade och grupper med särskilda behov som har svårare att hitta bostad på marknaden. I utredningen granskades olika sätt att höja hyrorna för höginkomsttagare när en viss inkomstgräns överskrids och att i fortsättningen ingå tidsbestämda hyresavtal.

Bygglagen (751/2023) trädde i kraft den 1 januari 2025. Den nya bygglagen bidrar till att motverka klimatförändringarna, främja den cirkulära ekonomin, effektivisera byggprocesserna och stödja digitaliseringen av den byggda miljön. I enlighet med regeringsprogrammet minskar de ändringar som gjordes i lagen 2024 den administrativa bördan och byråkratin, förtydligar besvärsrätten och gör handläggningen av bygglov smidigare tack vare den nya garantin för behandlingstiden.

Miljöministeriets förordning om innehållet i projektinformationsmodeller för byggande och myndighetssyner (1340/2025) kompletterar bygglagens bestämmelser om planer i form av informationsmodeller som ska bifogas bygglovet. Förordningen

utfärdades i december 2025 och den trädde i kraft den 1 januari 2026 tillsammans med bygglovsprocessen i form av informationsmodeller. Syftet med förordningen är att garantera att de uppgifter som lämnas är i interoperabelt och maskinläsbart format, vilket är en förutsättning för digitala bygglovsprocesser. Nationellt enhetlig byggnadsinformation möjliggör en smidig handläggning av bygglov och myndigheternas tillgång till information.

Byggnadstillsynsreformen i enlighet med regeringsprogrammet inleddes i slutet av 2024 genom inrättandet av ett lagberedningsprojekt. Syftet med reformen är att säkerställa att byggnadstillsynen har tillräcklig kompetens och servicenivå i hela Finland samt att tolkningarna är så enhetliga som möjligt. För att stödja beredningen inrättades en beredningsarbetsgrupp där de centrala experterna inom bygg- och fastighetssektorn är representerade.

Miljöministeriet har fortsatt genomförandet av direktivet om byggnaders energieffektivitet. Genomförandet sker med hjälp av nationella bestämmelser som bereds så att de möjliggör att kravnivåerna kan uppnås med kostnadseffektiva metoder för att minska byggnaders energibehov samt de utsläpp som uppstår vid användningen. En nationell byggnadsrenoveringsplan har beretts som en del av genomförandet och det första utkastet lämnades till kommissionen i slutet av året, i enlighet med kraven i direktivet. Dessutom har bland annat en nationell databas för byggnaders energiprestanda, ett frivilligt renoveringspass för byggnader samt byggbestämmelser om nybyggnad och renovering beretts, inklusive bestämmelser om energicertifikat och åtgärder för att öka användningen av solenergi i nybyggnad och renovering.

EU:s nya byggproduktförordning (3110/2024) offentliggjordes i december 2024. Förordningens syfte är att harmonisera EU-lagstiftningen om saluföring av byggprodukter, underlätta den fria rörligheten för byggprodukter på den inre marknaden, minska den administrativa bördan samt främja cirkulär ekonomi och teknisk utveckling inom byggsektorn. År 2025 deltog man aktivt i arbetet i de beredningsgrupper som utvecklar tekniska standardiseringsbegäranden enligt den nya byggproduktförordningen (CPR acquis). Målet är att säkerställa att medlemsstaternas lagstiftningsbehov beaktas när standarderna utarbetas.

I miljöministeriets projekt för samservicetjänster färdigställdes regeringens proposition med förslag till lagstiftning om miljörelaterade tillståndsförfaranden (RP 41/2025 rd). Riksdagen antog propositionen den 18 juni 2025. De centrala lagändringarna innebär att miljörelaterade tillståndsansökningar kan behandlas samordnat och att hörande om miljökonsekvensbeskrivningen kan ordnas inom ramen för tillståndsförfarandet för en tillståndsansökan som hör till Tillstånds- och

tillsynsverkets beslutanderätt. Företrädesförfarandet för projekt inom den rena omställningen har förlängts till 2030. Även det nationella genomförandet av de skyldigheter som följer av EU-lagstiftningen i fråga om tillståndsförfaranden har genomförts.

För att möjliggöra inrättandet av Tillstånds- och tillsynsverket, lagstiftningsändringarna och genomförandet av samservicetjänsterna utvecklades arbetsmetoderna vid statens miljömyndigheter. De nya verksamhetsmodellerna färdigställdes i slutet av 2025. Förfarandet för miljökonsekvensbedömning inriktades tydligare på betydande miljökonsekvenser genom en förordningsändring (1253/2025) som trädde i kraft den 1 januari 2026 samt genom styrning av genomförandet. För kontaktmyndighetens uppgifter finns gemensamma verksamhetsmodeller samt anvisningar för myndigheter och kunder. Samservicetjänsternas e-tjänst togs i bruk och de informationssystem som används av miljömyndigheterna utvecklades för att bättre stödja samservicetjänsterna.

Statsrådets [redogörelse](#) om den riksomfattande trafiksystemplanen för 2026–2037 (Trafik 12-planen), som styr utvecklingen av trafiksystemet, lämnades till riksdagen i december 2025. Planen omfattar person- och godstrafik, alla transportformer, infrastruktur och transporttjänster. Planen inkluderar också den flygtrafikstrategi och det program för att främja gång och cykling som nämns i regeringsprogrammet.

Genomförandet av det investeringsprogram som ingår i regeringsprogrammet har fortsatt i fråga om transportinfrastrukturprojekt och det eftersatta underhållet av trafikledsnätet. Dessutom har man i enlighet med Trafik 12-planen främjat det investeringsprogram för trafikledsnätet som utarbetats vid Trafikledsverket samt transportinfrastrukturprojekt som förbättrar försörjningsberedskapen och den militära rörligheten. Under året anvisades sammanlagt 607 miljoner euro för utvecklingen av trafikledsnätet. Under berättelseåret fattades beslut om att inleda 15 nya vägprojekt, sex järnvägsprojekt och ett vattenledsprojekt. För bastrafikledshållningen beviljades sammanlagt cirka 1 611 miljoner euro. För avvecklingen av det eftersatta underhållet av trafikledsnätet anvisades 200 miljoner euro i finansiering enligt regeringsprogrammets investeringsprogram.

Regeringen har utnyttjat finansieringen ur Fonden för ett sammanlänkat Europa till fullo. Europeiska kommissionen beviljade under berättelseåret drygt 100 miljoner euro till nio transportprojekt i Finland. Statliga projekt fick finansiering på cirka 60 miljoner euro. Staten fick finansiering för anskaffning av en ny isbrytare och för förbindelserna i norra Finland. Avsikten är att den nya isbrytaren ska ersätta den åldrande isbrytarflottan. För att förbättra trafikinfrastrukturens resiliens på riksväg 21 beviljades cirka 11,9 miljoner euro i finansiering. Målet är att förbättra

trafiksäkerheten och tillgängligheten i glesbygden samt att stärka försörjningsberedskapen och den militära rörligheten i norra Finland. Trafikledsverket, Transport- och kommunikationsverket Traficom och Fintraffic Tie Oy beviljades finansiering för att förbättra trafikstyrningssystemen och för verksamheten vid vägtrafikcentralerna. Dessutom beviljades finansiering för utvecklingen av sjötrafikförbindelserna mellan Finland och Tyskland samt för utvecklingen av intelligenta transportsystem. Finländska företag beviljades sammanlagt cirka 10,6 miljoner euro för tre projekt som främjar utsläppsnål trafik.

Verksamheten i de projektbolag som ägs gemensamt av staten och kommunerna och som planerar stora järnvägsprojekt har fortsatt i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet. När det gäller Västbanan, som utvecklar järnvägsförbindelsen mellan Helsingfors och Åbo, slutfördes förhandlingarna mellan staten och kommunerna om att övergå till byggskedet för de banavsnitt som anges i regeringsprogrammet. Det blev nödvändigt att fortsätta förhandlingarna efter att Kyrksläotts kommunfullmäktige hade förkastat avtalet. Östbanan Ab och Flygbanan Ab har fortsatt planeringen av järnvägsförbindelserna.

I arbetet för att främja trafiksäkerheten betonades lagstiftningsarbete på både nationell nivå och EU-nivå. I enlighet med regeringsprogrammet utarbetades lagstiftning som styr mikromobilitet (bland annat elsparkcyklar). Genom lagändringarna fick kommunerna bättre verktyg än tidigare för att hantera mikromobiliteten och förbättra trafiksäkerheten. Lagändringarna som syftar till att förbättra mikromobilitetens säkerhet trädde i kraft sommaren 2025. I enlighet med regeringsprogrammet sattes som mål för uppdateringen av trafiksäkerhetsstrategin att inga dödsfall ska ske i trafiken i Finland 2050.

Under berättelseåret färdigställdes i enlighet med regeringsprogrammet en [utredning](#) om en fast förbindelse över Kvarken (Vasa–Umeå). För utarbetandet av förstudien ansvarade Trafikledsverket. Projektet bereddes och leddes i samarbete med myndigheter i Finland och Sverige. Enligt utredningen är en fast förbindelse över Kvarken tekniskt genomförbar och det finns flera möjliga genomförandealternativ. Byggandet av en fast förbindelse uppskattas preliminärt kosta cirka 5–29 miljarder euro beroende på genomförandealternativet. Enligt utredningen uppskattas efterfrågan på trafikförbindelsen dock vara måttlig.

Beredningen av en övergripande reform av beskattningen och finansieringen inom transportsektorn har fortsatt i en gemensam arbetsgrupp vid kommunikationsministeriet och finansministeriet.

För att utveckla isbrytarverksamheten har samarbetet med svenska myndigheter intensifierats. En gemensam uppgift är att utarbeta en samordnad syn på förnyelsen av isbrytarkapaciteten på lång sikt. Arbetet med att göra upp ett nationellt investeringsprogram för isbrytare har framskridit. Det har inte gått att hitta en metod som EU-lagstiftningen tillåter för att stödja sjötrafiken över Kvarken i enlighet med riktlinjerna i regeringsprogrammet.

Arbetet med att samordna de nordiska transportsystemen för att underlätta gränsöverskridande trafik har varit aktivt under berättelseåret. En nordisk transportstrategi har beretts i samarbete på uppdrag av transportministrarna i arbetsgrupper mellan de ministerier och myndigheter som ansvarar för transportfrågor. Samverkan inom transportberedskapen har stärkt den gemensamma lägesbilden av transportsektorn för transport- och försvarssektorerna samt möjliggjort hantering av utmaningar relaterade till beredskap, militär rörlighet och försörjningsberedskap i Norden.

[Projektet Digispår](#) (på finska) har framskridit i enlighet med regeringsprogrammet. I projektet Digispår ersätts trafikstyrningssystemet för tåg, som börjar bli föråldrat, med ett nytt radionätbaserat system. Projektet har övergått från utvecklings- och verifieringsfasen till genomförandefasen. En del av projektet finansieras ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

I enlighet med regeringsprogrammet har den offentligt ordnade transportservicen som en helhet utvecklats i samarbete med kommunerna och välfärdsområdena. Det mål som anges i regeringsprogrammet är att säkerställa ett så stort mervärde som möjligt av de resurser som riktas till ordnandet av servicen. Den tillfälliga lagstiftning som möjliggör insamling av ett dataunderlag om offentligt stödda transporter trädde i kraft sommaren 2025. På denna grund har Transport- och kommunikationsverket Traficom startat ett pilotprojekt som tar fram ett omfattande dataunderlag om efterfrågan och utbudet på transporter. Dataunderlaget gör det möjligt att göra upp konkreta utvecklingsförslag för effektiviseringen av transporter, utan att glömma kundernas behov.

Regeringen beslutade att fullt ut finansiera olönsamma flygförbindelser mellan sex landskapsflygplatser och Helsingfors fram till februari 2028. Enligt beslutet förlängs avtalen för flygförbindelser mellan Helsingfors-Vanda och Björneborg, Joensuu, Jyväskylä, Kajana, Karleby-Jakobstad och Kemi-Torneå. Staten finansierar fullt ut kostnaderna för dessa flygförbindelser mellan landskapsflygplatserna och Helsingfors. Staten finansierar hälften av anskaffningen av flygförbindelserna till Nyslott. Ursprungligen låg coronapandemin bakom köpen av flygtrafik.

Vid kommunikationsministeriet pågår beredningen av en regeringsproposition om taxiverksamheten. Den primära målsättningen med lagstiftningsprojektet är att förbättra konsumenternas förtroende och trygghet.

Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruksministeriet beredde under berättelseåret [sin strategi](#) (på finska) fram till 2035, vars mål är att skapa hållbara tillväxtförutsättningar för Finland, stärka den övergripande säkerheten och säkerställa finländarnas välfärd i en föränderlig omvärld. Genom att höja och diversifiera förädlingsgraden inom bioekonomin strävar man efter att öka mervärdet och stärka näringsverksamheten på landsbygden. Produkter baserade på förnybara naturresurser utgör en betydande del av Finlands exportinkomster, och utvecklingen av värdekedjorna bedöms ha betydande tillväxtpotential. Målet är att skapa förutsättningar för hållbara och förnybara naturresursbaserade värdekedjor som stöder den ekonomiska tillväxten, allmänhetens välfärd och den övergripande säkerheten i hela landet.

I planen för den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP-planen) 2023–2027 och i de nationella stödsystemen framskred det årliga författningsarbetet och genomförandet planenligt. Detta trots att jordbrukets verksamhetsmiljö och förhållandena särskilt under vegetationsperioden än en gång var svåra. Den inhemska livsmedelsproduktionen var stabil. [CAP-planen](#) och de nationella stödsystemen innehåller centrala stödinstrument med vilka man påverkar genomförandet av regeringsprogrammets skrivningar om utvecklingen av jordbruket och landsbygden. De viktigaste målen för CAP-planen är att trygga en aktiv livsmedelsproduktion, främja ett klimat- och miljösmart jordbruk samt stärka en livskraftig och förnybar landsbygd.

De första [utvärderingarna](#) (på finska) av CAP-planens preliminära effekter och resultat har publicerats. Enligt utvärderingarna har de direkta stöden och kompensationsersättningarna inom EU:s jordbruksfinansiering varit avgörande för att stärka jordbrukets resiliens, särskilt vid svängningar i marknads- och väderförhållandena. Stöden har fungerat som en stabil och förutsägbar inkomstkälla, som jämnar ut variationen i företagarkinkomsterna inom olika produktionsinriktningar. I utvärderingarna av djurens välfärd konstateras en positiv utveckling: fri grisning har blivit vanligare, nötkreatur betar i större utsträckning och slaktåldern för mjölkkor har stigit.

Odlingsfria dikesrenar och skyddsremсор är av central betydelse för den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet, eftersom de utgör livsmiljöer för bland annat pollinatörer och fåglar. Dessa områden har dock minskat i antal och frivilliga

mångfaldsremсор har genomförts i begränsad utsträckning. Man kan förbättra tillståndet för arterna i åkermiljö genom att utöka fleråriga gräs- och trädaområden och samla dem till åkerarealernas mittpartier. Övergången till fast ersättning per hektar för skötsel av livsmiljöer utanför åkermarker har lett till att vissa tidigare avtalsområden har hamnat utanför stödsystemet.

Åtgärderna i CAP-planen har haft önskade effekter på begränsningen av klimatförändringarna. Exempelvis har investeringsstöden ökat kapaciteten för förnybar energi och minskat utsläppen inom jordbruket. En betydande del av utsläppen av växthusgaser inom jordbruket uppstår vid röjning av ny åkermark. I och med CAP-planen har röjningen av ny åkermark minskat avsevärt, men torvmarkernas andel av nya skiften är fortfarande hög. Odlingen av torvmarker står för en betydande del av utsläppen av växthusgaser inom jordbruket.

När det gäller jordbrukets stödda investeringar och antalet nyetablerade jordbruk har en positiv utveckling observerats, även om skillnader mellan olika produktionsinriktningar fortfarande kan noteras. Särskilt när det gäller stora investeringar i produktionsbyggnader har försiktigheten fortsatt. Investeringar riktades också till vattenhushållningsprojekt på åkrar samt till att främja djurvälståndet och miljöns tillstånd. I utvärderingarna gavs dessutom rekommendationer för utvecklingen av CAP-planen och den kommande politiska perioden.

Den finska livsmedelsproduktionens långsiktiga strategi och livsmedelssektorns tillväxtprogram för att främja livsmedelsexporten utgör en central del av helheten [Ett hållbart och lönsamt livsmedelssystem](#) enligt regeringsprogrammet. Jord- och skogsbruksministeriet publicerade i december [Den nationella livsmedelsstrategin 2040: Den lyckliga matens land](#). Strategin är ett resultat av ett omfattande samarbete med intressentgrupper och skapar en gemensam riktning för utvecklingen av det finländska livsmedelssystemet på lång sikt. I bakgrunden finns globala utmaningar, såsom klimatförändringar, geopolitisk instabilitet och tekniska omvälvningar. Målet med strategin är att bygga upp ett förutseende, hållbart och lönsamt livsmedelssystem som tryggar försörjningsberedskapen, minskar de negativa miljökonsekvenserna, stärker den biologiska mångfalden och främjar befolkningens hälsa. Strategin genomförs genom fyraåriga genomförandeplaner.

[Tillväxtprogrammet för livsmedelsbranschen](#) framskred enligt planerna i enlighet med regeringsprogrammet. Exportstrukturerna stärktes permanent bland annat genom verksamheten vid Föreningen Matinformation rf och Suomen elintarviketiet ry samt genom den företagsorienterade tillväxtplattformen för livsmedelsexport som samordnas av Suvi ry. Kompetensen utvecklades bland annat genom planeringen av ett internationellt magisterprogram i livsmedelsexport och

gastronomi vid Helsingfors universitet. Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansiering har riktats till projekt som bidrar till initiativet Food 2.0, och Finlandsbilden har stärkts genom livsmedelsturism. Målet är att fördubbla livsmedelsexporten före 2031.

I slutet av året ingick jord- och skogsbruksministeriet och utrikesministeriet ett avtal om praktiskt samarbete för att öppna exportmarknader och arrangera evenemang. I december 2025 öppnade Business Finland två finansieringsutlysningar (Food Market Explorer och Food Exhibition Explorer) för att ersätta tidigare utvecklade finansieringsinstrument. Dessutom bereddes ett nätverk för kollegialt utbyte riktat till livsmedelsexportföretagens ledning, och en aktör fick uppdraget att organisera Finlands nationella paviljonger på internationella fackmässor. En första version av en uppföljningsmodell för tillväxtprogrammets effekter togs fram för vidareutveckling.

På marknader utanför EU förhandlades nya exporttillstånd och hälsocertifikat för livsmedel och andra animaliska produkter. För att stödja myndighetssamarbetet finansierades två jordbruksattachéer för marknaderna i Kina samt i Sydkorea och Japan.

Åtgärder har vidtagits för att stärka primärproducentens ställning och hela livsmedelskedjans balans på grundval av slutrapporten av den parlamentariska bedömningsgruppen för jordbrukets lönsamhet och utvecklingsutsikter. Ändringar i livsmedelsmarknadslagen trädde i kraft den 1 januari 2025 och stärkte livsmedelsmarknadsombudsmannens rätt att få information samt preciserade bestämmelserna om annullering av order och om vissa förbjudna betalningar. I samband med beredningen av den andra fasen bedöms ytterligare behov av lagändringar. Resurserna vid livsmedelsmarknadsombudsmannens byrå har förstärkts. Den arbetsgrupp som tillsattes sommaren 2024 fortsatte utvecklingen av statistikföringen av livsmedelskedjan för att skapa en bättre och mer aktuell bild av marknaden.

Statsrådets landsbygdspolitiska redogörelse bereddes under ledning av jord- och skogsbruksministeriet i tväradministrativt samarbete. Redogörelsen beskriver tillståndet och de centrala förändringsfaktorerna i landsbygdsområdena samt presenterar en vision och mål fram till 2040. Redogörelsen fungerar som ett strategiskt verktyg i regeringens beslutsfattande och EU-påverkan, och stöder den nationella beredningen av EU:s nästa finansieringsperiod. I remissvaren framhölls vikten av människoorientering, ett platsbaserat tillvägagångssätt samt behovet av att precisera åtgärderna och mäta deras effekter. [Redogörelsen](#) lämnades till riksdagen i januari 2026. Genomförandeplanen och utvärderingen av dess effekter beräknas vara färdig tidigast hösten 2026.

[Reformen av skärgårdslagen](#) i enlighet med regeringsprogrammet framskred och arbetsgruppen färdigställde 2025 ett förslag till lagens innehåll. Som en del av beredningen av bestämmelserna gjordes en bedömning av landsbygdkonsekvenserna av skärgårdslagen samt en konsekvensbedömning av paragrafen om förbindelsefartygstrafiken. Skärgårdspolitiken fördes framåt genom [Skärgårdsprogrammet 2024–2027](#), med fokus på tillgänglighet, tryggnad av tjänster, mångsidighet i näringslivet samt naturens välbefinnande.

Som en del av helheten för försörjningsberedskap inleddes åtgärder för att trygga tillgången till inhemskt strö och inhemska växtunderlag. En färdplan för växtunderlags- och ströproduktionen färdigställs i början av 2026, och en första finansieringsutlysning för forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt inom sektorn öppnades i december 2025 som del av utvecklingsprogrammet för växtunderlags- och ströproduktion. Målet med utvecklingsprogrammet är att främja produktion, produktutveckling, logistik och servicelösningar samt att utveckla högförädlade produkter.

Läget vad gäller djursjukdomar och växtskadegörare förblev lugnt. Beredskapen för afrikansk svinpest utvecklades inom en krisarbetsgrupp, och inrättandet av ett djursjukdomsfond bereddes i samarbete med intressenter.

Riksdagen antog ändringar i lagen om vattentjänster (RP 40/2025 rd) som säkerställer att vattentjänsterna förblir i offentlig ägo, stärker försörjningsberedskapen och främjar en kostnadstäckande och transparent avgiftspolitik på lång sikt.

År 2025 främjades det nationella genomförandet av EU:s avskogningsförordning och man deltog i förhandlingar om förordningens uppskov och förenkling. Regeringens proposition om en ny lag om avskogning lämnades till riksdagen i augusti (RP 77/2025 rd). De ändringar i förordningen som gjordes i december och uppskovet av förordningens tillämpning med ett år kommer att beaktas i det fortsatta lagberedningsarbetet. Mandatet för den nationella avskogningsarbetsgruppen förlängdes till den 30 december 2026.

Forststyrelsen fortsatte kartläggningen av statens gamla skogar och skogar i naturtillstånd. Under perioden 2024–2025 inventerades cirka 170 000 hektar. Syftet med inventeringen är att identifiera gamla skogar och skogar i naturtillstånd enligt EU-kommissionens definition samt nationella kriterier. Med inventeringarna som grund gör Forststyrelsen upp ett förslag till statsrådet om områden som ska omfattas av strikt skydd enligt naturvårdslagen.

I enlighet med regeringsprogrammet ändrades jaktlagen för att främja stamvårdande jakt på stora rovdjur (RP 173/2025 rd). Dessutom uppdaterades förvaltningsplanen för björnstammen. Ändringar i jaktlagen bereddes också för att möjliggöra hållbar vargjakt i Finland som stamvårdande kvotjakt i samband med att vargen inte längre omfattas av strikt skydd enligt EU:s habitatdirektiv. När statsrådet och jord- och skogsbruksministeriet hade antagit förordningarna om vargjakt inleddes kvotjakten på varg den 1 januari 2026.

Inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde förbättrade man förutsättningarna för utförande av uppgifter vid livskraftscentralerna och Tillstånds- och tillsynsverket genom regionförvaltningsreformen bland annat genom att inrätta en avdelning som ansvarar för landsbygdsuppgifter vid varje livskraftscentral och samla vattenhushållningsuppgifterna till tre avdelningar för vattenhushållning. Fiskeriuppgifterna samlades till tre livskraftcentraler.

Från och med den 1 januari 2026 överfördes miljöhälsovårdens uppgifter vid jord- och skogsbruksministeriets regionala förvaltningsmyndigheter till Livsmedelsverket. De överförda uppgifterna omfattar tillsyn över djurens hälsa och välfärd samt livsmedelssäkerheten, beviljande av tillstånd för djurförsök samt uppgifter i anslutning till renskötsel. På detta sätt skapades förutsättningar för en mer enhetlig tillsyn samt effektivare sjukdomsförebyggande arbete och resursanvändning.

2.7 Ett Finland med ren energi

Elproduktionen och elmarknaden

Under berättelseåret bereddes en ändring av lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen (RP 148/2025 rd). Målet är att främja konkurrensen genom att slopa den begränsning enligt vilken endast ett företag i en koncern kan delta i konkurrensutsättningen av den ekonomiska zonens havsbaserade vindkraftsområde. Begränsningen kan påverka deltagandet i konkurrensutsättningen på ett sätt som inte är förenligt med tolkningspraxisen vid Europeiska unionens domstol.

Dessutom bereddes ändringar av elmarknadslagen och naturgasmarknadslagen (RP 45/2025 rd). Med hjälp av ändringarna främjas investeringar i ren energi och utvecklingen av elnäten i synnerhet för att integrera den ökade elproduktionen och den ökade belastningen av förbrukningen i stamnätet och högspänningsdistributionsnätet.

Klimatet

Statsrådets klimatårsberättelse 2025 (B 16/2025 rd) lämnades till riksdagen den 27 juni 2025. I den granskas utvecklingen av utsläpp och kolsänkor, åtgärdernas tillräcklighet för att utsläppsminskningarna ska nås, behovet av ytterligare åtgärder samt hur målen och åtgärderna i klimatplanerna på medellång sikt och inom markanvändningssektorn har uppfyllts. Dessutom behandlas de åtgärder som ingår i anpassningsplanen.

Statsrådet lämnade den 4 december 2025 en redogörelse till riksdagen om [klimatplanen på medellång sikt](#) (SRR 9/2025 rd), som innehåller åtgärder för att påskynda utsläppsminskningarna. Planen innehåller både en bedömning av om de nuvarande åtgärderna inom ansvarsfördelningssektorn är tillräckliga och ytterligare åtgärder för att uppnå målen. Till ansvarsfördelningssektorn hör bland annat växthusgasutsläppen från trafik, jordbruk, individuell uppvärmning av byggnader, arbetsmaskiner och avfallshantering samt fluorerade växthusgaser. Finland kommer att uppnå de gemensamma utsläppsminskningarna för ansvarsfördelningssektorn som ställts upp för perioden 2021–2030 inom EU. Enligt EU-förpliktelserna ska Finland minska utsläppen med 50 procent fram till 2030 jämfört med 2005 års nivå.

År 2024 hade utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn i Finland minskat med 26 procent sedan 2005. Vägtrafiken står för mer än en tredjedel av utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn och jordbruket för en fjärdedel. Betydande utsläppskällor är också arbetsmaskiner och individuell uppvärmning av byggnader. Finland underskred de årliga utsläppskvoterna 2021–2023, vilket skapade ett överskott och flexibilitet för de kommande åren. Tillsammans med ytterligare åtgärder och de åtgärder som anges i tidigare klimatplaner gör detta det möjligt att uppfylla EU:s åtagande om utsläppsminskning. Målet att halvera utsläppen fram till 2030 uppnås alltså med hjälp av flexibilitetsmekanismer.

En [redogörelse](#) om den nationella energi- och klimatstrategin (SRR 8/2025 rd) lämnades också den 4 december 2025. I strategin fastställs åtgärder för att påskynda den rena omställningen och främja klimatmålen. Strategin innehåller riktlinjer och politiska åtgärder som gäller olika delområden inom energipolitiken, inklusive åtgärder för att minska växthusgasutsläppen från samhället och stärka de upptag som sänkorna orsakar.

Statsrådet lämnade den 18 december 2025 en redogörelse till riksdagen om den [långsiktiga klimatplanen](#) (SRR 11/2025 rd). Den långsiktiga klimatplanen kartlägger effekten av de möjliga utvecklingsförlopp i samhället och i tekniken som påverkar utsläppen av växthusgaser och upptagen i sänkorna, och skapar en grund för beredningen av den framtida klimat- och energipolitiken och dess val. I den

långsiktiga planen presenteras i enlighet med kraven i klimatlagen scenarier för utvecklingen av de sammanlagda utsläppen och upptagen av växthusgaser inom ansvarsfördelningssektorn, utsläppshandelssektorn och markanvändningssektorn som omfattar de följande 30 åren. I planen presenteras dessutom de centrala utvecklingsalternativen inom varje bransch baserade på klimatlagens mål för minskning av växthusgasutsläppen och målet för ökning av upptaget i sänkor samt en bedömning av olika långsiktiga scenarier för utvecklingen av metoderna för att minska växthusgasutsläppen och stärka upptagen.

Vid halvtidsöversynen beslutade regeringen inleda ett omfattande åtgärdspaket för att stärka skogarnas tillväxt och kolsänkorna. Genom helheten enligt regeringsprogrammet stöds uppnåendet av de nationella klimatmålen. Paketet innehåller ändringar i lagstiftningen, stärkande av den ekonomiska styrningen och informationsstyrningen samt rådgivning till skogsägarna.

Under berättelseåret bereddes en lag om ändring av lagen om främjande av användningen av förnybara drivmedel för transport (RP 67/2025 rd). I och med ändringen inkluderas nya råvaror i lagens tillämpningsområde. Reformen stöder utvecklingen av biodrivmedel och biogas och kan erbjuda nya affärsmöjligheter särskilt för förnybara flygbränslen.

Dessutom bereddes en lag om ändring av lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (RP 37/2025 rd). I och med ändringen har de biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som förbrukas i Finland producerats på ett hållbart sätt.

Statsrådet främjade byggandet av kapacitet för avskiljning av biobaserad koldioxid och beredde villkoren för beviljandet av understöd för främjande av avskiljning. Med understödet stöds de första lösningarna för avskiljning av biogen koldioxid och deras skalning i industriell skala och påskyndas utvecklingen av motsvarande lösningar på marknadsvillkor.

Dessutom bereddes en ändring av energieffektivitetslagen (RP 85/2025 rd). Målet är att främja energieffektiviteten och stegvis styra mot att användningen av fossila bränslen upphör i värme- och kylsystem.

Miljöministeriet har berett en nationell byggnadsrenoveringsplan. Den har en färdplan för hur hela byggnadsbeståndet ska bli utsläppsfritt före 2050.

Miljön

Vid miljöministeriet pågick ett [projekt för att främja naturvärdesmarknaden](#). Inom ramen för projektet utarbetades bland annat en utredning om organiseringen av naturvärdesmarknaden. Utredningen visade att marknaden är i inledningsskedet och centrala utvecklingsobjekt är att stärka efterfrågan genom olika politiska åtgärder samt att skapa fungerande förmedlar- och marknadsplatslösningar. I projektet bereddes också regeringens proposition om ändring av naturvårdslagen. Genom lagändringen görs det möjligt att använda naturvärden som produceras i enlighet med de gällande bestämmelserna, det vill säga naturvärdeshektar, också för annat än att kompensera för försämringen (ekologisk kompensation), det vill säga till exempel inom företagens miljöansvar och för frivilliga naturgärningar som utförs av sammanslutningar och enskilda. Syftet med bestämmelserna är att påskynda utvecklingen av naturvärdesmarknaden i Finland. Propositionen var ute på remiss fram till den 30 januari 2026.

Den nationella restaureringsplan som utarbetas för genomförandet av EU:s förordning om restaurering av natur bereddes i omfattande samarbete. Planen bereds i fem olika temagrupper enligt ämnesområdena i förordningen om restaurering av natur: 1) terrestra naturtyper och sötvattensnaturtyper, livsmiljöer för arter samt strömmande vattendrag och svämplan, 2) förbättring av den marina naturens tillstånd, 3) urbana miljöer, 4) jordbruksmiljöer och populationer av pollinatörer och 5) skogsnatur. Utkastet till den nationella planen för restaurering sänds på remiss under våren 2026 och statsrådet fattar sitt beslut om utkastet innan det lämnas till Europeiska kommissionen.

I slutet av 2025 antogs en ändring av avfallslagen i syfte att underlätta det arbete som orsakas Tillstånds- och tillsynsverket och kommunerna för genomförandet av kostnadsansvaret för tillverkare av vissa plastprodukter för engångsbruk. Från och med ingången av 2026 betalar tillverkarna ersättning till kommunerna för förhindrande av och uppstädning efter nedskräpning, i huvudsak baserat på schablonsats och antalet invånare. Genom ändringen av avfallslagen inkluderades också nikotinpåsar i tillverkarens kostnadsansvar för att säkerställa att tillverkarna behandlas lika, genomföra principen om att förorenaren betalar och minska den nedskräpning som orsakas av nikotinpåsar.

Statsrådet lämnade i oktober en regeringsproposition (RP 160/2025 rd) om ändring av avfallslagen och vissa andra lagar. Enligt propositionen ska avfallslagen föreskriva om ett nytt, påskyndat (klassificerings)förfarande där återvinningsprodukter som tillverkas av avfall eller sidoströmmar från produktionen kan lämnas utanför tillämpningsområdet för avfallslagstiftningen. Syftet med propositionen är att främja dels produktifieringen av återvunnet material som tillverkas av avfall och

biprodukter, dels affärsverksamheten i anslutning till detta. Produktifiering, det vill säga tillverkning av tekniskt och miljömässigt godtagbara produkter av avfall eller biprodukter från industrin, främjar en cirkulär ekonomi, sparar naturresurser och minskar mängden avfall. Beredningen av det register över återvunnet material som lagen förutsätter har inletts. Förfarandet ska enligt planerna införas i början av 2027.

Skärgårdshavsprogrammets arbete fortsatte inom ramen för [programmet för förbättring av vattendragens och havets tillstånd \(Ahti-programmet\)](#) och genomfördes i enlighet med arbetsplanen för 2024–2027. Miljöministeriet tillsatte en uppföljningsgrupp för att stödja förbättringen av Skärgårdshavets tillstånd och minskningen av belastningen. Både åtgärder enligt de mer omfattande temana i Ahti-programmet och åtgärder som enbart riktades till Skärgårdshavets avrinningsområde genomfördes. I området vidtogs bland annat åtgärder för att förbättra uppföljningen av Skärgårdshavets tillstånd. Företagssamarbetet intensifierades och ett försök med effektbaserad finansiering bereddes. En [lägesbedömning](#) (på finska, referat på svenska) gjordes om avlägsnandet av HELCOMs (Kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö) hot spot-status för jordbruket i Skärgårdshavets avrinningsområde, enligt vilken 17 av 23 kriterier för avlägsnande uppfylls.

Under berättelseåret bereddes ändringar i vattenlagstiftningen som gäller undantag från tillståndsvillkoren för vattenkraftverkens reglering och verk som hittills inte haft en fiskevårdsskyldighet.

2.8 Den nya erans utrikes- och säkerhetspolitik

Utrikes- och säkerhetspolitiken

Finlands utrikes- och säkerhetspolitik bedrevs under berättelseåret fortfarande i en allvarlig och svårförutsägbar omvärld. Rysslands anfallskrig i Ukraina fortsatte och det allvarliga hotet mot den europeiska säkerheten avtar inte heller. Det internationella regelbaserade systemet, som är centralt för Finland, utsattes för ökat tryck från olika håll inom såväl utrikes- och säkerhetspolitiken som handels- och utvecklingspolitiken. Säkerheten i Östersjöregionen fortsatte att vara i rampluset framför allt på grund av de säkerhets- och miljörisker som orsakades av Rysslands så kallade skuggflotta. Våren 2026 bereds en redogörelse om förändringarna i den utrikes- och säkerhetspolitiska omvärlden.

Under berättelseåret verkställdes riktlinjerna i den [utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen](#) (SRR 3/2024 rd) samt i [redogörelsen för internationella ekonomiska relationer och utvecklingssamarbete](#) (SSR 4/2024 rd), som grundar sig på

regeringsprogrammets mål att granska de yttre relationerna på ett mer strategiskt och övergripande sätt. Enligt den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen är de centrala målen för Finlands utrikes- och säkerhetspolitik att trygga vårt lands självständighet och territoriella integritet, förhindra att Finland hamnar i en militär konflikt och garantera finländarnas säkerhet och välfärd. Redogörelsen utgjorde grunden för att befästa Finlands ställning som Natomedlem, fördjupa samarbetet med EU, stärka relationerna med centrala partner och stödja det internationella regelbaserade systemet. I enlighet med redogörelsen för internationella ekonomiska relationer och utvecklingssamarbete främjades Finlands handelsekonomiska intressen och utvecklingspolitiska mål strategiskt med beaktande av det allt tätare sambandet mellan handel och utveckling.

I november tillsattes en parlamentarisk arbetsgrupp med uppgift att bedöma och vid behov lägga fram motiverade förslag till utveckling av förfaranden och lagstiftning som gäller Natofrågor. Arbetet grundar sig på det bedömningsuppdrag som grundlagsutskottet har gett och på justitieministeriets förstudie som blev klar i oktober 2025.

Under berättelseåret var Finland ordförande i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, OSSE. Ett bärande tema för ordförandeskapet var kriställighet. Verksamheten styrdes av respekt för OSSE:s principer och åtaganden, hantering av aktuella utmaningar inklusive stöd särskilt för Ukraina samt en starkare organisation i framtiden. Ordförandeskapets viktigaste framgång var Helsingfors+50-initiativet, som inkluderade en konferens som hyllar arvet från Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen (ESSK) i Helsingfors 1975, en fond avsedd för strategisk förvaltning av den frivilliga finansieringen inom OSSE samt diskussioner om organisationens utveckling. Finland stödde OSSE:s institutioner och fältarbete, stärkte organisationens synlighet och var under hösten också ordförande för Forumet för säkerhetssamarbete, som arbetar med militära säkerhetsfrågor och vapenkontroll vid OSSE.

Under berättelseåret var Finland och Åland ordförande för Nordiska ministerrådet och Finland skötte dessutom ordförandeskapet för det nordiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet, det så kallade N5-samarbetet. Det nordiska samarbetet fördjupades vid flera ministermöten som ordnades i Finland och på Åland. Prioriteringar för samarbetet som leddes av Finland var samhällssäkerhet, krisberedskap, starkare euroatlantiskt samarbete samt främjande av hållbar utveckling.

Finland sade upp Ottawakonventionen om förbud mot infanteriminor (RP 56/2025 rd) i juli. Uppsägningen trädde i kraft i januari 2026. Bakom beslutet låg behovet att säkerställa Finlands försvarsförmåga i det förändrade säkerhetspolitiska läget. I och

med uppsägningen blir det möjligt att återinföra systemet med infanteriminor i försvarets metodarsenal. Finland har förbundit sig att även i fortsättningen stödja de humanitära målen i konventionen, såsom minröjning och hjälp till offer för minor.

Finland stärkte sin arktiska utrikes- och säkerhetspolitik samt fördjupade sitt samarbete med Förenta staterna och Kanada inom utvecklingen av isbryarteknologi. ICE Pact-isbrytarsamarbetet stärker Finlands ställning som en ledande aktör med arktisk kompetens och det samförståndsavtal som undertecknades av Finland och Förenta staterna i oktober lägger grunden för kommersiella avtal mellan länderna.

Under berättelseåret deltog Finland för första gången på statschefs- och minister-nivå i arbetet inom G20-gruppen, som består av världens största ekonomier, under Sydafrikas ordförandeskap. Finland främjade EU:s förhandlingar om ett frihandelsavtal i syfte att bredda unionens handelsförbindelser. Förhandlingar slutfördes med Mercosur, Chile, Mexiko och Indonesien. Det tullavtal som slöts i juli mellan EU och Förenta staterna stabiliserade de transatlantiska handelsförbindelserna i ett läge där de ensidiga tullar som Förenta staterna infört hotade europeiska företags ställning på viktiga exportmarknader.

Reformen av Team Finland-nätverket för att effektivisera Finlands exportfrämjande system framskred enligt riktlinjerna i regeringsprogrammet. Team Finland-nätverkets ledningsstruktur i hemlandet sågs över och integreringen av Business Finlands utlandsverksamhet i utrikesförvaltningen från och med den 1 januari 2026 bereddes. I enlighet med den nya [strategin för nätverket Team Finland](#) prioriterades strategiskt viktiga marknader och sektorer i verksamheten, och den exportfrämjande verksamheten utvecklades för att tillgodose små och medelstora företags behov. Finland stärkte sin närvaro i USA genom att den 1 juli 2025 inrätta ett generalkonsulat i Houston, Texas. Konsulatets huvudsakliga uppgift är att stödja exportfrämjandet för finländska företag på marknader som är viktiga för Finland.

Finland fortsatte sitt starka stöd till Ukraina. År 2025 uppgick Finlands stöd till Ukraina till sammanlagt cirka 550 miljoner euro för utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd, försvarsmaterielstöd och civilt materiellt stöd. Finland deltog i Natos säkerhets- och utbildningsstöd och anslöt sig till det av Nato samordnade initiativet PURL (Prioritised Ukraine Requirements List), som syftar till att möjliggöra snabba upphandlingar av försvarsmateriel från USA till Ukraina, samt till Tallinnmekanismen för att stärka Ukrainas cyberresiliens. Finland fortsatte sitt stöd även genom åtgärder inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik både på militär och civil nivå genom att delta i bland annat EU:s civila krishanterings rådgivningsinsats i Ukraina (EUAM). Finland och Ukraina inrättade en internationell koalition för

att stödja byggandet av skyddsrum. Finland stödde återuppbyggnaden av Ukraina genom att främja utvecklingsarbetet och företagsverksamheten och fortsatte utvecklingen av Ukrainas energiinfrastruktur.

Tillsammans med sina partner deltog Finland aktivt i arbetet för att främja en hållbar och rättvis fred i Ukraina samt för att förbereda säkerhetsarrangemang, särskilt inom ramen för den så kallade koalitionen av villiga. Finland stödde Ukrainas strävanden att ansluta sig till EU och Nato. Finland deltog i inrättandet av en specialdomstol som behandlar aggressionsbrott riktade mot Ukraina samt en internationell skadeståndskommission för att säkerställa ansvarsskyldigheten för Rysslands anfallskrig. Finland bidrog med initiativ till beslutsfattandet om EU:s sanktioner mot Ryssland och verkställde sanktionerna med särskild tonvikt på att förhindra att sanktionerna kringgås. Finland fortsatte också sitt starka stöd till den internationella brottmålsdomstolens självständiga och oberoende verksamhet.

Försvaret

Verksamhetsmiljön för Finlands försvar är instabil och svår att förutse och säkerhetsläget kan snabbt försämrats. Rysslands omfattade anfallskrig mot Ukraina har visat att det militära hotet i Europa är verkligt. En stark nationell försvarsförmåga är i den nuvarande konstellationen viktigare än någonsin. Som en stat vid Natos yttre gräns måste Finland möta det hot som Ryssland utgör genom att satsa betydligt på sitt eget försvar och utveckla det som en del av Natos kollektiva avskräckning och försvar. Integrationen i Natos avskräckning och försvar har framskridit stegvis. Finland har förbundit sig till Natos mål för försvarsutgifter på fem procent och till riktlinjerna i [försvarsredogörelsen](#) (SRR 9/2024 rd). En [parlamentarisk arbetsgrupp](#) tillsattes för att se över den långsiktiga utvecklingen av Finlands försvar.

Våren 2025 fattade regeringen beslut om att höja Finlands försvarssatsningar till tre procent i förhållande till bruttonationalprodukten före 2029. Utöver det har Finland också i enlighet med Natos mål förbundit sig att öka försvarsfinansieringen ytterligare till 3,5 procent före 2035. Före 2035 kommer man dessutom att satsa 1,5 procent av bruttonationalprodukten på verksamhet som stöder försvaret.

Försvarsförvaltningens verksamhet och planer har setts över så att de svarar mot det förändrade säkerhetsläget. Nivån på försvarsmaktens verksamhet och beredskap har höjts och hålls på en sådan nivå som säkerhetsläget kräver. Tillräcklig kapacitet för att upprätthålla den territoriella integriteten och övervaka den har säkerställts tillsammans med övriga territorialövervakningsmyndigheter och den

territoriella integriteten har tryggats. Försvarsmakten har genom försvarssamarbete och internationell övningsverksamhet utvecklat beredskapen, kompatibiliteten och samarbetsförmågan med sina allierade och i Natos ledningsstruktur.

Det första betydande målet för Finlands Natomedlemskap, det vill säga överföringen till ansvarsområdet för den försvarsgrensgemensamma ledningen i Norfolk, uppnåddes den 5 december 2025. Det har samband med uppnåendet av andra mål inom Nato, såsom inrättandet av den marktaktiska ledningen (Multi-Corps Land Component Command, MCLCC) och de framskjutna markstyrkorna (Forward Land Forces, FLF). Den marktaktiska ledningen har inlett sin verksamhet i anslutning till Finlands arméstab. De framskjutna markstyrkorna placeras i första hand på garnisonsområdena i Sodankylä och Rovaniemi. Med sin närvaro stärker de avskräckningen och försvaret samt skapar en enhetlig framskjuten försvarsberedskap vid Natos gräns mot Ryssland.

Finland har deltagit aktivt i planeringen av och beslutsfattandet om samarbetsområdena för försvarsmateriel samt Natos samfinansiering. Finland har deltagit i multinationella initiativ i anslutning till utvecklingen av Natos kapacitet exempelvis inom rymdförsvaret. Finland anslöt sig till en avsiktsförklaring om SAR-satellitsamarbete med Nederländerna och Polen.

Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar blev en ny lagstadgad uppgift för Försvarsmakten. Det första Natorelaterade internationella fördraget med Natos ledningsorgan som beretts under försvarsministeriets ledning undertecknades. Det fördrag som tillkom kompletterar Parisprotokollet och anger ramarna för alliansens militära stabers verksamhet i Finland.

Den övre åldersgränsen för reserven höjdes till 65 år (RP 75/2025 rd). Regeringen lämnade en proposition till riksdagen (RP 75/2025 rd) om rätten för män med åländsk hembygdsrätt att ansöka om upphävande av befrielse från värnplikt samt om möjligheten för personer som fastställt sitt kön att fortsätta tjänstgöringen och höra till reserven.

Riksdagen antog en lag (RP 2/2025 rd) enligt vilken försvarsministeriet kan stoppa fastighetsaffärer för personer eller sammanslutningar vars medborgarland har gjort sig skyldigt till anfallskrig och som bedöms utgöra ett hot mot Finlands nationella säkerhet.

Genom den nya lagen om transport av farliga ämnen inom Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet (RP 26/2025 rd) uppdaterades bestämmelserna om transport av farliga ämnen inom Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet i sin helhet.

Finland har fortsatt att stödja utvecklandet av EU:s försvarsdimension. Aktiv påverkan har ökat möjligheterna till samarbete mellan den inhemska försvarsindustrin, små och medelstora företag och forskningsinstitut samt den finansiering de får från Europeiska försvarsfonden. Finländska industri- och forskningsaktörer är i stor utsträckning representerade i Europeiska försvarsfondens projekt.

Det bilaterala och multilaterala försvarssamarbetet med de viktigaste partnerländerna har varit intensivt. Det nordiska försvarssamarbetet har intensifierats bilateralt och inom ramen för Nordefco (Nordic Defence Cooperation). Finland var Nordefcos ordförande under berättelseåret. De nordiska försvarsministrarna undertecknade ett uppdaterat samförståndsavtal (MoU) om det nordiska försvarssamarbetet Nordefco. Den första verkställighetshandlingen för avtalet om försvarssamarbete mellan Finland och Förenta staterna (Defence Cooperation Agreement, DCA) undertecknades. En uppdaterad version av samförståndsavtalet mellan JEF-länderna (Joint Expeditionary Force) undertecknades. Försvarsmaterielsamarbetet har gett konkreta resultat, exempelvis utvidgningen av det multinationella pansarfordonsprojektet (CAVS, Common Armoured Vehicle System) samt en överenskommelse mellan de nordiska länderna för att främja gemensam upphandling av obemannade luftfarkoster och relaterad teknik.

Samarbetet med den inhemska försvarsindustrin har varit intensivt. Ministeriet har startat ett nytt stödprogram för Ukraina, som riktar beställningar till den inhemska försvarsindustrin. Försvarsministern gav Försvarsmakten fullmakt att underteckna ett avtal för upphandling av TNT-sprängämnen.

Det projekt som ansvarar för anskaffandet och ibruktagandet av Försvarsmaktens nya F-35-multirolljaktplan ([F-35-projektet](#)) framskrider enligt planerna. Rollout-ceremonin för Finlands första F-35-jaktplan hölls den 16 december i Fort Worth, Texas, Förenta staterna. Försvarsministern har gett Försvarsmakten fullmakt att från Förenta staterna upphandla AMRAAM AIM-120D-3-robotar (Advanced Medium Range Air-to-Air Missile). Robotarna är kompatibla med F-35A-multirollflygplanen.

[Projektet Flottilj 2020](#), som startades för att ersätta marinens stridsfartyg, är i byggnadsfasen. Den första korvetten i Pohjanmaa-klassen sjösattes i Rauma.

Reformen av armén i syfte att utveckla försvarssystemet på lång sikt inleddes i enlighet med [försvarsredogörelsen](#) (SRR 8/2021 rd) 2021. Tyngdpunkten i den materiella utvecklingen inom Försvarsmakten förskjuts till markförsvaret, vars reform är en mångfasetterad och långvarig helhet som påverkar hela försvarssystemet.

Till försvarsministeriets förvaltningsområde har det rekryterats mer personal på det sätt som Natomedlemskapet och övriga tilläggsuppgifter förutsätter.

Regeringen utvecklar värnplikten, bland annat genom att införa en försvarsdag riktad till hela årskullen, i enlighet med den parlamentariska kommitténs rapport. Pilotprojekt för gemensamma uppbåds- och urvalstillfällen har genomförts. Ministeriet har startat ett projekt, vars mål är att uppmuntra unga män i uppbådsåldern och kvinnor som söker sig till frivillig militärtjänst till en mer motionsinriktad livsstil och bättre funktionsförmåga.

Den arbetsgrupp som utrett målbilden för det frivilliga försvaret lämnade sin [slutrapport](#) (på finska, referat på svenska) till försvarsministern. Som en åtgärd efter slutrapporten tillsattes en arbetsgrupp med uppdrag att utarbeta en genomförandeplan för det frivilliga försvaret, med målet att det frivilliga försvaret stärks.

2.9 Europeiska unionen: mot strategisk konkurrenskraft

I enlighet med statsrådets [principbeslut](#) om organiseringen av det proaktiva påverkansarbetet i EU fastställer EU-ministerutskottet årligen statsrådets gemensamma prioriteringar inom det proaktiva påverkansarbetet i EU. Prioriteringarna under berättelseåret var 1) EU:s fleråriga budgetram 2028–2034, 2) den övergripande säkerheten i Europa med fokus på försvar, trygghet av de yttre gränserna och allmän beredskap samt 3) förenkling av lagstiftningen.

Finlands mål för det proaktiva påverkansarbetet främjades på ett mångsidigt sätt via olika kanaler under berättelseåret (exempelvis Europeiska rådets och minister rådets sammanträden, finländares besök i Bryssel och samarbetet med likasinnade medlemsstater). Promemorior och brev gjordes upp om bland annat den fleråriga budgetramen, Ukrainas EU-medlemskap och Europeiska investeringsbankens försvarsfinansiering. I enlighet med principbeslutet samordnande statsrådets EU-sekretariat tillsammans med Finlands ständiga EU-representation ministeriernas proaktiva påverkansarbete i EU.

Finland var en av de första medlemsstaterna som formulerade ståndpunkter om den kommande budgetramen. Utifrån riktlinjerna bedrevs ett aktivt och konsekvent proaktivt påverkansarbete inom olika sektorer på både politisk nivå och tjänstenivå i förhållande till såväl kommissionen som likasinnade medlemsstater. Det förslagspaket som kommissionen gav i juli var ambitiöst i fråga om både strukturen och den totala nivån. I enlighet med Finlands mål för det proaktiva påverkansarbetet föreslog kommissionen en förenkling av budgetramens struktur. Finland poängterade en allt starkare inriktning av finansieringen på de viktigaste politiska prioriteringarna, såsom försvaret och ett övergripande stärkande av den strategiska konkurrenskraften. Dessa prioriteringar kom till uttryck på ett mångsidigt sätt i kommissionens förslag. Finlands proaktiva påverkansarbete för EU:s kommande fleråriga budgetram 2028–2034 kan bedömas ha varit rätttidigt, proportionerligt, aktivt och heltäckande.

I fråga om säkerheten poängterade Finland i sitt proaktiva påverkansarbete Europas förmåga att bemöta det långvariga, kontinuerliga hot som Ryssland utgör. Likaså betonades behoven i anslutning till Finlands försvarsförmåga, Nato-medlemskapet och EU:s östra flank, såsom markstridsförmågan. Det initiativ för försvaret av EU:s östra flank (Eastern Flank Watch) i samband med utvecklingen av EU:s kapaciteter samt den prioritering av drönarförsvaret som föreslås i kommissionens färdplan för försvarsberedskapen låg väl i linje med Finlands mål. I mars offentliggjordes EU:s strategi för en beredskapsunion för att förebygga och reagera på nya hot och kriser.

I fråga om förenklingen av lagstiftningen lades fokus i det proaktiva påverkansarbetet på de förslag med vilka den befintliga EU-lagstiftningen kan förenklas, särskilt med avseende på företagandet och näringsverksamheten. I arbetet lades fokus på den EU-lagstiftning som medför en onödig administrativ börda, överlappande eller inbördes motstridiga krav, oskäligen kostnader eller konkreta krav som är svåra att förena med de nationella särdragen.

Prioriteringarna i statsrådets proaktiva påverkansarbete i kommissionens arbetsprogram för 2026 fastställdes i EU-ministerutskottet i november. Dessa prioriteringar är försvaret och gränssäkerheten, stödet till Ukraina samt stärkandet av den strategiska konkurrenskraften.

Återkommande punkter på Europeiska rådets agenda var stödet till Ukraina, säkerhets- och försvarsfrågor, den strategiska konkurrenskraften, migrationsfrågor, EU:s förberedelser inför utvidgningen, EU:s fleråriga budgetram och aktuella utrikespolitiska frågor (bl.a. situationen i Mellanöstern). Europeiska politiska gemenskapens möten ordnades i maj och oktober.

Fokus i kommissionens arbetsprogram låg på förenkling av lagstiftningen och redan i början av perioden lade kommissionen i snabb takt fram ett stort antal förslag i syfte att förenkla den befintliga lagstiftningen och lätta på den administrativa bördan.

I EU-ministerutskottet behandlades bland annat frågor kring stödet till Ukraina och försvarsfinansieringen samt EU:s kommande fleråriga budgetram. Hösten 2025 behandlade EU-ministerutskottet i anslutning till detta 14 utredningar till riksdagen, i vilka man fastställde Finlands ståndpunkter inför de inledande förhandlingarna om budgetramen. Dessutom behandlades bland annat migrationsfrågor, initiativ om stärkandet av konkurrenskraften och förenklingen av lagstiftningen, beredskapsfrågor, domstolsärenden samt förberedelserna för Europeiska rådets och ministerrådets sammanträden.

I december stod statsminister Orpo värd för toppmötet Eastern Flank Summit i Helsingfors. Under mötet betonade staterna vid EU:s östra flank vikten av att avsevärt stärka säkerheten vid EU:s östra yttre gräns.

Finländarnas EU-karriärer och rekrytering till EU-uppdrag främjades med hjälp av effektivare kommunikation samt genom att erbjuda rådgivning och coachning. Interna utbildningar och ett mentorprogram bidrog också till att utveckla EU-kompetensen inom statsrådet. Antalet nationella experter hölls på en högre nivå än tidigare tack vare tilläggsanslag. Antalet finländare som både deltagit och klarat EU-institutionernas uttagningsprov ökar.

I ärenden vid EU-domstolen deltog man i de rättsfall som behandlade viktiga intressen ur Finlands perspektiv, såsom rättsstatsprincipen, statsstöden, stödet till Ukraina och säkerheten i elektroniska kommunikationsnät. Finland väckte talan i två fall för att upphäva kommissionens åtgärder i anslutning till sänkningen av Finlands fiskekvot för lax och unionens utsläppshandelsregisters funktion. Kommissionen väckt en överträdelsetalan mot Finland där kommissionen krävde att Finland åläggs att betala gottgörelse då genomförandet av direktivet om kreditförvaltare och kreditförvärvare fördröjdes.

2.10 En trygg och kriställig rättsstat

Den nationella säkerheten och kriställigheten

Ett förslag till ny beredskapslag färdigställdes och utlåtanden begärdes om det. I propositionen föreslås det att samtliga delområden i beredskapslagen uppdateras så att de motsvarar det förändrade säkerhetsläget i Europa, de nutida hoten mot samhället, erfarenheterna från coronapandemin samt den samhällsliga och rättsliga utvecklingen. Betydande ändringar föreslås bland annat i beredskapsskyldigheten och i befogenhetsbestämmelserna. Reformen har särskilt fokuserat på hur beredskapslagen och dess befogenheter tillämpas i praktiken under kriser.

Statsrådet lämnade i september en [redogörelse för den inre säkerheten](#) (SRR 6/2025 rd) till riksdagen. Enligt redogörelsen påverkas Finlands inre säkerhet i allt högre grad av det internationella säkerhetsläget. Tyngdpunkten i redogörelsen ligger på förändringen i Finlands säkerhetspolitiska omvärld. Förändringen förutsätter att säkerhetsmyndigheterna har en stark beredskap. I redogörelsen beaktas den tidigare utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen (SRR 3/2024 rd) och försvarsredogörelsen (SRR 9/2024 rd).

[Slutrapporten](#) om projektet för utveckling av verksamhetsmodellen för statsrådets säkerhetsledning publicerades i januari 2026. Syftet med projektet var att utreda hur statsrådets berednings- och ledningsförmåga i säkerhetsfrågor kan stärkas. Det viktigaste reformförslaget är att inrätta ett permanent ministerutskott för övergripande säkerhet och beredskap. Med hjälp av det nya ministerutskottet svarar man på behovet av att stärka den politiska styrningen av beredskapen för störningssituationer i samhället samt samordningen av verksamheten i statsrådet under störningssituationer och undantagsförhållanden. Andra centrala förslag är bland annat att precisera ansvaret hos statsrådets kansli för samordningen av beredskapen och en relaterad samarbetsmodell för hantering av störningssituationer vid statsrådet.

Beredningen av strategin för den nationella säkerheten fortsatte under berättelseåret. Strategin anknyter till regeringsprogrammets mål om att stärka samhällets kriställighet och den nationella säkerheten och den ingår i projektet för utveckling av verksamhetsmodellen för statsrådets säkerhetsledning.

Regeringen har genomfört den nationella [strategin för cybersäkerheten](#), vars åtgärder syftar till att stärka samhällets övergripande beredskap för de ökande cyberhoten. Genomförandet av strategin har dock avtagit på grund av bristen på tilläggsresurser och spartrycket på myndigheterna. Det fördröjda genomförandet av strategin hotar att försämra nivån på cybersäkerheten i samhället och verksamhetsförutsättningarna för Cybersäkerhetscentret vid Transport- och kommunikationsverket Traficom.

Lagen om skydd av samhällets kritiska infrastruktur och om stärkande av samhällets motståndskraft (RP 205/2024 rd) trädde i kraft den 1 juli 2025. Genom lagen genomförs nationellt skyldigheterna enligt det så kallade CER-direktivet (Critical Entities Resilience). Den nya lagen styr identifieringen av kritiska aktörer i produktionen av vitala samhällsfunktioner, skyddet av samhällets kritiska infrastruktur och stärkandet av samhällets motståndskraft.

Arbetet med att uppdatera Finlands nationella riskbedömning inleddes. Syftet med riskbedömningen är att stärka den nationella beredskapen och utveckla samhällets förutsättningar att fungera vid betydande risker. Nuläget för det regionala samarbetet och lägesbildsverksamheten utreddes i inrikesministeriets och finansministeriets gemensamma projekt, där utvecklingsförslagen i anslutning till dessa bereddes.

Utvecklingen av social- och hälsovårdens beredskap och hantering av störningssituationer fortsatte under berättelseåret. Genom ändringar av lagen om ordnande av social- och hälsovård (RP 210/2024 rd), som trädde i kraft i början av augusti, skapades i praktiken ett ledningssystem för störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden.

En ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård (RP 86/2025 rd) som gällde samarbetet mellan välfärdsområdena och Försvarsmakten trädde i kraft i december. Genom lagen förbättras social- och hälsovårdens beredskap att svara på de krav som den förändrade säkerhetspolitiska omgivningen ställer och i synnerhet agera under undantagsförhållanden som orsakas av ett väpnat angrepp eller hot om ett väpnat angrepp. Dessutom bereddes ändringar i lagstiftningen om mottagandet och lämnandet av internationellt bistånd i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (RP 174/2025 rd). Beredningen av relaterade behövliga ändringar i läkemedelslagen inleddes.

Riksdagen antog den 16 december 2025 regeringens proposition (RP 145/2025 rd) med förslag till lagar om tryggnad av försörjningsberedskapen och om Försörjningsberedskapscentralen. Lagen träder i kraft den 1 april 2026. I och med den nya lagen inrättas Försörjningsberedskapscentralen i ämbetsverksform som bättre motsvarar kraven i den förändrade säkerhetsmiljön och förtydligar Försörjningsberedskapscentralens myndighetsstatus. Regeringen lämnade den 18 december 2025 en proposition om höjning av försörjningsberedskapsavgiften (RP 194/2025 rd) till riksdagen. Höjningen är avsedd att träda i kraft den 1 april 2026.

En arbetsgrupp för revidering av lagen om tillsyn över utlänningars företagsköp tillsattes i mars under berättelseåret. Företagsköpslagen revideras så att riskerna för den nationella säkerheten, försörjningsberedskapen och omfattande påverkan beaktas effektivare än för närvarande. I reformarbetet beaktas också revideringen av EU:s förordning om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar.

Statsrådet fattade den 27 februari 2025 ett [principbeslut](#) om strategin och åtgärdsprogrammet för bekämpning av organiserad brottslighet 2025–2030. Strategin stärker bekämpningssamarbetet, minskar den nytta gärningsmännen får, försvårar den brottsliga verksamheten, förhindrar att den organiserade brottsligheten infiltrerar samhällets grundstrukturer och förbättrar skyddet av personer som är särskilt utsatta för brott. Arbetet med åtgärder som främjar genomförandet av strategin inleddes under berättelseåret.

Regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om vapenbrott lämnades till riksdagen i december 2024 (514/2025, 515/2025, 516/2025, 517/2025, 518/2025, RP 204/2024 rd). Syftet med reformen är att bekämpa vapenbrott och i synnerhet organiserad brottslighet. Lagarna trädde i kraft vid ingången av 2026.

Under berättelseåret har ett [åtgärdsprogram](#) för förebyggande och bekämpning av ungdoms- och gängbrottslighet i Finland (på finska, referat på svenska) genomförts i tväradministrativt samarbete. Olika ministerier har till exempel delat ut statsunderstöd till välfärdsområden och kommuner för utveckling av förebyggande åtgärder och åtgärder för att hjälpa personer som hamnat i en brottsspirall, och de programenliga åtgärderna för att skärpa straffen har slutförts. En samsamarbetsgrupp som tillsattes vid inrikesministeriet har berett en sektorsövergripande, riksomfattande lägesbild av ungdoms- och gängbrottsligheten till stöd för beslutsfattandet. Under berättelseåret anvisades sammanlagt cirka 9 miljoner euro i tilläggsanslag för förebyggande och bekämpning av ungdoms- och gängbrottslighet samt för skolpolisverksamheten.

I början av juli trädde ändringar i strafflagen i kraft som skärper straffen för brott i samband med gatugängs verksamhet (178/2025, RP 219/2024 rd). Ett [arbetsgruppsbetänkande](#) (på finska, referat på svenska) om utvecklingen av bestämmelserna om ungdomsstraff färdigställdes och sändes på remiss. Regeringen avser lämna en på betänkandet grundad proposition om utveckling av bestämmelserna om ungdomsstraff till riksdagen under vårsessionen 2026. Syftet med lagändringarna är att öka användningen av ungdomsstraff, tydliggöra dess ställning inom påföljdsystemet samt förbättra dess effektivitet. Målet är att minska återfallsbrottsligheten bland unga.

Genomförandet av det nationella [åtgärdsprogrammet](#) för förebyggande och bekämpning av våldsbejakande radikaliserings och våldsbejakande extremism fortsatte planenligt.

Regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om terroristbrott (RP 163/2025 rd) lämnades till riksdagen i november. Genom propositionen förtydligas lagstiftningen, området för straffbarhet utvidgas och straffen skärps. Lagarna avses träda i kraft under 2026.

Hinder för informationsutbyte mellan polisen och andra myndigheter inom brottsbekämpningen undanröjdes i enlighet med regeringsprogrammet. I december lämnades en regeringsproposition (RP 182/2025 rd) till riksdagen som effektiviserar informationsutbytet mellan polisen och vissa andra myndigheter samt privata aktörer. Polisens befogenheter för täckoperationer i datanät förtydligades genom en regeringsproposition som lämnades i december (RP 193/2025 rd). Förutsättningarna för användning av biometri för ändamål inom brottsförebyggande förbättrades genom en regeringsproposition (RP 121/2025 rd), som lämnades till riksdagen i september. Enligt den ska biometriska uppgifter i pass och identitetskort och biometriska uppgifter om utlänningar i större utsträckning än för närvarande kunna användas i synnerhet vid utredningen av de grävsta brotten.

Lagstiftningsprojektet för en översyn av lagstiftningen om civil underrättelseinhämtning och polisens personuppgiftslag framskred långsammare än planerat. Projektet genomförs i tre faser och avslutas före utgången av 2026. En lag som hänförs sig till den första projektfasen lämnades till riksdagen i april (RP 29/2025 rd).

Arbetsgruppen för beredning av revideringen av 10 § i grundlagen gav i januari 2026 sitt [betänkande](#), där det bland annat föreslås ändringar som möjliggör bestämmelser om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning samt utvidgning av befogenheterna för civil och militär underrättelseinhämtning för användning i utrymmen som används för boende av permanent natur.

Ett [betänkande](#) (på finska, referat på svenska) i form av en regeringsproposition om ändringsbehoven i tvångsmedelslagen blev klart i november. Målet med propositionen är att säkerställa att tvångsmedelslagen i tillräcklig utsträckning stöder brottsbekämpningen genom att det föreslås mer omfattande hemliga tvångsmedel än för närvarande i anslutning till allvarlig brottslighet. Målet med propositionen är också att förtydliga förutsättningarna för häktning enligt tvångsmedelslagen med beaktande av internationell och nationell rättspraxis. Avsikten är att propositionen ska lämnas till riksdagen under vårsessionen 2026. I anslutning till tvångsmedlen

gjordes också som tjänsteuppdrag en ändring i fråga om beslut om genomsökning av utrustning (RP 70/2025 rd). Lagändringen om detta trädde i kraft i december (1104/2025).

En arbetsgrupp tillsatt av justitieministeriet publicerade i december sitt [betänkande](#) (på finska, referat på svenska) om genomförandet av föresatserna om återtagande av vinning av brott i regeringsprogrammet och det nationella genomförandet av EU-direktivet om återvinning av tillgångar och förverkande, och utlåtanden om betänkandet begärdes. Regeringen avser lämna sin proposition till riksdagen under vårsessionen 2026.

I januari 2026 lämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid Brottsåtgärdsmyndigheten och till lagar som har samband med den (RP 198/2025 rd). Syftet med lagändringarna är att i enlighet med regeringsprogrammet underlätta informationsutbytet mellan myndigheterna för att förebygga brott.

Polisens operativa funktionsförmåga stärktes genom att beredskapsenhetens kapacitet förbättrades med hjälp av tilläggsfinansiering. Antalet personer i polisuppgifter utökades planerligt och vid utgången av berättelseåret hade antalet poliser ökat till 7 830 årsverken. Målet i enlighet med regeringsprogrammet är att öka antalet anställda i polisuppgifter till 8 000 polisårsverken före utgången av regeringsperioden. Antalet civila i polisens operativa uppgifter har höjts i enlighet med målen i polisens personalplan.

Ett lagstiftningsprojekt rörande polisens reserv inleddes för att trygga polisens resurser under alla förhållanden. Den reserv som kompletterar polisens verksamhet kan användas i allvariga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden och i försvarstillstånd. Även ett lagstiftningsprojekt rörande användningen av obemannade luftfartyg, det vill säga drönare och andra obemannade anordningar, inleddes för att precisera polisens befogenheter.

Skyddspolisens funktionsförmåga säkerställdes genom att Skyddspolisens anslag ökades med 9,8 miljoner euro från 2026 framåt för att trygga den nuvarande verksamheten och den proaktiva strategiska kapaciteten.

Statsrådet beslutade den 16 april 2025 att fortsätta stängningen av gränsövergångsställena och centraliseringen av ansökningarna om internationellt skydd. Beslutet är i kraft tills vidare. Giltighetstiden för lagen om temporära åtgärder för bekämpande av instrumentaliserad inresa (den så kallade gränssäkerhetslagen)

förlängdes till den 31 december 2026 (RP 18/2025 rd). Syftet med lagen är att bekämpa sådana påtryckningar mot Finland som sker genom att instrumentalisera inresande.

Gränsbevakningsväsendet fick nya befogenheter för att förhindra och utreda människohandelsbrott och penningtvättsbrott (RP 15/2025 rd). Lagändringarna trädde i kraft den 1 september 2025. I och med lagändringarna kan Gränsbevakningsväsendet också förhindra och utreda människohandelsbrott som inte har samband med ordnande av olaglig inresa. Reformen av lagstiftningen om Gränsbevakningsväsendets kriminalunderrättelse inleddes, och regering avser lämna sin proposition till riksdagen under vårsessionen 2026. Dessutom bereddes en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av gränsbevakningslagen och till vissa lagar som har samband med den. Syftet är att förbättra Gränsbevakningsväsendets lägesbild vid de inre gränserna och minska behovet av tillfälligt återinförande av gränskontrollen vid de inre gränserna.

I planen för de offentliga finanserna anvisades Gränsbevakningsväsendet permanent tilläggsfinansiering. Finansieringen ökas 2026 med cirka 13,5 miljoner euro och tillägget stiger till cirka 19 miljoner euro fram till 2029. Tilläggsfinansieringen tryggar bland annat Gränsbevakningsväsendets funktionsförmåga, säkerställer användningen av nya strategiska kapaciteter, utvecklar befogenheterna i anslutning till de inre gränserna och säkerställer att stängslet vid östgränsen upprätthålls i framtiden.

De enhetliga lednings- och lägescentralerna inom räddningsmyndigheterna inledde sin verksamhet den 1 april 2025. Den riksomfattande styrningen av räddningsväsendet utvecklades. En [utredning](#) (på finska, referat på svenska) om genomförandet av räddningsväsendets tjänster och ekonomi i välfärdsområdena publicerades i mars. I utredningen rekommenderades att välfärdsområdena lägger vikt vid rekryteringen av räddningspersonal och beredskapen för befolkningsskydd samt stärker arbetet för att förebygga olyckor så att antalet olyckor och eldsvådor minskar på riksnivå. Räddningsväsendets servicenivå har nationellt sett hållits på en god nivå, även om det finns regionala skillnader.

Den andra fasen i reformen av räddningslagen samt lagstiftningsprojekten om räddningsväsendets behandling av personuppgifter och rätt att få information fortsatte som planerat. Räddningsväsendets anvisning om aktionsberedskap reviderades. Inom räddningssektorn inleddes ett nationellt arbetarskyddsprojekt i början av mars. Räddningsväsendets [åtgärdsprogram](#) för förebyggande av olyckor (på finska, referat på svenska) antogs i maj. Syftet med programmet är att öka befolkningens egen beredskap och medvetenhet om olika säkerhetsrelaterade frågor.

Ökningen av utbildningen för räddningspersonal fortsatte. Examensutbildningen för räddningspersonal vid Räddningsinstitutet och Helsingfors Räddningsskola fördubblas under perioden 2024–2030. Fram till 2032 utexamineras cirka 2 300 räddningspersoner. Ökningens andel av de utexaminerade är cirka 1 150 personer. Svenskspråkig räddningsutbildning inleddes vid Helsingfors Räddningsskola på hösten.

Befolkningsskyddet stärktes bland annat genom en fortsättning på projektet för anvisningar för räddningsplaner och för ibruktagande och användning samt underhåll och inspektioner av skyddsrum. En utredning inleddes om förbättrande av kapaciteten hos befolkningsskyddet i de områden där det inte finns tillräckligt med skyddsplatser. En [förstudie](#) om myndighetsanvisningar om skyddsrum publicerades i februari. Enligt rapporten ligger myndighetsfunktionerna på en relativt god nivå, men det finns behov av preciseringar i författningarna och en enhetligare tolkning av dem.

Det nordiska samarbetet, Östersjösamarbetet och det bilaterala samarbetet kring civil beredskap, beredskap och räddningsväsende intensifierades. I verksamheten betonades stärkandet av kriställigheten. I och med Natomedlemskapet stärktes samarbetet med alliansen i frågor som gäller civil beredskap och resiliens. Finland var ordförande i det nordiska civila beredskapssamarbetet (Haga-samarbetet).

Finlands och Ukrainas presidenter undertecknade den 19 mars 2025 riktlinjer för samarbetet kring skyddsrum. Dessutom undertecknade Finlands och Ukrainas statsministrar den 28 maj 2025 en bilateral gemensam deklaration som stöder det mer omfattande avtalet om säkerhetssamarbete mellan Finland och Ukraina.

Finland har skickat fler än 590 lass som civil materialhjälp till Ukraina via EU:s civilskyddsmekanism, till exempel fler än 135 fordon. Stödet under berättelseåret fokuserade särskilt på Ukrainas räddningsväsende. Även andra katastrofområden har biståtts.

Rättsstaten och demokratin

Ändringarna av sametingslagen trädde i kraft vid ingången av augusti (RP 100/2023 rd). Syftet med ändringarna är att främja tillgodoseendet av samernas självbestämmanderätt och att förbättra verksamhetsförutsättningarna för samernas språkliga och kulturella autonomi samt för sametinget.

Reformen av självstyrelselagen för Åland pågår. En ny arbetsgrupp för självstyrelselagen som tillsatts av justitieministeriet har tillsammans med Ålands landskapsregering berett ett förslag till regeringsproposition med förslag till ny självstyrelselag för Åland.

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter och till lagar som har samband med den (RP 218/2024 rd) lämnades till riksdagen i januari 2025. Reformen av lagen om inlösen förbättrar markägarnas ställning och säkerställer en rättvis ersättning i inlösningssituationer. Ändringarna av lagen om inlösen trädde i kraft vid ingången av augusti.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 16 kap. i strafflagen (blåljussabotage och straffrättsligt skydd för förstavårdare) (RP 71/2025 rd) lämnades till riksdagen i juni. I propositionen föreslås det att separata bestämmelser om försvårande och störande av polis- eller larmverksamhet fogas till strafflagen.

Arbetsgruppens [betänkande](#) (på finska, referat på svenska) om revideringen av lagen om skiljeförfarande har färdigställts och utlåtanden har begärts. Syftet är att revidera lagen om skiljeförfarande med beaktande av den internationella utvecklingen på området och av behovet av att harmonisera lagen med UNCITRALs (United Nations Commission on International Trade Law) modellag. Regeringen avser lämna sin proposition till riksdagen under vårsessionen 2026.

Under berättelseåret pågick flera projekt för att göra straffprocessen smidigare. Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om verkställighet av böter och till vissa lagar som har samband med den (RP 5/2025 rd) lämnades till riksdagen i februari 2025. Syftet är att förenhetliga bestämmelserna och förtydliga myndigheternas arbetsfördelning vid verkställigheten av påföljder. Lagarna trädde i kraft vid ingången av 2026. Därtill lämnade regeringen sina propositioner om utvidgat tillämpningsområde för åtalsuppgörelse (RP 187/2025 rd) och om andra åtgärder för att göra straffprocessen smidigare (RP 188/2025 rd). Lagändringarna avses träda i kraft på våren och sommaren 2026.

En arbetsgrupp tillsatt av justitieministeriet bedömde behovet av att ändra lagen om föreläggande av böter och ordningsbot. Uppdraget utförs i två steg. Den första fasens arbetsgrupp fick sitt [betänkande](#) (på finska, referat på svenska) klart i september och utlåtanden begärdes om det. Syftet med propositionen är att göra straffprocessen smidigare, och avsikten är att den lämnas till riksdagen under vårsessionen 2026. Mandatet för den andra fasens arbetsgrupp går ut i slutet av maj 2026.

Överföringen av medling i brott och tvistemål från social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde till justitieministeriets förvaltningsområde från ingången av 2027 är också en del av regeringsprogrammets åtgärder för smidigare rättsprocesser. Regeringens proposition om ändring av lagen om medling vid brott och i vissa tvister och lagen om Rättstjänstverket lämnades till riksdagen i januari 2026 (RP 200/2025 rd). I lagen om medling vid brott och i vissa tvister bereddes ändringar (RP 130/2024 rd) genom vilka medling vid familjevåld och våld i nära relationer huvudsakligen slopades från och med den 1 januari 2025.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av äktenskapslagen och till lagar som har samband med den (RP 51/2025 rd) lämnades till riksdagen i maj. Efter en tidsfrist på tio år kan inga anspråk längre framställas på den tidigare makens egendom. Lagändringarna träder i kraft i juni 2026 (982/2025, 983/2025, 984/2025).

Regeringens proposition om ändring av lagen om intressebevakningsfullmakt och lagen om förmyndarverksamhet (RP 69/2025 rd) lämnades till riksdagen i juni. Syftet är att underlätta skötseln av intressebevakarens och intressebevakningsfullmäktigens uppgifter och att minska arbetsmängden för förmyndarmyndigheten, som övervakar dem. De föreslagna lagarna avses träda i kraft i maj 2026.

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av fängeslagen, häktningsslagen och lagen om försvarstillstånd (RP 53/2025 rd) lämnades till riksdagen i maj. Syftet med ändringarna är att i enlighet med regeringsprogrammet förbättra säkerheten i fängelserna och bekämpa organiserad brottslighet. Lagarna avses träda i kraft i september 2026.

Regeringen fattade under berättelseåret beslut om att förnya fängelsenätverket. I planen för de offentliga finanserna 2026–2029 bekräftades finansiering för behoven av skärpta straff i enlighet med regeringsprogrammet. Med finansieringen kan antalet fängelseplatser ökas med cirka 400.

Regeringens proposition om genomförande av konsumentkreditdirektivet och direktivet om ändring av konsumenträttighetsdirektivet (RP 120/2025 rd) lämnades till riksdagen i september. I propositionen föreslås det ändringar i konsumentskyddslagen och i flera andra lagar som gäller konsumentkrediter och finansiella tjänster. Genom lagstiftningsprojektet genomförs dessutom regeringsprogrammets mål om att bekämpa överskuldssättning. Bestämmelserna som baserar sig på direktivet om ändring av konsumenträttighetsdirektivet träder i kraft i juni 2026 och bestämmelserna som baserar sig på konsumentkreditdirektivet i november 2026.

Avsikten är att regeringens proposition om ändring av utsökningsbalken lämnas till riksdagen under vårsessionen 2026. Vid vårens halvtidsöversyn bekräftades dessutom att regeringen söker metoder för att hjälpa utsökningsgäldenärer till en nystart så att amorteringar faktiskt betalas inte bara på räntan utan också på skuldkapitalet. Avsikten är att regeringspropositionen om detta också lämnas till riksdagen under vårsessionen 2026.

Justitieministeriets förordning om Utsökningsverkets verksamhetsställen ändrades så att deras antal minskar från 64 till 29. Förordningen trädde i kraft vid ingången av juli.

I oktober lämnades regeringens proposition om ändring av lagen om företagssanering och av värdepappersmarknadslagen (RP 153/2025 rd) till riksdagen. Genom lagstiftningsprojektet fullgörs regeringsprogrammets mål om mångsidigare saneringsmetoder för företag genom skuldkonvertering. Lagarna trädde i kraft vid ingången av 2026.

Regeringens proposition om ändring av lagen om ett positivt kreditupplysningsregister och lagen om ett bostadsdatasystem (RP 43/2025 rd) lämnades till riksdagen i maj. Genom lagändringarna förbättras det positiva kreditupplysningsregistrets omfattning. Lagarna trädde i kraft i november 2025. Dessutom stärktes de registrerade rättigheter i samband med genomförandet av konsumentkreditdirektivet och direktivet om ändring av konsumenträttighetsdirektivet (RP 120/2025 rd).

Regeringen har som mål att stärka demokratin, delaktigheten och förtroendet i samhället. Statsrådet antog den 20 mars 2025 som ett principbeslut ett [nationellt program för att främja demokrati och deltagande](#), vars särskilda mål är att höja valdeltagandet och stärka barns och ungas delaktighet. I [genomförandeplanen](#) (på finska) presenteras åtgärderna för genomförandet av programmet 2025–2027.

I enlighet med den parlamentariska valområdesarbetsgruppens förslag och ministerarbetsgruppens riktlinjer har justitieministeriet inlett ett lagstiftningsprojekt för att ändra grundlagen och vallagen. I projektet bereds en regeringsproposition genom vilken valsyste­met i riksdagsvalet utvecklas så att en valkrets där det väljs färre än åtta ledamöter slås samman med en annan valkrets till ett valområde. Statsrådet har tillsatt en parlamentarisk styrgrupp till stöd för beredningen. Regeringen avser lämna en proposition till riksdagen under hösten 2026.

Justitieministeriet genomförde en övergripande översyn av bestämmelserna om störningar och krissituationer i samband med val, där centrala valmyndigheter och intressentgrupper hördes. Utredningen bidrog till genomförandet av

regeringsprogrammet, enligt vilket det inom alla förvaltningsområden genomförs en helhetsöversyn av lagstiftningen om störningar och krissituationer. En [parlamentarisk arbetsgrupp](#) behandlade de lagstiftningsändringar som föreslogs i utredningen och som avses lämnas till riksdagen under höstsessionen 2026.

I juni under berättelseåret färdigställdes en bedömningspromemoria om utvecklingen av systemen för initiativ och samråd.

I ett projekt vid justitieministeriet testas medborgarpaneler för barn och unga som en del av ministeriernas beredning och beslutsfattande 2025–2026. Målet är att utveckla ett permanent sätt för allmänheten att delta i statsförvaltningen.

Statsrådets principbeslut om strategin för civilsamhällesorganisationer har under berättelseåret genomförts i enlighet med [genomförandeplanen](#). För att stärka verksamhetsförutsättningarna för civilsamhällesorganisationer pågår till exempel en reform av praxisen för statsunderstöd och ett lagstiftningsprojekt för att utvidga rätten till skatteavdrag för donationer till civilsamhällesorganisationer. Utredarens [rapport](#) (på finska, referat på svenska) om utvecklingen av regleringen om organisations- och frivilligverksamhet publicerades i juni. En översyn av statsunderstödsförfarandena med [förslag](#) (på finska, referat på svenska) lämnades till statsunderstödsmyndigheterna i september. En [utredning](#) (på finska, referat på svenska) om understöd från kommuner och välfärdsområden till organisationer och stiftelser publicerades i december. Dessutom utreddes möjligheterna till EU-finansiering och civilsamhällesorganisationernas ansöknings- och administrationskapacitet. Möjligheterna att genomföra de åtgärder som utredningarna föreslår kommer att granskas.

Statsrådets handlingsplan för de grundläggande och de mänskliga rättigheterna 2024–2027 antogs genom statsrådets [principbeslut](#) den 20 november 2025.

Justitieministeriet publicerade i april en [utredning](#) (på finska, referat på svenska) om de särskilda ombudsmännens uppgifter och överlappningar i dem. Utredningen lyfte fram möjligheterna att förenhetliga i synnerhet bestämmelserna om diskrimineringsombudsmannen och jämställdhetsombudsmannen och att genom samarbete åstadkomma synergieffekter i deras verksamhet.

I det [kriminalpolitiska programmet](#) (på finska, referat på svenska), som publicerades i maj, studeras den nuvarande lägesbilden över brottsligheten och de åtgärder som regeringen redan vidtagit eller beslutat om i fråga om kriminalpolitiken. I programmet ingår dessutom sex nya åtgärder (utredningsprojekt) som ska främjas ännu under innevarande regeringsperiod: effektivisering av överföringen av

utländska fångar till sina hemländer, möjlighet att begränsa användningen av tolkningstjänster i straffprocessen, straffbestämmelser i anslutning till explosiva varor, utveckling av systemet för gemensamt straff, bekämpning av bedrägeribrott samt möjlighet att öka användningen av övervakningsstraff, övervakad frihet på prov och samhällstjänst.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om brottsofferavgift (RP 220/2024 rd) lämnades till riksdagen i januari. Målet är att trygga tillgången till stödtjänster för brottsoffer och öka gärningsmännens ansvar för finansieringen av dem. Lagen trädde i kraft vid ingången av 2026.

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 17 och 20 kap. i strafflagen lämnades till riksdagen i juni (RP 61/2025 rd). Genom de föreslagna ändringarna i strafflagen genomförs skrivningen i regeringsprogrammet enligt vilken regeringen skärper bestämmelserna om bilder som på ett sexuellt sätt visar barn och om bildmaterial som skildrar våld.

Under berättelseåret bereddes ett förslag om att införa säkerhetsförvaring och om ändringar i förfarandet för frigivning av livstidsfångar. Avsikten är att regeringens proposition ska lämnas till riksdagen under vårsessionen 2026. Syftet är att säkerställa att de farligaste fångarna med tanke på samhället och andras säkerhet inte frigges.

I maj 2025 färdigställdes en bedömningspromemoria om straffen för djurskyddsbrott och djurhållningsförbud och utlåtanden begärdes om den.

Enligt den riktlinje som drogs upp vid halvtidsöversynen fastställs ett tak för ersättningar av statens medel som för frihetsberövande betalas åt oskyldigt häktade eller dömda. Projektberedningen inleddes i september 2025. Regeringen avser lämna sin proposition till riksdagen under höstsessionen 2026.

Ett arbetsgruppsbetänkande om ändring av bestämmelserna om arbetsrelaterat utnyttjande blev klart i juni 2025. Avsikten är att en regeringsproposition ska lämnas till riksdagen i början av 2026.

Invandring och integration

Det internationella skyddets temporära karaktär stärktes och tillståndens längd förkortades genom en ändring av utlänningslagen till det minimum som EU-rätten möjliggör. Personer som begår brott och äventyrar den nationella säkerheten beviljas inte skyddsstatus eller förlorar sin skyddsstatus. Ändringarna trädde i kraft i januari.

Bestämmelserna i utlänningslagen reviderades i syfte att effektivisera och skärpa asylförfarandet. Genom ändringarna effektiviserades prövningen av asylansökningar och begränsades möjligheten för personer som får internationellt skydd att besöka de länder de flytt från. Verkställigheten av utvisningsbeslut förenklades.

Systemet för asylsökning effektiviserades och åtgärder vidtogs för att förebygga missbruk av systemet och för att förkorta handläggningstiderna. Migrationsverkets resultatstyrning stärktes i syfte att förkorta handläggningstiderna för asylansökningar och effektivisera processerna.

Mottagningspenningen och brukspenningen för dem som omfattas av mottagningsystemet sänktes 2024 och lagens giltighetstid förlängdes 2025. Mottagningspenning och brukspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, personer som får tillfälligt skydd och offer för människohandel som saknar hemkommun.

Villkoren för permanent uppehållstillstånd skärptes bland annat så att den sammanhängande vistelsetiden förlängdes från fyra till sex år. Av de sökande krävs också striktare oförvitlighet, kunskaper i finska eller svenska samt arbetshistoria. Lagen trädde i kraft den 8 januari 2026.

Kriterierna för familjeåterförening, det vill säga uppehållstillstånd som beviljas en utlänning på grund av familjeband, skärptes genom ändringar i utlänningslagen som trädde i kraft den 16 juni 2025. Som kriterier för familjeåterförening infördes ett minimiålderskrav på 21 år för makarna, 2 års boendetid för personer som får internationellt skydd och försörjningsförutsättning för en familjemedlem till ett minderårigt barn som får internationellt skydd. Inkomstgränserna för familjeåterförening utreddes och höjdes på basis av utredningen.

Skärpningen av villkoren för att få finskt medborgarskap fortsatte. Syftet är att betona framgångsrik integration, efterlevnad av det finländska samhällets regler och arbete. Revideringen av medborgarskapslagen genomförs stegvis i tre lagprojekt. Lagändringarna i den andra fasen trädde i kraft den 17 december 2025. Ändringarna gällde oförvitlighet, försörjning och utredning av identitet. Beredningen av

ändringen av medborgarskapslagen fortsatte och avsikten är att införa ett medborgarskapsprov i Finland. Medborgarskapsprovet syftar till att mäta kännedomen om hur det finländska samhället fungerar och om dess grundläggande principer samt om individens rättigheter och skyldigheter.

Beredningen av ändringar som effektiviserar det frivilliga återvändandet samt avlägsnandet ur landet har framskridit planerligt. Ändringarna i utlänningslagen som gäller tagande i förvar och inreseförbud (147/2025) trädde i kraft i maj 2025. Ett utkast till regeringsproposition om verkställigheten av avlägsnande ur landet och om inreseförbud som meddelas på förhand sändes på remiss i slutet av 2025. Syftet med de lagförslag som utarbetas under regeringsperioden är att effektivisera avlägsnandet av personer som vistas olagligt i landet och att bättre trygga den allmänna ordningen och den nationella säkerheten samt att skapa beredskap inför nya situationer som äventyrar säkerheten. Det operativa myndighetssamarbetet har intensifierats och Finland har aktivt sökt bästa praxis genom samarbete med EU och de nordiska länderna. Med tredjeländer har man fört en dialog på både bilateral nivå och EU-nivå för att förbättra samarbetet kring återtagande.

Avlägsnandet ur landet av personer som fått avslag på sin asylansökan effektiviserades. Sammanlagt minst 1 937 personer lämnade och avlägsnades ur landet till tredjeländer, vilket var 39 procent mer än året innan. Myndigheternas praxis för informationsutbyte utvecklades i syfte att effektivisera avlägsnandet ur landet.

I mars lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till en ny förordning om återvändande som syftar till att effektivisera återvändandet och återsändandet av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU och förhindra otillåtna förflyttningar inom Schengenområdet. Genom förordningen skapas ett gemensamt europeiskt system för återsändande, och förfarandena effektiviseras. Regeringen informerade riksdagen genom en skrivelse om kommissionens förslag den 15 maj 2025. Regeringen ansåg att förslaget skapar en tydlig rättslig ram för inrättandet av så kallade återvändandecentrum i tredjeländer med hjälp av ett avtal eller arrangemang. Återvändandecentrumerna är en beaktansvärd metod i urvalet av metoder för återsändande genom myndighetsåtgärder och uppmuntrar personer som ska återsändas att återvända frivilligt. Rådet slog fast en allmän riktlinje den 8 december 2025.

Finland har fortsatt sin aktiva påverkan för att effektivisera EU:s migrations- och asylsystem i syfte att uppnå målen i regeringsprogrammet. Finland undertecknade tillsammans med likasinnade länder en skrivelse till EU-kommissionen i december 2025, vars syfte är att påskynda EU:s åtgärder tillsammans med länder utanför EU för att stävja migrationen till EU:s område. Statsrådet främjade åtgärder på EU-nivå

för att utveckla möjligheterna att genomföra asylprocesser och tillhandahålla internationellt skydd i trygga tredjeländer och stöder en enhetlig tillämpning i medlemsstaterna av bestämmelserna om trygga tredjeländer.

Under berättelseåret förbereddes genomförandet av EU:s migrations- och asylpakt. EU:s gemensamma pakt bidrar till att stärka kontrollen och identifieringen av tredjelandsmedborgare som passerar de yttre gränserna och asyl- och återvändandeförfarandena samt till att förhindra missbruk av asyl- och mottagningssystemet. De nationella lagändringarna har beretts och ett utkast till regeringsproposition har varit ute på remiss. I samband med detta bereddes reformer av mottagningslagen i syfte att effektivisera mottagningstjänsterna.

Tillfälligt skydd för ukrainare som flyr undan kriget fortsätter fram till den 4 mars 2027. EU:s utrikesråd fattade beslut i ärendet den 15 juli 2025.

Finland var ordförande för den nordiska samrådsgruppen på hög nivå i flyktingfrågor (NSHF) 2025. Man diskuterade särskilt ikraftträdandet av EU:s nya asylsystem och effektiviseringen av återvändanden.

Under berättelseåret antogs huvudsakligen tekniska och författningstekniska ändringar (1376/2025) i lagen om främjande av integration (681/2023). Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026. Syftet med ändringarna var att göra behövliga korrigeringar i lagen i anslutning till olika myndigheters verksamhet, uppdatera föråldrade laghänvisningar och stryka hänvisningar till upphävda paragrafer.

Dessutom bereddes regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration och till lagar som har samband med den. Regeringspropositionen sändes på remiss i slutet av berättelseåret. Målet med propositionen är att utveckla integrationstjänsterna så att de överensstämmer med regeringsprogrammet, enligt vilket integrationspolitiken grundar sig på språkinläring, arbete samt det att personer som integreras kommer in i samhället och följer samhällets regler. I reformen av integrationssystemet betonas dessutom invandrarens skyldigheter och eget ansvar för sin integration. Genom propositionen genomförs också en totalreform av utbildningar som främjar integration och språkkunskaper där systemet effektiviseras och finansieringen samlas i en kanal. Dessutom genomförs de överenskomna sparmålen för främjandet av integration. Ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2027.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde riktades 2025 finansiering för utveckling och samordning av svenskspråkiga integrationstjänster. I enlighet med regeringsprogrammet och budgetförhandlingarnas resultat har man strävat efter att hitta kommunplatser för kvotflyktingar i första hand i svenskspråkiga och tvåspråkiga kommuner.

Genomförandet av åtgärderna i det åtgärdsprogram som beretts för att hjälpa dem som flytt från Ukraina fortsatte.

2.11 Programmet Finland i rörelse

Det tväradministrativa programmet [Finland i rörelse](#) genomfördes med åtgärder enligt regeringsprogrammet. Anslag för programmet riktades till motionsfrämjande åtgärder inom sex ministeriers förvaltningsområden.

[Halvtidsöversikten](#) av programmet Finland i rörelse publicerades i mars. I översikten beskrevs hur varje åtgärd som skrivits in i regeringsprogrammet framskrider och hur läget är i fråga om slutförandet. I slutet av berättelseåret hade 4 av programets åtgärder slutförts, 30 pågick och 1 genomförs inte.

Under berättelseåret antogs en ändring av lagen om grundläggande utbildning (RP 212/2024 rd), där en fysiskt aktiv livsstil fogades till målen för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Utbildningsstyrelsen beredde uppdateringar av läroplanerna för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen, där främjandet av en fysiskt aktiv livsstil togs in som en starkare del av verksamhetskulturen.

Under berättelseåret understöddes verksamheten inom [Skolan i rörelse](#) i den grundläggande utbildningen och motionsrådgivningen i processen [Move!](#). Syftet är att öka elevernas fysiska aktivitet under skoldagarna och stödja deras fysiska funktionsförmåga. Kommunerna fick också stöd för att utveckla trygga och fysiskt aktiva skolresor. Främjandet av en fysiskt aktiv verksamhetskultur understöddes också vid högskolorna. Dessutom understöddes utvecklandet av kommunernas motionsrådgivningstjänst.

Åtgärdshelheten [I rörelse](#) utvidgades i flera ålders- och befolkningsgrupper för att öka den fysiska aktiviteten i hela befolkningen. Ledningen, samordningen, den gemensamma strukturen och verksamhetsformerna stärktes. Dessutom utvecklades uppföljningen och utvärderingen. I åtgärdshelheten [I rörelse](#) genomfördes flera

av de viktigaste åtgärderna i programmet Finland i rörelse. Understöd beviljades särskilt för genomförandet av I rörelse-åtgärderna i syfte att främja en fysiskt aktiv livsstil.

Kommunikationsinsatserna fortsatte för att uppmuntra till vardagsmotion under temat Lagg till rörelse. I början av berättelseåret genomfördes den första riksomfattande mediekampanjen Låt tekniken vila, som på hösten upprepades som en regional kampanj. Samtidigt ordnades sex Lagg till rörelse-evenemang i köpcenter. På sommaren genomfördes tillsammans med Forststyrelsen kampanjen Luontoon.fi och Lagg till rörelse, som uppmuntrade till aktiviteter i närnaturen. På hösten ordnades regionala dagar inom Finland i rörelse och programmet för hälsa och välfärd för yrkespersoner inom välfärd, hälsa och motion i samarbete med programmet och regionförvaltningsverken.

Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde har programmet Finland i rörelse genomförts särskilt genom främjande av familjers fysiska aktivitet via rådgivningsbyråerna, rådgivning om levnadsvanor inklusive motionsrådgivning och främjande av näringshälsa i välfärdsområdena och i samarbetet mellan välfärdsområdena och kommunerna, stärkande av företagshälsovårdens roll för att öka rörligheten bland personer i arbetsför ålder samt stärkande av äldres möjligheter att vistas utomhus i hemvården och i serviceboendet dygnet runt.

Försvarsministeriets förvaltningsområde har drivit målen för programmet Finland i rörelse genom att integrera främjandet av motion och funktionsförmåga i det förnyade uppbådssystemet. Det centrala målet för åtgärderna är att stärka de värnpliktigas fysiska funktionsförmåga, minska avbrotten i beväringstjänsten och långsiktigt stödja hela åldersklassens folkhälsa. Åtgärderna genomfördes genom kartläggning av funktionsförmågan och rådgivning på uppbåden, riktad utdelning av motions-sedlar till personer i uppbådsåldern, utveckling av de digitala tjänsterna och ett tätare övergripande samarbete mellan förvaltningsområdena, kommunerna och organisationerna.

2.12 Genomförande av statsrådets meddelande om främjande av likabehandling

Genomförandet av statsrådets likabehandlingsprojekt fortsatte under berättelseåret, konkretiserat genom [handlingsprogrammet för att bekämpa rasism](#). Åtgärderna genomförs vid flera olika ministerier och hur de framskrider rapporteras på projektets [webbplats](#).

Statsrådets kansli genomför en del av åtgärderna. Bland dessa åtgärder kan nämnas statsministerns rundabordsdiskussion om främjandet av goda befolkningsrelationer i mars, utlysningen av statsunderstöd för att utveckla frivilligorganisationernas arbete mot rasism och grundandet av ett samarbetsnätverk mot rasism på hösten under berättelseåret. I maj ordnades ett diskussionsmöte kring temat unga muslimer och medierna, som samlade aktörer inom mediebranschen, forskare, myndigheter och representanter för de muslimska samfundet.

Under året ordnades i enlighet med statsrådets meddelande utbildning i antirasism för den politiska ledningen och de ledande tjänsteinnehavarna. Målet var att öka medvetenheten om likabehandling, jämlikhet och identifiering av och ingripande i rasism i det finländska samhället.

En kampanj mot rasism, [Handlingar inte bara ord](#), startade i slutet av augusti. Inom ramen för kampanjen ordnades webinarier och andra evenemang för olika målgrupper. I slutet av året hade 95 samarbetsparter (kommuner, läroanstalter, företag, frivilligorganisationer, idrotts- och motionsaktörer) anslutit sig till kampanjen. Inom ramen för kampanjen genomförde de nästan 500 konkreta åtgärder mot rasism. Kampanjen fortsätter till slutet av regeringsperioden.

Kunskapsbasen om rasism och likabehandling stärktes i enlighet med åtgärdsprogrammet. Rapporten [Ett jämlikt Finland för barn och unga? Utredning om hur etnisk likabehandling av personer under 30 år tillgodoses i Finland](#) (på finska, referat på svenska) lyfter fram många olika skillnader och ojämlikheter i fråga om härkomst eller etnicitet bland barn och unga i olika befolkningsgrupper. Utredningen ger också åtgärdsrekommendationer till stöd för utveckling och beslutsfattande som baseras på kunskap. [Utvärderingen av ministeriernas operativa och personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplaner](#) (på finska, referat på svenska) utvärderar för första gången kvaliteten och genomslaget i ministeriernas operativa och personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Enligt utredningen är kvaliteten på ministeriernas jämställdhets- och likabehandlingsplaner i huvudsak god. Det finns utrymme för utveckling när det gäller användningen av information, och målen och åtgärderna kan göras ännu mer konkreta. Utifrån utredningen beslutade kanslichefsmötet i augusti att en arbetsgrupp ska tillsättas för viss tid med uppgift att bereda ett förslag om harmonisering av ministeriernas processer för jämställdhets- och likabehandlingsplanering. [Utredningen som stöd för likabehandlings- och jämställdhetsplanerna inom småbarnspedagogiken och för att utöka kunskapsunderlaget](#) är också en del av genomförandeplanen för den nationella barnstrategin (2024–2027). Genom en ändring av diskrimineringslagen som trädde i kraft hösten 2024 slopades skyldigheten för anordnarna av småbarnspedagogik att utarbeta enhetsspecifika likabehandlingsplaner. Utredningen

rekommenderar dock att likabehandlingsplaner fortfarande utarbetas vid verksamhetsställena inom småbarnspedagogiken samtidigt med jämställdhetsplanerna. Planer som är specifika för varje verksamhetsställe ger barnen de bästa förutsättningarna till likabehandling och jämställdhet.

Betydande åtgärdshelheter vid andra ministerier var till exempel inrikesministeriets utvecklingsprojekt för Ankarverksamheten och undervisnings- och kulturministeriets [utvecklingsprogram för likabehandling och jämställdhet inom utbildningen](#). Utvecklingsprogrammet offentliggjordes i maj 2025 och det omfattar tio åtgärder som bland annat stärker personalens kompetens i likabehandlings- och jämställdhetsfrågor och avvecklar könssegregationen i utbildningen.

Också justitieministeriet genomför en omfattande åtgärdshelhet som under berättelseåret bland annat omfattade anordnande av dialogmöten för unga som upplevt rasism och för lokala beslutsfattare under ledning av Delegationen för etniska relationer (ETNO) samt inrättande av ett nätverk för samordning av god diskussionskultur. Dessutom genomfördes som ett led i förebyggandet av hedersrelaterat våld en enkät till kommunernas och välfärdsområdenas yrkespersoner samt till ETNOs medlemmar om informationsbehov i anslutning till temat. Evenemang för 2026 planeras utifrån enkätresultaten. Som en del av åtgärden för att öka medvetenheten hos personer som tillhör religiösa minoriteter om rättsmedel mot diskriminering och trakasserier ordnades möten med representanter för religiösa samfund.

Statens sannings- och försoningsprocess för döva och teckenspråkiga inleddes i samarbete med gemenskaperna av döva och teckenspråkiga den 5 juni 2025 ([statsrådets principbeslut](#)) (på finska), och lagen om genomförande av sannings- och försoningsprocessen för döva och teckenspråkiga åren 2026–2028 trädde i kraft den 1 januari 2026 (RP 82/2025 rd).

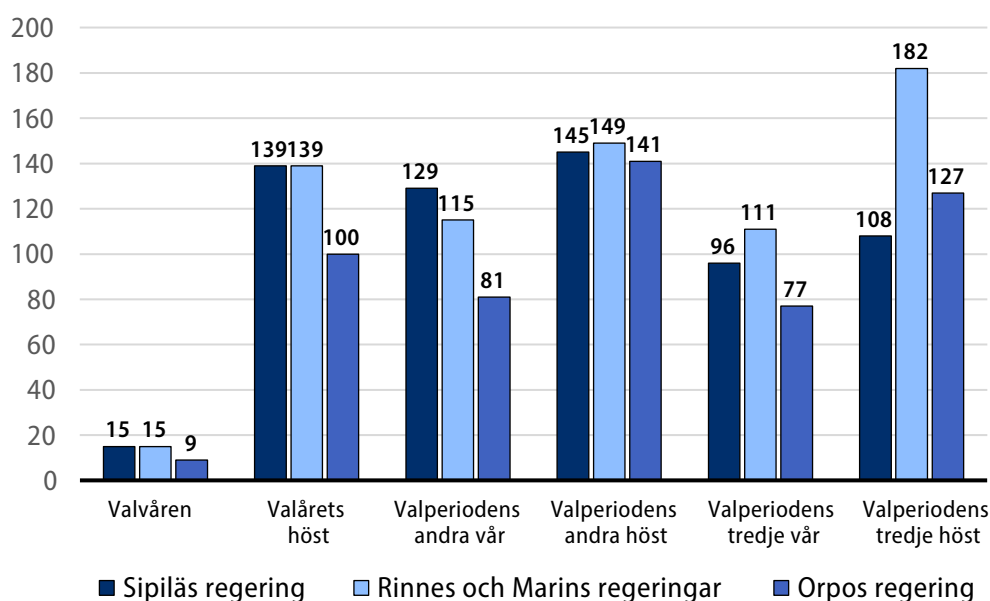
3 Lagberedning

3.1 Lagberedningen 2025

Helhetsbild av lagberedningen

Berättelseåret var valperiodens andra hela år. Under riksmötet 2025 lämnades totalt 204 regeringspropositioner till riksdagen, varav 77 propositioner under vårsessionen och 127 propositioner under höstsessionen. Figuren nedan visar antalet lämnade regeringspropositioner per riksdagssession under respektive valperiod.

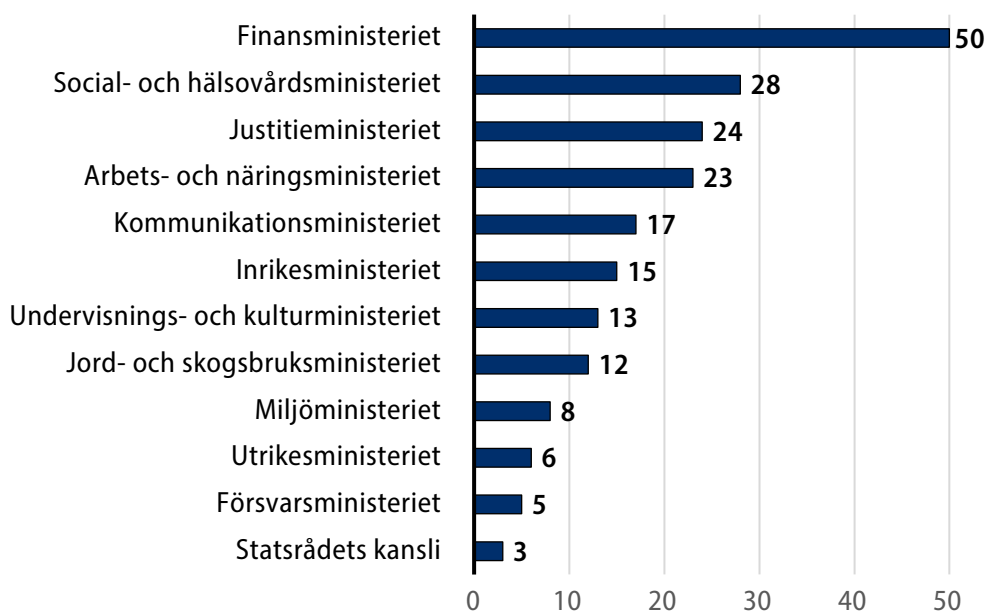
Figur 2. Antalet regeringspropositioner som lämnades till riksdagen under de olika valperioderna



Statsminister Sipiläs regering fr.o.m. den 29 maj 2015, Rinnes och Marins regeringar fr.o.m. den 6 juni 2019 och Orpos regering fr.o.m. den 20 juni 2023.

Av de 204 regeringspropositioner som lämnades under riksmötet 2025 innehöll 192 ett eller flera lagförslag. Det lämnades fem propositioner i anslutning till statsbudgeten (den ordinarie budgetpropositionen och kompletteringen av den samt tilläggsbudgetpropositioner) och sju i anslutning till internationella fördrag.

Figur 3. Antal regeringspropositioner som lämnades under vår- och höstsessionen 2025 per ministerium



De regeringspropositioner som lämnades under riksmötet 2025 innehöll sammanlagt över tusen författningsförslag. Varje regeringsproposition innehöll i genomsnitt 5,3 författningsförslag. Regeringspropositionerna var i genomsnitt cirka 100 sidor långa. Grundlagsutskottet behandlade cirka 27 procent av propositionerna. Tabellen nedan visar motsvarande siffror från riksmötena 2019–2024.

Tabell 1. Regeringspropositionernas omfattning och behandling i grundlagsutskottet under riksmötena 2019–2025

| Riksmöte | Regeringspropositioner | Författningsrubriker | Författningsrubriker i genomsnitt | Genomsnittligt sidantal, sidor | Behandling i GrU, % av propositionerna |
|----------|------------------------|----------------------|-----------------------------------|--------------------------------|--|
| 2019 | 109 | 504 | 5,0 | 55 | 13 |
| 2020 | 265 | 807 | 3,0 | 58 | 17 |
| 2021 | 243 | 803 | 3,3 | 67 | 19 |
| 2022 | 328 | 1 190 | 3,6 | 75 | 23 |
| 2023 | 109 | 260 | 2,4 | 60 | 11 |
| 2024 | 222 | 698 | 3,1 | 67 | 27 |
| 2025 | 204 | 1 082 | 5,3 | 102 | 27 |

Den väsentliga förändringen i antalet författningsrubriker och antalet sidor under riksdagsåren 2024 och 2025 beror på de särskilt omfattande regeringspropositioner som kommit till behandling. Till exempel regeringens proposition om reformen av regionförvaltningen omfattade nästan 300 författningsrubriker och över 2 000 sidor.

De lagstiftningsplaner som görs upp för varje sessionsperiod stöder planeringen och uppföljningen av regeringens lagberedningsarbete samt samordningen av statsrådets och riksdagens tidsscheman. Lagstiftningsplanen för riksdagens vårsession godkändes den 12 februari 2025. Lagstiftningsplanen för höstsessionen godkändes den 5 september 2025 (se närmare nedan i avsnitt 3.2).

Under berättelseåret bereddes en [revidering av lagstiftningsprogrammet](#) (på finska) för statsminister Orpos regering. Programmet, som ursprungligen utarbetades 2024, innehåller uppgifter om de lagberedningsprojekt som på ett centralt sätt genomför regeringsprogrammet och om andra viktiga lagberedningsprojekt på nationell nivå och EU-nivå under valperioden 2023–2027. [Revideringen av programmet](#) godkändes i juni 2025.

De viktigaste propositionerna

Under berättelseåret lämnades flera regeringspropositioner som genomför statsminister Orpos regeringsprogram och regeringens riktlinjer till riksdagen för behandling. Som exempel på dessa kan nämnas följande:

De offentliga finanserna

- proposition med förslag till ny finanspolitisk reglering RP 167/2025 rd
- ändring av den koefficient för främjande av välfärd och hälsa som ligger till grund för finansieringen av välfärdsområdena och genomförande av besparingar RP 38/2025 rd
- temporär ändring av bestämmelserna om täckandet av välfärdsområdenas underskott RP 189/2025 rd

Beskattning

- lättnader och andra ändringar i förvärvsinkomstbeskattningen RP 98/2025 rd
- sänkning av mervärdesskattesatsen på 14 procent till 13,5 procent RP 93/2025 rd
- ändringar i arvs- och gåvobeskattningen RP 94/2025 rd
- sänkning av punktskatten på drivmedel RP 132/2025 rd

- höjning av skogsavdraget RP 123/2025 rd
- slopande av skattestödet för el som används i gruvdrift och datorhallar RP 97/2025 rd och RP 156/2025 rd
- höjning av gruvmineralskatten RP 127/2025 rd

Offentlig förvaltning

- reform av statens regionförvaltning (det nya Tillstånds- och tillsynsverket) RP 13/2025 rd
- nya bestämmelser om statens gemensamma kundserviceverksamhet RP 122/2025 rd
- prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet RP 124/2025 rd

Straffrätt, brottsbekämpning och rättsprocesser

- totalreform av lagstiftningen om terroristbrott RP 163/2025 rd
- strafflagens straffbestämmelser om försvårande och störande av polis- eller larmverksamhet (så kallat blåljussabotage) RP 71/2025 rd
- kriminalisering av förintelseförnekelse RP 47/2025 rd
- smidigare straffrättsliga rättsprocesser (skriftligt förfarande, avslutande av utredning, utevarohandläggning) RP 188/2025 rd

Invandring, integration och medborgarskap

- skärpning av villkoren för naturalisation RP 19/2025 rd
- skärpning av villkoren för familjeåterförening RP 11/2025 rd
- skärpningar i fråga om permanenta uppehållstillstånd RP 62/2025 rd

Säkerhetsmyndigheternas inhämtande av information, behandling av personuppgifter och informationsutbyte mellan myndigheterna

- begränsad utvidgning av Gränsbevakningsväsendets utredningsrätt till att omfatta människohandelsbrott och penningtvättsbrott RP 15/2025 rd
- utlämnande för brottsbekämpning av brottsinformation som fåtts med metoder för civil underrättelseinhämtning RP 29/2025 rd
- användning av biometriska uppgifter i polisens register RP 121/2025 rd
- förbättring av informationsutbytet mellan polisen och andra myndigheter RP 128/2025 rd
- harmonisering av bestämmelserna i polislagen och tvångsmedelslagen om utvidgning av täckoperationer som genomförs uteslutande i datanät RP 193/2025 rd
- smidigare informationsutbyte för att förbättra säkerheten i fängelserna och förebygga arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel RP 198/2025 rd

Social trygghet

- totalreform av utkomststödet RP 116/2025 rd
- nytt allmänt stöd för arbetslösa RP 112/2025 rd
- reform av underhållsstödet RP 115/2025 rd
- höjning av stödet för närståendevård RP 110/2025 rd
- höjning av klientavgifterna inom social- och hälsovården RP 117/2025 rd

Social- och hälsovårdstjänster

- proposition som möjliggör utnyttjande av teknik inom heldygnsomsorgen för äldre RP 113/2025 rd
- försök med valfrihet för personer som fyllt 65 år RP 36/2025 rd
- preciseringar av lagen om funktionshindersservice RP 92/2025 rd
- den första fasen av reformen av barnskyddslagen RP 149/2025 rd
- reform av läkemedels- och apoteksekonomin RP 111/2025 rd
- revideringar av lagstiftningen om informationssystem och användning av information inom hälso- och sjukvården, bland annat sekundär användning av uppgifter RP 87/2025 rd

Utbildning

- förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen RP 103/2025 rd
- uppdragsutbildning och avgifter inom yrkesutbildningen RP 143/2025 rd
- reform avseende dubbla yrkeshögskoleexamina RP 197/2025 rd
- regeln om endast en studieplats inom högskoleutbildningen RP 193/2025 rd

Miljö och naturresursanvändning

- genomförande av EU:s avskogningsförordning RP 77/2025 rd
- ändring av lagen om vattentjänster som en del av den nationella vattentjänstreformen RP 40/2025 rd
- ändring av jaktlagen för att möjliggöra stamvårdande jakt på stora rovdjur RP 21/2025 rd
- ändring av jaktlagen för att ändra vargens skyddsstatus RP 173/2025 rd

Trafik och transport

- ändringar i lagen om transportservice som gör det möjligt för regionala myndigheter att ordna persontågstrafik RP 66/2025 rd
- lagstiftning om mikromobilitet RP 12/2025 rd
- skrotningspremie för bilar åren 2026–2027 RP 106/2025 rd

Datanät, utnyttjande av data samt medier

- proposition om genomförandet av EU:s dataförordning RP 128/2025 rd
- ändringar i cybersäkerhetslagen till följd av EU-lagstiftning RP 27/2025 rd
- genomförande av EU:s cyberresiliensförordning RP 179/2025 rd
- lagstiftning om underlättande av utbyggnad av nät med mycket hög kapacitet RP 74/2025 rd
- lagstiftning om digitala informationstjänster för trafiksystemet RP 105/2025 rd
- proposition om genomförandet av EU:s mediefrihetsförordning RP 32/2025 rd
- ändring av lagen om Rundradion Ab RP 34/2025 rd

Näringsliv, näringspolitik och energi

- totalreform av lagstiftningen om Finnvera RP 64/2025 rd
- höjning av gränsen för specialrisktagning inom exportgarantiverksamheten RP 23/2025 rd
- uppdatering av gruvlagen RP 165/2025 rd
- propositioner som gäller energimarknaden, till exempel RP 37/2025 rd, RP 45/2025 rd och RP 85/2025 rd

Sysselsättning, arbetsmarknad och arbetslivslagstiftning

- reform om medling i arbetstvister RP 14/2025 rd
- precisering av personrelaterade uppsägningsgrunder RP 158/2025 rd
- underlättande av arbetsavtal för viss tid, förkortande av tidsfristen för att meddela om permittering och slopande av återanställningsskyldigheten för små företag RP 199/2025 rd

Boende och byggande

- nedläggning av statens bostadsfond RP 135/2025 rd
- utveckling av bostadssparpremiesystemet (ASP) RP 7/2025 rd
- stöd för byggande av studentbostäder RP 180/2025 rd
- centralisering av behandlingen av miljötillståndsärenden till det nya Tillstånds- och tillsynsverket (principen om ett enda serviceställe) RP 41/2025 rd

Försvar och säkerhet

- begränsningar av fastighetsförvärv på grund av den nationella säkerheten RP 2/2025 rd
- ändringar i lagen om försvarsmakten till följd av Natomedlemskapet RP 6/2025 rd

- ändringar i värnpliktslagen RP 72/2025 rd och RP 75/2025 rd
- utträde ur den så kallade Ottawakonventionen om truppminor RP 56/2025 rd
- förlängning av giltighetstiden för lagen om temporära åtgärder för bekämpande av instrumentaliserad inresa till utgången av 2026 RP 18/2025 rd

Som en del av lagstiftningsplaneringen fortsatte under berättelseåret genomförandet av den helhetsöversyn av lagstiftningen om störningar och krisituationer som fastställdes i regeringsprogrammet. Ministerierna kartlade behoven av lagstiftningsändringar inom det egna förvaltningsområdet och ett relativt stort antal sådana identifierades. De enskilda ändringsbehoven är sinsemellan mycket olika till sin karaktär och omfattning. För att förbättra hanteringen av störnings- och krisituationer lämnades regeringspropositioner om bland annat

- genomförande av EU:s cyberresiliensförordning RP 179/2025 rd
- ändring av elmarknadslagen för att integrera den ökande elproduktionen och belastningen från den allt högre förbrukningen i stamnätet och högspänningsdistributionsnätet RP 45/2025 rd
- en totalreform av försörjningsberedskapslagstiftningen RP 145/2025 rd och
- möjliggörande av mottagande och lämnande av internationellt bistånd inom social- och hälsovården RP 174/2025 rd.

Till störnings- och krislagstiftningen hänför sig en totalreform av beredskapslagen som är ett exceptionellt omfattande projekt, vars beredning fortsatte under berättelseåret.

Under berättelseåret återtog en proposition om ändring av alkohollagen (RP 173/2024 rd), som skulle ha möjliggjort leverans av alkoholdrycker från inhemska detaljförsäljare till kunden. Samtidigt lämnades en ny proposition (RP 131/2025 rd) för att främja skrivningarna i regeringsprogrammet om att möjliggöra leverans av alkoholdrycker, förtydliga bestämmelserna och slopa begränsningarna för marknadsföring av alkoholdrycker i utlandet.

Beredningen fortsätter 2026 inom vissa projekt som gäller militär och civil underrättelseinhämtning samt hotrelaterad kriminalunderrättelseinhämtning inom polisen. Även ändringarna i den andra fasen av räddningslagen är fortfarande under beredning. Andra propositioner som lämnas först 2026 gäller till exempel revideringen av lagen om bostadsaktiebolag, reformen av värderingen av fastigheter vid fastighetsbeskattningen, revideringen av bestämmelserna om taxiverksamhet i lagen

om transportservice, genomförandet av den så kallade norska modellen för stöd för hemvård av barn och ändringarna i socialvårdslagen för att öka välfärdsområdenas möjligheter att ordna socialservice på ett mer flexibelt och kundorienterat sätt. Även revideringen av lagen om områdesanvändning och beredningen av behövliga lagändringar för den första fasen av EU:s restaureringsförordning fortsätter. Av de propositioner som regeringen hade för avsikt att lämna till riksdagen under berättelseåret senarelades totalt 74 propositioner.

Stärkande av resurserna

För att underlätta genomförandet av regeringsprogrammet gjordes en för statsrådet gemensam och noggrant avgränsad reservation för ett omkostnadsanslag och en modell skapades för att omfördela personalresurser snabbt, effektivt och flexibelt. Modellen fastställdes och anslaget beviljades för första gången 2024. Modellen tillämpas för att tidsbegränsat anvisa omkostnader till viktiga projekt, till exempel betydande eller omfattande lagstiftning- och utvecklingsprojekt. År 2025 uppgick det tillgängliga anslaget till totalt 10 miljoner euro (fem miljoner euro 2024). Under berättelseåret beviljades anslag till totalt 42 projekt och tilläggsfinansiering för 34 projekt som inleddes 2024 fastställdes. Största delen av de projekt som beviljades anslag 2024 och 2025 är lagstiftningsprojekt eller utredningsprojekt som stöder lagberedningen. I den ordinarie utlysningen för 2026, som genomfördes hösten 2025, prioriterades brådskande lagstiftningsprojekt som är centrala för genomförandet av regeringsprogrammet men som försenats eller är på väg att försenas i starten eller under processen på grund av bristfälliga beredningsresurser eller av andra särskilda orsaker.

Samarbetsgruppen för utveckling av lagberedningen har regelbundet utrett lagberedningsresurserna och deras tillräcklighet med en enkät till ministerierna. Den senaste enkäten gjordes 2025 och gällde läget 2024. Av den totala arbetsinsatsen inom lagberedningen 2024 gällde uppskattningsvis cirka 445 årsverken beredningen av nationell lagstiftning, cirka 130 årsverken beredningen av EU-rätt, cirka 50 årsverken biträdande uppgifter inom lagberedningen och 34 årsverken författningsöversättning och laggranskning. Enligt enkäten för 2021 var arbetsinsatsen inom den nationella lagberedningen vid statsrådet cirka 395 årsverken, och jämfört med det året har alltså den totala arbetsinsatsen vid statsrådet ökat med cirka 50 årsverken.

Smidigare lagstiftning och avveckling av normer

Under riksmötesåret 2024 lindrades företagens administrativa börda till ett värde motsvarande cirka 120 miljoner euro per år. Under riksmötesåret 2025 lämnade regeringen åtta propositioner till riksdagen som omfattades av principen och som innehöll en bedömning av den administrativa bördan i euro. Under berättelseåret var förändringarna i den administrativa bördan för företagen relativt små och berodde på lagändringar som härrörde från nationella behov. Däremot har det gjorts mer betydande ändringar i EU-lagstiftningen, som både har ökat och lättat på företagens börda, till exempel avskogningsförordningen (EUDR) och Omnibus I-paketet. Samtidigt har man fortsatt arbetet med att avveckla minst 300 normer som utgör hinder för företagen och medborgarna i syfte att underlätta den administrativa bördan ministerierna emellan och under ledning av styrgruppen för avveckling av normer.

Fram till slutet av höstsessionen 2024 avvecklades sammanlagt 133 normer genom ändringar i lagar, förordningar och föreskrifter. År 2025 hittades ett mindre antal normer att avveckla och det gick långsammare, eftersom enskilda projekt typiskt sett genererar ett måttligt antal ändringar som kan betraktas som normavveckling. År 2025 avvecklades dock tiotals normer. Åtgärderna beskrivs närmare i styrgruppens årliga rapporter om regleringsbördan [2024](#) och [2025](#) (på finska, referat på svenska).

EU och lagberedningen

En betydande del av Finlands lagstiftning kommer från EU. Tyngdpunkten för påverkan inom EU:s utvecklingsprojekt för bättre lagstiftning har legat på i synnerhet kvaliteten på och förenklandet av EU-lagstiftningen, på att lätta regleringsbördan samt på frågor kring bättre lagstiftning som en del av EU:s konkurrensförmåga. Även olika frågor om genomförandet av EU-rätten har tagits upp. I den anvisning som gäller den nationella lagberedningen och det nationella arbetet för att lätta företagens administrativa börda har även EU-perspektivet beaktats. Berättelseårets viktigaste EU-frågor behandlas närmare i avsnitt 2.9.

Medborgarinitiativ

Statsrådets allmänna sammanträde behandlade under berättelseåret sammanlagt sju skrivelser från riksdagen om medborgarinitiativ som riksdagen behandlat. Riksdagen meddelade i sin skrivelse 14/2025 rd att den har godkänt förslaget i medborgarinitiativ MI 6/2023 rd (Människan är hel – förbud omvärdelseterapier) om att

lagberedning ska inledas. Skrivelsen antecknades i statsrådets protokoll och beslut fattades om att vidta de åtgärder som föranleds av ställningstagandet i skrivelsen. Justitieministeriet inledde ett [lagberedningsprojekt](#) för att förbjuda omvändelseterapier i juni 2025. Projektet är i förberedningsfasen, där det samlas in information om fenomenet omvändelseterapier.

I statsrådets protokoll antecknades dessutom följande skrivelser från riksdagen i vilka riksdagen meddelade att den har förkastat medborgarinitiativet:

- MI 2/2025 rd: Möjliggör jour dygnet runt inom primärvården vid Oulaskangas sjukhus
- MI 7/2024 rd: Få bukt på Yle nu!
- MI 6/2024 rd: Bevara begreppen mor och far i lagstiftningen, tjänsterna och samhället
- MI 1/2024 rd: Ändring i dimensioneringen av personalen och relationstalen enligt lagen om småbarnspedagogik
- MI 3/2023 rd: Övervakade injektionsrum för narkomaner
- MI 5/2020 rd: Medborgarinitiativ om att avskaffa straffbarheten vid användning av cannabis

3.2 Lagberedningsprocessen

Lagstiftningsplanen

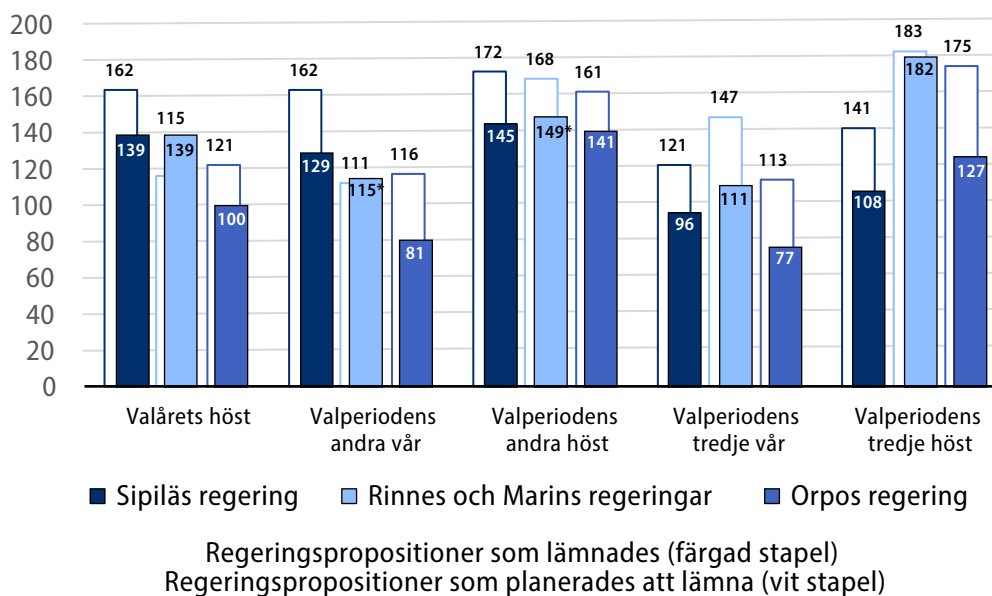
Den fjärde lagstiftningsplanen för statsminister Orpos regering omfattade riksdagens vårsession 2025 och den femte planen höstsessionen 2025. Efter att planerna hade godkänts gjordes nödvändiga ändringar i dem varefter beredningen av olika projekt framskred och tidsplaner preciserades. Aktuella uppgifter om projekten fanns att tillgå i statsrådets projektinformationstjänst.

Under vårsessionen lämnades 77 regeringspropositioner och under höstsessionen 127. I vissa projekt sköts föredragningsveckorna fram en aning under sessionsperioden jämfört med vad som planerats och cirka 70 projekt sköts fram till vår- eller höstsessionen 2026. Antalet regeringspropositioner som överfördes från vårsessionen 2025 till kommande sessioner avvek inte från det normala. Under berättelseåret kunde merparten av de propositioner som var planerade till våren lämnas under höstsessionen. Antalet propositioner som överfördes från höstsessionen till följande riksmöte var något större än normalt. Totalt sett var antalet propositioner som enligt planerna skulle lämnas under 2025 lägre än normalt.

Under vårsessionen lämnades totalt 18 brådskande propositioner, varav 14 propositioner kunde lämnas i enlighet med den tidsfrist som man avtalat om med riksdagen. Under höstsessionen fanns det 19 brådskande propositioner, varav 16 propositioner lämnades inom utsatt tid. Det lämnades totalt 45 regeringspropositioner i anslutning till statsbudgeten (så kallade budgetlagar) under hösten av berättelseåret, varav 37 lämnades inom utsatt tid. Totalt sett lyckades man hålla de utsatta tiderna bättre än året innan.

I figuren nedan presenteras antalet regeringspropositioner som planerats enligt den lagstiftningsplan som respektive regering har godkänt före sessionen och antalet propositioner som har lämnats under sessionen sett till valperiodens olika sessioner. Planerna uppdateras under sessionens gång med de ändringar i tidsplanerna som görs i den. Dessutom är det möjligt att komplettera planen med helt nya propositioner.

Figur 4. Planerade och lämnade regeringspropositioner per session (vårsessionen 2015–höstsessionen 2025)



*Siffran innehåller sammanlagt 124 propositioner som berörde covid-19-pandemin (fr.o.m. mars 2020 t.o.m. maj 2021).

Laggranskning

Av de regeringspropositioner med lagförslag som lämnades under riksmötet 2025 granskades 179 stycken på finska (198 under 2024). Av dessa propositioner granskades 168 även på svenska (190 under 2024). Antalet propositioner som inte granskades alls var 19 (16 under 2024).

Enligt bestämmelserna ska lagförslag lämnas för granskning till justitieministeriet om inte något annat följer av ärendets brådskande natur. En del av de propositionsutkast som inte granskades hade lämnats för granskning med så kort tidsfrist att det inte var möjligt att granska dem. Detta gäller särskilt propositionsutkasten på svenska. Att propositioner inte granskades berodde också på den överbelastning som uppstod vid laggranskningen då flera propositioner lämnades in för granskning samtidigt.

Enligt en bedömning av justitieministeriets laggranskning ligger beredningen av de granskade propositionsutkasten till största delen på en hög eller relativt hög nivå. De faktorer som sänker kvaliteten är brådskande, otillräckliga resurser för lagberedningen och brist på hjälp och handledning till mindre erfarna beredare vid ministerierna.

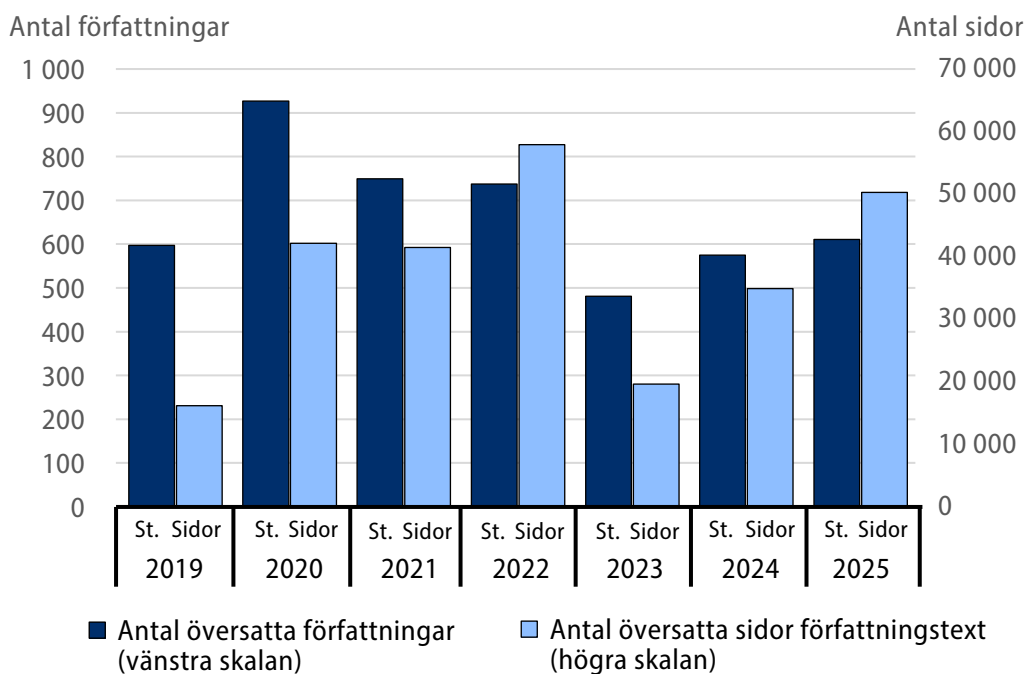
Samråd

Statsrådets riktlinjer för hörande och delaktighet i lagberedningen finns i anvisningen för hörande vid författningsberedning. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp som tillsatts av justitieministeriet färdigställde under berättelseåret ett utkast till ny [anvisning](#) för hörande vid lagberedning och den togs i bruk i början av 2026.

Syftet med den nya anvisningen är att utveckla och förenhetliga tillvägagångssätten för hörandet vid statsrådet i enlighet med ministeriernas goda praxis. Den nya anvisningen beaktar skillnaderna mellan lagberedningsprojekten bättre än för närvarande. Anvisningen lyfter fram god praxis som lämpar sig för olika slags projekt och olika skeden av projekten.

Författningsöversättning

Statsrådets kansli ansvarar för att producera statsrådets författningsöversättningar och övriga översättningar. På årsnivå varierar översättningsvolymerna mellan 50 000 och 75 000 översättarsidor enligt tidpunkten under regeringsperioden. Under 2024 uppgick det totala antalet författningsöversättningar till nästan 35 000 sidor. I figuren nedan presenteras det totala antalet svenska författningsöversättningsuppdrag och sidor åren 2019–2025.

Figur 5. Svenska författningsöversättningar, antal sidor 2019–2025

Statsminister Sipiläs regering fr.o.m. den 29 maj 2015, Rinnes och Marins regeringar fr.o.m. den 6 juni 2019 och regering fr.o.m. den 20 juni 2023.

Under berättelseåret fortsatte åtgärderna för att göra översättningsprocessen smidigare och minska antalet ändringsversioner. Till dessa hör bland annat möten med lagberedarna i planeringskedjet av stora lagstiftningsprojekt för att komma överens om termarbetets omfattning och tidsplaner för översättningarna samt utbildningar för lagberedare och lagberedningsassistenter. Dessutom har man samlat in information om användningen av artificiell intelligens i jämförbara översättningsorganisationer och förberett testning av AI-verktyg för översättare som ska inledas under det följande berättelseåret.

Inom översättningsverksamheten under berättelseåret gällde de mest omfattande översättningsarbetena reformen av beredskapslagen och kärnenergilagen. Arbetsvolymerna inom författningsöversättningen har fördelat sig relativt jämnt över hela berättelseåret, dock så att det stora antalet översättningar i slutet av regeringsperioden märktes tydligt redan under hösten.

Det Nato-relaterade termarbetet har fortsatt i samverkan med nationella och internationella aktörer, såsom Utrikesdepartementet i Sverige.

Rådet för bedömning av lagstiftningen

Under berättelseåret lämnade det oberoende och självständiga rådet för bedömning av lagstiftningen som verkar i anslutning till statsrådets kansli sammanlagt 38 utlåtanden om regeringens propositionsutkast. Rådet behandlade många ekonomiskt och samhälleligt viktiga propositioner som gällde ett flertal olika samhällsteman. Rådet lämnade utlåtanden om bland annat det allmänna stödet, gruvmineralskatten, smidigare straffprocesser, patentlagen, jaktlagen och många propositioner som gäller arbetsmarknaden. Utlåtandena av rådet för bedömning av lagstiftningen har publicerats på [statsrådets webbplats](#).

Enligt rådets utlåtanden var nivån på konsekvensbedömningarna i regeringspropositionerna relativt oförändrad jämfört med 2024. Rådet ger i sina utlåtanden utvecklingsrekommendationer för hur konsekvensbedömningarna i regeringspropositionerna bör förbättras. Det skedde små förändringar i fråga om de vanligaste utvecklingsområdena i propositionsutkasten jämfört med året innan. De flesta bristerna gällde propositionernas utformning, såsom användningen av figurer, textens begriplighet och dispositionen. Näst mest brister fanns i beskrivningarna av nuläget eller ändringsbehoven. Tredje mest brister fanns i de kvantitativa bedömningarna och beskrivningarna av kostnader och fördelar. De kostnader och fördelar som propositionerna medför beskrivs inte alltid tillräckligt eller tydligt.

I regeringspropositioner är det viktigt att identifiera konsekvenserna för lagens målgrupper. Till skillnad från tidigare år var konsekvenserna för myndigheterna det vanligaste utvecklingsobjektet i en jämförelse mellan konsekvenskategorierna. Dessutom förekom det brister i bedömningen av konsekvenserna för de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt för olika människogrupper och företag. Större uppmärksamhet bör ägnas åt bedömningen av de konkreta konsekvenserna för olika människogrupper samt för de grundläggande och mänskliga rättigheterna.

Rådet för bedömning av lagstiftningen har varit verksamt sedan 2016. Statsrådet tillsatte våren 2025 rådet för en ny mandatperiod 15 april 2025–4 april 2028.

Förutom att lämna utlåtanden ingick sekretariatet för bedömningsrådet under berättelseåret i flera administrativa arbetsgrupper och deltog i det internationella samarbetet för att utveckla lagberedningen. Sekretariatet ordnade utbildning för ministerierna och diskuterade utlåtanden och konsekvensbedömningar med förvaltningen. Rådets [årsöversikt](#) (på finska, referat på svenska) 2025 publicerades i april 2026.

3.3 Utveckling av lagberedningen

Högklassig lagberedning kräver kompetens och resurser samt ett långsiktigt utvecklingsarbete. Varje ministerium ansvarar för lagberedningen inom sitt ansvarsområde och för resursfördelningen av den. Utvecklingen av statsrådets lagberedning hör till justitieministeriets ansvarsområde. Lagberedningen har under berättelseåret utvecklats både gemensamt på statsrådsnivå och inom varje ministerium.

Arbetet med att utveckla lagberedningen samordnas inom ramen för samarbetsgruppen för utveckling av lagberedningen så att alla ministerier deltar aktivt i arbetet. Under berättelseåret behandlade samarbetsgruppen regelbundet aktuella frågor som gällde utveckling av lagberedningen, till exempel genomförandet av lagstiftningsplanen, helhetsöversynen av lagstiftningen om störningar och krissituationer och den nya anvisningen om hörande. Också kompetensnätverket för konsekvensbedömning vid statsrådet fortsatte sin verksamhet under berättelseåret med målet att stärka samarbetet mellan ministerierna och stödja lagberedningen i konsekvensbedömningen och utvärderingen av lagstiftningen.

Under berättelseåret erbjöd statsrådet ministeriernas lagberedare lagberedningsutbildning samt utbildning och infotillfällen som fokuserar på ett visst tema. Ett exempel på utbildningar är introduktions- och grundkurserna i lagberedning samt grundkursen i EU-beredning. Temautbildningar ordnades bland annat om att leda ett eget lagberedningsprojekt, finsk- och svenskspråkigt lagspråk, dataskydd och rätten att få uppgifter i lagberedningen. Dessutom ordnades temautbildningar med fokus på EU-lagberedning och på utvärdering och olika slag av konsekvenser. Utbildningarna nådde en ansevärd mängd beredare.

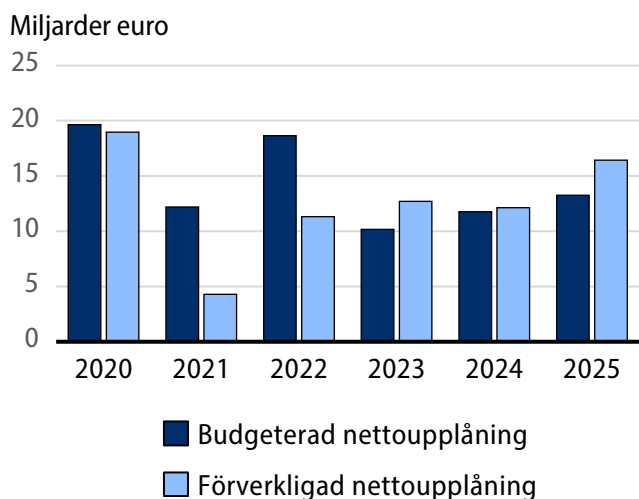
Vid årsskiftet 2024–2025 utredde justitieministeriet med hjälp av enkäter vilka synpunkter lagberedare och intressenter i lagberedningen har beträffande kvaliteten på lagberedningsprocessen. Enkäterna utvecklades inom statsrådets forskningsprojekt [Högkvalitativ lagstiftningsberedning](#) (på finska, referat på svenska). Enkäterna genomfördes för första gången 2022 som en del av projektet. Enkäten genomfördes på nytt år 2024 (rapporten på finska, referat på svenska). I ljuset av de frågorna i enkäten som bedömde kvaliteten på lagberedningsprocessens olika delområden ansåg såväl lagberedarna som intressenterna att det starkaste delområdet är att lagstiftningsprojektens samhällliga betydelse och mål fastställs tydligt. Både lagberedarna och intressenterna bedömde att det svagaste delområdet är att det inte reserveras tillräckligt med tid för projekten. Intressenterna hade mer kritiska synpunkter än lagberedarna, särskilt i frågor som gällde samråd och delaktighet samt konsekvensbedömning. De största skillnaderna i svaren gällde till exempel hur

remissvar har beaktats i propositionerna och huruvida man har bedömt propositionernas konsekvenser tillräckligt mångsidigt och motiverat varför man valt en viss åtgärd. Det fanns dock inga betydande skillnader i enkätresultaten från 2022 och 2024. Avsikten är att enkäten ska upprepas regelbundet så att det för utvecklingen av lagberedningen ska finnas information om synpunkter på lagberedningens kvalitet.

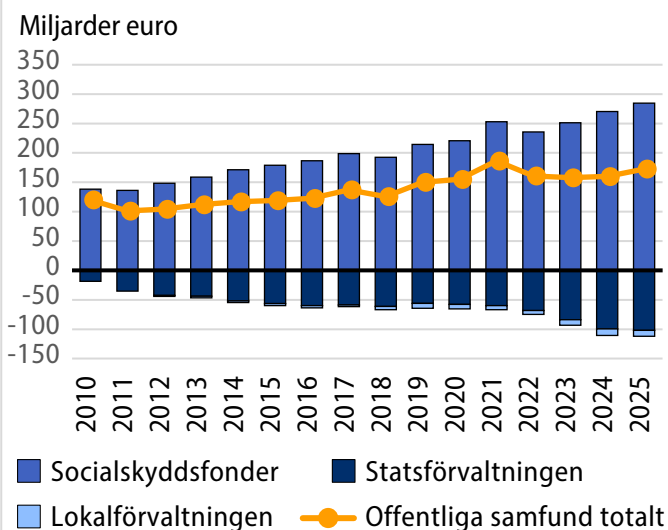
Den förnyade versionen av [Finlex](#), som innehåller lagstiftnings-, rättsfalls- och myndighetsmaterial, togs i bruk i februari under berättelseåret. Moderniseringen av webbtjänsten förbättrade sökfunktionen och hittbarheten samt användbarheten och tillgängligheten. I och med den nya versionen utökades också mängden uppdaterad lagstiftning. I början av 2026 innehöll tjänsten cirka 60 000 uppdaterade författningar på både finska och svenska. Dessutom utvecklades publikationsfunktionerna för producenter av innehåll i Finlex (bland annat myndigheter och domstolar). Efter reformen är materialet i tjänsten också tillgängligt som öppna data, vilket gör att materialet kan utnyttjas som grundmaterial för nya tilläggstjänster. Olika aktörer började utnyttja öppna data under berättelseåret. Antalet besök på Finlex uppgår till över en miljon per månad.

4 Den offentliga ekonomin

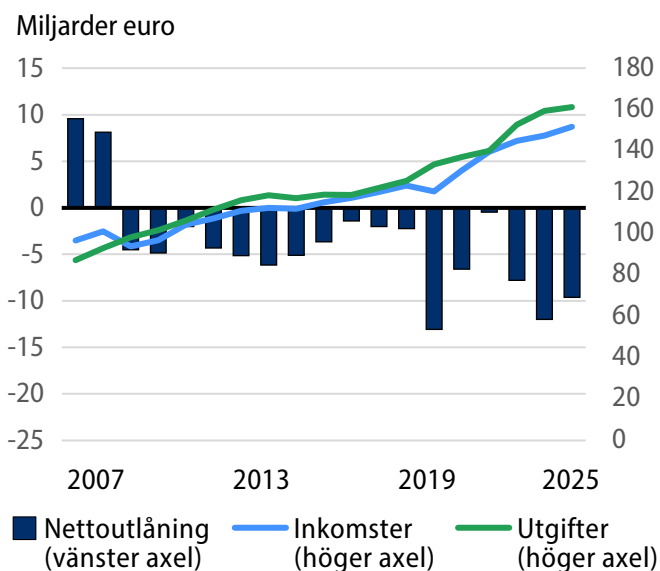
Statens nettoupplåning i budgetekonomin



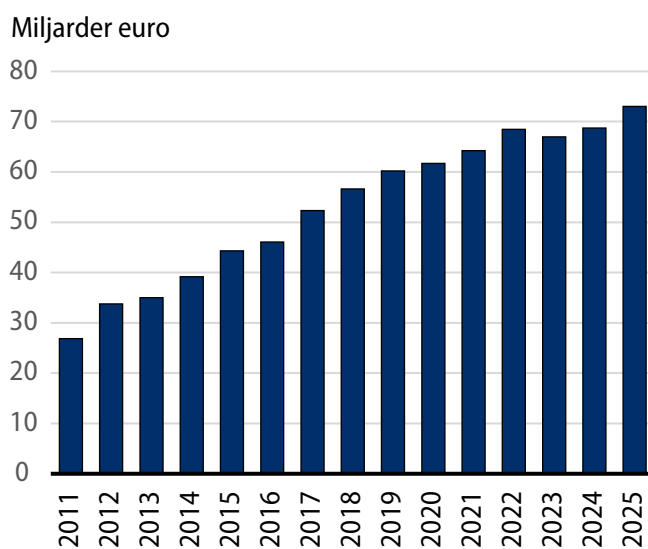
De offentliga samfundens finansiella nettotillgångar



Den offentliga sektorns inkomster, utgifter och nettoutlåning



Statens borgensförbindelser och garantier



4.1 Läget i den offentliga ekonomin

4.1.1 Läget i den offentliga ekonomin 2025

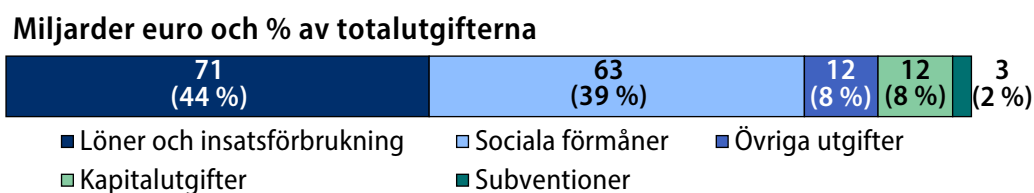
Den ekonomiska tillväxten i Finland blev anspråkslös 2025. Bruttonationalprodukten ökade med endast 0,2 procent och tillväxten bromsades särskilt av den svaga inhemska efterfrågan. Mot slutet av året syntes dock svaga tecken på återhämtning i ekonomin. Den privata konsumtionen förblev dämpad på grund av det svaga sysselsättningsläget och den ihållande osäkerheten bland konsumenterna. Byggandet fortsatte att minska, eftersom återhämtningen var långsam på bostadsmarknaden. Den ekonomiska tillväxten fick stöd av den utländska efterfrågan eftersom varuexporten ökade, och nettoexportens inverkan på tillväxten var positiv.

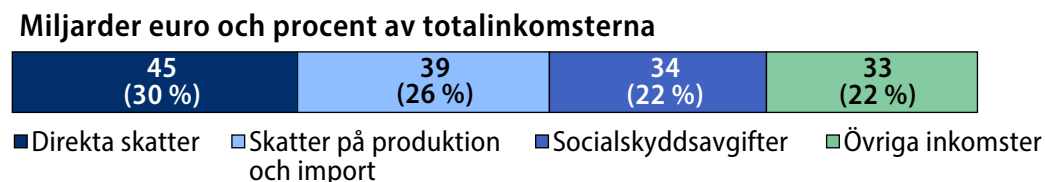
Inflationen avtog klart under 2025 och uppgick till 0,3 procent på årsnivå, trots att höjningar av de indirekta skatterna drev upp priserna. Inflationen avtog till följd av att priserna på ägarboende och energi sjönk. De korta marknadsräntorna sjönk något under 2025, då Europeiska centralbanken fortsatte den expansiva penningpolitik som inleddes 2024. Detta återspeglades i bolåneräntorna i synnerhet under 2025, vilket sänkte priset på ägarboende. Statens tioårsränta stannade på nästan samma nivå som året innan och steg till tre procent.

Sysselsättningen försämrades under 2025 på grund av den svaga konjunkturen. Antalet sysselsatta minskade med cirka 12 000 och antalet arbetslösa ökade klart med cirka 40 000 jämfört med året innan. Sysselsättningsgraden (20–64-åringar) sjönk till 76,0 procent och arbetslöshetsgraden steg till 9,7 procent.

Utgifterna och inkomsterna i Finlands offentliga finanser har uppvisat en strukturell obalans redan länge. De offentliga finanserna har försvagats till följd av att de åldersrelaterade utgifterna ökat i och med förändringen i befolkningens åldersstruktur och av att den ekonomiska tillväxten var svag i början av 2010-talet. Även kriserna på 2020-talet har försvagat de offentliga finanserna i och med ökad skuldsättning.

Figur 6. Den offentliga sektorns utgifter per slag 2025



Figur 7. Den offentliga sektorns inkomster per slag 2025

Saldot i de offentliga finanserna förbättrades något under 2025 jämfört med året innan och var enligt preliminära uppgifter -3,4 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Den ekonomiska tillväxten var dämpad, men anpassningsåtgärderna förbättrade de offentliga finanserna jämfört med föregående år. Ökningen av den offentliga sektorns utgifter stannade på drygt en procent. Senast har utgiftsökningen varit långsammare 2017.

Statsförvaltningens underskott ökade ytterligare under 2025 och uppgick till uppskattningsvis cirka 11 miljarder euro, vilket är cirka 3,9 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Underskottet ökade särskilt till följd av den snabba ökningen av finansieringen till välfärdsområdena.

Av de offentliga finansernas övriga undersektorer uppvisade lokalförvaltningen 2025 ett underskott på totalt 0,3 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Underskottet minskade jämfört med året innan bland annat till följd av den kommunala ekonomins och välfärdsområdenas egna anpassningsåtgärder. Läget i välfärdsområdena underlättades också av den efterhandsjustering på cirka 1,4 miljarder euro som betalades 2025 på basis av välfärdsområdenas resultat från 2023. Kommunförvaltningens saldo uppvisade ett underskott på 0,3 procent i förhållande till bruttonationalprodukten, medan förvaltningen av välfärdsområdena var i balans. Arbetspensionsanstalterna uppvisade ett överskott på 1,0 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. De övriga socialskyddsfondernas finansiella sparande fortsatte att uppvisa ett underskott och var 0,3 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Den offentliga sektorns finansiella nettotillgångar ökade 2025 och utgjorde 61,5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Statsförvaltningens finansiella nettotillgångar minskade något, medan socialskyddsfondernas nettotillgångar ökade i förhållande till bruttonationalprodukten. Den offentliga sektorns sammanlagda finansiella nettotillgångar, det vill säga skillnaden mellan finansiella tillgångar och skulder, uppgick till 172,6 miljarder euro vid utgången av 2025. Det var 12,7 miljarder euro mer än 2024.

Av den offentliga sektorns finansiella nettotillgångar är socialskyddsfondernas positiva, medan statsförvaltningens och lokalförvaltningens är negativa. Under 2025 minskade statsförvaltningens finansiella nettotillgångar med sammanlagt 2,3 miljarder euro. I slutet av året överskred statens skulder de finansiella tillgångarna med 101,7 miljarder euro. Lokalförvaltningens finansiella nettotillgångar ökade med 0,7 miljarder euro, men skulderna överskrider de finansiella tillgångarna med 10,3 miljarder euro. Arbetspensionsanstaltens och de övriga socialskyddsfondernas finansiella nettotillgångar ökade under 2025 med 14,3 miljarder euro. I slutet av året var skillnaden mellan socialskyddsfondernas tillgångar och skulder 284,7 miljarder euro. Arbetspensionsanstaltens finansiella tillgångar uppgick till 288,1 miljarder euro. Uppgifterna baserar sig på Statistikcentralens finansräkenskaper.

4.1.2 EU-rättsakter och nationella författningar som styr skötseln av de offentliga finanserna

EU-rättsakterna, särskilt fördraget och stabilitets- och tillväxtpakten, anger ramarna för skötseln av de offentliga finanserna i medlemsstaterna. År 2025 fortsatte beredningen av den nya nationella finanspolitiska lagen (lag om skötseln av de offentliga finanserna, 1440/2025).

Den reviderade lagstiftningen om EU:s finanspolitiska regler trädde i kraft den 30 april 2024. De i EU:s fördrag fastställda referensvärdena – 3 procent för underskott i de offentliga finanserna och 60 procent för skuld i förhållande till bruttonationalprodukten – ändras inte i samband med reformen. De viktigaste ändringarna i reformen gäller stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Förordningen om den ersattes med en helt ny förordning. Man avstod bland annat från målet på medellång sikt (MTO). Centralt i den nya förebyggande delen är de nationella medelfristiga (finans- och strukturpolitiska) planerna, som innehåller en nettoutgiftsbana för de offentliga finanserna samt investeringar och strukturreformer. Den viktigaste ändringen i den korrigerande delen gäller inledandet av förfarandet vid alltför stora underskott när skuldskriteriet överskrids, som i framtiden tar vid när en medlemsstat avviker från den nettoutgiftsbana som rådet har godkänt, det vill säga när en medlemsstat överskrider den högsta tillåtna nettoutgiftsökning som fastställts i rådets rekommendation. I samband med reformen av de finanspolitiska reglerna gjordes också ändringar i budgetramdirektivet. De viktigaste ändringarna var utvidgningen av de oberoende finanspolitiska övervakarnas uppgifter, förnyandet av de nationella finanspolitiska regelverken så att de motsvarar den nya modellen på medellång sikt samt införandet av utökade rapporteringskrav till exempel gällande de bakomliggande antagandena i prognoser för de offentliga finanserna. Europeiska unionens råd godkände den 21 januari 2025 Finlands första medelfristiga plan för 2025–2028.

En arbetsgrupp för reform av de finanspolitiska reglerna tillsattes i december 2023 och beredningen av reformen av den nationella finanspolitiska lagstiftningen inleddes 2024. Statsministern ordnade i juni 2025 ett första parlamentariskt möte om lagstiftningsreformen, varefter ett utkast till regeringsproposition sändes på remiss. I september 2025 tillsattes en parlamentarisk arbetsgrupp om parlamentariskt engagemang för att ta itu med skuldsättning och reformera nationell finanspolitisk lagstiftning. I arbetsgruppen ingick företrädare för alla riksdagsgrupper och gruppen hörde ett stort antal experter. Nästan alla riksdagsgrupper undertecknade den 14 oktober 2025 det parlamentariska avtalet om skötseln av de offentliga finanserna. Regeringspropositionen omarbetades utifrån det parlamentariska avtalet och remissvaren. Propositionen (RP 167/2025 rd) lämnades till riksdagen den 13 november 2025 och den godkändes med små ändringar den 19 december 2025.

I enlighet med den nya finanspolitiska lagen ska skötseln av de offentliga finanserna styras med av statsrådet uppställda mål för statsförvaltningens och lokalförvaltningens sammanlagda nominella saldo. Ett fyraårigt mål för valperioden ska ställas upp i början av valperioden för valperiodens sista år. Ett valperiodsövergripande mål ska ställas upp före mitten av valperioden i form av ett genomsnittligt saldo för den kommande perioden på åtta år.

I enlighet med den prognos som finansministeriets ekonomiska avdelning offentliggjorde i december var underskottet i de offentliga finanserna 3,9 procent och skuldkvoten var 89,1 procent i förhållande till bruttonationalprodukten 2025. Efter som Finlands underskott redan 2024 överskred referensvärdet på tre procent och underskottet inte heller sjönk under referensvärdet 2025 föreslog Europeiska kommissionen i december att ett förfarande vid alltför stora underskott inleds för Finlands del. Rådet antog i januari 2026 ett beslut om förekomsten av ett alltför stort underskott och rekommendationer för att åtgärda situationen. Finland ska rapportera om sina åtgärder för att korrigera det alltför stora underskottet före utgången av april 2026. Därefter granskas förfarandet och de vidtagna åtgärderna med ett halvt års mellanrum i samband med lägesrapporten för den medelfristiga planen och den preliminära budgetplanen som ska lämnas till kommissionen.

4.2 Statsfinanserna

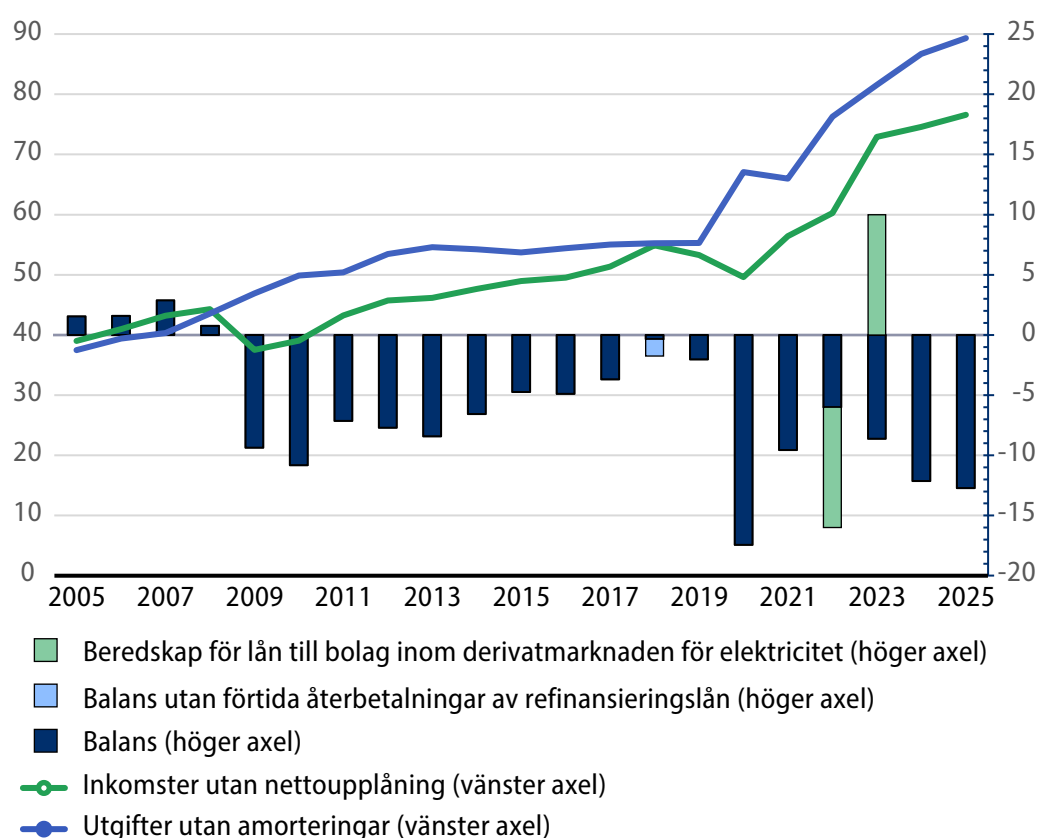
4.2.1 Statens budgetekonomi, budget och bokslut

Statens budgetekonomi har uppvisat ett underskott sedan 2009. Budgetekonomins balans uppvisar ett underskott om inkomsterna (exklusive nettoupplåning) är mindre än utgifterna. Åren 2014–2019 minskade underskottet under de flesta av åren.

År 2020 ökade underskottet avsevärt, bland annat på grund av de utgiftsökningar som gjordes till följd av covid-19-pandemin. Underskottet var exceptionellt stort även 2021, trots en minskning jämfört med året innan. Underskottet höll sig på en hög nivå även 2022 och 2023 jämfört med långtidsmedelvärdet. År 2023 var det jämförbara underskottet utan det indragna anslaget på 10 miljarder euro för bolag verksamma inom derivatmarknaden för el 8,6 miljarder euro, när motsvarande jämförbara underskott 2022 var 6,0 miljarder euro. Det ovannämnda reserverade anslaget på 10 miljarder euro för elbolagen användes inte alls. Det bokfördes som en utgift i bokslutet för 2022 och som en inkomst i bokslutet för 2023, när anslaget drogs in.

År 2024 ökade budgetekonomins underskott till 12,1 miljarder euro. År 2025 var budgetekonomins underskott 12,7 miljarder euro, vilket är 0,6 miljarder euro mer än 2024 och 0,5 miljoner euro mindre än budgeterat för 2025.

Figur 8. Budgetekonomins inkomster, utgifter och balans, miljarder euro



Budgeten och tilläggsbudgetar 2025

I statens ordinarie budget för 2025 (inklusive kompletterande proposition) uppgick anslagen till totalt 89,2 miljarder euro, vilket är 1,3 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Anslagsnivåns ökning jämfört med 2024 förklarades i synnerhet av efterhandsjusteringen av välfärdsområdenas finansiering samt de lagstadgade och avtalsbaserade indexjusteringarna 2025. Utgiftsnivån sänktes däremot av de reformer och utgiftsbesparingar som fastställdes i statsminister Orpos regeringsprogram och i planen för de offentliga finanserna våren 2024. Underskottet i budgetekonomin i den ordinarie budgeten för 2025 uppskattades till 12,5 miljarder euro.

År 2025 godkände riksdagen sammanlagt tre tilläggsbudgetar. I dessa ökades anslagen med totalt en miljard euro. I årets första tilläggsbudget utökades anslagsnivån med 113 miljoner euro. I den andra tilläggsbudgeten ökades anslagen med 757 miljoner euro och i den tredje tilläggsbudgeten med 163 miljoner euro. I tilläggsbudgetarna höjdes bland annat fullmakterna i anslutning till stödet till Ukraina och regeringens investeringsprogram främjades. Sedvanliga justeringar av de behovsbedömningar som avsåg anslagen gjordes. I den tredje tilläggsbudgeten riktades anslag till rekryteringsstödet för unga samt till de investeringar i beredskap för undantagsförhållanden som Försvarsmaktens hälso- och sjukvård förutsätter.

I tilläggsbudgetarna höjdes inkomstposterna med totalt 281 miljoner euro. Inkomstposterna justeras i tilläggsbudgetarna i synnerhet för att motsvara de senaste prognoserna. Sammantaget ökade tilläggsbudgetarna budgetekonomins underskott med 752 miljoner euro i förhållande till den ordinarie budgeten.

Utgiftsramen sänktes 2025

I valperiodens första rambeslut den 9 oktober 2023 fastställdes 76,6 miljarder euro (enligt prisnivån 2024) som utgiftsram för 2025. Under ramförhandlingarna våren 2024 beslutade regeringen om en diskretionär sänkning av utgiftsramen för 2025 med totalt 727 miljoner euro (inbegripet en sänkning av tilläggsbudgetreserven). Efter rambeslutet våren 2024 uppgick utgiftsramen för 2025 till 76,7 miljarder euro (enligt prisnivån 2025) som.

Bland lösningarna vid halvtidsöversynen våren 2025 om en diskretionär sänkning av ramnivån för 2026 och 2027 med totalt 102 respektive 92 miljoner euro. Beslutet om att sänka ramnivån fattades eftersom regeringen i sin halvtidsöversyn fastställde utgiftsbesparingar som delvis finansierade åtgärder som främjar den ekonomiska tillväxten.

Efter budgetpropositionen för 2025 (inklusive den kompletterande propositionen) uppgick den ofördelade reserven till 77 miljoner euro. Dessutom stod en reserv på 300 miljoner euro till förfogande för tilläggsbudgetarna. Efter riksdagens budgetbehandling blev 4 miljoner euro kvar i ofördelad reserv. Den ofördelade reserven utgörs av differensen mellan ramen för valperioden och de utgifter som räknas in i ramen. Eventuella andra reserver, såsom tilläggsbudgetreserven, kan också beaktas, det vill säga dras av.

I tilläggsbudgetarna för 2025 ökade de diskretionära utgiftsökningarna och de preciserade behovsbedömningarna ramutgifterna netto med totalt 871 miljoner euro netto. Efter tilläggsbudgetarna uppgick den pris- och strukturkorrigerade ramnivån för 2025 till 77,9 miljarder euro, och den ofördelade reserven var mindre än 0,1 miljoner euro.

Statsminister Orpos regerings ramregel inbegriper ett undantag i ramen, enligt vilken det nya och tillfälliga försvarsmateriel och civila materiel samt humanitära bistånd som är avsett till stöd för Ukraina med anledning av Rysslands anfallskrig täcks utanför ramen. Utgifterna beaktas som en strukturell korrigering av ramnivån, det vill säga ramen för valperioden höjs i enlighet med utgifterna. År 2025 beaktades dessa utgifter som en faktor som höjde ramnivån med totalt 92 miljoner euro.

Också det tidsbundna investeringsprogrammet i enlighet med regeringsprogrammet beaktas som en strukturell korrigering av ramnivån, det vill säga valperiodens ram höjs så att den motsvarar utgifterna. Detta gäller dock inte en enda av de utvidgningar som gjorts i investeringsprogrammet, för vilken det i rambeslutet våren 2025 gjordes en ramreservering på totalt 200 miljoner euro för 2026 och 2027. År 2025 beaktades dessa utgifter som en faktor som höjde ramnivån med totalt 571 miljoner euro.

Tabell 2. Budgetutgifter 2025, miljoner euro

| | Regeringens proposition inkl. de kompletterande propositionerna | Alla utgifter | Utgifter inom ramen totalt | Pris- och struktur-korrigerad ramnivå* | Tilläggs-budget-reserv | Ofördelad reserv** |
|---|---|---------------|----------------------------|--|------------------------|--------------------|
| Rambeslut 2025–2028 | – | 87 605 | 76 188 | 76 738 | 300 | 250 |
| Regeringens proposition | Budget-proposition inklusive kompletterande budget-proposition | 88 754 | 76 829 | 77 263 | 300 | 134 |
| Efter riksdagens ändringar | Budget 2025 | 89 213 | 76 925 | 77 229 | 300 | 4 |
| Regeringens proposition (inga penningmässiga ändringar i riksdagen) | Tilläggsbudget-proposition I | 113 | 113 | 77 343 | – | 304 |
| Regeringens proposition (inga penningmässiga ändringar i riksdagen) | Tilläggsbudget-proposition II | 757 | 593 | 77 713 | – | 81 |
| Regeringens proposition (inga penningmässiga ändringar i riksdagen) | Tilläggsbudget-proposition II | 163 | 164 | 77 796 | – | 0 |
| Totalt | – | 90 246 | 77 796 | 77 796 | – | 0 |

* De pris- och strukturkorrigeringar som gjorts i ramnivån beskrivs separat i respektive regeringsproposition.

** Avser ramen för valperioden, differensen mellan de utgifter och reserver som hänförs till förvaltningsområdena.

Statsbudgetens utfall

År 2025 uppgick anslagen enligt statens bokslut till 89,3 miljarder euro, vilket är 0,9 miljarder euro mindre än vad som budgeterats för 2025 inbegripet tilläggsbudgeterna. I statens bokslut räknas reservationsanslagen som utgifter även om de skulle användas först under senare år. Det största underskridandet av ett förslagsanslag (150 miljoner euro) fanns under momentet EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s regional- och strukturpolitiska program och andra program inom sammanhållningspolitiken. Utgiftsnivån underskreds klart även i bostadsbidraget (119 miljoner euro), avgifterna till Europeiska unionen (67 miljoner euro), stödjandet av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (60 miljoner euro) och statsandelen till grundskyddet inom arbetslöshetsförmånerna (56 miljoner euro).

Totalt överfördes 9,7 miljarder euro i reservationsanslag från 2025 till följande år, vilket är 68 miljoner euro mindre än 2024. Den överförda posten sjönk tydligt i synnerhet inom inrikesministeriets och arbets- och näringsministeriets förvaltningsområden. Samtidigt växte den överförda posten mest inom försvarsministeriets och kommunikationsministeriets förvaltningsområden. Tre moment under försvarsministeriets huvudtitel hade de största överförda posterna: upphandlingar av försvarsmaterial 2,4 miljarder euro, upphandlingar av multirollflygplan 1,1 miljarder euro samt Gränsbevakningsväsendets investeringar 591 miljoner euro. Den fjärde största överförda posten var 581 miljoner euro för utveckling av trafikledsätet.

År 2025 var statens inkomster (exklusive nettoupplåning) 76,6 miljarder euro, vilket är 0,4 miljarder euro mindre än budgeterat. Skatteintäkterna var totalt 653 miljoner euro mindre än budgeterat. Den influtna förvärvs- och kapitalinkomstskatten blev 457 miljoner euro mindre och den influtna mervärdesskatten 282 miljoner euro mindre än budgeterat. I samfundsskatt inflöt 40 miljoner euro mer än budgeterat.

Inkomsterna av blandad natur var 60 miljoner euro större än budgeterat. Exempelvis inkomsterna från faciliteten för återhämtning och resiliens överskreds med 134 miljoner euro och inkomsterna från studiestödsverksamheten med 79 miljoner euro. Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter var däremot 146 miljoner euro mindre än budgeterat. Som inkomster bokfördes 185 miljoner euro mer än budgeterat i amorteringar på lån som ska återbetalas till staten.

Den faktiska nettoupplåningen (inklusive skuldförvaltningen) var högre än budgeterat 2025. Den faktiska nettoupplåningen enligt bokslutet var 16,4 miljarder euro, medan den budgeterade nettoupplåningen var 13,3 miljarder euro. Den faktiska nettoupplåningen var mer än 3 miljarder euro större än den budgeterade nettoupplåningen, vilket framför allt berodde på att de kontantsäkerheter som krävs av staten i samband med ränte- och valutaderivat ökade med mer än 3 miljarder euro jämfört med slutet av 2024.

Tabell 3. Statsbudgetens utfall 2025, miljoner euro

| | Budgetar 2025 | Bokslut 2025 |
|---|------------------|-----------------|
| Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster | 26 547 | 26 090 |
| Samfundsskatt | 5 348 | 5 388 |
| Mervärdesskatt | 22 892 | 22 610 |
| Övriga skatter | 11 483 | 11 530 |
| Övriga intäkter | 10 724 | 10 989 |
| Totalt | 76 994 | 76 606 |
| Nettoupplåning och skuldförvaltning* | 13 252 | 16 428 |
| Inkomstposter totalt | 90 246 | 93 034 |
| Konsumtionsutgifter | 22 085 | 22 066 |
| Överföringsutgifter | 63 533 | 62 617 |
| Investeringsutgifter | 1 482 | 1 463 |
| Övriga utgifter | 3 146 | 3 181 |
| Anslag totalt | 90 246 | 89 327 |
| Finansårets överskott/underskott | – | 3 707 |
| Bokslutsunderskott (inkl. tidigare år) | – | -2 219 |

* Inkluderar skuldförvaltningsutgifterna redovisade som netto.

I tabellen här nedan granskas den faktiska användningen av budgetekonomins anslag under året, med andra ord ingår användningen av fleråriga anslag som överförts från tidigare år. Användningen ökade med 3,3 procent från 2024 och var 98,1 procent i förhållande till de anslag som budgeterats för 2025. Det fanns dock skillnader mellan huvudtitlarna när det gäller utfallsgrad. Utfallet kan överskrida budgetens belopp när det gäller förslagsanslag samt då det använts anslag som överförts från tidigare år.

Tabell 4. Inkomster och användning av anslag 2024–2025, miljoner euro

| Inkomster | 2024 | 2025 | Förändring 2024–2025 | Budgetar 2025 | Utfalls- grad |
|---|---------------|---------------|-------------------------|------------------|------------------|
| 11. Skatter och inkomster av skattenatur | 64 442 | 65 617 | 1,8 % | 66 270 | 99,0 % |
| 12. Inkomster av blandad natur | 7 760 | 7 880 | 1,5 % | 7 819 | 100,8 % |
| 13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst | 2 141 | 2 846 | 32,9 % | 2 827 | 100,7 % |
| 15. Lån | 12 362 | 16 691 | 35,0 % | 13 329 | 125,2 % |
| Totalt | 86 706 | 93 034 | 7,3 % | 90 246 | 103,1 % |
| Användning av anslag | 2024 | 2025 | Förändring 2024–2025 | Budgetar 2025 | Utfalls- grad |
| 21. Riksdagen | 140 | 140 | 0,0 % | 148 | 94,6 % |
| 22. Republikens president | 48 | 47 | -2,1 % | 51 | 91,1 % |
| 23. Statsrådets kansli | 267 | 373 | 39,7 % | 431 | 86,5 % |
| 24. Utrikesministeriets förvaltningsområde | 1 205 | 1 242 | 3,1 % | 1 222 | 101,6 % |
| 25. Justitieministeriets förvaltningsområde | 1 229 | 1 234 | 0,4 % | 1 257 | 98,2 % |
| 26. Inrikesministeriets förvaltningsområde | 2 421 | 2 602 | 7,5 % | 2 454 | 106,0 % |
| 27. Försvarsministeriets förvaltningsområde | 5 377 | 6 384 | 18,7 % | 6 741 | 94,7 % |
| 28. Finansministeriets förvaltningsområde | 37 684 | 40 265 | 6,8 % | 40 312 | 99,9 % |
| 29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde | 8 042 | 8 584 | 6,7 % | 8 642 | 99,3 % |
| 30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde | 2 515 | 2 532 | 0,7 % | 2 666 | 95,0 % |
| 31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde | 3 971 | 3 683 | -7,3 % | 4 059 | 90,7 % |
| 32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde | 3 258 | 2 977 | -8,6 % | 3 308 | 90,0 % |
| 33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde | 16 043 | 15 149 | -5,6 % | 15 672 | 96,7 % |
| 35. Miljöministeriets förvaltningsområde | 313 | 316 | 1,0 % | 286 | 110,6 % |
| 36. Räntor på statsskulden | 3 206 | 3 013 | -5,3 % | 2 997 | 100,5 % |
| Totalt | 85 718 | 88 538 | 3,3 % | 90 246 | 98,1 % |

Intäkter och kostnader

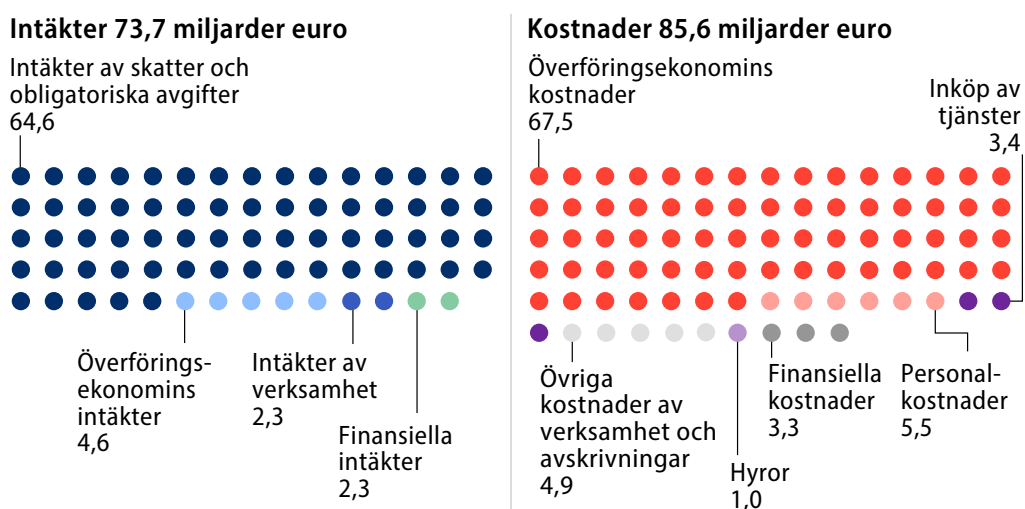
Den statliga budgetekonomin intäcks- och kostnadskalkyl ingår i bilaga 2 till regeringens årsberättelse. Statens intäcks- och kostnadskalkyl uppvisade ett underskott på 11,9 miljarder euro 2025. År 2024 var underskottet 12,7 miljarder euro.

Tabell 5. Överskott/underskott 2021–2025, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|----------------------|--------|--------|--------|---------|---------|
| Överskott/underskott | -6 349 | -4 767 | -7 438 | -12 729 | -11 910 |

+överskott, -underskott

Figur 9. Intäkter och kostnader i statens budgetekonomi 2025



Tabell 6. Intäkter inom budgetekonomin 2021–2025, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Intäkter av verksamheten | 1 557 | 1 912 | 1 969 | 1 994 | 2 317 |
| Finansiella intäkter | 1 974 | 1 680 | 2 095 | 2 212 | 2 256 |
| Extraordinära intäkter | 145 | 89 | 233 | 81 | -* |
| Överföringsekonomins intäkter | 3 661 | 3 395 | 3 254 | 4 422 | 4 576 |
| Intäkter av skatter och obligatoriska avgifter | 46 534 | 51 252 | 62 639 | 63 132 | 64 551 |
| Totalt | 53 870 | 58 328 | 70 190 | 71 841 | 73 700 |

* Posten extraordinära intäkter har tagits bort från intäcks- och kostnadskalkylen med början 2025.

Från och med början av 2025 ändrades den bokföringsmässiga behandlingen av extraordinära poster, och därför avlägsnades kontogrupperna för tillfälliga intäkter och kostnader från bokslutsschemat. I fråga om verksamhetens intäkter är uppgifterna för 2021–2024 inte helt jämförbara med uppgifterna för 2025.

Intäkterna i statens budgetekonomi 2025 var 1,9 miljarder det vill säga 2,6 procent större än föregående år. Ökningen av intäkterna beror i huvudsak på att intäkterna av skatter och obligatoriska avgifter ökade med 1,4 miljarder euro. Intäkterna av inkomst- och förmögenhetsskatten ökade med 0,4 miljarder euro och även de andra avgifterna av indirekt skattenatur ökade med 0,4 miljarder euro. Mervärdesskatteintäkterna ökade med 1,0 miljarder euro. Intäkterna av bland annat punktskatterna minskade med 0,3 miljarder euro och de andra avgifterna av indirekt skattenatur med 0,1 miljarder euro. Skatteintäkterna behandlas närmare i avsnitt 4.2.3.

Ökningen på 0,3 miljarder euro i intäkterna av verksamheten beror i huvudsak på de ökade kostnadsersättningarna för samarbete och intäkterna av engångsnatur. Intäkterna av engångsnatur, som tidigare bokfördes som extraordinära intäkter, redovisas från och med 2025 i intäkterna av verksamheten.

Överföringsekonomins intäkter ökade med 0,2 miljarder euro. Intäkterna från statsförvaltningen, det vill säga från fonder utanför budgeten, minskade med 0,2 miljarder euro. Intäkterna från Europeiska unionens organ och andra organ ökade med 0,4 miljarder euro. Dessa är även de största posterna i överföringsekonomins intäkter. Dessa behandlas närmare i avsnitt 4.2.4 och 4.2.5.

De största posterna i de finansiella intäkterna 2025 utgjordes av erhållna utdelningar på 1,7 miljarder euro, med en ökning från året innan på 0,3 miljarder euro, och räntor på fordringar i eurobelopp på 0,3 miljarder euro. En närmare specificering av utdelningarna finns i bilaga 7 till statens bokslut.

Tabell 7. Statens avgiftsbelagda verksamhet enligt prestationsslag 2021–2025, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|------------|------------|------------|--------------|--------------|
| Offentligrättsliga prestationer | 398 | 437 | 447 | 478 | 493 |
| Marknadsprestationer* | 191 | 204 | 220 | 216 | 226 |
| Prestationer prissatta med stöd av speciallagar | 318 | 319 | 324 | 346 | 394 |
| Totalt** | 907 | 960 | 991 | 1 040 | 1 113 |

* Övriga prestationer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) som prissätts på företagsekonomiska grunder.

** I tabellen över avgiftsbelagd verksamhet ingår inte inkomster från sponsorer, kreditförluster, avgiftsbelagd verksamhet mellan statliga myndigheter (0,6 miljarder euro 2025)

I avkastningen från den avgiftsbelagda verksamheten har det inte skett några stora förändringar jämfört med året innan.

Jämfört med föregående år ökade kostnaderna i statens budgetekonomi med cirka 1,0 miljarder euro, det vill säga 1,2 procent.

Tabell 8. Kostnader inom budgetekonomin 2021–2025, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Kostnader av verksamheten | 11 126 | 12 088 | 13 593 | 13 847 | 14 817 |
| Finansiella kostnader | 739 | 818 | 2 462 | 3 441 | 3 317 |
| Extraordinära kostnader | 15 | 65 | 5 | 1 720*** | –* |
| Överföringsekonomins kostnader | 48 339 | 50 125** | 61 569 | 65 562 | 67 477 |
| Totalt | 60 220 | 63 096 | 77 629 | 84 570 | 85 611 |

* Posten extraordinära kostnader har tagits bort från intäcks- och kostnadskalkylen med början 2025.

** I slutet av 2022 betalades hälften, det vill säga 1,86 miljarder euro av januariposten i välfärdsområdenas finansiering 2023.

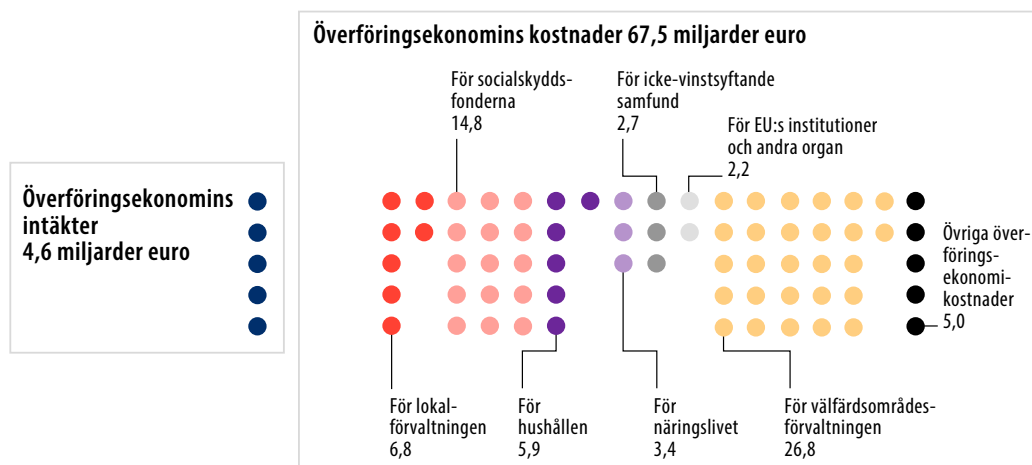
*** Inkluderar en extraordinär post på 1,7 miljarder euro som är en korrigeringspost av felaktigt aktiverade andelar som betalats till internationella finansiella institut (VN/24844/2024).

Från och med början av 2025 ändrades den bokföringsmässiga behandlingen av extraordinära poster, och därför avlägsnades kontogrupperna för tillfälliga intäkter och kostnader från bokslutsschemat. I fråga om verksamhetskostnader är uppgifterna för 2021–2024 inte helt jämförbara med uppgifterna för 2025.

Verksamhetskostnaderna ökade med 7,0 procent jämfört med året innan. Detta berodde i huvudsak på ökade upphandlingar. Den största posten inom verksamhetskostnaderna, 5,5 miljarder euro, var personalkostnaderna, som minskade med 0,2 miljarder euro. De statsanställda behandlas i avsnitt 4.2.2. Den näst största posten var köp av tjänster, 3,4 miljarder euro, med en minskning från året innan på 0,2 miljarder euro.

De finansiella kostnaderna minskade med 0,1 miljarder euro.

Figur 10. Överföringsekonomis intäkter och kostnader 2025

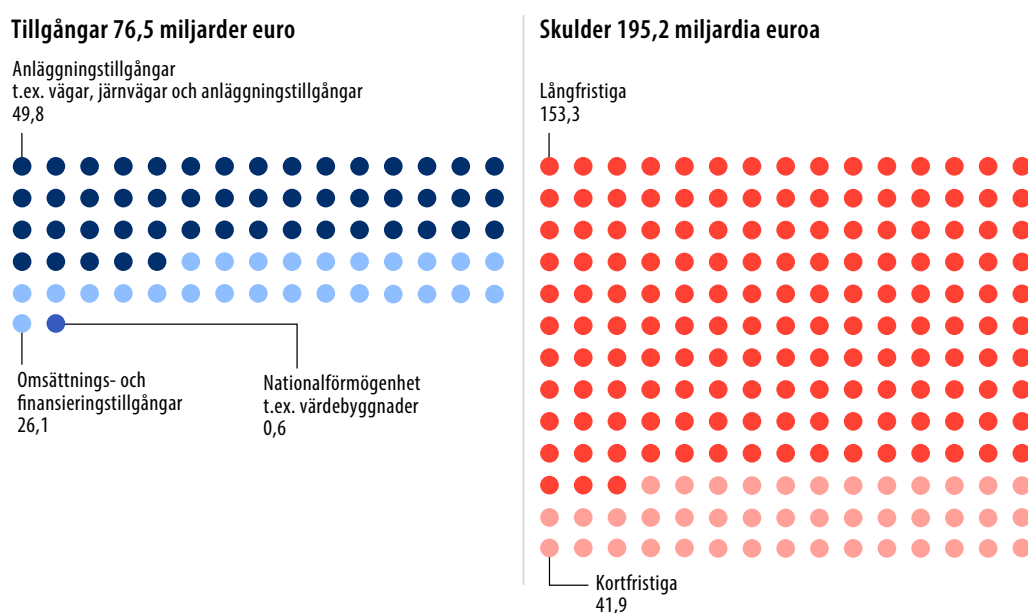


Överföringsekonomis kostnader uppgick till 78,8 procent av alla kostnader, och var 1,9 miljarder euro större än året innan. Ökningen hänför sig i huvudsak till finansiering av välfärdsområdena, som var 26,8 miljarder euro. Kostnaderna för annan lokalförvaltning ökade med 0,4 miljarder euro. Välfärdsområdena behandlas närmare i avsnitt 4.4 och den kommunala ekonomin i avsnitt 4.5. På motsvarande sätt utgjordes de största minskningarna i överföringsekonomis kostnader av överföringarna till socialskyddsfonderna på 0,6 miljarder euro och till företag på 0,2 miljarder euro.

Balansräkning

Den statliga budgetekonomins balansräkning ingår i bilaga 2 till regeringens årsberättelse. Balansomslutningen var 76,5 miljarder euro, vilket är cirka 4,6 miljarder euro, det vill säga 6,5 procent mer än året innan.

Figur 11. Tillgångar och skulder i statens budgetekonomi 2025



Den största förändringen i balansräkningen är statsskuldens belopp. Enligt balansräkningen ökade statsskuden med 17,1 miljarder euro till 185,0 miljarder euro. Med statsskuld enligt balansräkningen avses långfristigt främmande kapital och amorteringar av kortfristigt främmande kapital som betalas under följande räkenskapsperiod samt kortfristiga lån i euro. Statsskuden behandlas närmare i avsnitt 4.2.6. Enligt balansräkningen ökade det långfristiga främmande kapitalet med 15,5 miljarder euro och det kortfristiga med 1,0 miljarder euro.

De största förändringarna i omsättningstillgångarna och de finansiella tillgångarna var en ökning på 7,2 miljarder euro i övriga kortfristiga fordringar och en minskning på 3,1 miljarder euro i övriga placeringar i euro. Kontantsäkerheterna i samband med derivat redovisas från och med 2025 i övriga kortfristiga fordringar, medan de tidigare redovisades i övriga placeringar i euro. Beloppet av kontantsäkerheter har ökat med 3,0 miljarder euro. Medlen på bankkontona har minskat med 1,0 miljarder euro.

De största posterna under anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar är väg- och järnvägskonstruktioner 18,5 miljarder euro (18,2 miljarder euro 2024) samt placeringar i aktier och andra långfristiga placeringar i euro sammanlagt 19,8 miljarder euro (19,7 miljarder euro 2024).

Placeringarna i affärsverk uppgick till 6,0 miljarder euro (6,1 miljarder euro 2024). En närmare specificering av placeringarna finns i bilaga 7 till statens bokslut. Investeringarna presenteras i bilaga 5 till de sammanställda kalkylerna över statsfinanserna. Statens bolagsinnehav behandlas i avsnitt 4.3 och i bilaga 4 till regeringens årsberättelse.

Det negativa egna kapitalet i statens budgetekonomi ökade med 11,9 miljarder euro under 2025 till följd av underskottet och uppgick till 118,7 miljarder euro.

Tabell 9. Budgetekonomins balansräkning, miljoner euro

| Aktiva | 31.12.2021 | 31.12.2022 | 31.12.2023 | 31.12.2024 | 31.12.2025 |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Nationalförmögenhet | 570 | 587 | 606 | 632 | 634 |
| Immateriella tillgångar | 1 204 | 1 225 | 1 293 | 1 303 | 1 310 |
| Materiella tillgångar | 21 464 | 21 668 | 21 742 | 22 183 | 22 698 |
| Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar | 25 814 | 26 931 | 27 435 | 25 793 | 25 813 |
| Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar totalt | 48 483 | 49 824 | 50 470 | 49 279 | 49 821 |
| Omsättningstillgångar | 576 | 644 | 621 | 674 | 763 |
| Långfristiga fordringar | 4 602 | 4 936 | 4 996 | 4 727 | 5 499 |
| Kortfristiga fordringar | 1 586 | 1 885 | 3 373 | 4 737 | 12 046 |
| Värdepapper som hör till de finansiella tillgångarna och övriga kortfristiga placeringar | 678 | 6 537 | 6 340 | 4 086 | 1 000 |
| Kassa, banktillgodohavanden och övriga finansieringsmedel | 5 023 | 3 983 | 7 817 | 7 743 | 6 773 |
| Omsättningstillgångar och finansiella tillgångar totalt | 12 464 | 17 986 | 23 147 | 21 968 | 26 081 |
| Aktiva totalt | 61 516 | 68 397 | 74 223 | 71 880 | 76 536 |

| Passiva | 31.12.2021 | 31.12.2022 | 31.12.2023 | 31.12.2024 | 31.12.2025 |
|---------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Eget kapital | | | | | |
| Statens kapital | -81 869 | -86 637 | -94 074 | -106 803 | -118 698 |
| Fonderade medel | 10 | 11 | 11 | 11 | 11 |
| Främmande kapital | | | | | |
| Långfristigt | 108 995 | 114 497 | 124 948 | 137 789 | 153 310 |
| Kortfristigt | 34 381 | 40 526 | 43 338 | 40 883 | 41 912 |
| Främmande kapital totalt | 143 376 | 155 023 | 168 287 | 178 672 | 195 223 |
| Passiva totalt | 61 516 | 68 397 | 74 223 | 71 880 | 76 536 |

Sammanställda kalkyler

I samband med statsbokslutet för 2025 presenteras för första gången de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som anges i 17 b § i lagen om statsbudgeten (757/2024). De sammanställda kalkylerna motsvarar statens bokslut, med undantag av utfallskalkylen för statsbudgeten. De sammanställda kalkylerna kompletteras med noter som är nödvändiga för att ge en rättvisande bild av uppgifterna, på samma sätt som bokslutsnoterna kompletterar statsbokslutet. De sammanställda kalkylerna har upprättats genom att sammanställa bokföringsuppgifter om statens budgetekonomi, statliga fonder utanför budgeten samt statliga affärsverk enligt metoden för upprättande av koncernbokslut (förvärvsmetoden), i princip som om det vore en enda ekonomisk enhet. Kalkylerna ger ytterligare information om helhetsbilden av den del av statsfinanserna som styrs av statsrådet, men de utgör inte en del av statens bokslut, vilket även i fortsättningen avser det statsbokslut som upprättats över statsbudgeten enligt 83 § i grundlagen och statens budgetekonomi i enlighet med den. De sammanställda kalkylerna presenteras i bilaga 2 till regeringens årsberättelse (Bokslutskalkyler).

4.2.2 De statsanställda, lokalerna och IKT

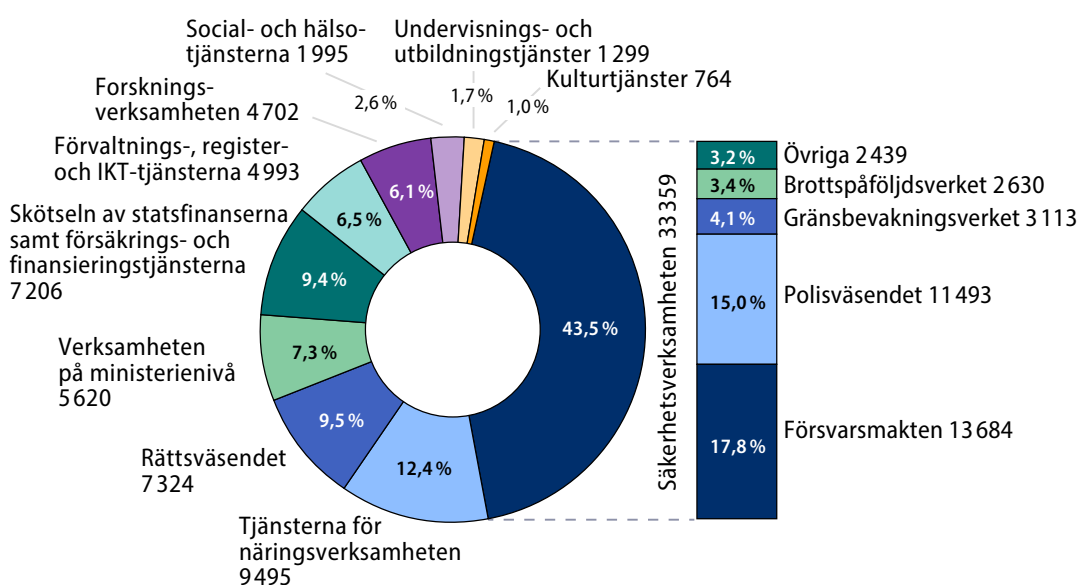
De statsanställda

Antalet anställda vid ämbetsverken inom statens budgetekonomi uppgick i slutet av 2025 till 76 757 personer, vilket var 3,0 procent av den sysselsatta arbetskraften. Personalantalet minskade jämfört med året innan med 4 269 anställningsförhållanden. Merparten av denna minskning skedde i samband med reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024, där ansvaret för ordnandet av offentlig arbetskraftsservice överfördes från statens arbets- och näringsbyråer till

kommunerna och till de samarbetsområden som kommunerna bildade den 1 januari 2025. Minskningen av personalantalet påverkades också av minskningen av antalet visstidsanställda. Under 2025 ökade dock personalantalet med 932 anställningsförhållanden, när förändringen i personalantalet granskas från januari 2025 till december 2025.

Över hälften (56,4 procent) av de statsanställda arbetar inom inrikesministeriets, försvarsministeriets och finansministeriets förvaltningsområden, där det finns åtskilliga stora aktörer såsom polisväsendet, Gränsbevakningsväsendet, Försvarsmakten, Skatteförvaltningen, Tullen och Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori. Av de olika sektorerna är säkerhetsverksamheten den största och omfattar 46 procent av de statsanställda. Andelen ökade också till följd av att Tullens statistiska klassificering som typ av ämbetsverk ändrades under 2025 från finansförvaltning och försäkrings- och finansieringstjänster till säkerhetsverksamhet. De näst största sektorerna är näringsverksamheten och rättsväsendet, som båda sysselsätter en andel på cirka tio procent av de statsanställda. Finansförvaltningen och försäkrings- och finansieringstjänsternas andel av de statsanställda minskade däremot till 6,8 procent på grund av ändringen av Tullens klassificering som ämbetsverk och minskningen av personalantalet vid de övriga typerna av ämbetsverk. Vid ämbetsverken för social- och hälsovårdstjänster minskade personalantalet med cirka 4 700 personer och andelen av de statsanställda vid denna typ av ämbetsverk minskade till 2,6 procent från att ha varit mer än 8 procent 2024.

Figur 12. Statens personalantal enligt ämbetsverkstyp 2025



Figur 13. Personal per förvaltningsområde 2025, procent

| | | | | | |
|--------------|--------------|---------------|--------------|--------------|------------------|
| IM 22,5 % | FM 15,8 % | FSM 18,0 % | JM 13,4 % | ANM 7,2 % | Övriga 23,1 % |
|--------------|--------------|---------------|--------------|--------------|------------------|

I jämförelse med 2024 minskade antalet anställda med 5,3 procent. Antalet årsverken hos staten uppgick under 2025 till 75 353, vilket var 5 276 årsverken och 6,5 procent färre än året innan. Antalet årsverken ökade mest inom inrikesministeriets (390 årsverken), försvarsministeriets (366 årsverken) och justitieministeriets (135 årsverken) förvaltningsområden. Även inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde ökade antalet årsverken. Antalet årsverken minskade mest inom arbets- och näringsministeriets (5 002 årsverken), finansministeriets (929 årsverken) och undervisnings- och kulturministeriets (135 årsverken) förvaltningsområden. Dessutom minskade antalet årsverken jämfört med 2024 inom miljöministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, kommunikationsministeriets, statsrådets kansli samt utrikesministeriets förvaltningsområden.

Per typ av ämbetsverk ökade antalet årsverken mest inom säkerhetsverksamheten, där ökningen var 762 årsverken. Även inom rättsväsendet ökade antalet årsverken (179 årsverken) jämfört med året innan. Den största minskningen skedde inom ämbetsverk för social- och hälsovårdstjänster, där antalet utförda årsverken minskade med 4 773 jämfört med 2024. Antalet årsverken minskade också inom finansförvaltning och försäkrings- och finansieringstjänster (720 årsverken). Inom övriga typer av ämbetsverk var minskningen mer måttlig. På myndighetsnivå var ökningen av årsverken störst inom Försvarsmakten, Migrationsverket, polisväsendet och de allmänna domstolarna. Antalet årsverken minskade mest inom Skatteförvaltningen, Institutet för hälsa och välfärd samt Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori.

Av de anställda var 48,8 procent kvinnor och 51,2 procent män. Kvinnornas andel av de statsanställda minskade jämfört med året innan, framför allt på grund av att arbetskraftsservicen avvecklades. Genomsnittsåldern bland de anställda var 45,7 år och förblev oförändrad jämfört med föregående år. Männens genomsnittsålder var 44,8 år och kvinnornas 46,8 år. Skillnaden i genomsnittsålder mellan könen beror i synnerhet på den relativt sett stora andelen unga män inom säkerhetsverksamhetens ämbetsverk. Jämfört med föregående år steg genomsnittsåldern något för båda könen, men den samlade effekten blev oförändrad på grund av avrundningsregeln. Av de anställda hade 63 procent avlagt högskoleexamen och 39,5 procent högre högskoleexamen. Flertalet av de statsanställda var heltidsanställda (95,2 procent)

och hade fast anställning (85,2 procent). De heltidsanställda ökade något jämfört med året innan och andelen visstidsanställda minskade med 0,6 procentenheter jämfört med 2024. Sjukfrånvaron minskade med 0,3 arbetsdagar per årsverke jämfört med 2024.

Tabell 10. Arbetshälsa, arbetstillfredsställelse och sjukfrånvaro hos statsförvaltningens personal

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|------------------------------------|------|------|------|------|------|
| Total arbetstillfredsställelse* | 3,65 | 3,69 | 3,71 | 3,71 | ** |
| Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsverke | 7,3 | 9,7 | 7,9 | 8,1 | 7,8 |

* Skala: 1–5: 1=mycket missnöjd – 5=mycket nöjd.

** Uppgiften är inte tillgänglig i mars 2026

I enlighet med statens tjänste- och arbetskollektivavtal justerades lönerna den 1 juli 2025 med en lönejusteringspott på 2,40 procent, som i sin helhet var en allmän löneförhöjning. Enligt Statens arbetsmarknadsverks kalkyler uppgick de statsanställda kvinnornas inkomster till i genomsnitt cirka 93,6 procent av männens inkomster, men lönepositionen förbättras till 98,7 procent när arbetsuppgiftens kravnivå och den varierande lönenivån inom de olika sektorerna beaktas.

Lönesumman för personalen inom statens budgetekonomi uppgick till 4,51 miljarder euro och samtliga arbetskraftskostnader till sammanlagt cirka 5,46 miljarder euro. Lönesumman minskade med cirka 3,0 procent från föregående år och arbetskraftskostnaderna med cirka 2,5 procent. Priset för ett årsverke var i genomsnitt 72 464 euro, vilket var en ökning med 4,4 procent jämfört med året innan.

Tabell 11. Statsförvaltningens personalantal och kostnader, nyckeltal 2021–2025

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|
| Antal årsverken | 76 263 | 78 282 | 80 233 | 80 629 | 75 353 |
| Genomsnittsålder, år | 45,6 | 45,5 | 45,6 | 45,7 | 45,7 |
| Arbetskraftskostnader sammanlagt, miljoner euro | 4 814 | 5 059 | 5 436 | 5 599 | 5 460 |
| Pris per årsverke, euro* | 63 124 | 64 627 | 67 755 | 69 439 | 72 464 |
| Andel utförd arbetstid av årsarbetstiden, procent | 82,2 | 80,8 | 81,2 | 80,9 | 80,9 |

* Arbetskraftskostnader/antal årsverken

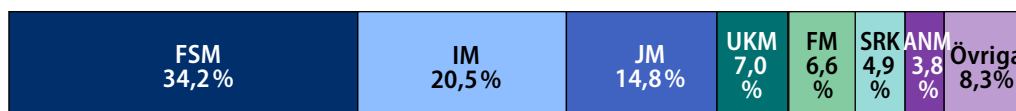
Statens lokaler

Staten har i sin ägo bebyggd fastighetsegendom till ett värde av uppskattningsvis 6,0 miljarder euro, till vilken hör cirka 8 000 byggnader. Förvaltningen och skötseln av fastighetsegendomen har huvudsakligen koncentrerats till den affärsverkskoncern som utgörs av Senatfastigheter och Försvarsfastigheter. Dessutom äger staten fastigheter utomlands till ett värde av cirka 300 miljoner euro. Statens fastigheter utomlands förvaltas och sköts av utrikesministeriet.

[Statens lokalstrategi och statens fastighetsstrategi](#), (på finska) som statsrådet meddelat i form av principbeslut, styr användningen av statens fastigheter och lokaler. Målet för lokalstrategin är att var fjärde statsanställd ska arbeta i gemensamma lokaler år 2030. I slutet av 2025 utfördes arbete motsvarande mer än 14 000 årsverken i gemensamma arbetsmiljöer. Helt färdigställda och ibruktagna gemensamma arbetsmiljöer finns i Joensuu, Kouvola, Lahtis, Villmanstrand, Björneborg, Jyväskylä och Åbo. I Kuopio, Rovaniemi och vissa andra orter har de första delarna av stegvis inrättade helheter eller mindre, gemensamma arbetsmiljöer för två myndigheter tagits i bruk. Dessutom pågår flera projekt (bland annat i Helsingfors och Tammerfors) och flera nya projekt har avtalats (bland annat i S:t Michel, Seinäjoki och Uleåborg). Före 2030 ska ett nätverk av gemensamma arbetsmiljöer inrättas på 18 orter.

År 2025 uppgick de lokaler som staten förfogade över till sammanlagt cirka 4,9 miljoner kvadratmeter. Hyreskostnaderna uppgick till 780 miljoner euro och lokalkostnaderna till sammanlagt 905 miljoner euro. Sett till antalet kvadratmeter förfogade försvarsförvaltningen över den största lokalytan. Staten hade cirka 0,8 miljoner kvadratmeter kontorslokaler till sitt förfogande. Den genomsnittliga lokaleffektiviteten för kontorslokalerna var 14,1 kvadratmeter per årsverke (14,2 kvadratmeter 2024). Lokaleffektivitetsmålet för statens lokaler enligt statens lokalstrategi är i genomsnitt 10 kvadratmeter per årsverke.

Statens byggnadsinvesteringar nådde än en gång en ny rekordhög nivå. Investeringarna riktades till i synnerhet säkerhetsmyndigheternas lokaler. Försvarsfastigheters investeringar ökar fortfarande kraftigt. Senatfastigheters investeringar började minska. Under året använde Senatkoncernen 756 miljoner euro för fastighetsinvesteringar och byggande, varav Senatfastigheters andel var 400 miljoner euro och Försvarsfastigheters andel 356 miljoner euro. Närmare information om statens lokalanvändning och kostnaderna för lokalanvändningen publiceras på adressen granskaforvaltningen.fi.

Figur 14. Statens lokalkostnader, fördelning per förvaltningsområde 2025

* Statsrådets kansli har kostnadsansvaret för utrikesministeriets lokaler inom landet liksom för de övriga ministeriernas lokaler. Beskickningarna är inte inkluderade i uppgifterna.

Tabell 12. Statens lokaler, fördelning per förvaltningsområde 2025 *

| Förvaltningsområde | Andel (m ²) |
|--------------------------------------|-------------------------|
| Försvarsministeriet | 53,5 % |
| Inrikesministeriet | 14,2 % |
| Justitieministeriet | 11,2 % |
| Undervisnings- och kulturministeriet | 5,4 % |
| Finansministeriet | 4,0 % |
| Jord- och skogsbruksministeriet | 3,5 % |
| Social- och hälsovårdsministeriet | 2,4 % |
| Arbets- och näringsministeriet | 2,4 % |
| Statsrådets kansli | 2,2 % |
| Kommunikationsministeriet | 1,3 % |
| Miljöministeriet | 0,2 % |

* De lokaler som ministerierna använder är inte inkluderade i siffrorna för förvaltningsområdena, utan ingår i statsrådets kanslis andel.

I styrningen av statens investeringar i lokaler infördes en 12-årig strategisk investeringsplan för lokalinvesteringar, som publicerades den 4 september 2025. Målet är att harmonisera investeringsplaneringen, minska antalet investeringar inom myndigheter och ämbetsverk samt dämpa statens lokalkostnader. De identifierade investeringsbehoven för perioden 2026–2029 uppgick till cirka 2,85 miljarder euro och var starkt koncentrerade till de stora investeringsprogrammen inom säkerhetssektorn.

Statens IKT

Ämbetsverkens och inrättningarnas externa köp av IKT-tjänster från fonder utanför statsbudgeten eller statliga affärsverk, det vill säga från andra aktörer än statens ämbetsverk och inrättningar, uppgick 2025 till cirka 1 140 miljoner euro. Till skillnad från tidigare år avstannade tillväxten i de externa köpen av IKT-tjänster och deras totala volym minskade med cirka 0,46 miljoner euro jämfört med 2024.

De interna köpen av IKT-tjänster uppgick 2025 till cirka 455 miljoner euro (484 miljoner euro 2024). Till förändringen bidrog både minskade interna köp och ändringar i dokumentationsrutinerna. Av de interna köpen av IKT-tjänster riktades cirka 442 miljoner euro (97 procent) till inköp från Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori. Inköpen från Valtori minskade med cirka fyra procent jämfört med föregående år. Minskningen förklaras av Valtoris produktivetsprogram och sparåtgärder samt minskade volymer i flera tjänster, vilket hänger samman med statsförvaltningens produktivetsåtgärder och överföringen av arbets- och näringstjänsterna till kommunerna i början av 2025. Produktivitetmålen för statens gemensamma IKT-tjänster sträcker sig till 2029, och de förväntas påverka de interna köpen av IKT-tjänster även under kommande år. Enhetspriserna för Valtoris produktifierade tjänster har sjunkit med 3,4 procent från 2023 till 2025.

I rapporteringen om statens IKT-utgifter kan de externa och interna köpen av IKT-tjänster inte räknas ihop, eftersom de poster som ämbetsverken vidarefakturerar av varandra även innehåller köp från externa aktörer. Av denna anledning kan helheten inte presenteras som en enskild summa utan risk för dubbelräkning. I tabellen nedan presenteras utvecklingen av IKT-utgifterna 2021–2025. Närmare information om statens IKT-kostnader publiceras i tjänsten granskaforvaltningen.fi.

Tabell 13. Informationsförvaltningsutgifterna 2021–2025, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|------------|------------|--------------|--------------|--------------|
| Apparathyror | 27 | 28 | 30 | 34 | 34 |
| Licensavgifter, programhyror och driftstjänster | 362 | 385 | 416 | 445 | 431 |
| Datatrafik | 83 | 85 | 55 | 93 | 91 |
| Sakkunnig- och underhållstjänster inom informationsteknik | 438 | 481 | 552 | 568 | 583 |
| Externa köp totalt | 910 | 979 | 1 053 | 1 140 | 1 140 |
| Interna köp av IKT-tjänster | 420 | 437 | 464 | 484 | 455 *) |

*) Inte jämförbar på grund av ändringar i dokumentationsrutinerna

År 2025 uppgick de till anläggningstillgångar hänfödda utgifterna för IKT-utrustning till totalt 30 miljoner euro (23 miljoner euro 2024) samt för program och informationssystem till 77 miljoner euro (73 miljoner euro 2024). I slutet av 2025 uppgick balansomslutningen för IKT-utrustning till cirka 50 miljoner euro (51 miljoner euro 2024) samt för program och informationssystem till cirka 716 miljoner euro (702 miljoner euro 2024).

Tabell 14. Balansomslutning för utrustning samt program och informationssystem, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------------|------|------|------|------|------|
| IKT-utrustning | 38 | 44 | 55 | 51 | 50 |
| Program och informationssystem | 559 | 598 | 661 | 702 | 716 |

Utvecklingen av statsförvaltningens funktioner och de informationssystem som stöder dessa organiseras vid de statliga ämbetsverken och inrättningarna i form av projekt som tillsätts separat. Lägesbilden över betydande projekt som innefattar utnyttjande av statsförvaltningens informations- och kommunikationsteknik upprätthålls i den gemensamma projektportföljtjänsten som administreras av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

I tjänsten för hantering av projektportföljen hade vid utgången av 2025 rapporterats om närmare 270 IKT-projekt på över en miljon euro. Av dessa var 156 projekt i genomförandefasen (155 projekt 2024), och deras rapporterade budgetar uppgick till sammanlagt cirka 1,3 miljarder euro. Projekten i genomförandefasen har rapporterat totalt cirka 680 miljoner euro i faktiska kostnader. Projektens budgetar och faktiska kostnader fördelar sig över flera olika år och innefattar även sådant som realiserats redan under tidigare år. Av de sammanlagda budgetarna hänförde sig 30 procent till finansministeriets förvaltningsområde och de därefter mest betydande andelarna hänförde sig till inrikesministeriets (22 procent), arbets- och näringsministeriets (13 procent) samt jord- och skogsbruksministeriets (9 procent) förvaltningsområden.

4.2.3 Skatteinkomster, skatteutgifter och skattefel

Statens skatter och inkomster av skattenatur uppgick till 65,6 miljarder euro 2025. Ökningen från året innan var 1,2 miljarder euro, det vill säga cirka 1,8 procent. Ökningen berodde framför allt på mervärdesskatteintäkterna ökade.

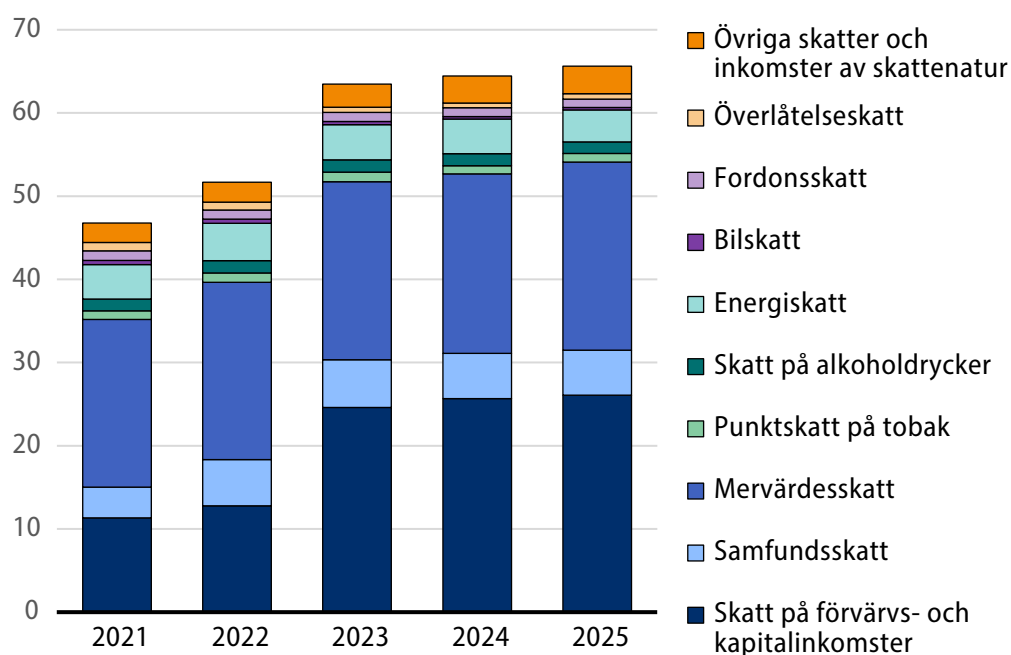
I bokslutet var skatterna och inkomsterna av skattenatur cirka 1,68 miljarder euro (2,5 procent) mindre än i budgeten. Det totala skatteuttaget ökade något jämfört med föregående år och var 42,5 procent. Statens andel av den offentliga sektorns alla skatter och avgifter av skattenatur var cirka 60 procent.

Ändringar av olika slag genomfördes i skattegrunderna och de antingen ökade eller minskade skatteintäkterna. Ändringarna beskrivs nedan i analyserna enligt skatteslag.

Det svaga konjunkturläget påverkade utvecklingen av skatteutfallet 2025. Jämfört med 2024 ökade mervärdesskatteintäkterna i euro mest, närmast till följd av höjningen av den allmänna mervärdesskattesatsen hösten 2024 och höjningen av skatten på flera varor som omfattas av nedsatt skattesats i början av 2025. Jämfört med föregående år ökade särskilt källskatten på ränteinkomster avsevärt, och intäktsökningen 2025 berodde delvis på de fördröjda effekterna av höjningen av räntenivån från den tidigare låga nivån 2024. Företagens resultatutveckling var svagare än året innan och ledde till en minskning av samfundsskatteintäkterna. Intäkterna från energi-, bil- och fordonsskatterna minskade även som förväntat.

I figuren nedan presenteras statens skatteinkomster indelade enligt skatteslag 2021–2025. Utfallskalkyler för statsbudgeten med skatteinkomsterna indelade enligt moment finns i bilaga 2 till regeringens årsberättelse.

Figur 15. Statens skatteinkomster 2021–2025, miljarder euro



Skattebasernas utveckling

I tabellen nedan presenteras ändringen i procent för de viktigaste skattebasposterna 2021–2025.

Tabell 15. Bedömning av ändringar i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen jämfört med föregående år, procent

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|--------|--------|--------|--------|--------|
| Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster | 6,4 | 3,3 | 3,7 | 3,9 | 1,9 |
| Löneinkomster | 5,4 | 6,4 | 4,7 | 2,4 | 2,2 |
| Pensioner och övriga sociala förmåner | 0,6 | 0,8 | 6,6 | 6,1 | 1,2 |
| Kapitalinkomster | 32,38 | -8,1 | -8,8 | 10,0 | 2,0 |
| Förtjänstnivåindex | 2,4 | 2,4 | 4,2 | 3,4 | 3,0 |
| Mervärdesskattebas | 6,5 | 5,7 | 3,1 | 0,3 | -0,3 |
| Bensinförbrukning | 1,3 | -5,9 | 1,1 | 2,6 | -1,2 |
| Förbrukning av dieselolja | -6,3 | -1,5 | -4,6 | -1,7 | -5,1 |
| Elförbrukning | 6,6 | -5,2 | -3,9 | 3,7 | -2,3 |
| Konsumtion av beskattad alkohol | -1,2 | -4,3 | -2,1 | -3,0 | -4,0 |
| Registrering av nya personbilar, st. | 98 500 | 81 700 | 87 500 | 74 100 | 71 900 |
| procentuell förändring från året innan | -2,1 | -17,0 | 7,1 | -15,4 | -2,9 |
| Konsumentprisindex, årsförändring | 2,2 | 7,1 | 6,2 | 1,6 | 0,3 |

Analyser enligt skatteslag

Förvärvs- och kapitalinkomstskatter inflöt till ett belopp av 26,1 miljarder euro 2025, vilket innebar en ökning på 1,6 procent från året innan. Den anspråkslösa ökningen av de influtna skatterna berodde bland annat på den svaga sysselsättningsutvecklingen. De slutliga uppgifterna om förvärvs- och kapitalinkomsterna skatteåret 2025 fås först efter att beskattningen har slutförts i november 2026, men enligt en preliminär bedömning ökade skattebasen för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna med 1,9 procent.

År 2025 gjordes det ett flertal ändringar i förvärvsinkomstbeskattningen. De viktigaste var indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen och ändringarna i arbetsinkomstavrdraget. Indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen genomfördes delvis på så sätt att de två högsta inkomstklasserna lämnades utanför justeringen. Arbetsinkomstavrdraget höjdes i enlighet med regeringsprogrammet för att lätta beskattningen av arbete och avdraget höjdes ytterligare i samband med att förvärvsinkomstavrdraget slopades. Genom åtgärden förenklades skattesystemet och kommunernas skattebas stärktes. För att öka skatteintäkterna minskades pensionsinkomstavrdraget och hushållsavrdraget.

Det flöt in 457 miljoner euro (1,8 procent) mindre i förvärvs- och kapitalinkomstskatt än uppskattat i budgeten (inkl. tilläggsbudgetarna) och 656 miljoner euro (2,5 procent) mindre än budgeterat i den ordinarie budgeten. Skillnaden mot det budgeterade förklaras av en svagare utveckling av löneinkomsterna än förväntat samt större återbäring av källskatt än förväntat. Prognosen för förvärvs- och kapitalinkomstskatterna ändrades i den andra och tredje tilläggsbudgeten för 2025 utifrån uppgifterna om utfallet och sänkningen av skatteunderlagsprognosen.

Staten erhöll 5,4 miljarder euro i samfundsskatt, vilket innebar en minskning på 0,8 procent från året innan. Samfundsskatt tas ut på samfundens beskattningsbara resultat och inflödet beror därför på företagets resultatutveckling. Samfundsskattebeloppet påverkas i huvudsak av det innevarande årets förskottskatter samt tilläggsförskotten, restskatterna och skatteåterbäringarna för tidigare skatteår. Statens samfundsskatteintäkter var 186 miljoner euro (3,3 procent) mindre än i den ordinarie budgeten. I den första tilläggsbudgeten sänktes intäktsprognosen med 226 miljoner euro efter uppdateringen av skatteunderlagsprognosen och uppgifterna om utfallet.

Intäkterna av källskatt på ränteinkomster var 444 miljoner euro, vilket var 139 miljoner euro mer än året innan. Skatteintäkten är beroende av räntenivån och inlåningen. Genomsnittsräntan på hushållens inlåning sjönk jämfört med året innan och var i genomsnitt 0,9 procent 2025. Vanligen flyter ungefär hälften av källskatten på ränteinkomsterna in under januari och februari, vilket innebär att genomsnittsräntan på inlåningen 2024 också inverkat på den källskatt som inflöt i början av 2025. Skatteintäkterna var 38 miljoner euro (cirka 9,4 procent) större än vad som uppskattades i den ordinarie budgeten. I den tredje tilläggsbudgeten höjdes intäktsprognosen med 47 miljoner euro efter uppdateringen av uppgifterna om utfallet.

Inflödet av skatt på arv och gåva uppgick till cirka 1 055 miljoner euro, vilket var 16,1 procent mindre än året innan. År 2025 debiterades cirka 197 000 rater arvs- och gåvoskatt, vilket var cirka 18 procent färre än året innan. Värdet på en genomsnittlig debiterad arvs- och gåvoskatterat var cirka 5 430, vilket är ungefär detsamma som året innan. Skatteintäkterna var 106 miljoner euro, det vill säga cirka 11 procent högre än vad som uppskattades i den ordinarie budgeten. Bland annat uppgifter om stora enskilda arvs- och gåvoskatterater samt uppgifter om ändringar i behandlingsprocessen för arvs- och gåvoskattebeslut är av betydelse för prognosen för arvs- och gåvoskatt. Det mindre inflödet jämfört med föregående år berodde särskilt på Skatteförvaltningens åtgärder 2024 för att avveckla den handläggningsskö som hade uppstått under tidigare år i samband med arvsskattebeslut, vilket då ledde till ett exceptionellt stort skatteutfall.

Det flöt in 22,6 miljarder euro i mervärdesskatt. Skatteutfallet var 1,0 miljarder euro (4,9 procent) mer än året innan. Ökningen av skatteutfallet dämpades av det försvagade ekonomiska läget. Ändringarna i skattegrunderna hade en positiv inverkan på skatteutfallet 2025. Den allmänna mervärdesskattesatsen höjdes från 24 procent till 25,5 procent den 1 september 2024. I början av 2025 överfördes merparten av de nyttigheter som omfattas av den reducerade skattesatsen på 10 procent till den reducerade skattesatsen på 14 procent. Dessutom avskaffades lättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesskatt.

Mervärdesskatteutfallet 2025 var 0,8 miljarder euro, det vill säga 3,6 procent lägre än vad som uppskattats i den ordinarie budgeten. Intäktsprognosen uppdaterades betydligt under 2025. I den andra tilläggsbudgeten minskades prognosen med 272 miljoner euro och i den tredje tilläggsbudgeten med 427 miljoner euro. Anledningen var ett lägre skatteutfall än väntat samt en uppdatering av den makroekonomiska prognosen.

Det flöt in 1 064 miljoner euro i försäkringspremieskatt. Skatteutfallet var 101 miljoner euro (10,5 procent) större än året innan. Skatteutfallet 2025 var 6 miljoner euro större än budgeterat. Försäkringspremieskatten höjdes från 24 procent till 25,5 procent den 1 september 2024 tillsammans med den allmänna mervärdesskattesatsen, vilket ökade skatteutfallet med uppskattningsvis 45 miljoner euro 2025.

Intäkterna från tobaksaccisen uppgick till en miljard euro. Intäkterna från tobaksaccisen var cirka 53 miljoner euro, det vill säga 5,4 procent mindre än 2024. Skatteintäkterna var 368 miljoner euro större än förväntat i den ordinarie budgetpropositionen för 2025, eftersom man förväntade sig att tobaksföretagen till följd av den skattehöjning som trädde i kraft den 1 november 2024 skulle lagra tobaksprodukter och skatteintäkterna skulle flyta in först under 2025. I den första

tilläggsbudgeten höjdes intäktsprognosen med 361 miljoner euro, då förväntningarna i fråga om lagring inte infriades. Skatteintäktsprognosen sänktes i den tredje tilläggsbudgeten på grund av en större nedgång i konsumtionen än väntat.

Det flöt in 1,4 miljarder euro i alkoholskatt. Skatten var 50 miljoner euro, det vill säga 3,5 procent mindre än 2024. Minskningen förklaras av att skattebasen för alkoholskatt minskade med 4,0 procent. Skatteintäkterna uppgick till mer än 93 miljoner euro, det vill säga 6,2 procent mindre än förväntat i den ordinarie budgetpropositionen för 2025. Skatteintäktsprognosen sänktes i den tredje tilläggsbudgeten med 86 miljoner euro.

Det flöt in 3,8 miljarder euro i energiskatt. Skatterna var 319 miljoner euro, det vill säga 7,7 procent mindre än 2024. Den minskade förbrukningen av trafik- och uppvärmningsbränslen och el samt den ökade andelen lättare beskattade förnybara bränslen bidrog till att minska skatteintäkterna. Skatteintäkterna var 126 miljoner euro, det vill säga 3,2 procent mindre än förväntat i den ordinarie budgetpropositionen för 2025. Skatteintäktsprognosen sänktes i den tredje tilläggsbudgeten med 106 miljoner euro.

Intäkterna av överlåtelseskatten ökade med 12,4 procent och var 646 miljoner euro. Största delen av skatteintäkterna kommer från bostads- och fastighetshandeln och intäkterna varierar mycket från år till år, bland annat beroende på att antalet företagsomstruktureringar varierar och likaså på konjunktursvängningarna på bostads- och fastighetsmarknaden. Ändringar i bostads- och fastighetshandeln märks på den influtna överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning. Skatteintäkterna blev 42 miljoner euro (7 procent) större än förväntat i den egentliga budgeten. I den tredje tilläggsbudgeten höjdes intäktsprognosen för överlåtelseskatt med totalt 27 miljoner euro utifrån uppgifterna om utfallet.

Det flöt in 273 miljoner euro i bils katt. Utfallet var 30 miljoner euro, det vill säga 9,8 procent mindre än 2024. De minskade skatteutfallet berodde framför allt på den ökade andelen registreringar av skattefria elfordon. Skatteintäkterna var 19 miljoner euro, det vill säga 6,5 procent mindre än förväntat i den ordinarie budgetpropositionen för 2025.

Det inflöt cirka en miljard euro i bils katt. Utfallet var 48 miljoner euro, det vill säga 4,5 procent mindre än 2024. Minskningen av skatteutfallet berodde till en stor del på att grundskatten minskade till följd av minskade koldioxidutsläpp i bilbeståndet. Skatteintäkterna uppgick till 13 miljoner (1,9 procent) mer än förväntat i budgetpropositionen för 2025.

Skatteutgifter

Med skatteutgifter (eller skattestöd) avses avvikelser från beskattningens normala grundstruktur sådan som den definieras på det nationella planet. En skatteutgift är inriktad på att stödja vissa funktioner eller grupper av skattskyldiga genom avdrag, skattefrihet, nedsatta skattesatser, skattelättnader eller bestämmelser om senarelagd betalning av skatt. Skatteutgifterna beräknas huvudsakligen enligt principen om förlorad skatteinkomst. Utgifterna orsakas av särregler i skattelagstiftningen och den förlorade skatteinkomsten beräknas schablonmässigt och statistiskt så att övriga bestämmelser förblir oförändrade. Eftersom beteendeeffekter eller eventuella överlappningar i utgifterna inte beaktas, skulle sloandet av skatteutgifterna sannolikt inte öka skatteinkomsterna med motsvarande belopp. Av bland annat dessa anledningar finns det skäl att vara försiktig i tolkningen och jämförelsen mellan åren.

År 2025 kunde 189 olika former av skatteutgifter identifieras. I avsaknad av ett tillräckligt brett och tillförlitligt dataunderlag går det inte att ge uppskattningar i eurobelopp för cirka en tredjedel av de konstaterade skatteutgifterna och för en del kan endast storleksklassen uppskattas. Skatteutgiftsbeloppet beskriver förlusten av skatteintäkter för alla skattetagare. Nästa tabell visar en uppskattning av dessa skatteutgifter i eurobelopp per skatteslag 2025.

Tabell 16. Uppskattning av vissa skatteutgifter per skatteslag 2025, miljoner euro

| Inkomstbeskattning | miljoner euro |
|--|----------------------|
| Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst | 5 000 |
| Arbetsinkomstavdrag | 6 720 |
| Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer | 170 |
| Arbetspensionsförsäkringspremiens avdragsgillhet | 2 950 |
| Avdragsgillhet för arbetslöshetsförsäkrings- och arbetslöshetskasseavgifter | 285 |
| Skattefri vinst vid försäljning av egen bostad | 2 500 |
| Pensionsinkomstavdrag | 2 325 |
| Hushållsavdrag | 350 |
| Företagaravdrag | 135 |
| Näringsbeskattning | miljoner euro |
| Skatteutgifter för avskrivning av utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar i näringsverksamhet (skattecreditens ränta) | 133 |
| Högre avkastningsprocent än marknadsräntan för utdelning från onoterade bolag | 390 |
| Skattefri överlåtelsevinst på aktier som utgör anläggningstillgångar | 144 |

| Jord- och skogsbruksbeskattning | miljoner euro |
|---|----------------------|
| Skogsavdrag | 73 |
| <hr/> | |
| Mervärdesbeskattning och beskattning av försäkringspremie | miljoner euro |
| Reducerad skattesats för livsmedel | 1829 |
| Reducerad skattesats för restaurang- och måltidstjänster | 837 |
| Reducerad skattesats för läkemedel | 364 |
| Reducerad skattesats för persontransporter | 163 |
| <hr/> | |
| Punktbeskattning | miljoner euro |
| Reducerad skattesats för dieselbränsle (utgift 631 miljoner euro) och fordonsskattens drivkraftsskatt på dieseldrivna person- och paketbilar (sanktion 312 miljoner euro) | 319 |
| Lägre elskattesats för industri (inkl. gruvdrift) och växthus samt värmepumpar, datorhallar och så vidare | 851 |
| Reducerad skattesats för lätt bränsle som används i arbetsmaskiner | 414 |
| Skattefrihet för träbaserat bränsle | 440 |
| Reducerad skattesats för torv | 35 |
| Skattefrihet för torv vid en användning på under 10 000 MWh | 46 |
| <hr/> | |
| Överlåtelsebeskattning | miljoner euro |
| Skattefri överlåtelse av värdepapper som är föremål för offentlig handel | 2000 |
| <hr/> | |
| Arvs- och gåvobeskattning | miljoner euro |
| Skattelättnad för företag vid generationsväxling | 135 |
| <hr/> | |
| Fastighetsbeskattning | miljoner euro |
| Reducerad skattesats för byggnader för stadigvarande boende | 856 |

År 2025 minskade det totala antalet skatteutgifter till följd av att lättnaden vid den nedre gränsen för mervärdesskatt avskaffades och förvärvsinkomstsvdraget slopades. Utbildningsavdraget för arbetsgivare slopades också. En ny skatteutgift 2025 var skatteutgiften för mensskydd, inkontinensskydd och barnblöjor i anslutning till mervärdesskatten. Även övriga skatteutgifter har kunnat förändras till eurobelopp till följd av ändringar i skattebaserna och av sådana förändringar i skattegrunderna

som påverkat beskattningens normala grundstruktur. Ytterligare information om skatteutgifterna finns på [finansministeriets webbplats](#). Uppgifter om gällande skatteutgifter finns i en separat [promemoria](#) (på finska).

Bedömning av effekterna av skatteutgifter

Skatteutgifterna ska granskas i förhållande till deras varierande mål med hänsyn till eventuella skadliga effekter i relation till andra politiska mål. Det är också ytterst viktigt att bedöma om målen kan nås effektivare på något annat sätt.

I finansministeriets publikation [Kartläggningen av beskattningen 2023](#) (på finska, referat på svenska) granskades valda skatteutgifter sett till en ökning av till exempel skatteintäkterna och beskattningens effektivitet.

Styrgruppen för rapportering av skatteutgifter, tillsatt av finansministeriet, har till uppgift att besluta om ändringar i skattenivåerna och strukturerna i normsystemet för skatteutgiftsberäkning och om nya och slopade skatteutgifter till följd av ändringar i skattegrunderna. Styrgruppens beslut och aktuell information om skatteutgifter finns på finansministeriets [webbsida om skatteutgifter](#).

Skattefel

Enligt Skatteförvaltningens senaste bedömning var mervärdesskattefelet cirka 670 miljoner euro 2024. Felet är cirka tre procent av det deklarerade mervärdesskattebeloppet och inkluderar skatteskulder, vars andel är en procentenhet (230 miljoner euro). Mervärdesskattefelet i anslutning till fel och brister i deklARATIONERNA uppgick 2024 till cirka två procent av de deklarerade skatterna. Skatteförvaltningen uppskattar mervärdesskattefelet utifrån iakttagelser från slumpmässiga och riskbaserade kontroller, vilket innebär att den framtagna uppskattningen utgör en nedre gräns för det faktiska mervärdesskattefelet. Uppskattningen har hållit sig relativt stabil under de senaste åren, och inga betydande förändringar har kunnat iakttas.

I internationell jämförelse är mervärdesskattefelet relativt litet i Finland. Enligt Europeiska kommissionens senaste uppskattning uppgick Finlands mervärdesskattefel till tre procent av det lagenliga skatteutfallet 2023, medan det genomsnittliga skattefelet i EU-länderna är 10 procent.

Från och med 2025 har Skatteförvaltningen uppskattat skattefelet i beskattningen av personkunders förvärvs- och kapitalinkomster utifrån betydande fel i anmälan av inkomster och avdrag. För skatteåret 2024 togs uppskattningsvis 200 miljoner euro i inkomstskatt inte ut på grund av felaktiga anmälningar. Det skattefel som uppstått till följd av felaktiga anmälningar motsvarar cirka 1,5 procent i förhållande till de förvärvs- och kapitalinkomstskatter som betalats av dem som gjort avdrag. Även för skatteåret 2023 uppskattas skattefelet i beskattningen av personkunders förvärvs- och kapitalinkomster till cirka 200 miljoner euro. Skattefelet för personkunder omfattar inte skatteskulder. Uppskattningarna baseras på uppgifter från slumpmässiga kontroller.

Åtgärder för att minska skattefel

Statsrådets principbeslut om en strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet 2024–2027 antogs 19.12.2024. Med hjälp av strategin fortsätter det tidigare arbetet för att bekämpa grå ekonomi och ekonomisk brottslighet. I åtgärdsprogrammets projekt kartlägger man till exempel lagstiftningsmässiga utmaningar och hinder i anslutning till myndigheternas verksamhet och säkerställer att de väsentliga registeruppgifterna är korrekta och tillgängliga (särskilt genom att utveckla och förena registreringsförfarandena för utländska personer). År 2025 främjades genom olika projekt myndigheternas möjligheter att få uppgifter bland annat i samband med verksamheten vid enheten för utredning av grå ekonomi, bekämpningen av penningtvätt och bakgrundsutredningar om mottagare av offentligt stöd. Även samarbetet mellan myndigheterna främjades.

Enligt Skatteförvaltningens kundundersökning förhåller sig finländarna mycket positiva till att betala skatt som upplevs som en viktig skyldighet. Finländarna upplever också att Skatteförvaltningen effektivt övervakar hur inkomster deklarerats och skatter betalas.

Skatteförvaltningens centraliserade funktion för att hantera skatterisker har gjort att åtgärderna blir bättre inriktade på de viktigaste riskerna för skattefel. Den inriktas på de viktigaste skatteriskområdena, och dessutom allmänt till alla kundgrupper och skatteslag. Vid skattekontrollen 2025 konstaterades att skatter till ett belopp av cirka en miljard inte hade deklarerats. Skatteförvaltningen lade till dem i kundernas beskattning. Beloppet steg med cirka 500 miljoner euro från året innan. Liksom under tidigare år prioriterades inom styrningen av och tillsynen över stora företag samt inom internprissättningen föregripande samtal, utöver vilka även tillsynsåtgärder riktas mot dessa.

Bekämpningen av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet är en av de centrala prioriteringarna i Skatteförvaltningens tillsyn. Den ekonomiska brottsligheten blir allt mer professionell och allvarlig, vilket har framgått av bekämpningsarbetet. År 2025 ledde 43 procent av alla skattegranskningar till prövning av polisanmälan. Bekämpningen av grå ekonomi har utvecklats med särskild finansiering från finansministeriet 2024–2025. Med den har man bland annat byggt upp förfaranden för övervakning av sanktioner, effektiviserad riskhantering vid bekämpning av missbruk av identiteter samt anskaffat och utvecklat nya verktyg för bekämpningen. Förebyggande arbete har utförts i form av samarbete med städer och välfärdsområden samt genom utbildning av intressentgrupperna.

I bekämpningen av grå ekonomi genomfördes nationellt och internationellt samarbete mellan myndigheter och intressentgrupper. Under ledning av Skatteförvaltningen och dess arbete för att bekämpa grå ekonomi färdigställdes en ny gemensam nordisk hotbild (NATA2025). Även andra riskkartläggningar och lägesbilder togs fram. På OECD-nivå har Skatteförvaltningen deltagit i underarbetsgrupper som behandlar skattefelet och dess bekämpning. Skatteförvaltningens arbete för att bekämpa grå ekonomi ingår i utrikesministeriets projekt som stöder Ukraina inom områdena bekämpning av penningtvätt och korruption samt myndighets-samarbete under perioden 2025–2028.

Enheten för utredning av grå ekonomi undersöker effekterna av fenomenen inom den grå ekonomin och deras bekämpning samt bedömer lagstiftningens effektivitet. Företagens ekonomiska tillförlitlighet bedömdes 2025 i flera utredningar, bland annat i samband med statsunderstöd, tillstånd till penninginsamling, offentliga upphandlingar och transporttillstånd. Försummelser av anmälningsskyldigheten konstaterades i nästan alla utredningar, och försummelser av de registreringsanmälningar som krävs i handelsregistret utreddes separat. Under året publicerades även utredningar om konkurssituationen och om effekterna av skatterevisioner på beskattningsbeteendet hos aktiebolag som bedriver grå ekonomi, samt en granskning av den samfundsskatt som går förlorad på grund av grå ekonomi. [I sin helhet](#) färdigställdes över 150 fenomenutredningar, utlåtanden och informationsproducerande uppdrag under året. Anlitandet av tjänsten för fullgöranderapporter som tillhandahålls som en datatjänst till stöd för myndigheterna i deras uppgifter utvidgades ytterligare för att stödja nya myndighetsuppgifter. I slutet av året anlätades tjänsten i 40 myndighetsuppgifter. Över 730 000 begäranden om fullgöranderapporter mottogs. Den gemensamma lägesbildsfunktionen, som samordnas av utredningsenheten, upprätthöll en uppdaterad helhetsbild genom att på webbplatsen Grå ekonomi & ekonomisk brottslighet publicera 61 informationsprodukter, vilka bland annat innehöll statistik över antalet bekämpningsåtgärder samt analyser av fenomen inom grå ekonomi.

År 2025 förnyade Tullen den strategi som styr dess verksamhet. Strategin identifierar Tullens centrala roll i bekämpningen av grå ekonomi och i att trygga skatteuppbörden, och stöder därmed starkt arbetet mot skattefelet.

Tullen bekämpar skattefelet som riktas mot såväl Finlands nationella skatteintäkter som EU:s gemensamma medel, bland annat genom att främja skattebetalningsviljan, vägleda kunder proaktivt samt ingripa mot regelstridig verksamhet med tillsyn och brottsbekämpande medel. Tullen riktar sina tillsynsåtgärder riskbaserat, särskilt mot aktörer och fenomen där sannolikheten för missbruk och den ekonomiska betydelsen bedöms vara störst. Inom ramen för det nationella åtgärdsprogrammet för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet 2024–2027 utvecklar Tullen sin analytiska förmåga inom analys- och underrättelseverksamheten samt främjar lagstiftningsändringar för att säkerställa Tullens och Skatteförvaltningens befogenheter och granskningsrättigheter i den administrativa kontrollverksamheten. Tullen har också fortsatt att aktivt delta i planeringen av EU:s tullreform.

År 2025 registrerade Tullens brottsutredning sammanlagt 141 misstänkta skattebedrägerier, av vilka 67 till gärningsformen var grova skattebedrägerier, 33 vanliga skattebedrägerier och 41 lindriga skattebedrägerier. Tullen har utrett bland annat smuggling av tobaksprodukter i fall av betydande skatteintresse samt mervärdesskattebedrägerier. Den kalkylerade effekten av Tullens bekämpning av ekonomiska brott var totalt cirka 53 miljoner euro 2025. Enligt de företags-, dokument- och lagergranskningar som Tullen gjorde var utfallet av de presenterade åtgärderna totalt cirka 15,8 miljoner euro 2025.

4.2.4 Penningflödena mellan EU och Finland

Penningflödena mellan Finlands statsfinanser och EU

År 2025 var det femte året av EU:s fleråriga budgetram 2021–2027. År 2025 betalade Finland på statsfinansiell nivå 2,2 miljarder euro till EU:s budget och fick 1,9 miljarder euro. Dessutom betalade Finland 13 miljoner euro till Europeiska utvecklingsfonden och 20 miljoner till den europeiska fredsfaciliteten. Betalningarna från statsbudgeten till finansieringsposterna i EU:s budget (andelarna av medlemsavgiften som baserar sig på momsunderlaget, icke-materialutnyttjat plastförpackningsavfall samt bruttonationalinkomsten) ökade med 256 miljoner euro (13,0 procent) från 2024.

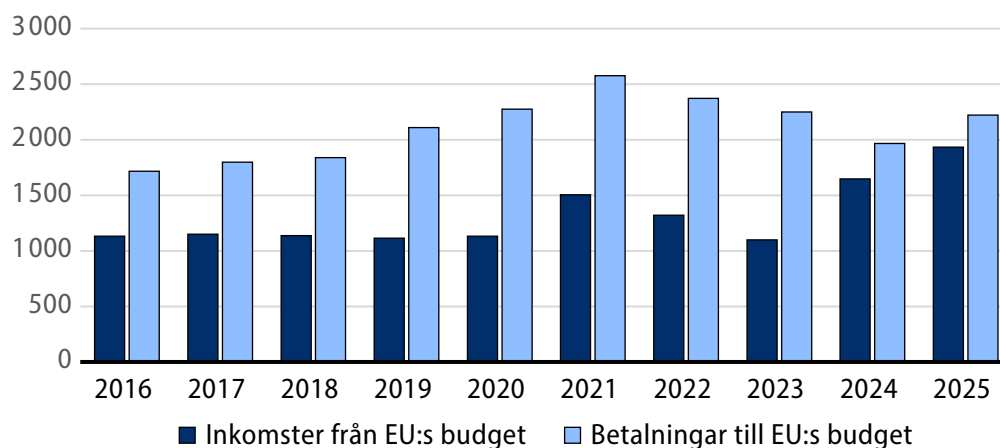
Inkomsterna från EU i statens budgetekonomi ökade med 287 miljoner euro (17,4 procent) från 2024. Under 2025 fick Finland totalt 623 miljoner euro från faciliteten för återhämtning och resiliens, vilket är 395 miljoner euro mer än 2024.

De strukturpolitiska stöden som Finland fick minskade med 32 miljoner euro (9,7 procent) och jordbruksstöden och stöden för utveckling av landsbygden ökade med cirka 44 miljoner euro (5,6 procent).

År 2025 tog Finland ut 189 miljoner euro i tullar och sockeravgifter till EU. Av dessa ingår endast en uppbördsprovision, 47 miljoner euro, i statens bokslut. Till EU överfördes ett belopp på 142 miljoner euro.

Tabell 17. Sammanfattning av EU-inkomsterna och EU-utgifterna i statsfinanserna 2024–2025, miljoner euro

| STATSFINANSIELLA UTGIFTER | 2024 | 2025 |
|--|--------------|--------------|
| Budgetekonomin | | |
| Momsavgift | 372 | 390 |
| Plastavgift | 90 | 87 |
| BNI-avgift | 1 505 | 1 745 |
| EU-avgifter sammanlagt | 1 967 | 2 223 |
| Europeiska utvecklingsfonden | 23 | 13 |
| Europeiska fredsfaciliteten | 34 | 20 |
| Budgetekonomin sammanlagt | 2 024 | 2 256 |
| | | |
| STATSFINANSIELLA INKOMSTER | 2024 | 2025 |
| Budgetekonomin | | |
| Jordbruksstöd | 529 | 527 |
| Utveckling av landsbygden | 262 | 308 |
| Strukturpolitiskt stöd | 334 | 302 |
| Provision för uppbörd av tullar m.m. | 46 | 47 |
| Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens | 228 | 623 |
| Övriga inkomster (bland annat från fonden för inre säkerhet) | 248 | 126 |
| Budgetekonomin sammanlagt | 1 647 | 1 934 |
| Fondekonomin | 0 | 0 |
| Totalt | 1 647 | 1 934 |

Figur 16. Inkomsterna från och betalningarna till EU:s budget 2016–2025, miljoner euro

Ovan beskrivs penningflödet mellan Finlands statsfinanser och EU. Dessutom styrs en del av EU:s finansiering i Finland direkt till privata aktörer. Det finns inga exakta uppgifter om de totala beloppen för denna finansiering, men den bedöms uppgå till cirka 100–150 miljoner euro om året.

EU:s facilitet för återhämtning och resiliens

Vid Europeiska rådets extra möte sommaren 2020 avtalades om en flerårig budgetram för åren 2021–2027 samt om EU:s återhämtningsprogram med anledning av coronaviruspandemin, vars mål är ge ekonomin i medlemsstaterna möjlighet att snabbt komma igång igen och påskynda Europas återhämtning efter coronaviruset. Återhämtningsinstrumentet är av engångsnatur och uppgår till 750 miljarder euro (i 2018 års priser), varav 390 miljarder euro är stöd i form av bidrag och 360 miljarder euro lån.

Den mest betydande delen av EU:s återhämtningspaket är faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) som syftar till att hjälpa medlemsländerna att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av coronaviruspandemin med beaktande av den gröna och digitala omställningen och hållbarhetsperspektiv. Från instrumentet beviljas understöd och lån till stöd för genomförandet av medlemsstaternas strukturella reformer och investeringar. Under den tid som RRF varit gällande har medlemsstaterna dragit tillbaka sina låneandelar och efter de uppdateringar av planerna som gjorts 2025 uppgår de nu totalt till enbart 217 miljarder euro.

För att få ta emot stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsländerna göra upp nationella planer för återhämtning och resiliens. Finlands plan godkändes av Europeiska rådet i slutet av 2021. Det totala bidragsbeloppet enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens är, med beaktande av finansieringsandelen för REPowerEU-planen som lades till 2022, cirka 1,95 miljarder euro. Under 2025 gjorde Finland två uppdateringar av sin plan för återhämtning och resiliens baserat på så kallade objektiva grunder, det vill säga sådana grunder som medlemsstaten inte har någon direkt kontroll över. Årets andra (totalt femte) uppdatering grundade sig på kommissionens rekommendation om ett förenklande av planen, där man ändrade oklara formuleringar i anslutning till delmålen och målen och strök delområden som är svåra att fastställa. De av statsrådet godkända uppdaterade planerna skickades till kommissionen den 30 april 2025 och den 20 november 2025. EU:s råd för ekonomiska och finansiella frågor godkände uppdateringarna den 18 juli 2025 och den 20 januari 2026.

För att sända en betalningsbegäran förutsätts det att man kommer överens med kommissionen om förfarandena och om de handlingar med hjälp av vilka man bevisar att de uppställda målen nåtts. Finland har vid utgången av 2025 sänt fyra betalningsbegäranden till kommissionen för bedömning. Under 2025 fick Finland i april en utbetalning baserat på sin andra betalningsbegäran (378 miljoner euro netto) och i december en utbetalning baserat på sin tredje betalningsbegäran (245 miljoner euro netto). Finlands fjärde betalningsbegäran (267 miljoner euro netto) sändes till kommissionen för bedömning den 18 december 2025 och utbetalningen baserat på denna väntas ske i april 2026. Finland har efter detta två betalningsbegäranden kvar och alla betalningsbegäranden som gäller RRF ska ha sänts till kommissionen före utgången av september 2026.

Genomförandet av den nationella planen för återhämtning och resiliens har mestadels framskridit enligt tidsplanen och finansiering har sedan 2021 riktats till investeringar och reformer enligt planen. Lagen om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens (537/2022) trädde i kraft i juli 2022 och den anger de olika myndigheternas uppgifter och ansvar samt skyldigheten att samla in information. Mer information om hur genomförandet framskrider samt om kostnaderna för och finansieringen av det finns tillgänglig (på finska) på webbplatsen granskaforvaltningen.fi.

4.2.5 Statens affärsverk och fonderna utanför budgeten

Statens affärsverk

De statliga affärsverken är Forststyrelsen och Senatfastigheter samt Senatfastigheters dotterbolag Försvarfsfastigheter. Forststyrelsen har förutom sin affärsverksamhet dessutom offentliga förvaltningsuppgifter som finansieras med medel under jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets huvudtitlar. Affärsverkens resultat rapporteras i bilaga 1 till regeringens årsberättelse och bokslutsuppgifterna presenteras i bilaga 2 till regeringens årsberättelse.

Tabell 18. Företagsverksamheten i statliga affärsverk 2024 och 2025

| | Forststyrelsekonscernen, affärsverksamheten och dotterbolagen | | Senatfastigheter, affärsverkskonscernen | |
|---|---|-------|--|-------|
| | 2024 | 2025 | 2024 | 2025 |
| Omsättning, miljoner euro | 471 | 518 | 997 | 1 021 |
| Förändring i omsättningen, procent | 11,7 | 10,0 | 3,1 | 2,4 |
| Rörelsevinst/-förlust, miljoner euro | 201 | 231 | 122 | 75 |
| Räkenskapsperiodens resultat, miljoner euro | 180 | 208 | 106 | 42 |
| Intäktsföring till statsbudgeten, miljoner euro | 110 | 125 | 36 | 36 |
| Avkastning på investerat kapital, procent | 7,8 | 7,3 | 2,6 | 1,5 |
| Soliditet, procent | 97 | 98 | 52 | 47 |
| Balansomslutning, miljoner euro | 3 184 | 3 242 | 5 951 | 6 297 |
| Personal | 562 | 568 | 1 277 | 1 273 |

Tabell 19. Statens affärsverkskonscerner, omsättning, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|------|------|------|------|-------|
| Senatfastigheter, affärsverkskonscernen | 801 | 861 | 967 | 997 | 1 021 |
| Forststyrelsen, affärsverksamhet och dotterbolag | 355 | 410 | 422 | 471 | 518 |

Tabell 20. Statens affärsverkskoncerner, balansomslutning, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|
| Senatfastigheter, affärsverkskoncernen | 4 787 | 5 019 | 5 259 | 5 951 | 6 297 |
| Forststyrelsen, affärsverksamhet och dotterbolag | 3 047 | 3 109 | 3 099 | 3 184 | 3 242 |

Fonderna

Det fanns 11 statliga fonder utanför budgeten. Fondernas resultat rapporteras i bilaga 1 till regeringens årsberättelse. Bokslutsuppgifterna presenteras fondspecifikt i bilaga 2 till regeringens årsberättelse.

Tabell 21. Budgetöverföringar och samlingskontofordringar 2024 och 2025, miljoner euro

| | Budgetöverföringar* | | Samlingskontofordringar | |
|------------------------------------|---------------------|---------------|-------------------------|--------------|
| | 2024 | 2025 | 2024 | 2025 |
| Försörjningsberedskapsfonden | 0 | 0 | 162 | 131 |
| Interventionsfonden för jordbruket | 0,4 | 0,4 | 4,7 | 5,1 |
| Gårdsbrukets utvecklingsfond | 0 | 0 | 301 | 288 |
| Brandskyddsfonden | 0 | 0 | 28 | 28 |
| Stabilitetsfonden | 0 | 0 | 344 | 3,4 |
| Statens bostadsfond | -503 | -210 | 2 543 | 2 368 |
| Statens pensionsfond | -2 274 | -2 350 | 0 | 0 |
| Statens televisions- och radiofond | 594 | 594 | 6,7 | 6,2 |
| Statens kärnavfallshanteringsfond | 0 | 3 | 4,7 | 3,7 |
| Statsgarantifonden | 0 | 0 | 1 116 | 1 117 |
| Oljeskyddsfonden** | 0 | - | 4 | - |
| Miljöskadefonden** | - | 3 | - | 8,0 |
| Totalt | -2 183 | -1 960 | 4 514 | 3 958 |

* Budgetöverföringar: + = överföring från budgeten till fond, - = överföring från fond till budgeten

** Efter att lagen om miljöskadefonden (1262/2022) trädde i kraft den 1 januari 2025 har oljeskyddsfondens verksamhet upphört. De medel som inkommit då oljeskyddsavgiften tagits ut, och som oljeskyddsfonden hade den 31 december 2024, har överförts till miljöskadefonden.

Från intäkterna i Statens pensionsfond överfördes 2025 till statsbudgeten 42 procent av statens årliga pensionsutgifter. Till Statens televisions- och radiofond överförs anslag för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt lagen om Rundradion Ab. Från statens bostadsfond intäktsfördes 0,2 miljarder euro till statsbudgeten.

Fonderna har i allmänhet ingen egen kassa, utan deras likvida medel är i regel en del av statskassan (med undantag av Statens pensionsfond). Fonderna uppvisar samlingskontofordringar på staten i sina balansräkningar.

Tabell 22. Fondekonomins intäkts- och kostnadskalkyl, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Intäkter av verksamheten | 3 364 | 2 625 | 2 561 | 2 825 | 4 146 |
| Verksamhetskostnader | -13* | 464 | 191 | 362 | 401 |
| Finansiella intäkter | 652 | 752 | 735 | 914 | 1 088 |
| Finansiella kostnader | 249 | 535 | 202 | 261 | 213 |
| Extraordinära intäkter och kostnader | 2 | 0 | 173 | 3 | - |
| Överföringsekonomins intäkter | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Överföringsekonomins kostnader | 1 432 | 1 134 | 1 225 | 1 124 | 908 |
| Intäkter och kostnader av skatter och obligatoriska avgifter | 61 | 62 | 58 | 60 | 61 |
| Räkenskapsperiodens intäkts-/kostnadsåterstod | 2 411 | 1 307 | 1 565 | 2 049 | 3 773 |

* I Försörjningsberedskapsfonden har de nedskrivningar av balansvärdena för säkerhetsupplagen av oljeprodukter som gjordes 2020 återförts för 274 miljoner euro.

Från och med början av 2025 ändrades den bokföringsmässiga hanteringen av de extraordinära posterna, varför uppgifterna för åren 2021–2024 inte är helt jämförbara med uppgifterna för 2025 i fråga om verksamhetens intäkter och kostnader. Siffrorna för 2025 har presenterats i enlighet med de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som presenteras i samband med statsbokslutet 2025.

Av intäkterna av verksamheten 2025 utgjordes 3,9 (2,4 år 2024) miljarder euro av intäkter från Statens pensionsfond. Av dem var 1,6 (1,7 år 2024) miljarder euro intäkter av pensionsavgifter och 2,2 (0,7 år 2024) miljarder euro var försäljningsvinster från aktier och andelar. I den totala fondekonomin ökade intäkterna av verksamheten med sammanlagt 1,3 miljarder euro från 2024.

De största förändringarna i kostnaderna för verksamheten inom fondekonomin gällde Försörjningsberedskapsfondens kostnader under räkenskapsperioden och förändringar i upplagen. Värdet på Försörjningsberedskapsfondens omsättningstillgångar var 1,4 (1,5 år 2024) miljarder euro.

De totala finansiella intäkterna och kostnaderna ökade med 222 miljoner euro jämfört med 2024. De finansiella intäkterna ökade med 174 miljoner euro och de uppgick i fondekonomin som helhet till sammanlagt 1 088 (914 år 2024) miljoner euro. De finansiella kostnaderna minskade med 48 miljoner euro och de uppgick i fondekonomin som helhet till sammanlagt 213 (261 år 2024) miljoner euro.

De största posterna i överföringsekonomin kostnader var överföringar från statens televisions- och radiofond 594 miljoner euro, samt bostadsfondens kostnader till företag 163 (290 år 2024) och till icke-vinstdrivande organisationer 78 (122 år 2024) miljoner euro. Intäkterna av skatter och obligatoriska avgifter utgjordes huvudsakligen av försörjningsberedskapsavgifter, kärnavfallshanteringsavgifter och brandskyddsavgifter.

Tabell 23. Fondekonomin balansposter, miljoner euro

| Aktiva | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Immateriella tillgångar | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Materiella tillgångar | 43 | 53 | 56 | 57 | 51 |
| Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar | 19 451 | 19 961 | 21 370 | 22 748 | 24 617 |
| Omsättningstillgångar | 1 532 | 1 412 | 1 501 | 1 518 | 1 426 |
| Långfristiga fordringar | 20 | 19 | 16 | 15 | 34 |
| Kortfristiga fordringar | 2 317 | 2 095 | 662 | 699 | 336 |
| Kortfristiga placeringar | 110 | 120 | 164 | 189 | 77 |
| Kassa, banktillgodohavanden och övriga finansiella tillgångar | 6 477 | 6 352 | 6 332 | 4 719 | 4 962 |
| Aktiva totalt | 29 950 | 30 011 | 30 101 | 29 945 | 31 503 |

| Passiva | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Fondernas eget kapital | 29 499 | 29 415 | 29 538 | 29 453 | 30 981 |
| Långfristigt främmande kapital | 349 | 349 | 349 | 368 | 367 |
| Kortfristigt främmande kapital | 102 | 248 | 214 | 124 | 156 |
| Passiva totalt | 29 950 | 30 011 | 30 101 | 29 945 | 31 503 |

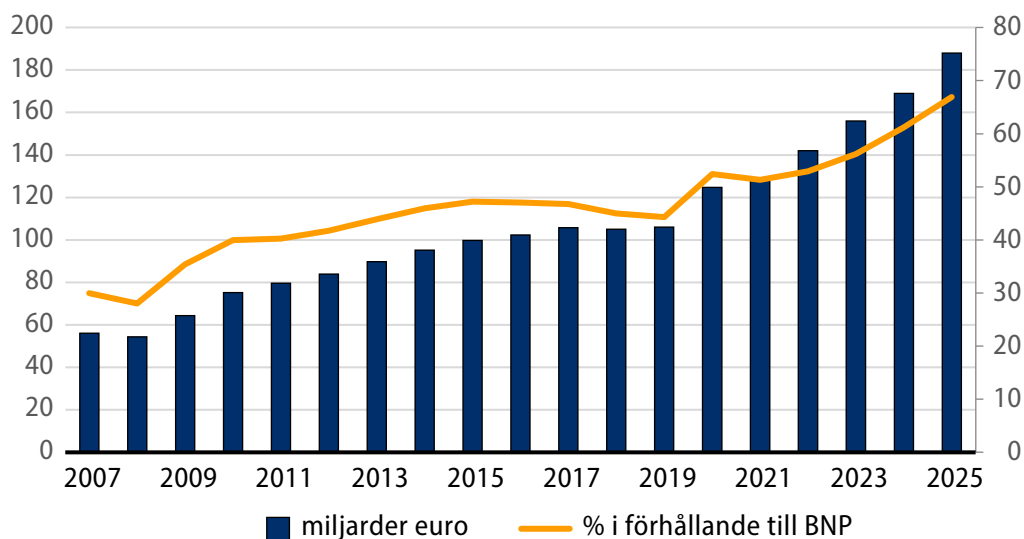
Inom fondekonomin uppgick värdepapper ingående i anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar till totalt 24,6 miljarder euro, varav Statens Pensionsfonds aktie-, fond- och övriga placeringar uppgick till 18,9 miljarder euro i slutet av 2025. Omsättningstillgångarna utgörs till största delen av Försörjningsberedskapens säkerhetsupplag. De kortfristiga fordringarna utgörs närmast av resultatregleringar och Statens pensionsfonds pensionsavgiftsfordringar. I finansieringstillgångarna ingår samlingskontofordringar på statens budgetekonomi.

4.2.6 Statsskulden

Statsskuldens belopp i budgetekonomin ökade år 2025. Nya lån togs upp till ett nettobelopp av 16,4 miljarder euro (inklusive emissionsvinster och emissionsförluster), det vill säga 3,2 miljarder euro mer än vad de av riksdagen godkända budgetarna hade medgett. Orsaken till detta var de ökade kraven på kontantsäkerhet. Det nominella värdet på nettoupplåningen utan att emissionskillnaderna beaktades var 17,8 miljarder euro 2025. Statens likvida medel uppgick till 7,6 miljarder euro vid årets utgång.

Det nominella värdet på skulden i statens budgetekonomi (inklusive emissionsvinster och emissionsförluster) uppgick vid utgången av 2025 till 181,6 miljarder euro. Skulden i budgetekonomin innefattar periodiseringarna av emissionskillnaderna. Grupperingen av skulden per instrument baserar sig på den statistiska skuldstocken, där emissionskillnaderna inte periodiseras, vilket förklarar skillnaden mellan siffrorna. Ränteutgifterna för skulden var totalt 3,0 miljarder euro, det vill säga 0,2 miljarder euro mindre än året innan.

Figur 17. Statsskulden*, nominellt värde, miljarder euro och skulden i förhållande till bruttonationalprodukten, procent

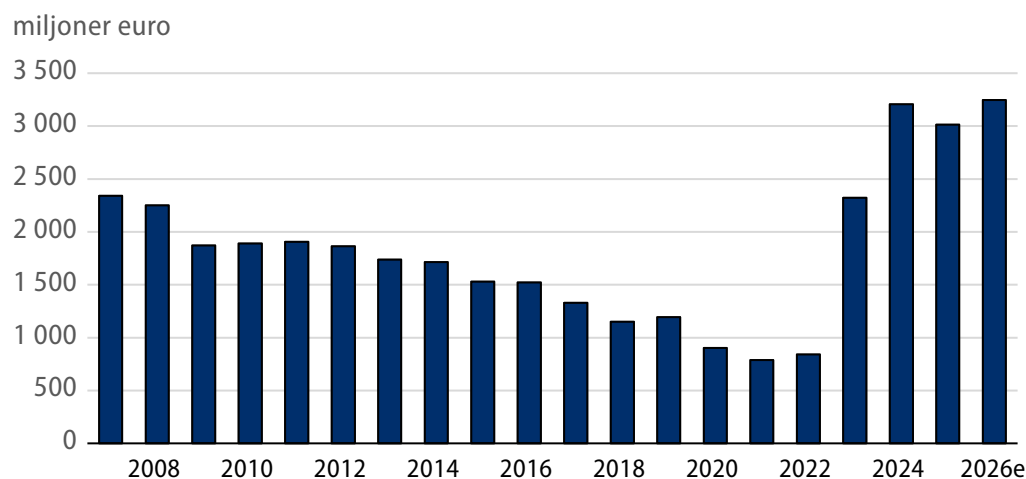


* I statsskulden ingår de lån som Statskontoret sköter och som tagits upp för budgetekonomin, fondekonomin och affärsverken förutom emissionsvinster och emissionsförluster. Källa: Statskontoret.

Vid utgången av 2025 var 89 procent av skulderna långfristiga och 11 procent kortfristiga (lånetid kortare än ett år). Vid samma tidpunkt uppgick obligationslånen till allmänheten till 167,3 miljarder euro. Dessa innefattade serieobligationer (163,5 miljarder euro) och övriga obligationer till allmänheten (3,9 miljarder euro). I slutet av året uppgick skuldförbindelserna till 20,3 miljarder euro.

Det strategiska målet med statens skuldhantering är att tillgodose lånebehovet samt att minimera de långsiktiga kostnaderna för skulderna på en risknivå som bedöms vara godtagbar. Riskerna utgörs av marknadsrisker, finansieringsrisker, kreditrisker, operativa och juridiska risker samt modellrisker. För att undvika refinansieringsrisker är de nya lånen till största delen långfristiga lån så att refinansieringen av skulden fördelas så jämnt som möjligt över de kommande åren. För långfristig upplåning talar också statens relativa kostnadsfördel till följd av god riskklassificering på marknaden för långfristiga obligationslån.

Vid utgången av 2025 var de effektiva årliga kostnaderna för statsskulden i medeltal 1,86 procent, det vill säga 0,15 procentenheter lägre än året innan. Den effektiva kostnaden för skulden var 1,32 år 2016, varifrån den i en omvärld präglad av låga räntor sjönk till 0,41 år 2021. I och med de stigande räntorna började också den effektiva kostnaden stiga och 2023 var den effektiva kostnaden 2,13.

Figur 18. Ränteutgifter för statsskulden* miljoner euro.

*) Inkluderar ränteutgifterna för budgetekonomins skuld. Prognos för 2026.

Kostnaderna för skulden ska huvudsakligen minimeras genom strategiska val av ränteriskenivå. I den föreskrift om skuldhantering som trädde i kraft 2024 fastslogs som det centrala nyckeltalet för statsskuldens räntekänslighet den genomsnittliga lånetiden viktad med kapital- och räntekassaflöden. Den ska vara i genomsnitt sju år på medellång sikt. År 2025 var låntagningens viktade lånetid 7,0 år.

Staten emitterade tre nya benchmarklån. Det första, till ett värde av 3,0 miljarder euro, emitterades i januari och förfaller till betalning 2045. Det andra, till ett värde av 4,0 miljarder euro, emitterades i april och förfaller till betalning 2035. Det tredje, likaså till ett värde av 4,0 miljarder euro, emitterades i augusti och förfaller till betalning 2032. Vidare anordnades 29 auktioner, på lån som förfaller till betalning 2027, 2029, 2030, 2031, 2032, 2034, 2035, 2038, 2040, 2042, 2043, 2052 och 2055 till ett värde av sammanlagt 14,6 miljarder euro. Här ingick benchmarklån till ett värde av 1 080 miljoner euro som emitterades för Senatfastigheter.

Statliga skuldförbindelser emitterades till ett värde av 28,9 miljarder euro. För Senatfastigheter emitterades inga skuldförbindelser under 2025.

I oktober emitterade staten en 5-årigt dollarlån till ett värde av 1,3 miljarder euro. Valutalånen är skyddade mot valutakursrisken genom avtal om valutaswap. Valutalånen från tiden före avtalen om valutaswap uppgick i slutet av berättelseåret till 7,0 miljarder euro, vilket är 3,7 procent av statsskulden.

Tabell 24. Nettouplåning i statens budgetekonomi, miljoner euro

| | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---------------------------------|--------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Upptagna lån | 38 570 | 44 439 | 57 933 | 54 167 | 55 862 |
| Amorteringar | 34 887 | 31 764 | 43 719 | 41 587 | 38 057 |
| Poster för skuldhanteringen | 624 | -1 361 | -1 516 | -446 | -1 376 |
| Nettouplåning sammanlagt | 4 307 | 11 314 | 12 698 | 12 133 | 16 428 |

Tabell 25. Statsskuldens struktur*, miljoner euro

| | 31.12.2021 | 31.12.2022 | 31.12.2023 | 31.12.2024 | 31.12.2025 |
|----------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Långfristig skuld | 116 868 | 124 218 | 134 457 | 150 747 | 167 346 |
| Kortfristig skuld | 11 829 | 17 411 | 21 716 | 18 667 | 20 327 |
| Statsskulden totalt | 128 696 | 141 628 | 156 172 | 169 414 | 187 673 |
| Budgetekonomin | 127 280 | 139 955 | 154 169 | 166 748 | 184 553 |
| Fondekonomin | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Affärsverken | 1 416 | 1 673 | 2 003 | 2 666 | 3 120 |
| Korrigeringsposter | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Statsskulden totalt | 128 696 | 141 628 | 156 172 | 169 414 | 187 673 |

* I statsskulden ingår de lån som Statskontoret sköter och som tagits upp för budgetekonomin, fondekonomin och affärsverken förutom emissionsvinster och emissionsförluster.

Riksdagen höjde våren 2024 statens fullmakt för upplåning. Enligt denna har riksdagen gett statsrådet eller, inom de ramar som fastställts, Statskontoret fullmakt att uppta lån för att täcka statsbudgeten så att lånen vid varje enskilt tillfälle får uppgå till högst 205 miljarder euro (tidigare fullmakt 170 miljarder euro), varav de kortfristiga lånen, med en lånetid på högst 12 månader när lånet emitterades, vid varje enskilt tillfälle får uppgå till högst 35 miljarder euro (tidigare 29 miljarder euro).

4.2.7 Statsfinansiella åtaganden och risker

Statens finansiella åtaganden och de risker som är förenade med dem kan uppstå på olika håll inom statens budgetekonomi, statens fonder eller statens affärsverk. Statens uttalade (explicita) åtaganden utgörs vid sidan av skulder och pensionsåtaganden närmast av borgensförbindelser och garantier. De uttalade åtagandena

grundar sig på lagar eller avtal. Dessutom kan staten ha outtalade (implicita) åtaganden till exempel i samband med trygghandlet av kommuner, statsägda bolag eller finansmarknaden. Då kan det uppstå ett behov av att staten åtar sig ett reellt ansvar för att trygga kontinuiteten i någon central funktion i samhället, även om staten inte direkt är förpliktad till detta genom lag eller avtal.

De statsfinansiella åtagandena och riskerna tas upp mer detaljerat i finansministeriets [översikt över statens finansiella åtaganden och risker](#) från hösten 2025. Enligt översikten har statens direkta åtaganden ökat kraftigt till följd av den långvarigt svaga ekonomiska tillväxten och de externa kriserna under 2020-talet samt, i fråga om de villkorade åtagandena, särskilt till följd av de statliga borgensförbindelserna för exportfinansieringen och bostadsfinansieringen. Följande översikt publiceras hösten 2026.

Statsfinansiella åtaganden

Statens definierbara åtaganden är de statliga borgensförbindelserna och garantierna, kapitalåtagandena, skulderna samt övriga åtaganden (inklusive pensionsåtaganden). Figuren nedan visar ett sammandrag av hur statens huvudsakligen definierbara åtaganden har utvecklats. I statens åtaganden har sedan 2023 uppgetts förutom statens pensionsåtaganden (2025: 97,8 miljarder euro) även statens ansvar i fråga om övriga pensioner (2025: 39,7 miljarder euro).

Figur 19. Statens åtaganden, miljarder euro



I tabellen nedan ingår en sammanfattning av statens tillgångar och av det nominella värdet på vissa definierbara åtaganden. Uppgifterna om statens reala och finansiella förmögenhet baserar sig på finansräkenskaperna. Statistikcentralens statistik över statliga borgensförbindelser avviker från beloppen i tabellen, bland annat på grund av den sektorklassificering som används i officiell statistik. I fråga om de finansiella tillgångarna beskrivs dessutom vissa centrala, börsnoterade aktieinnehav, vars marknadsvärde fluktuerar bland annat till följd av de ekonomiska konjunkturförändringarna. Utöver dessa äger staten eller är delägare i flera sådana företag för vilka värderingen baserar sig på bokföringsvärdet.

Tabell 26. Sammanfattning av statens tillgångar och åtaganden, miljarder euro, procent i förhållande till bruttonationalprodukten

| Tillgångar | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Statens realltillgångar ¹ | 58,5 | 61,1 | 64,4 | 66,9 | 68,1 | – |
| procent i förhållande till BNP | 24,7 % | 24,6 % | 24,2 % | 24,5 % | 24,6 % | – |
| Statens finansiella tillgångar ¹ | 108,0 | 104,1 | 93,8 | 94,5 | 91,9 | 105,6 |
| procent i förhållande till BNP, varav | 45,7 % | 41,8 % | 35,2 % | 34,6 % | 32,3 % | 37,6 % |
| Statskassan ² | 7,6 | 4,8 | 3,7 | 8,5 | 5,5 | 5,5 |
| Solidium Ab | 7,6 | 9,0 | 7,9 | 7,1 | 6,9 | 9,1 |
| Övrigt noterat aktieinnehav | 26,0 | 25,0 | 19,7 | 17,9 | 10,8 | 16,0 |
| Bostadsfondens fordringar | 3,2 | 2,8 | 2,4 | 2,1 | 1,8 | 1,5 |
| Åtaganden | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
| Statsskulden ³ | 124,8 | 128,7 | 141,6 | 156,2 | 169,4 | 187,7 |
| procent i förhållande till BNP | 52,8 % | 51,7 % | 53,2 % | 57,3 % | 61,2 % | 66,9 % |
| Kommunernas skuld ⁴ | 31,3 | 32,4 | 34,1 | 29,7 | 30,1 | 31,4 |
| procent i förhållande till BNP | 13,2 % | 13,0 % | 12,8 % | 10,9 % | 10,9 % | 11,2 % |
| Välfärdsområdenas skuld ⁴ | – | – | – | 6,3 | 7,8 | 7,8 |
| Statens borgensförbindelser och garantier ⁵ | 61,7 | 64,2 | 68,5 | 67,0 | 68,7 | 73,0 |
| procent i förhållande till BNP | 26,1 % | 25,8 % | 25,7 % | 24,6 % | 24,8 % | 26,0 % |
| Finnvera Abp ⁶ | 31,6 | 32,1 | 35,1 | 31,9 | 32,1 | 34,1 |
| Studielån | 4,5 | 5,0 | 5,5 | 6,1 | 6,4 | 6,7 |

| Åtaganden | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|---|--------|-------|--------|--------|--------|--------|
| Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) | 6,8 | 6,6 | 6,7 | 6,7 | 6,6 | 6,6 |
| Finlands Bank | 0,6 | 0,8 | 0,8 | 0,9 | 0,9 | 0,9 |
| Statliga fonder ⁷ | 16,5 | 17,7 | 18,6 | 19,9 | 21,3 | 23,4 |
| Covid-19-stödåtgärder ⁸ | 1,0 | 1,4 | 1,4 | 1,0 | 0,6 | 0,6 |
| Övriga | 0,7 | 0,7 | 0,5 | 0,5 | 0,7 | 0,7 |
| Kapitalåtaganden ⁹ | 18,2 | 19,4 | 19,4 | 19,3 | 19,4 | 19,6 |
| procent i förhållande till BNP | 7,7 % | 7,8 % | 7,3 % | 7,1 % | 7,0 % | 7,0 % |
| Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) | 11,1 | 11,1 | 11,1 | 11,1 | 11,1 | 11,1 |
| Europeiska investeringsbanken (EIB) | 3,1 | 3,7 | 3,4 | 3,4 | 3,4 | 3,4 |
| Nordiska investeringsbanken (NIB) | 1,1 | 1,5 | 1,5 | 1,3 | 1,3 | 1,3 |
| Övriga | 2,8 | 3,1 | 3,4 | 3,5 | 3,6 | 3,8 |
| Övriga åtaganden ¹⁰ | 132,9 | 134,3 | 147,2 | 189,3 | 189,3 | 186,6 |
| procent i förhållande till BNP | 56,2 % | 54 % | 55,3 % | 69,4 % | 68,3 % | 66,5 % |
| Budgetekonomin, varav | 130,2 | 131,5 | 143,8 | 185,6 | 185,4 | 182,9 |
| statens pensionsåtaganden | 93,1 | 93,3 | 97,0 | 101,0 | 101,0 | 97,8 |
| statens ansvar i fråga om övriga pensioner | – | – | – | 38,2 | 39,2 | 39,7 |
| Fondekonomin | 1,8 | 2,0 | 2,4 | 2,3 | 2,3 | 2,0 |
| Affärsverken | 0,9 | 0,8 | 1,0 | 1,4 | 1,6 | 1,7 |

Källa: Statistikcentralen, Statskontoret

- 1 Realtillgångarna omfattar realegendomen och de finansiella tillgångarna är ekonomiska tillgångar som består av betalningsmedel, finansiella fordringar samt av sådana ekonomiska medel som till sin natur har karaktären av fordringar.
- 2 Statens likvida kassamedel
- 3 Statsskulden innefattar budgetekonomins skuld och den skuld som förmedlats till affärsverket Senatfastigheter
- 4 I kommunernas och välfärdsområdenas skuldsiffror ingår en skuld i nationalräkenskaperna, där social- och hälsovården samt räddningsväsendet i Helsingfors räknas till välfärdsområdena.
- 5 Statens borgensförbindelser och garantier presenteras mer ingående i bilaga 2 till regeringens årsberättelse (bilaga 12 till statsbokslutet).
- 6 Finnveras borgens- och garantiansvar utgörs av exportgaranti- och specialgarantiverksamhetens ansvarsstock, den inhemska ansvarsstocken och borgensförbindelserna för medelsanskaffningen. Till den del den medelsanskaffning som staten borgat för och som tagits ut under Finnveras låneprogram EMTN och ECP har använts för att finansiera exportkrediter är statens ansvar inte dubbelt, men det kan realiseras utifrån olika faktorer och vid olika tidpunkter.
- 7 Största delen av fondernas borgensstock utgörs av Statens bostadsfond
- 8 Innehåller borgensförbindelser för lån från EU:s stödinstrument SURE, EIB:s covid-19-garantifond samt covid-19-vaccingarantin samt, under tidigare år, borgensförbindelser för rederier som är kritiska med tanke på försörjningsberedskapen och Finnair.
- 9 Kapital till internationella finansinstitut, som måste betalas om kapitalet behövs för att täcka förluster eller för att undvika insolvens.
- 10 Till exempel statens pensionsåtaganden och befogenhet att använda budgetanslag.

Utan elimineringar uppgick åtagandena utanför balansräkningen för statens budgetekonomi, fonder och affärsverk den 31 december 2025 till totalt 259,6 miljarder euro. Ökningen jämfört med året innan är 1,1 miljarder euro. Sedan 2023 har noterna till statens bokslut också innehållit uppgifter om statens ansvar i fråga om pensioner som tjänas in inom företagarnas, jordbruksföretagarnas, sjömannens och Folkpensionsanstaltens personals pensionssystem samt statens ansvar för pension som tjänas in under tiden för vård av barn under tre år och för studier.

Tabell 27. Åtaganden utanför balansräkningen inom statens budgetekonomi, fondeekonomi och statliga affärsverk samt förändringar i dem 2024 och 2025 miljoner euro

| | 31.12.2024 | 31.12.2025 | Förändring mn euro | Förändring % |
|--|------------|------------|-----------------------|-----------------|
| Åtaganden utanför balansräkningen inom statens budgetekonomi | 233 285 | 232 504 | -781 | -0,3 |
| Statens pensionsåtaganden | 101 000 | 97 800 | 3 200 | -3,2 |
| Statens ansvar i fråga om övriga pensioner | 39 194 | 39 662 | 468 | 1,2 |
| Befogenhet att använda budgetanslag | 20 257 | 21 368 | 1 111 | 5,5 |
| Statliga borgensförbindelser och statsgarantier ¹ | 47 356 | 49 577 | 2 221 | 4,7 |
| Andra fleråriga åtaganden | 25 968 | 24 097 | -1 871 | -7,2 |
| Åtaganden utanför balansräkningen för statens fondeekonomi | 23 654 | 25 418 | 1 764 | 7,5 |
| Åtaganden utanför balansräkningen för statliga affärsverk | 1 554 | 1 670 | 116 | 7,5 |
| Sammanlagt | 258 492 | 259 592 | 1 100 | 0,4 |

¹ Fondernas statliga borgensförbindelser och garantier ingår i punkten Åtaganden utanför balansräkningen för statens fondeekonomi.

Borgensförbindelser och garantier

Borgensförbindelser och garantier är huvudsakligen åtaganden om innefattar en kreditrisk som kan jämföras med kreditgivning. Beloppet av de borgensförbindelser och garantier som binder staten har ökat kraftigt under de senaste 15 åren. Den gällande stocken av statliga borgensförbindelser och statsgarantier uppgick till 23,2 miljarder euro 2010 och till 73,0 miljarder euro vid utgången av 2025. De gällande

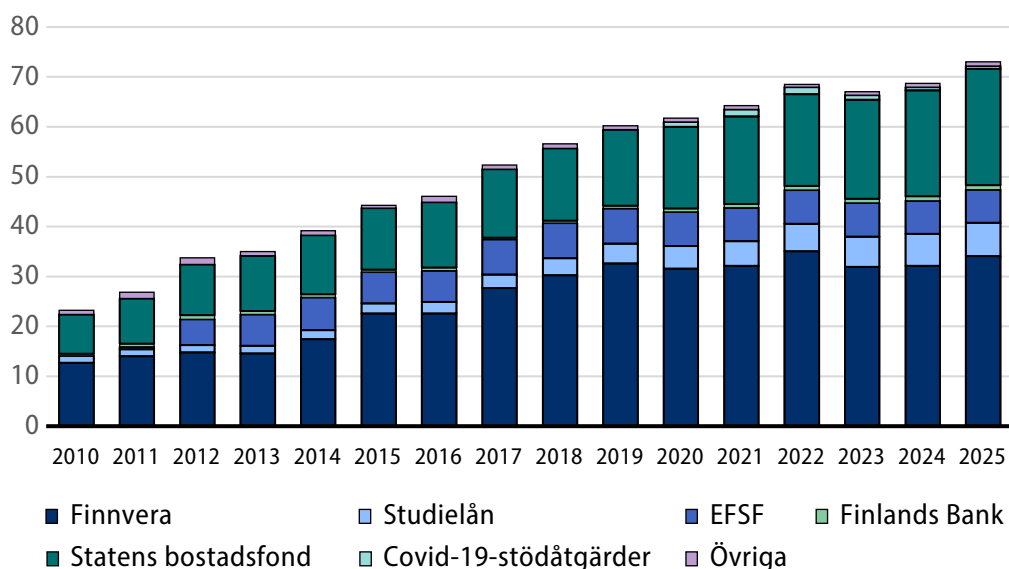
borgensförbindelserna och garantierna ökade under 2025 med cirka 4,2 miljarder euro och 6,1 procent. Den långvariga ökningen av borgens- och garantistocken har särskilt koncentrerats till de två största delområdena: borgensförbindelser för Finnvera Abp och för Statens bostadsfinansiering, vilka behandlas senare i detta kapitel.

I statens bokslut rapporteras förutom de gällande borgensförbindelserna och garantierna det disponibla maximibelopp för vilket riksdagen beviljat fullmakt och som har gällande borgens- och garantiansvar. Det disponibla maximibeloppet för statliga borgensförbindelser och statsgarantier uppgick till 141,7 miljarder euro vid utgången av 2025 (2024: 141,6 miljarder euro).

Av de gällande borgens- och garantiansvaren i slutet av 2025 uppgick den andel som relaterar till Finnveras borgensförbindelser och garantier till 34,1 miljarder euro, Statens bostadsfonds andel till 23,3 miljarder euro, Europeiska finansiella stabiliseringsfacilitetens (EFSF) andel till 6,6 miljarder euro och studielånens andel till 6,7 miljarder euro. De gällande borgensansvaren relaterade till stödåtgärderna med anledning av coronapandemin uppgick vid årets slut till 639 miljoner euro, varav SURE-garantiernas andel (instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation) var 432 miljoner euro, andelen för Europeiska Investeringsbankens covid-19-garantifond 147 miljoner euro och andelen för försäkringsgarantin i fråga om covid-19-vaccinet 30 miljoner euro. Allt som allt utgjorde det nominella värdet på de gällande statliga borgensförbindelserna och garantierna i slutet av 2025 26,0 procent i förhållande till totalproduktionen.

Den största ökningen i fråga om de gällande borgensförbindelserna och garantierna 2025 skedde i fråga om ansvar som hänför sig till Statens bostadsfond 2,1 miljarder euro, ansvar relaterade till Finnvera 2,0 miljarder euro och statsborgen för studielån 0,3 miljarder euro.

Eurostat publicerar [statistik om det totala beloppet av EU-ländernas statliga borgensförbindelser i relation till bruttonationalprodukten](#). En jämförelse av borgensförbindelsernas nominella värden i de olika EU-länderna försvåras bland annat av att länderna har olika praxis för rapporteringen.

Figur 20. Statens gällande borgensförbindelser och garantier, utveckling*, miljarder euro

* Statens borgensförbindelse för Finnvera enligt bokslutsrapporteringen utgörs av exportgaranti- och specialgarantiverksamhetens ansvarsstock, den inhemska ansvarsstocken och borgensförbindelserna för medelsankaffningen. I mängden borgensförbindelser och garantier inom exportgaranti- och specialgarantiverksamheten beaktas gällande ansvar (lyfta och olyfta), men inte anbudsansvar. Till den del den medelsankaffning som staten borgat för och som tagits ut under Finnveras låneprogram EMTN och ECP har använts för att finansiera exportkrediter är statens ansvar inte dubbelt, men det kan realiseras utifrån olika faktorer och vid olika tidpunkter.

Finnvera

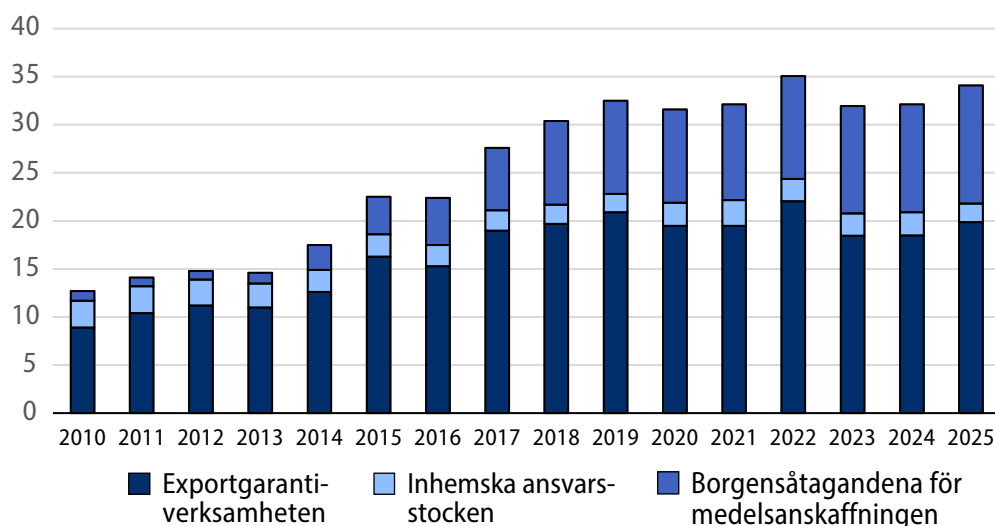
Det statsägda specialfinansieringsbolaget Finnvera främjar finländska företags verksamhetsförutsättningar och konkurrenskraft genom att tillhandahålla lån, borgensförbindelser och exportgarantier. Finnvera-koncernen består av moderbolaget Finnvera Abp och dess dotterbolag Finlands Exportkredit Ab. Finnvera-koncernens verksamhetsområde fördelas på inhemska finansiering och finansiering av export. Tyngdpunkterna i Finnveras strategi 2025 var att öka Finlands export och antalet exportörer, möjliggöra tillväxt och ny företagsverksamhet samt att prioritera kompetent personal och ledarskap och en kundcentrerad digitalisering. Av dessa betonade strategin för åren 2026–2029 ökningen av exporten och antalet exportörer samt stärkandet av tillväxt och ny företagsverksamhet.

Räntenivån och inflationen låg på en stabil nivå 2025. Tillväxten i Finland var dock fortsatt långsam, vilket också påverkades av osäkerheten i världsekonomin, såsom USA:s tullpolitik och kriget i Ukraina. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet kan fungera som draghjälp för den finländska exporten, även om också den har varit långsam. Under 2025 beviljade Finnvera dock exceptionellt mycket

exportfinansiering och också den inhemska finansieringen ökade jämfört med föregående år, även om osäkerheten i omvärlden fick aktörer att skjuta upp projekt. Finnveras belopp för den inhemska finansieringen och exportfinansieringen låg 2025 på en högre nivå än året innan. Finnvera har cirka 19 300 kunder, varav merparten är kunder inom den inhemska finansieringen. Mätt i euro ligger Finnveras största åtaganden dock inom exportfinansieringen.

Enligt statens bokslutsrapportering uppgick statens borgens- och garantiansvar relaterat till Finnveras verksamhet i slutet av 2025 till 34,1 miljarder euro (32,1 miljarder euro 2024). I bokslutsrapporteringen inkluderar de statliga borgensförbindelserna och garantierna inom exportgaranti- och specialborgensverksamheten gällande lyfta och olyfta ansvar men inte anbudsansvar. Till den del den medelsanskaffning som staten borgat för och som tagits ut under Finnveras kreditprogram EMTN (Euro Medium Term Note) och ECP (Euro Commercial Paper) har använts för att finansiera exportkrediter är statens ansvar inte dubbelt, men det kan realiseras utifrån olika faktorer vid olika tidpunkter.

Statens borgens- och garantiansvar i anslutning till Finnveras verksamhet har sedan början av 2010-talet ökat avsevärt efter att borgensstocken i slutet av 2010 uppgick till 12,8 miljarder euro. Ansvarsstockens utveckling var under 2020-talets första år jämnare på grund av den minskade efterfrågan på finansiering till följd av det allmänna ekonomiska läget. Under 2024 och 2025 har ansvaren igen börjat öka. Den gällande ansvarsstocken för exportgaranti- och specialborgensverksamheten uppgick i slutet av 2025 till 19,9 miljarder euro (18,5 miljarder euro 2024), den inhemska låne- och borgensansvarsstocken till 1,9 miljarder euro (2,4 miljarder euro 2024) och borgensansvaren för medelsanskaffningen till 12,3 miljarder euro (11,2 miljarder euro 2024). Av borgensansvaren för medelsanskaffningen var alla relaterade till EMTN-programmets långfristiga medelsanskaffning och i fråga om den kortfristiga ECP-medelsanskaffningen fanns inga borgensansvar vid årets slut. Enligt de gällande borgensbesluten är maximibeloppet för EMTN-programmet 17 miljarder euro och maximibeloppet för ECP-programmet 3 miljarder euro.

Figur 21. Finnveras borgensförbindelser och garantier *, miljarder euro

* Statens borgensansvar i fråga om Finnvera utgörs enligt bokslutsrapporteringen av exportgaranti- och specialgarantiverksamhetens ansvarsstock, den inhemska ansvarsstocken och borgensförbindelserna för medelsanskaffningen. I mängden borgensförbindelser och garantier inom exportgaranti- och specialgarantiverksamheten beaktas gällande ansvar (lyfta och olyfta), men inte anbudsansvar. Till den del den medelsanskaffning som staten borgat för och som tagits ut under Finnveras låneprogram EMTN och ECP har använts för att finansiera exportkrediter är statens ansvar inte dubbelt, men det kan realiseras utifrån olika faktorer och vid olika tidpunkter.

I slutet av 2025 uppgick ansvaret enligt lagen om statliga exportgarantier till 19,33 miljarder euro (i slutet av 2024 16,7 miljarder euro). Ansvarsstocken inom exportfinansieringen beräknas enligt lagen om statliga exportgarantier utifrån de sammanlagda gällande ansvarerna och hälften av anbudsansvaren enligt valutakursen dagen för beslutet. Vid utgången av 2025 utgjorde Finnveras helhetsansvar vad gäller exportgarantier och exportborgen samt specialborgen 23,1 miljarder euro (21,1 miljarder euro vid utgången av 2024), varav 14,5 miljarder euro var lyfta ansvar (14,3 miljarder euro vid utgången av 2024). Helhetsansvaret i fråga om exportgarantier och exportborgen samt specialborgen ökade under året med 2 miljarder euro (-2,3 miljarder euro, 2024).

Finnveras ansvar utgör en betydande del av statsborgensförbindelserna och statsgarantierna, vilket ökar betydelsen av riskhanteringen relaterad till Finnveras verksamhet. Riskhanteringen har en central betydelse också när det gäller att bevara Finnveras risktagningsförmåga. Det mest betydande riskområdet i Finnveras verksamhet är kreditrisken, och i euro mätt är denna som störst i synnerhet inom exportfinansieringen. Till Finnveras kapitalförvaltning hör bland annat marknads- och likviditetsrisker.

Finnveras exportgaranti- och specialborgensverksamhet präglas av bransch- och kundkoncentrationer. Vid utgången av 2025 var fartygs- och varvsbranschens andel av hela ansvarsstocken 54 procent (50 procent 2024), telebranschens andel 11 procent (15 procent) och skogsindustribranschens 14 procent (13 procent). Av gällande exportgaranti- och specialborgensansvar samt anbudsansvar vid utgången av 2025 hade de tre största mottagarna av köparfinansiering en andel på 33 procent (41 procent 2024), de tio största en andel på 66 procent (67 procent) och de 20 största en andel på 78 procent (78 procent).

De centrala fullmakterna för Finnveras finansiering var i enlighet med de lagar som gällde fram till utgången av 2025 följande: Exportgarantier 38 miljarder euro, borgensförbindelser för medelsanskaffning 20 miljarder euro, exportkrediter 33 miljarder euro och ränteutjämning 33 miljarder euro samt inhemska finansiering 12 miljarder euro. I juni 2025 höjdes fullmakten för borgen vid specialrisktagning inom exportfinansiering från 8 miljarder euro till 12 miljarder euro.

Ett mål enligt regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering är att stärka strukturerna för exportfrämjande och Finnveras exportfrämjande roll. Beredningen av den totalreform av lagstiftningen om Finnvera Abp som ska göras enligt regeringsprogrammet avslutades under 2025. Regeringens proposition till ny lag lämnades den 5 juni 2025. Lagen stadfästes i december 2025 och trädde i kraft i början av 2026. I den nya lagen om statens specialfinansieringsverksamhet och om ordnande av den (1458/2025) samlas den lagstiftning om Finnvera Abp som tidigare funnits i flera olika lagar i en enda lag. I lagen föreskrivs det också om att finanstillsynen över bolaget efter en övergångsperiod överförs från arbets- och näringsministeriet till Finansinspektionen den 1 januari 2028.

I den lag om Finnveras verksamhet som trädde i kraft i början av 2026 fastställdes fullmakterna enligt följande: Ansvaren som gäller finansieringsverksamheten får uppgå till högst 50 miljarder euro, varav exportfinansieringens andel är högst 40 miljarder euro och den inhemska finansieringens andel högst 10 miljarder euro. Av dessa får högst 20 miljarder euro utgöras av specialrisktagning eller beslut om finansiering som ägarbeslut. Statens borgensförbindelser i anslutning till medelsanskaffningen får vara högst 20 miljarder euro, varav andelen borgensförbindelser som gäller kortfristig medelsanskaffning får vara högst 3 miljarder euro.

Målet med Finnveras verksamhet är att den ska vara självbärande, vilket betyder att bolaget på lång sikt ska täcka kostnaderna för sin verksamhet och den andel av kredit-, borgens- och garantiförluster som bolaget svarar för med intäkterna från sin affärsverksamhet. Som uppföljningsindikator för det uppställda målet att bolaget ska vara självbärande fungerar det kumulativa resultatet sedan bolaget inledde

sin verksamhet. År 2025 uppvisade Finnvera-koncernen ett resultat på 16 miljoner euro (228 miljoner euro 2024), vilket berodde på en skrivning om återbetalning av ett fondåtagande. Återbetalningen gällde ett fondåtagande med återbetalnings-skyldighet som erhållits från Statsgarantifonden 2020 för att täcka ett förlustresultat från exportgaranti- och specialborgensverksamheten.

År 2020 gjorde Finnvera på grund av coronaviruspandemin och i enlighet med standarden IFRS 9 som en följd av försämrade riskklassificeringar och makroekonomiska prognoser kreditförlustreserveringar på 1 222 miljoner euro för exportgaranti- och specialborgensverksamheten, varav fartygs- och varvsbranschen stod för en andel på cirka 90 procent. Dessutom ökade Rysslands anfallskrig mot Ukraina bolagets kreditförlustreserveringar under 2022. Förlustreserveringarna för fartygs- och varvs-sektorn har delvis upplösts under de senaste åren, särskilt till följd av rederisek-torns förbättrade utsikter, vilket också har bidragit till ett positivt resultat. Dessutom minskade förlustreserveringarna för ansvar i Ryssland till följd av återbetalningar. Finnveras totala ansvarsåtaganden i Ryssland uppgick i slutet av 2025 till endast 14 miljoner euro och har på tre år minskat med över 99 procent från nästan en miljard euro.

Vid utgången av 2025 uppgick kreditförlustreserveringarna för den inhemska finan-sieringen till 123 miljoner euro och kreditförlustreserveringarna för exportfinansie-ringen till 856 miljoner euro. De slutliga förlusterna inom koncernen uppgick 2025 till ett belopp av 36 miljoner euro (121 miljoner euro 2024). Förlusterna 2024 påverkades av en anhopning av globala kriser samt två större utbetalda exportgaran-tiersättningar. Den mindre förlusten 2025 påverkades i synnerhet av de positiva kreditförlusterna inom exportgaranti- och specialborgensverksamheten som upp-gick till 4 miljarder euro under översiktsperioden.

Målet att både den inhemska verksamheten och exportgaranti- och specialbor-gensverksamheten ska vara självbärande har förverkligats när resultatet räknas kumulativt från när verksamheten inleddes fram till slutet av december 2025. I granskningen av huruvida exportgaranti- och specialborgensverksamheten varit självbärande beaktas de medel som inlutit till statsgarantifonden. Beloppet av de buffertmedel som uppkommit inom exportgaranti- och specialborgensverksam-heten uppgick i slutet av 2025 till 1 730 miljoner euro (1 446 miljoner euro 2024), när man utöver 679 miljoner euro i balansräkningens fond för exportgaranti- och specialborgensverksamhet beaktar det separata resultatet för 2025 på -66 miljo-ner euro samt statsgarantifondens medel om 1 117 miljoner euro (767 miljoner euro 2024). I statsgarantifondens medel ingår den kapitalisering av fonden med 400 miljoner euro som staten gjorde 2021. Finnvera har delvis också skyddat sina ris-ker genom återförsäkringar, som möjliggör ersättningar till ett maximibelopp som i

slutet av 2025 uppgick till 2,0 miljarder euro. Av detta utgör de lyfta återförsäkringarnas andel 1,8 miljarder euro, det vill säga 12 procent av de lyfta ansvarerna. I sista hand är det staten som ansvarar för de borgensförbindelser och garantier som Finnvera beviljar.

Fonden för den inhemska verksamheten uppgick i slutet av 2025, med beaktande av redovisningsperiodens resultat, till 481 miljoner euro (432 miljoner euro 2024).

Finnveras soliditet bör vara tillräcklig för att säkerställa bolagets risktäckningskapacitet och för att kostnaderna för medelsanskaffningen ska hållas skäliga. Arbets- och näringsministeriet har ställt minst 15 procent som mål för soliditeten i Finnveras inhemska verksamhet. Koncernen Finnveras Tier 1-soliditet i den inhemska verksamheten var, beräknad i enlighet med beräkningsprinciperna för standarden Basel III, 35,3 procent vid utgången av 2025 (25,5 procent 2024). Det har inte ställts något minimikrav för soliditeten för Finnveras exportfinansiering, eftersom det i sista hand är det staten som ansvarar för ett sådant förlustresultat från exportgaranti- och specialborgensverksamheten som det fria egna kapital som influtit från verksamheten och statsgarantifonden inte skulle räcka till för att täcka. Arbets- och näringsministeriet följer dock hur ansvars- och riskpositionen samt buffertmedlen utvecklas samt bland annat soliditetskravet i fråga om eget kapital, där verksamhetens risker beaktas och kreditriskerna utgör den största risken. I slutet av 2025 uppgick exportfinansieringens soliditet med beaktande av medlen i fonden för exportgaranti- och specialborgensverksamheten och statsgarantifonden till 7,7 procent (6,4 procent 2024).

Statens bostadsfinansiering

Fram till den 28 februari 2025 sköttes den statsunderstödda bostadsfinansieringen av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) och Statskontoret. ARA:s uppgifter överfördes från och med den 1 mars 2025 till Centralen för statligt stött bostadsbyggande (Varke) som inrättats vid miljöministeriet. Statskontorets roll i administrationen av bostadsfinansieringen och riskhanteringen kvarstår som tidigare. Utöver ändringen i fråga om ämbetsstrukturen avvecklades Statens bostadsfond och fondens medel och ansvar överfördes i början av 2026 till statsbudgeten.

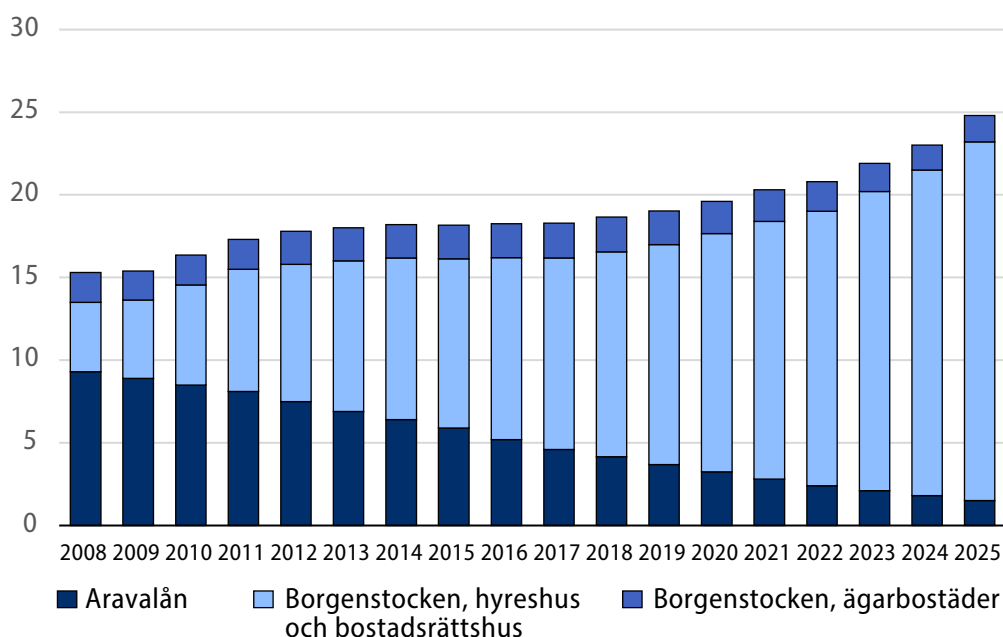
Införlivandet av Statens bostadsfond i budgetekonomin orsakar inga väsentliga ändringar i den sociala bostadsfinansieringen, eftersom beloppet av fullmakterna att bevilja bostadsfinansiering också hittills årligen har fastställts i statsbudgeten och besluten om finansiering och borgensförbindelser har fattats vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet och från och med den 1 mars 2025

vid Centralen för statligt stött bostadsbyggande. Fondens kassa har också varit en del av statskassan så förändringen påverkar inte statens betalningsberedskap. Från bostadsfonden har dessutom årligen intäktsfört poster till statsbudgeten.

Statens bostadsfonds balansräkning uppgick vid det senaste bokslutet till 3 890,1 miljoner euro och kassamedlen till 2 367,6 miljoner euro. I fondens balansräkning utgjordes merparten av fordringarna av långfristiga aravalån som beviljats hyreshus- och bostadsrättssamfund före 2008, och som uppgick till 1,5 miljarder euro vid utgången av 2025 (1,8 miljarder euro 2024). Fonden har fått sina intäkter från räntor och amorteringar på aravalån och genom borgensavgifter som hör till statliga borgensförbindelser. Statens bostadsfonds likvida tillgångar (samlingskontofordran på staten) var 2,4 miljarder euro vid utgången av 2025 (2,5 miljarder euro år 2024). Ur fonden överfördes 210,2 miljoner euro till statsbudgeten 2025 (502,7 miljoner euro 2024).

Det har skett en långvarig ökning i statens bostadsfonds sammanräknade låne- och borgensstock. År 2010 uppgick den sammanräknade låne- och borgensstocken till 16,4 miljarder euro och i slutet av 2025 till 24,8 miljarder euro. Borgensstocken för bostadsfinansiering var 23,3 miljarder euro vid utgången av 2025, vilket innebar en ökning på 2,1 miljarder euro jämfört med föregående år. Av bostadsfondens borgensstock utgjordes största delen av borgensförbindelser för byggnadslån och lån för totalrenovering till hyreshus- och bostadsrättssamfund. Borgensstocken för dem var totalt 21,7 miljarder euro vid årets slut.

Figur 22. Borgensstocken för bostadsfinansiering och aravalånestocken, miljarder euro



Användningen av garantifullmakter för den sociala bostadsfinansieringen låg under 2010-talet på i genomsnitt 1,2 miljarder euro per år. Under senare år har det skett en ökning i antalet beviljade lån där statens fyllnadsborgen ingår. Användningen av garantifullmakter uppgick 2023 till 1,9 miljarder euro, 2024 till över 2,0 miljarder euro och 2025 till cirka 1,7 miljarder euro.

Hyreshussamfundens ekonomiska problem har ökat under de senaste åren. Ur ett riskhanteringsperspektiv ligger de största riskerna i låne- och borgensstocken för hyreshus- och bostadsrättssamfund i allmänhet i att fastigheternas utnyttjandegrad sjunker i regioner där befolkningen minskar, vilket sänker värdet på garantifastigheterna. De kommunspecifika befolkningsprognoser som Statistikcentralen publicerade 2024 förutspår att tillväxten fortsättningsvis koncentreras till huvudstadsregionen och några landskapscentrum. Därmed kan även problemen i anslutning till hyreshusfinansieringen antas öka framöver. Vid social bostadsfinansiering leder också ändringar i befolkningsstrukturen, långa lånetider (högst 45 år), progressiv amortering samt hög belåningsgrad (85–95 procent) till utmaningar. År 2025 ökade antalet konkurser som inlemts inom den sociala bostadsfinansieringen och risker noterades också inom vissa objekt i tillväxtcentra.

Hyreshusfinansieringens risker minimeras bland annat genom att frigöra objekt från begränsningar och bevilja hyreshussamfund saneringsåtgärder som definieras i lag. År 2025 frigjordes 5 096 bostäder från begränsningar (2 676 bostäder 2024). År 2025 beviljades rivningsackord för 0,77 miljoner euro (0,86 miljoner euro 2024) och rivningsunderstöd för 4,0 miljoner euro (2,8 miljoner euro 2024). Några begränsningsackord beviljades inte under 2024 och 2025

För riskhanteringen i fråga om låne- och borgensstocken i Statens bostadsfond ansvarade under 2025 Centralen för statligt stött bostadsbyggande (fram till den 28 februari 2025 Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA) och Statskontoret. Fram till slutet av mars samordnades riskhanteringen i ARA:s och Statskontorets gemensamma riskgrupp, och i syfte att fortsätta denna verksamhet tillsatte miljöministeriet en ny riskgrupp som är gemensam för Centralen för statligt stött bostadsbyggande och Statskontoret. Grupperna har också inkluderat representanter för miljöministeriet.

Av aravalånebeståndet för finansiering av hyreshus och bostadsrättshus på 1,5 miljarder euro har 0,3 miljarder (20 procent) placerats inom riskfyllda områden enligt Statskontorets riskklassificering av kommuner (C: måttlig risk, D: hög risk och E: synnerligen hög risk). Av borgensstocken på 21,7 miljarder euro för finansieringen av hyreshus och bostadsrättshus har 2,8 miljarder euro (13 procent) placerats inom motsvarande riskfyllda områden.

Borgensstocken för privatpersoners bostadslån låg mellan 2012 och 2020 på en nivå av cirka 2,0–2,1 miljarder euro, men under åren 2021–2025 minskade borgensstocken. Vid utgången av 2025 uppgick borgensstocken för personliga lån till cirka 1,6 miljarder euro, vilket innebar en minskning på 39 miljoner euro jämfört med året innan.

Förbindelsestocken för bostadsfondens räntestödsbelåning utgjorde 25,8 miljarder euro vid utgången av 2025, vilket innebar en ökning på 2,2 miljarder euro från föregående år. Av räntestödslånen uppgick samfundslånens andel i slutet av 2025 till 20,8 miljarder euro och andelen för privatpersoners ägarbostadslån till 4,9 miljarder euro. De utbetalda räntestöden uppgick 2025 till 152 miljoner euro. Det här är en minskning från föregående år, men beloppet är fortsättningsvis högre än 2023. Under 2023 betalades 92,4 miljoner euro i räntestöd och under 2024 betalades 239 miljoner euro. Beloppet av de räntestöd som betalas ut påverkas av förändringar i de allmänna räntenivåerna samt beloppet av den lånestock som inkluderar räntestöd.

I regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering konstateras att fullmakterna att bevilja räntestödslån och borgenslån för statsunderstödd bostadsproduktion ska dimensioneras bättre än tidigare så att de återspeglar det övriga konjunkturläget inom byggbranschen. Enligt regeringsprogrammet ska borgensavgifter (0,5 %) införas för nya statsunderstödda räntestödslån för hyresbostäder, men bostadsproduktionen för grupper med särskilda behov ska inte omfattas av borgensavgiften. I enlighet med riktlinjerna godkändes en lag om införande av borgensavgifter i december 2025 och den trädde i kraft från och med början av 2026.

Borgensavgifter (borgensprovisioner) och borgensersättningar

En borgensavgift tas ut för statsborgen och statsgarantier som enligt lagen om statens långivning och statsborgen (449/1988) beviljas med riksdagens samtycke om inget annat föreskrivs i någon annan lag eller förordning som utfärdats med stöd av den lagen. Statsrådets förordning om avgifter som tas ut för statsborgen och statsgaranti (843/2025), som ska reglera beloppet på borgensavgiften, uppdaterades under 2025.

I regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering besluts det att en borgensavgift i regel alltid ska tas ut.

Borgensavgifterna för statsborgen och statsgarantier som hör till finansministeriets förvaltningsområde uppgick 2025 till cirka 0,3 miljoner euro. Intäkterna kom från Finska Ömsesidiga Läkemedelsskadeförsäkringsbolaget och från avgifter för

garantilån som beviljats Finavia Abp. Inom förvaltningsområdet betalades det ut cirka 9,8 miljoner euro i borgensersättningar på grund av de ersättningar som betalats till EU:s covid-19-garantifond.

Statens bostadsfond fick 2,5 miljoner euro i borgensavgifter 2025. Intäkterna består av avgifter som tagits ut för statsborgen för bostadslån för ägarbostäder samt för lån som beviljats för byggande av hyresbostäder. År 2025 betalades 0,5 miljoner euro i borgensersättningar för borgensförbindelser i anslutning till privatpersoners bostadslån (0,4 miljoner euro 2024). Några borgensersättningar för borgensförbindelser för samfundslån betalades inte under 2024 eller 2025.

Finnvera, som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, tar ut provisioner för de borgensförbindelser och garantier som bolaget beviljar. Beloppet för Finnveras intäkter från arvoden uppgick 2025 i fråga om exportgaranti- och specialborgensverksamheten till 129 miljoner euro och för de inhemska borgensförbindelsernas del till 39 miljoner euro. Enligt lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) ersätter staten Finnvera för de kredit- och borgensförluster som eventuellt uppkommer i kredit- och borgensverksamheten. År 2025 uppgick statens ersättningar till Finnvera för förluster i enlighet med prestationsprincipen till 20 miljoner euro (20 miljoner euro, 2024).

På basis av statsborgen för studielån som administreras av FPA betalades 2025 ut 108,6 miljoner euro i ersättningar till banker. Borgensfordringar krävdes in till ett belopp av 31,3 miljoner euro. Gårdsbrukets utvecklingsfond fick in 1,1 miljoner euro i borgensavgifter 2025. Fonden betalade 0,7 miljoner euro i borgensersättningar.

Risker

De statsfinansiella riskerna kan i vid bemärkelse definieras som avvikelser från den utveckling som förväntades då budgeten och den ekonomiska prognosen gjordes upp, och som inverkar negativt på statsfinansernas balans eller finansiella ställning. Risker kan förorsakas av makroekonomiska chocker, ingå i statens tillgångar och statsskulden och ha samband med indirekta åtaganden.

Makroekonomiska risker

Makroekonomiska risker kan uppstå på grund av internationella, europeiska och ibland även inhemska ekonomiska förändringar. Det mest typiska är att makroekonomiska konsekvenser uppstår i realekonomin genom påverkan från internationella ekonomiska konjunkturer. Makroekonomiska risker kan också orsakas till

exempel av geopolitiska faktorer eller ändringar i priserna på råvaror och energi. Även snabba branschspecifika strukturomvandlingar kan orsaka risker för den samhällsekonomiska utvecklingen och för statsfinanserna. Lågkonjunkturer i realekonomin och övriga negativa ekonomiska förändringar påverkar även den offentliga ekonomin snabbt i form av sjunkande beskattningsutfall och ökande utgifter för social trygghet. Makroekonomiska risker på europeisk nivå orsakade under 2010-talet också problem i samband med finansieringssystemet och enskilda staters ekonomier och gemensamma administrativa system och stödsystem byggdes upp för att åtgärda dem.

Externa faktorer har under 2020-talet medfört en ny typ av mestadels svårförutsägbara makroekonomiska hot och risker för hela samhället. Coronapandemin, Rysslands anfallskrig och den resulterande obalansen på energimarknaden har haft verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser för medborgarna, företagen och den offentliga sektorn. Staten har under dessa exceptionella kriser blivit tvungen att öka sina utgifter och genomföra stödåtgärder inom olika samhällsliga och ekonomiska delområden. Kriserna har lett till ett tryck på ökad statskund och ökat borgensansvar. Coronapandemins effekter avtog småningom under 2023, men i statens åtaganden syns pandemin fortsättningsvis. Rysslands anfallskrig mot Ukraina 2022 föranledde en kris på energimarknaden, och statens stödåtgärder i anslutning till energimarknaden avslutades i slutet av 2023.

Under 2025 stabiliserades inflationen och räntenivån på en lägre nivå än under de föregående åren, men räntenivåerna har fortsättningsvis medfört kostnadstryck såväl i fråga om räntekostnaderna för statskund som i fråga om ökade räntestödsavgifter för räntestödslånen. Den geopolitiska osäkerheten fortsatte under 2025 både på grund av kriget i Ukraina och situationen i Mellanöstern. Dessutom orsakade USA:s tull- och handelspolitiska åtgärder instabilitet i världsekonomin.

Den makroekonomiska utvecklingen analyseras i årsberättelsens avsnitt 4.1.

Risker som hänför sig till statens balansräkning

Statens balansräkning kan innehålla risker i fråga om både skulder och tillgångar. Statskund har mer än tredubblats sedan 2007. Den kraftiga skuldökningen och i synnerhet de snabbt stigande räntorna under 2022 och 2023 har inneburit en märkbar ökning i ränteutgifterna för statskund. År 2025 uppgick ränteutgifterna till 3,0 miljarder euro. Bedömningen utgående från aktuella ränteförväntningar skuldsättningsutsikter är att statens ränteutgifter under de närmaste åren kommer att uppgå till 4–6 miljarder euro per år.

Ränterisker ingår i statens skuldebrev, likvida medel samt andra instrument för skuldhanteringen. Ränterisken i samband med skuldhanteringen kan analyseras genom begreppet budgetrisk, där ändringar i ränteutgifterna undersöks när den allmänna räntenivån permanent stiger med en procentenhet. En sådan uppgång ökar statens ränteutgifter genom att den nuvarande budgetskulden prissätts på nytt så att de årliga ränteutgifterna för skulden till exempel 2028 skulle vara cirka 638 miljoner euro högre jämfört med prognosen.

Statens bostadsfonds lånefordringar uppgick vid utgången av 2025 till 1,5 miljarder euro. I finansieringen av hyres- och bostadsrättssamfund ingår regionala risker då hyreshusens utnyttjandegrader sjunker i regioner där befolkningen minskar. Business Finlands lånefordringar uppgick vid utgången av året till 1,2 miljarder euro. Lånestocken bestod huvudsakligen av produktutvecklingsfinansiering utan säkerhet, vars risker snabbt korrelerar med de ekonomiska konjunkturförändringarna.

Till statens bolagsinnehav hänförs risker som beror på kursfluktuationer. Statens ekonomiska ställning enligt balansräkningen, det vill säga helheten av tillgångar, skulder och åtaganden, är delvis svårtolkad eftersom en betydande del av statskoncernens tillgångsposter och åtaganden finns i enheter utanför budgeten: i fonder, affärsverk och statsägda bolag. Statens bolagsinnehav presenteras mer i detalj i bilaga 4 till regeringens årsberättelse. Statens tillgångar förvaltas bland annat inom ramen för statens budgetekonomi, av statens affärsverk, Solidium Ab, och Statens pensionsfond. Det här försvårar den övergripande riskhanteringen och målsättningarna i samband med risker som gäller statskoncernens balansräkning. För att få en bättre helhetsbild av statsfinanserna presenteras i samband med bokslutet också sammanställda kalkyler som inkluderar de statliga fonderna utanför statsbudgeten och statens affärsverk. Dessa ändringar har gjorts från och med rapporteringen för 2025.

Risker i samband med villkorliga åtaganden

De explicita borgens- och garantiförbindelserna som hör till de villkorliga åtagandena består huvudsakligen av åtaganden i samband med skuldförbindelser, varvid borgenären bär kreditrisken på samma sätt som vid direkt utlåning. I fråga om borgensansvar kan riskhanteringen dock anses mer utmanande än i en direkt roll som borgenär. Riskhanteringen vid villkorliga åtaganden kräver god kommunikation mellan parterna i skuld- och borgensförbindelser. Vid betalningssvårigheter är det med tanke på den borgensansvariga problematiskt att eventuella arrangemang görs mellan gäldenären och borgenären. Borgensmannen bär kreditrisken men kan inte nödvändigtvis flexibelt påverka finansiella saneringsåtgärder till exempel vid tillfälliga betalningssvårigheter.

I anslutning till euroområdet stabilitetsmekanismer kan Finland åläggas betalningsskyldigheter för att trygga kapitalet i den europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) eller med stöd av borgensförbindelserna till den europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF). En sådan situation kan till exempel uppstå om en stat som fått finansiellt stöd inte betalar räntorna eller återbetalar stödet. Dessa risker behandlas senare i detta kapitel.

Från och med 2020 omfattar borgens- och garantiansvaren de stödarrangemang som vidtogs under coronapandemin, varav EU-kommissionens instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) har ett maximibelopp på 432 miljarder euro och Europeiska Investeringsbankens covid-19-garantifond ett maximibelopp på 147 miljarder euro. Utöver dessa har man i EU som en del av det nya beslutet om egna medel fattat beslut om ett återhämtningsinstrument och om finansieringen av det. De lån som tas med anledning av återhämtningsinstrumentet ökar den Europeiska unionens åtaganden med totalt 750 miljarder euro (uttryckt i 2018 års priser). Finlands kalkylerade andel av detta uppskattas uppgå till cirka 13 miljarder euro. Finlands betalningar som realiserats efter 2027 hänförs till understöd inom ramen för återhämtningsinstrumentet, varav Finlands andel är uppskattningsvis totalt 6,6 miljarder euro.

I regeringsprogrammet för statsminister Orpos regering konstateras att regeringen ser allvarigt på de risker som borgens- och garantiansvar medför i de offentliga finanserna. Enligt regeringsprogrammet ska processen bestående av bedömning och beviljande av statlig borgen och garanti utvecklas så att den på ett bredare sätt kan beakta riskerna, och en borgensavgift ska i regel tas ut när borgen beviljas.

Sammanfattning av riskerna

Riskerna i anslutning till de offentliga finanserna är vanligen på många sätt kopplade till den allmänna ekonomiska utvecklingen. I ett exceptionellt svårt ekonomiskt läge kan de offentliga finanserna försvagas genom samtidig påverkan av flera olika faktorer. Riskerna i samband med makroutvecklingen, den offentliga skuldsättningen, den offentliga sektorns ägande, beviljade borgen och garantier samt riskerna i samband med övriga åtaganden inom den offentliga sektorn korrelerar med varandra. Under normala konjunkturväxlingar realiserar vanligen bara en del av riskerna.

Framtidens utmaningar och trycket på utgifterna riktas mot hela den offentliga sektorn. Statsskulden och statens borgensåtaganden har nästan kontinuerligt ökat allt sedan finanskrisen började 2008. Coronapandemin orsakade på kort tid ett betydande ökning i nivån på statens åtaganden, vilket fortsättningsvis påverkar nivån på

åtagandena. De behov av stödåtgärder på finansmarknaden som uppstod till följd av Rysslands anfallskrig påverkade statsfinanserna i synnerhet under åren 2022–2023. På statsfinanserna riktas också ökade säkerhetsrelaterade utgiftstryck då kriget fortsätter och det har skett en varaktig försämring av säkerhetsläget i Europa.

Den kommunala ekonomin står inför ekonomiska utmaningar, i synnerhet med beaktande av den åldrande befolkningen och den regionala centraliseringen. För den kommunala ekonomins del inträffade i början av 2023 en väsentlig förändring i fråga om social- och hälsovården, då ansvaret för att ordna social- och hälsovården samt räddningsväsendet överfördes från kommunerna, sjukvårdsdistrikten och andra samkommuner till de nya välfärdsområdena. Välfärdsområdena uppvisade ett avsevärt underskott under sina första verksamhetsår. Det sammanräknade kumulativa underskottet 2023–24 uppgick till 2,45 miljarder euro. År 2025 väntades utvecklingen till det bättre och resultaten på årsnivå förutses uppvisa ett totalt överskott på 0,65 miljarder euro, även om regionala skillnader förekommer. År 2024 var det sammanräknade underskottet 1,12 miljarder euro. Hur den ekonomiska situationen i välfärdsområdena utvecklas är centralt med tanke på stabiliseringen av den offentliga ekonomin. År 2025 var den statliga finansieringens andel cirka 26 miljarder euro.

Kostnaderna för realisering av statens åtaganden kan utgöra en betydande börda för samhällsekonomin. Detta accentuerar vikten av en noggrann riskbedömning och riskhantering vid finansiella beslut som är bindande för staten och vid hanteringen och uppföljningen av åtagandena. Man försöker kontinuerligt klarlägga och utveckla förfaringsätt och praxis, uppföljning och rapportering som hänför sig till riskhanteringen. De ökade osäkerhetsfaktorerna i den internationella omvärlden ställer allt större krav på riskhanteringen i anslutningen till statens åtaganden och på helhetsbedömningen av de belastningar som olika åtgärder orsakar.

Åtaganden och risker i samband med hanteringen av stabiliteten i euroområdet

Finska staten har som medlem av EU och euroområdet deltagit i åtgärder för att stödja den ekonomiska och finansiella stabiliteten i EU och euroområdet genom olika arrangemang under 2008–2018. Arrangemangen genomfördes som en del av gemensamt avtalade ekonomiska anpassningsprogram med finansiellt stöd i olika former. Riksdagens revisionsutskott har i sitt betänkande (ReUB 8/2017 rd – B 14/2017 rd – B 9/2017 rd) konstaterat att utskottet ser det som viktigt att rapporteringen om exponeringarna i samband med de finansiella stödprogrammen för euroländerna och om riskerna som hänför sig till dem är så heltäckande som möjligt i regeringens årsberättelse.

EU- och euroländernas finansiella stöd beviljades som finansiellt stöd från de stabilitetsmekanismer som grundades under krisen eller som bilaterala lån mellan stater. Särskilt genom euroområdet finansiella stödprogram har betydande och långfristiga åtaganden i form av kapital- och borgensförbindelser samt lånefordringar uppkommit för finska staten. Riskerna i anslutning till de finansiella stöden och återbetalningen av dem begränsas bland annat genom villkorliga, förmånliga lånevillkor samt genom krav på enighet i beslutsfattandet. Medlemsstaterna kan inte heller ta över andra medlemsstaters skulder (artikel 125 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt).

Nya finansiella stöd som riktas till länder i euroområdet genomförs i första hand via Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). De enskilda beslut om finansiellt stöd som fattas där ökar inte finska statens åtaganden, och separata beslut fattas om höjning av ESM:s kapital. Indirekta åtaganden för finska staten uppstår genom Europeiska finansiella stabiliseringsfacilitetens (EFSF), Europeiska finansiella stabiliseringsmekanismens (EFSM), EU:s betalningsbalansstöds och Internationella valutafondens (IMF) finansiella stöd. Riksdagen godkänner Finlands deltagande i dessa institutioners verksamhet och de stödprogram som beviljas via dem. För närvarande pågår inom euroområdet inga aktiva finansiella stödprogram via EFSF eller ESM.

Finlands Bank har deltagit i euroområdets krishantering som en del av eurosyste- met och rapporterar självständigt om sina risker och åtaganden.

Sammandrag över förbindelser, åtaganden och fordringar

I följande tabell presenteras ett sammandrag över Finlands förbindelser, åtaganden och fordringar i samband med stabiliseringen i euroområdet. Dessa behandlas närmare nedan.

Tabell 28. Finska statens förbindelser, åtaganden och fordringar för hanteringen av den europeiska finans- och skuldskrisen 31.12.2025, miljarder euro

| Europeiska stabilitetsmekanismen | Kapital |
|----------------------------------|---------|
| Finlands andel av hela kapitalet | 12,5 |
| Betald kapitalandel | 1,4 |
| Infodringsbar andel | 11,1 |

| ESM:s finansieringsstöd | Förbindelse | Saldo | Finlands kalkylerade andel |
|-------------------------|------------------------------|-------------|----------------------------|
| Spanien | Programmet avslutat | 7,3 | 0,13 |
| Cypern | Programmet avslutat | 6,0 | 0,11 |
| Grekland | Programmet avslutat | 59,4 | 1,05 |
| Sammanlagt | Inga pågående program | 72,6 | 1,29 |

| EFSF:s program för kapitalanskaffning | Program | I användning | Inklusive nettoräntor |
|---|---------|--------------|-----------------------|
| Godkänt program för kapitalanskaffning | 241,0 | 185,7 | 215,0 |
| Finlands andel av borgensförbindelserna | 4,65 | 3,58 | 4,15 |
| Med överborgern | - | 5,71 | 6,61 |

| EFSF:s finansiella stöd | Förbindelse | Saldo | Finlands kalkylerade andel |
|-------------------------|------------------------------|--------------|----------------------------|
| Irland | Programmet avslutat | 18,4 | 0,36 |
| Portugal | Programmet avslutat | 23,8 | 0,46 |
| Grekland | Programmet avslutat | 125,7 | 2,43 |
| Sammanlagt | Inga pågående program | 167,9 | 3,24 |

| Ställande av säkerhet | Finansieringsstöd | Stödbelopp | Säkerhetens marknadsvärde |
|-----------------------|-------------------|--------------|---------------------------|
| Grekland | EFSF | 125,7 | 0,96 |
| Spanien | ESM | 7,3 | 0,21 |
| Sammanlagt | | 133,0 | 1,17 |

| Bilaterala lån | Förbindelse | Saldo | Ränteintäkter |
|----------------|---------------------|-------|---------------|
| Grekland | Programmet avslutat | 0,50 | 0,156 |

| EFSM:s finansieringsstöd | Förbindelse | Saldo | Finlands kalkylerade andel |
|--------------------------|------------------------------|-------------|----------------------------|
| Irland | Programmet avslutat | 17,3 | 0,28 |
| Portugal | Programmet avslutat | 22,3 | 0,36 |
| Sammanlagt | Inga pågående program | 39,6 | 0,63 |

Obs! Summorna stämmer inte nödvändigtvis till följd av avrundningar.

Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM)

ESM är ett internationellt finansiellt institut som euroländerna har grundat i Luxemburg och som fungerar med eget kapital. Det är den huvudsakliga mekanismen för hantering av stabiliteten i euroområdet. ESM:s kapital består av placerat kapital samt infordringsbart kapital. Anslaget för den inbetalda kapitalandelen ingick i statens andra tilläggsbudget 2012.

Kapitalet som betalats till ESM uppgår till 81,0 miljarder euro, varav Finlands andel är 1,4 miljarder euro. Det infordringsbara kapitalet är 627,5 miljarder euro, varav Finlands andel är 11,1 miljarder euro. Grundkapitalet uppgår således till sammanlagt 708,5 miljarder euro, varav Finlands andel är sammanlagt 12,5 miljarder euro. I början av 2026 anslöt Bulgarien sig som medlem i ESM och den tillfälliga korrigeringen av Lettlands kapitalandel upphörde. ESM:s grundkapital ökar med ett belopp som motsvarar ökningen av Bulgariens och Lettlands kapitalandelar från cirka 708,5 miljarder euro till cirka 714,7 miljarder euro från och med början av 2026. På motsvarande sätt ökar det inbetalda kapitalet till ESM från 80,97 miljarder euro till 81,68 miljarder euro. Finlands kapitalandel i enlighet med ESM:s kapitalfördelningsnyckel sjunker efter Bulgariens medlemskap från det nuvarande 1,7706 procent till 1,7552 procent.

ESM har inte haft några pågående program för finansiellt stöd efter att Greklands ESM-program avslutades 2018. ESM:s lånekapacitet är 500 miljarder euro, varav 72,6 miljarder euro var i användning den 31 december 2025 för Spaniens, Cyperns och Greklands program. Jämfört med i slutet av 2024 minskade saldot för lånen med cirka 5,3 miljarder euro. Finlands kalkylerade andel av den utnyttjade lånekapaciteten är cirka 1,3 miljarder euro.

Av ESM:s lånekapacitet den 31 december 2025 var 59,4 miljarder euro bundet vid det finansiella stöd som betalats till Grekland, 6,0 miljarder euro bundet vid det finansiella stöd som betalats till Cypern och 7,3 miljarder euro bundet vid det finansiella stöd som betalats till Spanien. Spanien betalade i december 2025 en amortering på lånekapitalet på cirka 4,6 miljarder och har återbetalat sammanlagt 34,0 miljarder av det finansiella stöd på 41,3 miljarder euro som landet fått, varav 17,3 miljarder euro i förtid. Även Cypern och Grekland gjorde amorteringar på lånekapitalet under 2025.

Ändring av ESM-fördraget

I december 2017 gav euroländernas statsöverhuvuden eurogruppen, bestående av euroländernas finansministrar, mandat att diskutera utvecklingen av ESM som en del av fördjupningen av den ekonomiska och monetära unionen. Eurogruppen

nådde i november 2020 enighet om en ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen och euroområdet medlemsstater undertecknade ändringsfördraget i januari–februari 2021. Statsrådet lämnade i juni 2021 regeringens proposition (RP 99/2021 rd) om de ändringar som skulle göras i ESM-fördraget. Riksdagen godkände (RSv 155/2021 rd) det reviderade fördraget samt den lag genom vilken de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. Det reviderade fördraget träder i kraft när alla medlemsstater inom euroområdet har deponerat sina ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrument. Italien är det enda landet i euroområdet som ännu inte har ratificerat det reviderade fördraget.

Genom ändringarna i ESM-fördraget skärps bland annat kravet på skuldållbarheten som ett villkor för ESM-stöd och förbättras förutsättningarna för en tillförlitlig bedömning av skuldållbarheten. Förutsättningarna för skuldhantering utvecklas inom euroområdet, bland annat genom att standardiserade klausuler om kollektivt agerande tas i bruk i euroländernas skuldebrev. Dessutom ges ESM befogenheter att bedöma hoten mot medlemsstaternas ekonomi och finansieringssystem, och villkoren för ESM:s förebyggande instrument ändras. ESM kan också erbjuda bankernas gemensamma resolutionsfond en gemensam säkerhetsmekanism, som är en del av slutförandet av bankunionen.

Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF)

EFSF är ett aktiebolag som euroländerna grundat i Luxemburg, och som fungerade som ett temporärt krishanteringsverktyg för euroområdet tills ESM:s verksamhet inleddes. Euroländernas garantier gällde finansieringen av EFSF från finansmarknaden och dess förmåga att klara av sina externa betalningsskyldigheter, inte de lån som beviljats inom ramen för de finansiella stödprogrammen. Detta påverkar till exempel lättnader i villkoren för beviljade skulder.

Inga nya program har beviljats av EFSF efter 2013 och inga finansiella stöd har betalats ut efter 2014. EFSF:s kapitalanskaffning fortsätter dock tills de finansiella stöd som det har betalat till programländerna har återbetalats. De sista låneposterna förfaller 2070 och statsgarantin för EFSF:s kapitalanskaffning gäller fram 2082. Grekland har inlett amorteringar på de låneposter av landets EFSF-lån som inte omfattades av de skuldlättnadsåtgärder som man avtalade om 2018. EFSF:s lånefordringar uppgick för lånekapitalets del till totalt 185,0 miljarder euro. Lånekapitalet för Greklands program var 125,7 miljarder euro, för Irlands program 18,4 miljarder euro och för Portugals program 23,8 miljarder euro. Under 2025 gjorde Grekland en låneamortering om cirka 1,7 miljarder och Portugal gjorde en låneamortering om cirka 1,5 miljarder euro. Samtidigt inkom cirka 1,9 miljarder euro från räntor och andra avgifter.

Av maximibeloppet på 241 miljarder euro i programmet för kapitalanskaffning som EFSF godkände i februari 2012 var i slutet av december 185,7 miljarder euro i användning för finansiering av stödprogrammen för Grekland, Irland och Portugal. När nettoräntorna räknas med uppgår summan till 215,0 miljarder euro. Finlands andel av det använda kapitalbeloppet och nettoräntorna utgjorde 4,15 miljarder euro, och inklusive överborgen uppgick beloppet till 6,61 miljarder euro. Jämfört med slutet av 2024 kvarstod beloppet av Finlands borgensåtaganden nästan oförändrat.

EFSF:s skuldlättnader

Lättnader i lånevillkoren har vid behov gjorts för Greklands, Irlands och Portugals EFSF-program efter att de beviljades. De viktade genomsnittliga lånetiderna har för Irlands och Portugals del förlängts till 21 år och för Greklands del till 32,5 år. Amorteringarna av Greklands lån började 2023, för Portugals lån började de 2025 och för Irlands lån börjar de 2029. Räntorna sänktes så att de motsvarar EFSF:s kostnader för kapitalanskaffning.

För Greklands del avtalades 2012 att räntorna för Greklands EFSF-lån läggs till lånekapitalet de första 10 åren efter att låneposten betalats ut. År 2018 förlängdes de genomsnittliga lånetiderna för Greklands EFSF-lån till 42,5 år och den amorteringsfria perioden för lånen och räntorna förlängdes till 20 år. Åtgärderna gäller en speciallåneandel på 96,4 miljarder euro av det totala beloppet av Greklands EFSF-lån på 129,2 miljarder euro. Kapitaliseringen av Greklands låneräntor måste täckas med ny kapitalanskaffning, och då kan EFSF:s behov av kapitalanskaffning ännu öka under de närmaste åren även om nya lån inte längre betalas ut. Beloppet börjar minska avsevärt först när lånen börjar återbetalas fullt ut.

I samband med det tredje programmet för Grekland avtalade eurogruppen om ytterligare lättnader i villkoren för Greklands EFSF-skuld vid behov och om Grekland har genomfört programmet enligt överenskommelse. Effekterna av skuldlättnaderna behandlades i statsrådets kompletterande utredning till riksdagen (EK 16/2018 rd) våren 2018 om upphörandet av Greklands program.

För att uppnå de mål som ställts för Greklands skuldtålighet avtalades också att intäktsföringen till Grekland av intäkterna från grekiska statens skuldebrev, som är i förvar hos euroländernas nationella centralbanker, skulle fortsätta efter att programmet avslutades och den slutfördes för de övriga euroländernas del i förtid i slutet av 2022. Till skillnad från övriga euroländer gör Finland åren 2023–2027 intäktsföringar till Grekland för motsvarande summa som de placeringsintäkter som ännu inflyter till Finlands Bank vartefter intäkterna intäktsförs till Finlands Bank. Finland bidrar till intäktsföringen med 58,7 miljoner euro 2019–2027.

Därtill kom eurogruppen överens om att eventuella vidare åtgärder fastställs senare vid behov, senast 2032 när den amorteringsfria perioden för de EFSF-lån som förlängdes i detta skede går ut. Eurogruppen beslutar vid behov separat om åtgärder på lång sikt. Om dessa blir aktuella fastställer statsrådet Finlands ståndpunkt i fråga om förslagen om dem i samarbete med riksdagen. Då bedöms särskilt konsekvenserna för Finlands åtaganden.

Bilaterala lån

Cirka 1,0 miljarder euro av Finlands bilaterala lån till Grekland betalades under åren 2010–2011. Grekland inledde återbetalningen av det bilaterala lånet som avtalat i juni 2020. Grekland har sedan 2023 i flera omgångar gjort förtida amorteringar på det bilaterala lånet. Grekland betalade i december 2025 i förtid amorteringarna på lånekapitalet i fråga om de amorteringar som förfaller 2033–2041, för Finlands del totalt 100,5 miljoner euro. Det aktuella saldot för det lån som Finland gav uppgick vid årets slut till 500,3 miljoner euro. Grekland har betalat låneposter i förtid även för åren 2026–2028. Ränteintäkterna har uppgått till totalt 150,9 miljoner euro och arvodena till 5,0 miljoner euro. Greklands låneamorteringar uppgår enligt betalningstidtabellen till 50,3 miljoner euro om året. Den sista betalningsposten förfaller efter de sista amorteringarna 2039.

Europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM)

Via Europeiska unionens stabiliseringsmekanismen EFSM har Finland kalkylerade åtaganden för givna finansieringsstöd för cirka 0,63 miljarder euro. Saldot för EFSM-lånen var i slutet av 17,3 miljarder euro till Irland och 22,3 miljarder euro till Portugal. Båda ländernas program har upphört.

Hantering av risker som föranleds av euroområdets stabilitetsmekanismer

Euroområdet har inga pågående program för finansiellt stöd och nya programpengar betalas inte ut för närvarande. De tidigare programländerna omfattas av kontrollen efter programmet. Kontrollbesök efter programmet görs två gånger om året tills landet har återbetalat 75 procent av det finansiella stöd det fått. Grekland har varit ett undantag, och ställdes efter programmets slut under skärpt kontroll efter varje kvartal. Den skärpta kontrollen avslutades hösten 2022. I kontrollrapporterna utvärderas bland annat landets ekonomiska läge och skuldbetalningsförmåga. Kontrollen genomförs av kommissionen i samarbete med ESM och ECB.

Riskerna till följd av det finansiella stödet har begränsats genom att minska stödtagarlandets kreditrisker i refinansieringen. Genom att sänka räntorna på det finansiella stödet, bevilja amorteringsfria perioder, förlänga lånetiderna och bygga upp en säker kassabuffert för programländerna har man strävat efter att trygga stödtagarlandets förmåga att återbetala sitt finansiella stöd. Åtgärderna kan anses ha en tryggnadseffekt för programlandets återbetalningsförmåga, men ökar samtidigt de operativa refinansieringsriskerna i stabiliseringsmekanismerna.

De risker som gäller finansieringen på marknadsvillkor och balansräkningen har kontrollerats genom effektiv intern riskhantering i mekanismerna, tryggnad av god kreditvärdering med tillräckliga kapital och borgensförbindelser för medelsanskaffning samt medlemsländernas starka politiska engagemang.

De låga räntorna på lånen för finansiellt stöd och de långa återbetalningstiderna minskar programländernas räntekostnader och begränsar de årliga finansieringsbehoven, vilket ger programländerna tid att genomföra reformer för att förbättra konkurrenskraften och den offentliga ekonomin och därigenom minska risken i samband med återbetalningen av lånen. Förmånliga stödlån och program förenade med krav på reformer höjer konkurrenskraften och hållbarheten i den offentliga ekonomin i länderna i ett program, speciellt på medellång och lång sikt. Reformerna förbättrar ländernas förmåga att klara av återbetalningen av lånen och minskar den totala risken för Finlands åtaganden.

Risken för ESM och därmed även för euroländerna begränsas i praktiken av att ESM har prioriterad status i förhållande till andra fordringsägare genast efter IMF. Status som prioriterad borgenär är till sin natur en politisk förbindelse i euroländerna. För bilaterala lån och EFSF-lån har ingen motsvarande status överenskommit.

Finska staten erhöll säkerhetsarrangemang för det andra stödprogrammet för Grekland och programmet för Spanien, vilkas belopp är baserade på de lånebelopp som EFSF beviljat Grekland och ESM beviljat Spanien. Värdet på säkerhetsarrangemangen motsvarade en andel på 40 procent av Finlands kalkylerade låneandel. Säkerhetens andel av den givna krediten var grundad på kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's antagande om förluster som skuldebrevsinnehavarna tidigare har orsakats vid statliga skuldsaneringar. Säkerheten täcker den kreditrisk som är förenad med staten som får stödet. Säkerheternas belopp grundar sig inte på beloppet för den borgen som EFSF ger för kapitalanskaffning, eftersom riskerna inte hänförs till kreditrisken i samband med staten som får stöd, utan är risker som hänförs till EFSF:s verksamhet som staterna i euroområdet svarar för tillsammans. Säkerheten för de båda finansiella stödprogrammen har erhållits i sin helhet i enlighet med avtal.

I Spaniens program uppgick marknadsvärdet på säkerheten i slutet av året till 212,5 miljoner euro och i Greklands program till cirka 955,4 miljoner euro. Totalt uppgick alltså marknadsvärdet på de säkerheter som finska staten fått i december 2025 till 1,17 miljarder euro. De säkerheter som betalats i euro har placerats i obligationer i eurostater med hög kreditvärdighet och i kontanta medel. Till följd av Spaniens amorteringar av ESM-lånen överskred marknadsvärdet på de säkerheter som landet ställde under 2025 beloppet på Finlands kalkylmässiga maximala ansvar, varför överflödiga säkerheter frigjordes till Spanien i enlighet med avtalen.

Bedömning av risker som föranleds av euroområdets stabilitetsmekanismer

För ESM, som fungerar med eget kapital, täcks eventuella förluster i första hand med medel från en reservfond, som i slutet av december innehöll 5,3 miljarder euro. Om det här inte räcker till täcks förlusterna av inbetalt kapital. ESM:s inbetalda kapital på 81,0 miljarder euro har investerats i värdepapper med högt kreditbetyg, som med tiden också genererar intäkter som kan användas till att utöka reservfonden. Beroende på ränte- och marknadsläget har kapital också varit investerat i kontanter. Om dessa tillsammans inte räcker ska förlusterna vid behov täckas av det infordringsbara kapitalet. Om förluster har täckts med inbetalt kapital kan man med enkel majoritet besluta om att återställa nivån av inbetalt kapital.

EFSF:s finansieringsstruktur grundar sig på de borgensförbindelser som euroländerna gett för dess kapitalanskaffning. Om en stat som fått finansieringsstöd av EFSF inte på avtalat sätt betalar räntorna eller återbetalar stödet kan också Finland bli tvunget att betala till EFSF enligt sin borgensandel för att EFSF ska kunna betala sina finansörer enligt sina egna förbindelser. Dessutom hör operativa risker samt motpartsrisker och marknadsrisker till EFSF:s strategi för kapitalanskaffning, och de kan delvis realiserars också oberoende av betalningsförmågan hos staten som fått stöd.

Risker som Finland orsakas av krishantering i euroområdet kan bedömas på olika sätt. Ett sätt är att beräkna helhetsåtaganden som hör till olika finansieringsinstrument för Finlands del och bedöma om de äventyrar hållbarheten i Finlands offentliga finanser, om de i extrema fall realiserars i sin helhet.

Ett annat sätt att bedöma riskerna i Finlands åtaganden är att göra upp scenarier utgående från till exempel befintlig marknadsinformation, det vill säga antaganden inte bara om åtagandena utan också om sannolikheten för betalningsstörningar i nuvarande och potentiella stater som får förmåner och om det förväntade värdet vid eventuell ekonomisk skada vid omorganisering av fordringar.

För att beräkna förväntat värde vid eventuell ekonomisk skada måste man göra förenklade antaganden till exempel på följande sätt: 1) sannolikheten för betalningsstörningar hos nuvarande och eventuella kommande krisstater antas i genomsnitt vara 30 procent, 2) i en insolvenssituation antas nedskrivningen av EFSF-finansieringen vara 40 procent och för ESM:s del 10 procent. IMF har inte varit tvungen att realisera nedskrivningar av krisfinansieringen av stigande ekonomier på grund av sin ställning som prioriterad borgenär och således kan man för ESM:s del schablonmässigt anta en nedskrivningsprocent på 10 procent. Dessutom 3) som totalt belopp för finansieringsstödet tas utöver Irlands, Portugals och Greklands program för EFSF-finansieringsstöd hela ESM:s finansieringskapacitet, det vill säga sammanlagt 700 miljarder euro.

Med dessa antaganden är det förväntade värdet på eventuell ekonomisk skada som hör till Finlands åtaganden cirka 700 miljoner euro av den krisfinansiering som beviljats av EFSF och ESM. Om sannolikhetsantagandet för insolvens stiger till 50 procent, ökar det förväntade värdet på Finlands åtaganden vid eventuell ekonomisk skada till cirka 1,2 miljarder euro. Riskbedömningen är bara riktgivande och mycket förenklad. Den är förenad med stor osäkerhet. Exempelvis sannolikheterna för insolvens kan antingen under- eller övervärdera riskerna. Sannolikheten för insolvens påverkas också av den förväntade procenten för nedskrivning. Om den senare ändras påverkas också den förra. Dessutom realiseras eventuella förluster inte på en gång utan under lång tid.

4.3 Statens bolagsinnehav

I detta avsnitt beskrivs statens ägarstyrning på allmän nivå. En närmare redogörelse över ägarstyrningen och den ekonomiska utvecklingen av det statliga innehavet samt beskrivningar av de statsägda bolagen finns i bilaga 4 till denna årsberättelse.

Riksdagen har den högsta ägarpolitiska beslutande makten. Regeringen för sin del anger de centrala principerna för ägarpolitiken i regeringsprogrammet. De strategiska riktlinjerna och metoderna för ägarstyrning beskrivs mer detaljerat i [statsrådets ägarpolitiska principbeslut](#). Det publiceras ett nytt principbeslut för varje regeringsperiod och det senaste ägarpolitiska principbeslutet färdigställdes i maj 2024. I statsrådet är det ägarstyrningsministern som svarar för den allmänna ägarpolitiken och samordningen av ägarstyrningen. Beslut om bolagiseringar samt köp och försäljningar fattas av riksdagen i plenum. Finanspolitiska ministerutskottet behandlar ärenden som är viktiga för statens bolagsinnehav ur ett ekonomiskt perspektiv.

Figur 23. Förvaltningsmodell för statens ägarstyrning

Statens bolagsportfölj är en del av statsfinanserna. Vid utgången av 2025 hade staten innehav i 73 bolag, varav 41 var kommersiella bolag och 32 bolag med specialuppgifter. Utdelningarna, kapitalåterbäringarna och eventuella intäkter från aktieförsäljning intäktförs årligen i statsbudgeten. Under de senaste åren har utdelningarna och kapitalåterbäringarna tidvis varierat kraftigt. Vid behov kan staten grunda aktiebolag genom statsrådets beslut och kapitalisera dem ur statsbudgeten.

Med sitt bolagsinnehav eftersträvar staten ett så gott ekonomiskt resultat som möjligt i form av utdelningar, kapitalåterbäringar och eventuella intäkter från aktieförsäljning. Dessutom förutsätter staten att bolagen idkar ansvarsfull affärsverksamhet, vilket ofta också är en förutsättning för att uppnå ett gott ekonomiskt resultat.

Staten har delat in sitt innehav utifrån tre intressen. Ur bolag av finansiellt intresse som är av nationell betydelse eftersträvas i huvudsak inkomster till statsbudgeten. Statens innehav i bolag av strategiskt intresse syftar till att trygga en viss verksamhet eller ett visst kapital. Bolagen med specialuppgifter sköter separat definierade uppgifter för staten.

Staten är en aktiv ägare som baserar sin verksamhet på lag och god förvaltnings sed. Bolagens viktigaste beslutande organ är bolagsstämman, där ägarna bland annat utnämner medlemmarna till bolagets styrelse. Ägarstyrningen av de kommersiella bolagen och lagstiftningen om dessa bolag hålls åtskilda. De viktigaste instrumenten för ägarstyrningen är styrelseval, ägarens satsningar på bolagens resurser, utveckling av god förvaltnings sed samt oberoende bolagsanalyser och beredning av en ägarstrategi som också beaktar hållbarheten i affärsverksamheten. En hållbar ökning av ägarvärdet eftersträvas genom en aktiv och ansvarsfull ägarpolitik och ägarstyrning. Detta innebär att staten strävar efter stabila inkomster i euro till statsbudgeten samt ett ur samhällets perspektiv hållbart totalresultat.

Statsrådets kansli ansvarar i huvudsak för ägarstyrningen av de kommersiella bolagen och vissa bolag med specialuppgifter, inklusive investeringsbolaget Solidium Oy. Övriga ministerier ansvarar för ägarstyrningen av andra bolag med specialuppgifter. Det helt statsägda Solidium var vid utgången av 2025 ägare i tolv bolag, varav elva är börsnoterade. De övriga statliga bolagen, myndigheterna inom de olika förvaltningsområdena och affärsverken ansvarar för ägarstyrningen av de bolag som de äger.

Den parlamentariska delegationen för ägarstyrning utgörs av representanter för riksdagsgrupperna. Delegationens ordförande är den minister som ansvarar för ägarstyrningen. På delegationens sammanträden behandlas statens bolagsinnehav som helhet. Delegationen sammanträdde fyra gånger under 2025.

4.3.1 Samhälleliga effekter och händelser 2025

De statsägda bolagens omvärld präglades 2025 fortfarande av svag ekonomisk tillväxt, hög osäkerhet och fortsatta geopolitiska spänningar. I företagens prestation syntes dock också en spirande optimism: en utjämning av räntenivån och måttfull inflation skapade förutsättningar för förbättrad lönsamhet, även om den övergripande bilden av ekonomin förblev utmanande. Bolagens långsiktiga arbete med att förbättra konkurrenskraften och lönsamheten återspeglades i en med hänsyn till omständigheterna god ekonomisk prestation.

Det sammanlagda värdet på statens samtliga bolagsinnehav var cirka 38 (30) miljarder euro vid utgången av 2025. Värdet på statens bolagsinnehav ökade särskilt av den mycket goda totala avkastningen på 47,9 (-23,8) procent på statens börsinnehav. I slutet av året var värdet på statens hela börsinnehav 25,0 (17,7) miljarder euro. Av det var statens direkta börsinnehav 16,0 (10,8) miljarder euro och Solidiums aktieinnehav 9,0 (6,9) miljarder euro.

De onoterade bolagsinnehavens sammanlagda värde var enligt ägarstyrningens värdering cirka 12,7 (12,1) miljarder euro vid utgången av året.

År 2025 gav bolagsinnehaven staten kapitalinkomster till ett sammanlagt belopp av 1,94 (1,45) miljarder euro, av vilket statsrådets kanslis andel var 1,8 (1,3) miljarder euro. Utöver Postis försäljningsinkomster och extra utdelning ökade kapitalinkomsterna främst till följd av Fortums höga utdelningsnivå samt den höjda nivån på Solidiums utdelning och kapitalåterbäring, som i huvudsak höjdes av en extra kapitalåterbäring på 222 miljoner euro från försäljningarna av Mandatum och Kemira.

När det gäller omstruktureringar var 2025 ett aktivt år inom statens ägarstyrning. Statsrådets kansli genomförde framgångsrikt Posti Groups börsintroduktion och försäljningen av bolagets aktier hösten 2025. Målet var att utvidga Postis ägarbas och möjliggöra bolagets fortsatta tillväxt genom en förbättring av dess ekonomiska flexibilitet som börsbolag. Postis aktier intresserade placerare såväl i hemlandet som utomlands och aktierna övertecknades mångdubbelt. Efterfrågan bland allmänheten drevs av möjligheten att teckna aktier som berättigar till en bonusaktie. Försäljningspriset per aktie vid noteringen var 7,5 euro, och vid utgången av året var Postis aktiekurs 8,6 euro. Värdet på Postis aktier steg med 14 procent under slutet av året. Efter noteringen och aktieförsäljningen äger staten 65,8 procent av Postis aktier och staten fick 100 miljoner euro i inkomster av försäljningen.

Staten blev majoritetsägare i Valmet Automotive hösten 2025. Samtidigt övergick företagets dotterbolag loncor i Finnish Minerals Groups ägo.

Bolaget Suomen Ostoliikennekalusto Oy överfördes från VR-Group i statens direkta ägo och under statsrådets kanslis ägarstyrning. Suomen Ostoliikennekalusto blir ett helt och hållet statsägt bolag med specialuppgifter. Bolaget ansvarar i fortsättningen för förvaltningen och hyrningen av materiel samt för beredningen och genomförandet av investeringar.

Centrala element i Finlands Industriinvestering Ab:s nya strategi är en ökning av direktinvesteringarna, en mer selektiv fondplaceringsverksamhet än tidigare samt en mer exakt investeringsallokering utifrån marknadsläget och behoven. Den nya strategin förtydligade de statsägda investeringsbolagens roller och den ger staten bättre förutsättningar att stödja företag i olika tillväxtfaser.

Statsrådets kansli har berett en plan för finansiering av regeringens investeringsprogram med kapitalinkomster, där kapitalstrukturerna i de statsägda bolagen har analyserats. År 2025 flöt det in 837 miljoner euro i kapitalinkomster för finansiering av regeringens investeringsprogram och året innan 352 miljoner euro, det vill

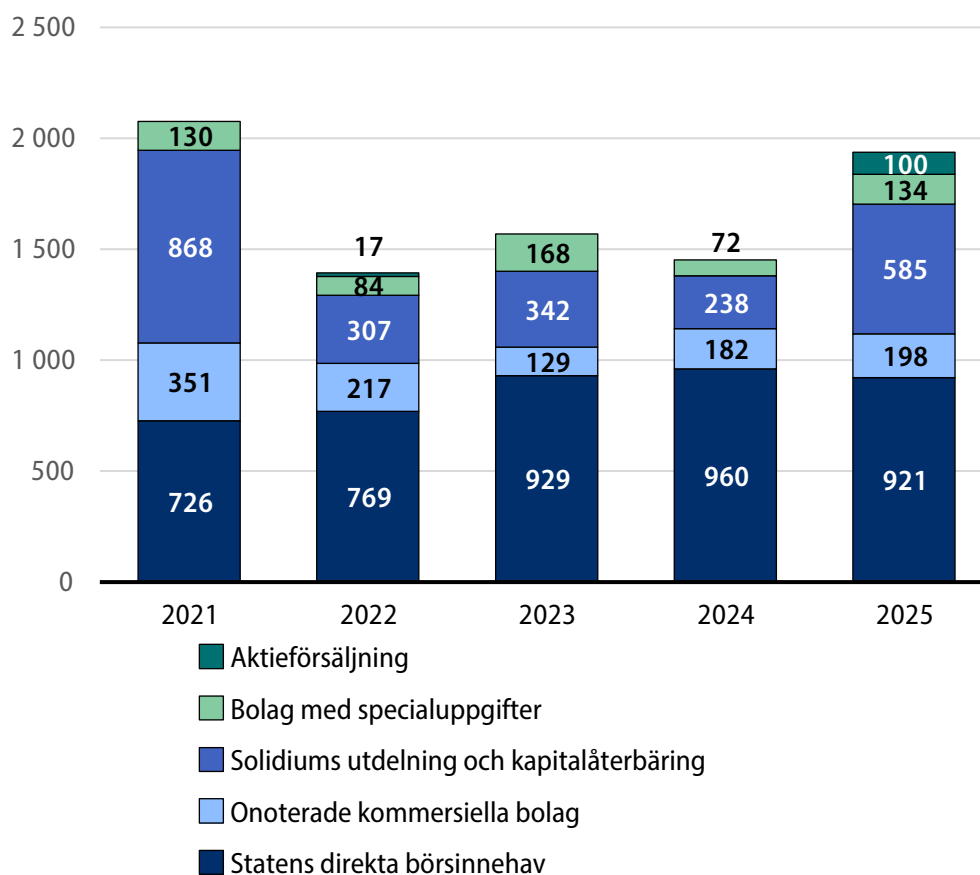
säga sammanlagt 1 189 miljoner euro. Finansieringen för 2025 bestod av inkomster av försäljningen av Postis aktier, utdelning, Solidiums extra kapitalåterbäring samt återbäringar av bolagens kapital.

Omsättningen i samtliga statsägda bolag och de bolag som Solidium äger var 2025 sammanlagt cirka 117 (119) miljarder euro. Procentuellt sjönk rörelsevinsten från 6,7 procent till 6,5 procent 2025.

Trots den krävande omvärlden klarade de onoterade bolagen sig ekonomiskt sett relativt bra under året. De onoterade bolagens omsättning 2025 var 13,6 (15,6) miljarder euro och rörelsevinsten 1,5 (1,6) miljarder euro.

De statsägda bolagen sysselsatte sammanlagt cirka 275 000 (280 000) anställda.

Figur 24. Statens kapitalinkomster enligt en kassabaserad översikt 2021–2025, miljoner euro



4.4 Velfärdsområdenas ekonomi

4.4.1 Styrning av velfärdsområdena och styrning av velfärdsområdenas ekonomi

I december 2025 publicerades en omfattande [halvtidsutvärdering](#) av velfärdsområdesreformen som har gjorts av en oberoende expertgrupp. Enligt utvärderingen har velfärdsområdena lyckats bra med det regionala genomförandet av reformen av servicenätverket och tjänsterna inom social- och hälsovården. Tillgången till social- och hälsovårdstjänster är nationellt sett i huvudsak på samma nivå som den var före reformen. Kvaliteten på tjänsterna och jämlikheten har förbättrats. I synnerhet kriterierna för beviljande av och innehållen i velfärdsområdenas social- och hälsovårdstjänster har blivit enhetligare. Utvärderingen visar dock att det finns stora skillnader mellan velfärdsområdena när det gäller tillgången till och förnyandet av enskilda tjänster.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets [utredning](#) (på finska, referat på svenska) har velfärdsområdenas förmåga att ordna den lagstadgade social- och hälsovården på ett jämlikt sätt som helhet förbättrats, men i servicesystemet finns det regionalt luckor i enskilda tjänster, och de ekonomiska skillnaderna mellan velfärdsområdena har ökat, vilket kan leda till en funktionell differentiering av velfärdsområdena. Velfärdsområdenas förmåga att fatta beslut förblev i huvudsak god, trots att en ny mandatperiod för velfärdsområdesfullmäktige inleddes sommaren 2025. Vissa velfärdsområden hade dock fortfarande betydande svårigheter i anslutning till beslutsfattandet, vilket återspeglas i utvecklingen av tjänsterna, genomförandet av strukturella förändringar samt balanseringen av ekonomin. I genomsnitt förbättrades velfärdsområdenas förmåga att ordna tjänster under år 2025.

Finansministeriet inledde ett utvärderingsförfarande i tre velfärdsområden under 2025 (Östra Nyland, Mellersta Finland och Lappland). Nio velfärdsområden ansökte om tilläggsfinansiering för 2025 (Södra Österbotten, Södra Karelen, Egentliga Finland, Norra Karelen, Päijänne-Tavastland, Norra Savolax, Mellersta Nyland, Mellersta Finland och Kymmenedalen), men endast Norra Karelen beviljades finansiering. Två velfärdsområden (Södra Österbotten och Södra Karelen) lämnade dessutom in en ansökan om tilläggsfinansiering för 2026 under berättelseåret. Förebyggande förfaranden för styrning av ekonomin inleddes inte under redogörelseåret, men ändringar i fullmakterna att uppta lån ansöktes i stor utsträckning av nästan alla velfärdsområden. Finansministeriet fortsatte i början av 2025 att ge fem velfärdsområden (Östra Nyland, Mellersta Finland, Lappland, Satakunta samt Vanda och Kervo) det förändringsstöd för att balansera verksamheten och ekonomin som införts hösten 2024.

Regeringen lämnade den 11 december 2025 en proposition till riksdagen med förslag till temporär ändring av lagen om välfärdsområden (RP 189/2025 rd), så att välfärdsområdena under vissa förutsättningar ska kunna ansöka om och få mer tid för täckande av ackumulerade underskott. Tilläggstid ska kunna beviljas de välfärdsområden som behöver mer tid för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen. Regeringens mål är att temporärt med stöd av lagstiftning möjliggöra att behövliga åtgärder tidsmässigt infaller under en ett eller två år längre period för de välfärdsområden som enligt en objektiv bedömning med stöd av deras ekonomiska uppgifter inte klarar av att anpassa sin verksamhet tillräckligt inom den tidsfrist för täckande av underskott som föreskrivs i den gällande lagen. Lagändringen avses träda i kraft våren 2026. I mars 2026 lämnades till riksdagen en proposition (RP 27/2026 rd) med förslag till komplettering av den ovannämnda propositionen, som gäller flexibilitet i tidsfristerna för täckande av underskott. Lagstiftningen kompletteras på så sätt att finansministeriet under vissa förutsättningar kan bevilja möjlighet att täcka ackumulerade underskott även fram till utgången av 2029 för de välfärdsområden där detta är nödvändigt för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen.

4.4.2 Välfärdsområdenas ekonomiska ställning

Uppgifterna om välfärdsområdenas ekonomi baserar sig på de bokslutsprognoser för 2025 som välfärdsområdena, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen rapporterade till Statskontoret i januari 2026. De slutliga uppgifterna om ekonomin för 2025 blir tillgängliga senare under våren 2026 när boksluten har färdigställts.

Välfärdsområdenas ekonomiska läge varit en utmaning under de första verksamhetsåren. De sammanlagda ackumulerade underskotten i välfärdsområdena för perioden 2023–2024 uppgick till 2,45 miljarder euro, vilket motsvarade 438 euro per invånare eller cirka tio procent av statens finansiering för 2024. Det skedde dock en vändning till det bättre i välfärdsområdenas ekonomi redan i slutet av 2024, och de mörkaste prognoserna förverkligades slutligen inte. Samtidigt avtog kostnadsutvecklingen i välfärdsområdena klart till cirka 2,9 procent.

År 2025 påverkades välfärdsområdenas ekonomiska läge i betydande grad av den lagstadgade efterhandsjusteringen av finansieringen baserad på kostnadsutfallet för 2023 (cirka 1,4 miljarder euro). Med beaktande av indexjusteringen, det ökade servicebehovet samt ändringarna i uppgifterna ökade finansieringen totalt med cirka 2,2 miljarder euro. Tack vare efterhandsjusteringen samt de anpassningsåtgärder som välfärdsområdena genomfört beräknas det sammanlagda resultatet för

välårsområdena och Helsingfors 2025 bli ett överskott på cirka 650 miljoner euro. Därmed ser de ackumulerade underskotten ut att minska till cirka 1,8 miljarder euro vid utgången av 2025.

Välårsområdenas ekonomi vände under berättelseåret 2025 till det bättre på nationell nivå, men samtidigt fortsatte differentieringen av välårsområdenas ekonomi. Det finns betydande variation i välårsområdenas ekonomiska läge för 2025. Vanda och Kervo välårsområde uppvisade enligt bokslutsprognoserna ett överskott på cirka 340 euro per invånare 2025, medan Mellersta Finlands välårsområde uppvisade ett underskott på över 260 euro per invånare. Totalt 15 välårsområdens resultat uppvisade ett överskott. Enligt bokslutsprognoserna uppvisade sju välårsområden fortfarande ett underskott 2025, och dessa välårsområden är i huvudsak de som uppvisade de största ackumulerade underskotten under perioden 2023–2024.

Det sammanlagda ackumulerade underskottet vid utgången av 2025 uppgick till 1,8 miljarder euro, eller i genomsnitt 320 euro per invånare. Vid årets slut var det ackumulerade underskottet störst i Mellersta Finlands välårsområde, cirka 1 200 euro per invånare. I Helsingfors stad är läget däremot starkast; det ackumulerade överskottet uppgick vid årets slut till 330 euro per invånare.

Välårsområdenas verksamhetsomkostnader ökade med cirka 2,0 procent jämfört med utfallet 2024 och var utifrån bokslutsprognoserna 29,2 miljarder euro 2025. Personalutgifterna ökade med cirka 5,5 procent, medan de köpta tjänsterna minskade med cirka 0,5 procent. Verksamhetsintäkterna ökade med cirka 4,6 procent och enligt bokslutsprognoserna uppgår de till cirka 4,0 miljarder euro. Dessutom tog HUS-sammanslutningen in kundavgifter för cirka 115 miljoner euro. Verksamhetsbidraget försämrades enligt bokslutsprognoserna med cirka 1,5 procent till cirka -25,2 miljarder euro.

Årsbidraget var klart positivt på cirka 1,1 miljarder euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade med 2,0 procent från året innan och uppgick till cirka 413 miljoner euro.

Välårsområdenas och Helsingfors stads sammanräknade bruttoinvesteringar uppgick till cirka 0,8 miljarder euro 2025. Enligt bokslutsprognoserna var lånestocken i slutet av året totalt 7,0 miljarder euro.

Tabell 29. Centrala nyckeltal för välfärdsområdenas och Helsingfors ekonomi utifrån bokslutsprognoserna för 2025

| | Miljoner euro | Förändring jämfört med året innan, % |
|---|------------------|--|
| Verksamhetsinkomster | 4 030 | 4,6 % |
| Försäljningsinkomster | 1 375 | 3,8 % |
| Avgiftsinkomster | 1 787 | 8,0 % |
| Stöd och bidrag | 515 | -4,4 % |
| Övriga verksamhetsinkomster | 353 | 5,0 % |
| Omkostnader | 29 213 | 2,0 % |
| Personalutgifter | 12 646 | 5,5 % |
| Köpta tjänster | 12 642 | -0,5 % |
| Material, förnödenheter och varor | 1 715 | 0,1 % |
| Bidrag | 624 | -3,0 % |
| Övriga verksamhetsomkostnader | 1 585 | -1,1 % |
| VERKSAMHETS BIDRAG | -25 173 | -1,5 % |
| Statlig finansiering | 26 255 | 9,0 % |
| Finansiella inkomster (+) och utgifter(-) | -22 | -69,0 % |
| ÅRS BIDRAG | 1 059 | 247,4 % |
| Avskrivningar och nedskrivningar | 413 | 2,0 % |
| RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT) | 649 | 157,9 % |
| Investeringsutgifter totalt (brutto) | 807 | -17,8 % |
| Lånestock 31.12 | 7 050 | 3,2 % |

För en stor del av välfärdsområdena har kostnadsutvecklingen avtagit sedan 2024 och den genomsnittliga nominella kostnadsutvecklingen (cirka 1,6 procent) ligger redan på en mycket låg nivå med beaktande av kostnadstrycket. Västra Nylands välfärdsområde ser ut att kunna täcka underskotten från 2023 och 2024 under 2025.

Tabell 30. Välfärdsområdenas och Helsingfors över-/underskott 2024–2025, miljoner euro samt ackumulerat över-/underskott 2023–2025.

| Välfärdsområde | 2024 bokslut | 2025 bokslutsprognos | 2024–2025 ändring | Akkumulerat över-/underskott i slutet av 2025 bokslutsprognos |
|-----------------------|---------------|----------------------|-------------------|---|
| Södra Karelen | -40 | -12 | 28 | -84 |
| Södra Österbotten | -62 | -27 | 35 | -133 |
| Södra Savolax | -42 | 3 | 45 | -74 |
| Helsingfors | 29 | 166 | 137 | 224 |
| Östra Nyland | -48 | -12 | 36 | -95 |
| Kajanaland | -11 | 4 | 15 | -26 |
| Egentliga Tavastland | -47 | 26 | 73 | -83 |
| Mellersta Österbotten | -17 | 9 | 26 | -28 |
| Mellersta Finland | -142 | -72 | 69 | -328 |
| Mellersta Nyland | -67 | 8 | 75 | -125 |
| Kymmenedalen | -62 | -12 | 50 | -106 |
| Lappland | -87 | -13 | 74 | -190 |
| Västra Nyland | -5 | 132 | 138 | 6 |
| Birkaland | -57 | 125 | 181 | -68 |
| Österbotten | -27 | 15 | 42 | -51 |
| Norra Karelen | -46 | 10 | 56 | -61 |
| Norra Österbotten | -51 | 53 | 103 | -81 |
| Norra Savolax | -68 | 4 | 72 | -125 |
| Päijänne-Tavastland | -44 | -9 | 35 | -97 |
| Satakunta | -46 | 37 | 83 | -56 |
| Vanda och Kervo | -57 | 99 | 155 | -62 |
| Egentliga Finland | -119 | 115 | 234 | -151 |
| Totalt | -1 115 | 649 | 1 764 | -1 793 |

4.5 Den kommunala ekonomin

4.5.1 Styrning av den kommunala ekonomin

Styrningen av den kommunala ekonomin är en fast del i styrningen av de offentliga finanserna. I kommunallagen (410/2015) föreskrivs närmare om till exempel statens och kommunernas samrådsförfarande, programmet för kommunernas ekonomi, kraven på balans i enskilda kommuners ekonomi samt utvärderingsförfarandet i fråga om kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning.

[Kommunekonomiprogrammet](#) tas fram som en del av beredningen av planen för de offentliga finanserna och av statens budgetproposition inom ramen för statens och kommunernas samrådsförfarande. I programmet bedöms förändringar i kommunernas omvärld, i efterfrågan på tjänster och i kommunernas uppgifter. Dessutom görs det en utvärdering av den kommunala ekonomins utveckling. Den kommunala ekonomin bedöms som en helhet, som en del av den offentliga ekonomin och enligt kommungrupp. Bedömningen omfattar kommunernas lagstadgade och övriga uppgifter samt produktiviteten i kommunernas verksamhet.

Statsminister Orpos regering har satt som mål att kommunförvaltningens saldo enligt nationalräkenskaperna ska vara nära balans eller uppvisa ett litet underskott 2027. För att målet ska uppnås krävs det enligt en kalkyl över utgiftstrycket i de offentliga finanserna från hösten 2025 att läget inom den kommunala ekonomin förbättras, eftersom kommunförvaltningens saldo i förhållande till bruttonationalprodukten är -0,6 procent 2027.

Regeringsprogrammet innehåller många reformer som inverkar på kommunernas verksamhet och ekonomi. I enlighet med regeringsprogrammet bereddes en övergripande översyn av den kommunala finansieringen och statsandelssystemet så att de motsvarar kommunernas nya roll och läget efter att social- och hälsovårdsreformen trätt i kraft och arbets- och näringsreformen genomförts. Totalreformen av statsandelssystemet genomfördes dock inte, eftersom regeringspartierna inte lyckades enas om totalreformen inom den tidsram som riksdagsbehandlingen krävde. Finansministeriet utreder om det fortfarande är möjligt att göra ändringar i systemet under innevarande regeringsperiod.

Programmet för försök och avveckling av normer i kommunerna strävar efter att stärka verksamhetsförutsättningarna för kommunerna, se till att de förnyas och beakta skillnaderna mellan dem genom att avveckla normer inom kommunernas uppgiftsområde. Exempelvis har kommunernas planeringsskyldigheter minskats under denna regeringsperiod inom småbarnspedagogiken, gymnasieutbildningen, integrationen, arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte och kommunernas

klimatearbete. Regeringen fastställde i sin halvtidsöversyn i april 2025 att den förbinder sig att fortsätta avvecklingen av normer inom kommunernas uppgiftsområde. I samband med detta beaktar regeringen också skillnaderna mellan kommunernas förutsättningar samt stöder och utvecklar ett ökat samarbete kring kommunernas organiseringsansvar. Som stöd för detta tas det fram utredningar om differentiering av kommunernas uppgifter och på basis av dessa utredningar kan riktlinjer utarbetas för en övergripande utveckling av kommunerna och deras uppgifter.

I enlighet med lagen om statsandel för kommunal basservice riktas en statsandel på 100 procent till nya och mer omfattande uppgifter och åligganden samt till nya uppgifter. För att statens finansieringsansvar ska fullgöras fullt ut förutsätts det dock även en realistisk bedömning av de nya eller utvidgade uppgifternas och åliggandenas konsekvenser för den kommunala ekonomin. Man bör även uppmärksamma hur förändringar i uppgifterna och åliggandena påverkar personalen, eftersom det pågår en kraftig pensionsavgång bland löntagarna inom kommunala sektorn och det råder stor variation i arbetskraftssituationen beroende på såväl sektor som region. Kommunernas differentiering och deras försvagade ekonomiska utsikter ökar behovet av investeringsprövning och föregripande planering av servicebehovet ytterligare under de närmaste åren.

4.5.2 Den kommunala ekonomin: inkomster, utgifter och balans

Uppgifterna som beskriver den kommunala ekonomins tillstånd grundar sig på bokslutsprognoserna för 2025 (2/2026). Utöver att uppgifterna är uppskattningar kan de även innehålla brister och osäkerhetsfaktorer, vilket innebär att man ska förhålla sig med försiktighet särskilt till de kommunspecifika uppgifterna.

Kommunernas och samkommunernas totala ekonomiska läge fortsatte att försvagas. Årsbidraget försvagades med cirka 420 miljoner euro till 3,2 miljarder euro. Liksom året innan var årsbidraget tillräckligt för att täcka avskrivningarna, men inte nettoinvesteringarna. Bakom försämringen låg en kraftig försämring av verksamhetsbidraget (7,8 procent) och en liten minskning av skatteintäkterna (0,2 procent). Statsandelarna ökade däremot med nästan 20 procent. Den stora ökningen av verksamhetskostnaderna och statsandelarna förklaras bland annat av att ansvaret för finansieringen och organiseringen av sysselsättningstjänsterna överfördes till kommunerna från och med början av 2025.

Räkenskapsperiodens resultat försvagades med cirka 340 miljoner euro men förblev ändå klart positivt på 0,7 miljarder euro. Resultatet stärktes av vissa större extraordinära poster, såsom Björneborgs försäljning av aktier i ett energibolag samt Kemis

i försäljning av aktier i ett energi- och vattenbolag. Överskottet i balansräkningen ökade till drygt 19 miljarder euro, vilket innebär en ökning med cirka 0,45 miljarder euro jämfört med året innan.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde fortsatte att försämrats och var 0,84 miljarder euro negativt, vilket ledde till att lånebeloppet ökade med 0,79 miljarder euro (3,9 procent) till cirka 21,3 miljarder euro. Året innan var ökningen 0,64 miljarder euro, vilket innebär att tillväxten ökade.

Tabell 31. Den kommunala ekonomins centrala nyckeltal och ändringen 2024–2025, miljarder euro

| | Bokslut 2024 | Boksluts- prognos 2025 | Förändring, miljarder euro | Förändring, procent |
|--------------------------------|-----------------|------------------------------|----------------------------------|------------------------|
| Verksamhetsbidrag | -14,1 | -15,2 | -1,10 | -7,8 |
| Skatteinkomster | 14,0 | 13,9 | -0,03 | -0,2 |
| Statsandelar, driftsekonomin | 3,4 | 4,1 | 0,67 | 19,8 |
| Skattefinansiering totalt | 17,4 | 18,0 | 0,64 | 3,7 |
| Finansieringsposter, netto | 0,3 | 0,4 | 0,04 | 11,2 |
| Årsbidrag | 3,6 | 3,2 | -0,42 | -11,7 |
| Avskrivningar | 2,9 | 2,9 | 0,03 | 1,0 |
| Årsbidrag – avskrivningar | 0,7 | 0,3 | -0,45 | |
| Nettoinvesteringar | 3,9 | 3,7 | -0,21 | -5,4 |
| Årsbidrag – nettoinvesteringar | -0,3 | -0,5 | -0,21 | |
| Lånestock | 20,5 | 21,3 | 0,79 | 3,9 |
| Likvida medel | 6,5 | 6,9 | 0,41 | 6,4 |
| Skattesats, viktad | 7,47 % | 7,53 % | – | 0,06 %-enh. |

Trots det försämrade läget minskade antalet kommuner med negativt årsbidrag jämfört med året innan. År 2025 fanns det enligt bokslutsprognoserna endast åtta kommuner med negativt årsbidrag, medan antalet året innan var 14. De negativa årsbidragen gällde liksom tidigare år huvudsakligen små kommuner med färre än 5 000 invånare. Det är också värt att notera att både årsbidragen och räkenskapsperiodens resultat försämrades mest i stora kommuner med fler än 100 000 invånare. Resultatet för kommuner med fler än 100 000 invånare stannade också på en nivå

som var sämst av alla kommunstorleksgrupper, vilket är mycket exceptionellt. Av kommunerna med fler än 100 000 invånare uppnådde endast Helsingfors och Esbo positiva resultat.

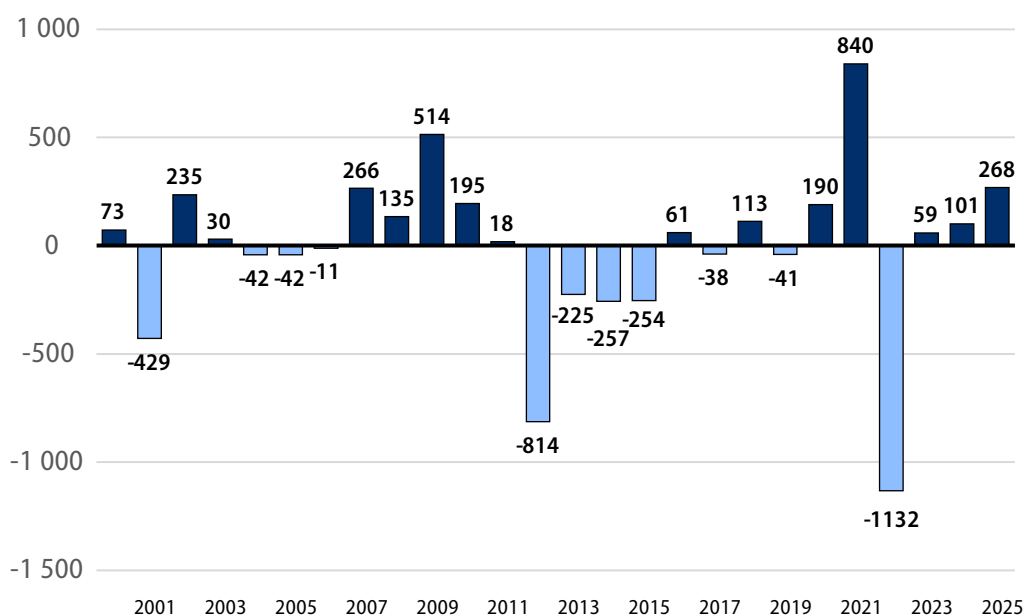
Uppskattningsvis en eller två nya kommuner uppfyller kriterierna för utvärderingsförfarandet i fråga om kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning. När det gäller samkommunerna uppfylls kriteriet för utvärderingsförfarandet inte av en enda samkommun. Det slutliga läget står dock klart först i samband med de slutliga boksluten som blir klara i april 2026, när det också finns tillgång till kommunkoncernernas uppgifter.

4.5.3 Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin

I enlighet med den ordinarie budgeten för 2025 uppgick statsbidragen till kommunerna till totalt 5,6 miljarder euro, vilket är 0,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2024. Statsandelen ökade med cirka 875 miljoner euro framför allt till följd av den reform av arbets- och näringstjänsterna som trädde i kraft i början av 2025. Statsbidragen till kommunerna minskade med cirka 230 miljoner euro till följd av bland annat besparingarna i statsfinanserna. De sammantagna effekterna av statens åtgärder stärkte den kommunala ekonomin i sin helhet med cirka 270 miljoner euro jämfört med budgeten för föregående år. Kommunerna anvisades full statsandel för sina nya och mer omfattande uppgifter och de kompenserades för de ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om.

Diagrammet nedan åskådliggör de uppskattade effekterna av statens åtgärder på kommunernas ekonomi 2000–2025. Jämförelsen görs mellan de ordinarie budgetarna. Exempelvis stöden på cirka tre miljarder euro som i tilläggsbudgetarna för 2020 riktades till den kommunala ekonomin på grund av coronavirusepidemin beaktas inte i diagrammet.

Figur 25. De statliga åtgärdernas inverkan på den kommunala ekonomin 2000–2025 jämfört med den ordinarie budgeten för föregående år, miljoner euro



Statsandelarna för den kommunala basservicen uppgick i den ordinarie budgeten för 2025 till cirka 3,4 miljarder euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2024 ökade statsandelen med cirka 875 miljoner euro. Förändringen berodde på att arbets- och närings tjänsterna och deras finansiering överfördes till kommunerna. Sett till nettoeffekten gällde regeringens mest betydande beslut en lindring av effekterna av preciseringen av överföringskalkylen i samband med social- och hälsovårdsreformen genom en permanent ökning av statsandelen med 277 miljoner euro från och med 2025.

Indexhöjningen i fråga om statsandelen för basservice ökade statsandelen med 86 miljoner euro 2025. Indexhöjningen blev dock 25 miljoner euro mindre än så, eftersom man i enlighet med regeringsprogrammet gjorde en besparing som motsvarar en procentenhet i indexhöjningen. Reformen av systemet för stöd för lärande som helhet (38,2 miljoner euro) var den mest betydande ändringen i uppgifterna som beaktades som en ny statsandelsuppgift 2025.

Statsandelsprocenten för kommunal basservice steg från 21,92 procent till 25,02 procent 2025. Bakom förändringen låg framför allt de permanenta ökningarna av statsandelen i samband med reformen av arbets- och närings tjänsterna samt den ökning av statsandelen som lindrar effekterna av social- och hälsovårdsreformen.

Tabell 32. Statsbidrag till kommuner och samkommuner 2022–2025, miljoner euro

| | 2022 ordinarie budget | 2023 ordinarie budget | 2024 ordinarie budget | 2025 ordinarie budget |
|---|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|-----------------------------|
| Kalkylerade statsandelar | 9 099 | 4 016 | 3 701 | 4 668 |
| Finansministeriet, statsandel för basservice | 7 983 | 2 744 | 2 490 | 3 552 |
| Undervisnings- och kulturministeriet | 1 115 | 1 272 | 1 211 | 1 312 |
| varav samkommuner | 1 053 | 1 096 | 1 112 | 1 128 |
| Finansministeriet, statens ersättning till kommuner för förlust av skatteinkomster till följd av ändringar i skattegrunderna | 2 648 | 862 | 848 | 534 |
| Övriga statsbidrag enligt förvaltningsområde | 1 282 | 549 | 636 | 475 |
| Justitieministeriet | 11 | 11 | 32 | 0 |
| Finansministeriet | 30 | 11 | 11 | 11 |
| Undervisnings- och kulturministeriet | 234 | 227 | 247 | 191 |
| Jord- och skogsbruksministeriet | 4 | 4 | 4 | 9 |
| Kommunikationsministeriet | 45 | 44 | 31 | 31 |
| Arbets- och näringsministeriet | 208 | 157 | 228 | 190 |
| Social- och hälsovårdsministeriet | 695 | 48 | 57 | 27 |
| Miljöministeriet | 54 | 46 | 25 | 17 |
| Statsbidragen totalt | 13 029 | 5 427 | 5 185 | 5 874 |

4.6 Arbetspensionsanstalterna och övriga socialskyddsfonder

Arbetspensionsanstalterna, såsom privata pensionsbolag, Keva och Statens pensionsfond, är en del av de offentliga finanserna och står för finansieringen av arbetspensionsskyddet. Enligt Pensionsskyddscentralens senaste uppskattning var värdet av de intjänade pensionsrättigheterna cirka 1 127 miljarder euro vid utgången av 2025, med den riskfria ränta för euroområdet som fastställts av Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) som diskonteringsränta. Arbetspensionsanstalterna har förberett sig på utbetalningen av framtida pensioner med

influtna överskott för att på lång sikt hålla sin ekonomi på hållbar grund. På lång sikt påverkas arbetspensionsanstaltens ekonomi av hur befolkningsstrukturen, samsättningen, inkomstnivån och avkastningen på placeringar utvecklas. De ökade arbetspensionsutgifterna beror på ökningen av antalet pensionstagare, indexhöjningarna och den högre genomsnittliga pensionsnivån. Pensionsnivån blir allt högre, eftersom de kommande pensionerna är högre än de löpande pensionerna.

Arbetsmarknadsorganisationerna nådde resultat i förhandlingarna om pensionsreformen i januari 2025. Syftet med pensionsreformen är att förbättra hållbarheten hos arbetspensionssystemets finansiering på lång sikt. Centrala åtgärder i reformen är öka placeringsrisken för pensionsmedlen, utöka fonderingen och införa en indexbegränsning. Ändringarna avses träda i kraft stegvis från och med den 1 juli 2026 så att de är i kraft i sin helhet senast vid ingången av 2027.

Arbetspensionssystemet omfattar flera pensionslagar. Bestämmelser om arbetspensionsskyddet för anställda inom den privata sektorn, med undantag av sjömän, finns i lagen om pension för arbetstagare (ArPL). Separata pensionslagar finns även för företagare, lantbruksföretagare och sjömän: lagen om pension för företagare (FöPL), lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL) och lagen om sjömanspensioner (SPL). Pensionsskyddet för anställda vid Kevas medlemssamfund, staten, den evangelisk-lutherska kyrkan, Folkpensionsanstalten och Finlands Bank grundar sig på pensionslagen för den offentliga sektorn (OffPL).

De lagstadda arbetspensionerna finansieras i regel genom ett fördelningssystem, det vill säga pensionerna finansieras med arbetspensionsavgifterna för respektive år. En del av pensionerna finansieras delvis enligt fonderingsprincipen så att en del av de betalda arbetspensionsavgifterna fonderas för framtida pensioner och en del används för pensionerna under innevarande år. ArPL-systemet har en EMU-buffert vars målnivå är 2,5 procent av den privata sektorns lönesumma. Bufferten gör det möjligt att sänka arbetspensionsavgifterna i ett svagt konjunkturläge på vissa villkor. På motsvarande sätt utökas bufferten genom att man i ett gott ekonomiskt läge tar ut mer arbetspensionsavgifter än nödvändigt. Företagarnas och lantbruksföretagarnas pensioner finansieras genom inkomsterna av avgifterna samt till den överskjutande delen ur statsbudgeten, utan någon fondering. År 2025 finansierade staten cirka en tredjedel av FöPL-pensionsutgiften och 84 procent av LFöPL-pensionsutgiften. Statens andel av pensionsutgifterna enligt lagen om sjömanspensioner är 29 procent och resten av utgifterna finansieras med avgiftsinkomsterna.

Kevas och statens pensionssystem har buffertfonder, men inte motsvarande arbets- tagarspecifika fondering som i ArPL-systemet. De pensionsavgifter som tas ut hos arbetstagare som är försäkrade inom statens pensionssystem och hos statliga arbetsgivare betalas till Statens pensionsfond. Från Statens pensionsfond överförs årligen medel till statsbudgeten för att täcka statens pensionsutgifter. Resten täcks direkt ur statsbudgeten, ur vilken statens pensionsutgifter betalas i sin helhet.

År 2025 överfördes från Statens pensionsfond till statsbudgeten ett belopp som motsvarade 42 procent av statens pensionsutgifter. Vid halvtidsöversynen våren 2025 fattades beslut om att öka den andel som överförs till budgeten för att täcka pensionsutgifterna så att den andel som överförs från och med 2026 ökar med 1,2 procentenheter årligen fram till 2028. I och med detta utgör det belopp som överförs till budgeten från och med 2028 permanent 46,2 procent av statens pensionsutgifter. År 2027 höjs andelen dessutom engångsmässigt med 18,7 procentenheter. I samband med budgetförhandlingarna hösten 2025 slog regeringen dessutom fast att det belopp som årligen överförs till statsbudgeten stiger med 1,8 procentenheter från och med 2027. Från och med 2028 är utgör beloppet då permanent 48,0 procent av statens pensionsutgifter.

År 2025 var överskottet i arbetspensionsanstalternas saldo enligt preliminära uppgifter 1,0 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Arbetspensionsanstalterna uppvisade ett överskott i huvudsak tack vare de ökade kapitalinkomsterna och de influtna socialskyddsavgifterna. Sektorns utgifter ökade mer måttligt än under tidigare år till följd av de lägre indexhöjningarna. Arbetspensionsanstalternas överskott har minskat avsevärt sedan början av 2000-talet när det som högst var fyra procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Det minskade överskottet beror i synnerhet på de ökade pensionsutgifterna.

Till de övriga socialskyddsfonderna hör FPA som sköter den grundläggande sociala tryggheten samt Sysselsättningsfonden och arbetslöshetskassorna som svarar för det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa. FPA:s utgifter finansieras i huvudsak med statsandelar, med socialförsäkringsavgifter som tas ut hos arbetsgivarna och arbetstagarna samt med inkomstöverföringar från kommunerna. Statens andel av finansieringen har under de senaste åren varit drygt 70 procent, försäkringspremiernas andel cirka 20 procent, kommunernas andel 4–5 procent och övriga intäkters andel 2–3 procent. Den kanaliseringlösning som fastställdes vid ramförhandlingarna våren 2024 ändrade hur finansieringen fördelas från och med 2025: statens andel av sjukförsäkringens sjukvårdsförsäkring sjönk från 67 procent till 51,4 procent och de försäkrades andel steg i motsvarande grad till 48,6 procent.

Det inkomstrelaterade utkomstskyddet finansieras med arbetslöshetsförsäkringspremier som Sysselsättningsfonden tagit ut, med statsandelar och med arbetslöshetskassornas medlemsavgifter. Sysselsättningsfonden tar ut arbetslöshetsförsäkringspremier hos både arbetstagare och arbetsgivare. Av de förtjänstskyddsutgifter som löntagarkassorna betalar står staten för en andel som motsvarar grunddagpenningen. Arbetslöshetskassorna står i regel för 5,5 procent. Resten av förtjänstskyddsutgifterna betalas av Sysselsättningsfonden. Sysselsättningsfonden har tillgång till en konjunkturbuffert vars nettotillgångar vid utgången av 2025 uppgick till 543 miljoner euro. Konjunkturbuffertens nettotillgångar minskade med 729 miljoner euro från 2024, vilket berodde på de lägre arbetslöshetsförsäkringspremierna och det svaga sysselsättningsläget. Konjunkturbufferten bidrar till beredskapen inför konjunkturväxlingar i ekonomin och till en jämn utveckling av arbetslöshetsförsäkringspremierna.

År 2025 uppvisade de övriga socialskyddsfondernas saldo ett underskott, men ökade enligt preliminära uppgifter jämfört med året innan till -0,3 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Utvecklingen mot balans i saldot berodde i synnerhet på att den totala nivån på de influtna socialskyddsavgifterna ökade och att förmånsutgifterna minskade.

De sociala trygghetsförmånerna, socialbidragen och sjukvårdsersättningarna som helhet ökade 2025 med cirka 1,0 procent och uppgick till cirka 20 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

5 Utlåtande av finanscontrollerfunktionen om huruvida uppgifterna i regeringens årsberättelse är rättvisande

Utlåtandets syfte och rättsliga grund

Finanscontrollerfunktionen säkerställer för statsrådet i enlighet med 24 f § 1 mom. 1 punkten i lagen om statsbudgeten att de redogörelser för statsfinanserna och skötseln av statsfinanserna samt resultat av statens verksamhet som tas in i regeringens årsberättelse på det sätt som bestäms i 18 § i den lagen ger riktiga och tillräckliga uppgifter om hur budgeten följts och om statens intäkter och kostnader, om statens ekonomiska ställning och resultat (rättvisande bild).

Med anledning av utvärderingen och säkerställandet av uppgifterna lämnar kontrollern vid statsrådet inom ramen för förfarandena i den interna kontrollen ett utlåtande om regeringens årsberättelse för 2025. Utvärderingen av om uppgifterna i regeringens årsberättelse är rättvisande har i tillämpliga delar följt den anvisning som finanscontrollerfunktionen meddelade den 12 april 2017 (VM/778/00.00.00/2017). Tillförlitligheten i processen för att utarbeta årsberättelsen, iakttagandet av god rapporteringssed samt att den interna kontrollen och riskhanteringen i anslutning till rapporteringen är ändamålsenlig och tillräcklig har betonats i samband med utvärderingen och säkerställandet av regeringens årsberättelse för 2025.

Uppgifter om statsbokslutet och statsfinanserna samt om hur statsfinanserna har skötts

Regeringens årsberättelse 2025 och bilagorna 1 och 2 till den bedöms ge rättvisande uppgifter om hur statsbudgeten har följts, om statens intäkter och kostnader och statens ekonomiska ställning samt om hur statsfinanserna har skötts.

Finanscontrollerfunktionen har haft tillgång till preliminära uppgifter om iakttagelserna i Statens revisionsverks revisioner av bokföringsenheterna och i revisionen av statens bokslut. Enligt de preliminära iakttagelserna innehåller statsbokslutet inga väsentliga fel eller brister och det har huvudsakligen upprättats i enlighet med bestämmelser och föreskrifter. Finanscontrollerfunktionen har dessutom haft tillgång till revisionsverkets iakttagelser om den interna kontrollen av ekonomi- och personalförvaltningens gemensamma processer. Revisionsverket lämnar en separat berättelse om revisionen av statsbokslutet och regeringens årsberättelse för 2025.

Regeringens årsberättelse för 2025 innehåller för första gången de sammanställda kalkyler över statsfinanserna som presenterats i samband med statsbokslutet. De har upprättats genom att sammanställa bokföringsuppgifterna för statens budgetekonomi, de statliga fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken. De sammanställda kalkyler som presenterats i samband med statsbokslutet innehåller de uppgifter som förutsätts i 17 b § i lagen om statsbudgeten. Analysen av kalkylerna blir dock bristfällig.

Finanscontrollerfunktionen har tagit del av det utlåtande om utvärdering och bekräftelse gällande den interna kontrollen som Statskontoret gett om statsbokslutet samt den riskanalys och utvärdering av intern kontroll som gjorts om skötseln av statens centralbokföring och beredningen av statsbokslutet.

De bokslutskalkyler som gäller statens affärsverk och de statliga fonderna utanför budgeten är fastställda och har granskats av externa revisorer. Vid revisionerna har inga väsentliga anmärkningar framställts mot bokslutsuppgifternas riktighet och tillräcklighet. Uppgifterna om affärsverkens och fondernas resultat i regeringens årsberättelse ger en rättvisande bild av affärsverkens och fondernas resultat med hänsyn till verksamhetens natur.

Regeringens årsberättelse innehåller kalkyler över intäkterna och kostnaderna för budgetekonomin, de statliga affärsverken och de statliga fonderna utanför statsbudgeten samt över balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen. Uppgifterna i kalkylerna är informativa och kalkylerna grundar sig på de ovan nämnda enheternas officiella bokslut.

Uppgifterna och uppskattningarna om statsekonomin i berättelsedelen överensstämmer med statsbokslutet och kompletterar den bild av statens ekonomiska ställning som statsbokslutet ger. Berättelsedelen i regeringens årsberättelse innehåller en översikt av de offentliga finanserna och information om statsfinanserna och skötseln av dem. Berättelsedelen beskriver de viktigaste faktorer som påverkar den ekonomiska ställningen och utvecklingen under berättelseåret. Beskrivningen av de

största ekonomiska riskerna i den statliga verksamheten och deras betydelse, som ingår i rapporteringen av de offentliga finanserna, ger i skälig omfattning en rättvisande bild av statens åtaganden.

Uppgifter om resultatet

Regeringens årsberättelse ger som helhet en rättvisande bild av resultaten, men uppgifterna är delvis otillräckliga.

Uppgifterna i regeringens årsberättelse och i dess bilaga 1 ger i sin helhet tillräckligt heltäckande information om hur förvaltningsområdenas samhällliga verkningar som beskrivs i statsbudgeten för 2025 har utvecklats. I översikterna över de viktigaste förändringarna i verksamheten inom ministeriernas ansvarsområden och i deras omvärld beskrivs i tillräcklig omfattning kopplingen mellan förändringsfaktorn, ministeriets ansvarsområde och de samhällliga effektmålen. Innehållet i de riskbedömningar som ingår i översikten har utvecklats ytterligare jämfört med året innan. En bedömning av riskernas allvar presenteras för första gången på ett enhetligt sätt i regeringens årsberättelse för 2025. För att en rättvisande bild ska kunna ges rekommenderas det dock att även betydande förändringar som skett i lägesbilden över riskerna samt utvecklingen av riskhanteringen beskrivs i riskrapporteringen.

Alla ministerier presenterar i bilaga 1 en informationsgraf över de viktigaste nyckeltalen för förvaltningsområdet. Som en del av utvecklingen av verksamhetens effektivitet och produktivitet presenterar ministerier i regeringens årsberättelse för 2025 också en beskrivning av framstegen i förvaltningsområdets produktivitetsprogram. Analysen av hur verksamhetens effektivitet och produktivitet har utvecklats är dock fortfarande ytlig. Analysen och utvärderingen bör särskilt utvecklas så att den beskriver de ekonomiska och andra resurser som använts för de viktigaste verksamheterna inom förvaltningsområdet, vilka resultat och prestationer som uppnåtts samt vilka förändringar som skett i förhållandet mellan dessa.

Tabeller och figurer samt dokumentlänkar åskådliggör rapporteringen av resultatet och gör årsberättelsen mer informativ. Analysen av verksamhetens resultat presenteras huvudsakligen med hjälp av de länkar till boksluten för varje ministerium och ämbetsverk inom förvaltningsområdet som finns i slutet av ministeriernas resultatdelar. Det bör dock rapporteras i årsberättelsen hur de viktigaste av de resultatmål som stöder de samhällliga verkningarna har uppnåtts.

Statsrådets förordning 853/2024, som anger innehållet i regeringens årsberättelse, utfärdades den 19 december 2024. Förordningen tillämpades för andra gången på årsberättelsen för 2025. Bestämmelsen i 1 § 1 mom. 4 punkten i fråga om de sammanställda kalkylerna och bestämmelsen i 1 § 1 mom. 5 punkten tillämpades första gången på årsberättelsen för 2025.

Enligt en helhetsbedömning har principerna för god förvaltning och god rapporteringssed följts vid utarbetandet av regeringens årsberättelse för 2025.

Helsingfors den 23 april 2026

Statsrådets controller Jaana Kuusisto

Ledande sakkunnig Terhi Sääsکیlahti



VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

SNELLMANGATAN 1 A, HELSINGFORS
PB 23, 00023 STATSRÅDET
statsradet.fi
julkaisut.valtioneuvosto.fi

ISBN pdf: 978-952-383-175-9
ISBN tryckt: 978-952-383-191-9
ISSN pdf: 2490-0966
ISSN tryckt: 2490-0613